

Prospekt Informacyjny
Raiffeisen
Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy

sporządzony na podstawie art. 220 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1896 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy z dnia 22 maja 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 673).

Nazwa Funduszu: Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy

Skrót nazwy Funduszu: Raiffeisen SFIO Parasolowy

Oznaczenie subfunduszy wydzielonych w ramach Funduszu:

1. Subfundusz Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania,
2. Subfundusz Raiffeisen Globalnych Możliwości,
3. Subfundusz Raiffeisen Aktywnego Inwestowania,
4. Subfundusz Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych (poprzednio Subfundusz Raiffeisen Obligacji Korporacyjnych)

Dane Towarzystwa będącego organem Funduszu:

Firma: ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna

Siedziba: Warszawa

Adres: ul. Pankiewicza 3, 00-696 Warszawa

Adres strony internetowej: www.altustfi.pl,

Data i miejsce sporządzenia Prospektu: Warszawa, dnia 26 maja 2014 r.

Data kolejnych aktualizacji Prospektu:

14 lipca 2014 r., 8 sierpnia 2014 r., 12 grudnia 2014 r., 29 maja 2015 r., 31 lipca 2015 r., 9 października 2015 r., 1 grudnia 2015 r., 1 lutego 2016 r., 14 marca 2016 r., 16 kwietnia 2016 r., 31 maja 2016 r., 13 czerwca 2016 r., 1 lipca 2016 r., 16 sierpnia 2016 r., 2 grudnia 2016 r., 10 stycznia 2017 r., 1 maja 2017 r., 31 maja 2017 r., 9 sierpnia 2017 r., 14 listopada 2017 r.

Data sporządzenia ostatniego tekstu jednolitego Prospektu oraz kolejnych aktualizacji tekstu jednolitego Prospektu: 14 listopada 2017 r.

Rozdział 1
Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Prospekcie

1. Imiona, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za informacje zawarte w Prospekcie

Piotr Osiecki - Prezes Zarządu

Andrzej Zydorowicz - Członek Zarządu¹

Krzysztof Mazurek - Członek Zarządu

Ryszard Czerwonka - Członek Zarządu

Andrzej Ladko – Członek Zarządu

2. Firma, siedziba i adres podmiotu, w imieniu którego działają osoby, o których mowa w punkcie 1

Firma: ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna

Siedziba: Warszawa

Adres: ul. Pankiewicza 3, 00-696 Warszawa

3. Oświadczenie osób, o których mowa w punkcie 1

Oświadczamy, że informacje zawarte w Prospekcie są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie w Prospekcie jest wymagane przepisami Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych i Rozporządzenia, a także, że wedle naszej najlepszej wiedzy nie istnieją, poza ujawnionymi w Prospekcie, okoliczności, które mogłyby wywrzeć znaczący wpływ na sytuację prawną, majątkową i finansową Funduszu.

Piotr Osiecki
Prezes Zarządu

Andrzej Zydorowicz
Członek Zarządu

Krzysztof Mazurek
Członek Zarządu
Ryszard Czerwonka
Członek Zarządu
Andrzej Ladko
Członek Zarządu

Rozdział 2
Dane o ALTUS Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych S.A.

1. Firma, kraj siedziby, siedziba i adres Towarzystwa wraz z numerami telekomunikacyjnymi, adresem głównej strony internetowej i adresem poczty elektronicznej

Firma:	ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna
Kraj siedziby:	Polska
Siedziba:	Warszawa
Adres:	ul. Pankiewicza 3, 00-696 Warszawa
Telefon:	+48 22 380 32 85
Faks:	+48 22 380 32 86
Adres głównej strony internetowej:	www.altustfi.pl
Adres poczty elektronicznej:	biuro@altustfi.pl

2. Data zezwolenia na wykonywanie działalności przez Towarzystwo

W dniu 2 grudnia 2008 r. KNF wydała zezwolenie na wykonywanie działalności przez Towarzystwo, oznaczone sygnaturą DFL/4030/139/69/07/08/V/KNF/52-1-1/AG.

3. Oznaczenie sądu rejestrowego i numer, pod którym Towarzystwo jest zarejestrowane

Towarzystwo zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000290831.

4. Wysokość kapitału własnego Towarzystwa, w tym wysokość składników kapitału własnego na ostatni dzień bilansowy

Wysokość kapitału własnego Towarzystwa, w tym wysokość składników kapitału własnego według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane w PLN):

Kapitał zakładowy	5.883.000,00
Kapitał zapasowy	157.651.790,61
Kapitał z aktualizacji wyceny	962.122,00
Pozostałe kapitały rezerwowe	103.006.523,51
Strata z lat ubiegłych	0
Zysk za rok 2016	78.350.842,69
Kapitał własny	345.804.278,81

Podwyższenie kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 4.400.000,00 PLN nastąpiło w dniu 29 stycznia 2014 r.

Podwyższenie kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 6 038 000,00 PLN nastąpiło w dniu 25 lipca 2014 r.

Obniżenie kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 5.730.000,00 PLN nastąpiło w dniu 23 października 2014 r.

Podwyższenie kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 5.757.000,00 PLN nastąpiło w dniu 6 listopada 2014 r.

Podwyższenie kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 5.769.000,00 PLN nastąpiło w dniu 30 grudnia 2014 r.

Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 5.926.894,60 PLN nastąpiła w dniu 1 czerwca 2015 r.

Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 5.990.894,60 PLN nastąpiło w dniu 24 września 2015 r.

Rejestracja obniżenia kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 5.833.000,00 PLN nastąpiła w dniu 26 lutego 2016 r.

Podwyższenie kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 5.893.000,00 PLN nastąpiło w dniu 6 grudnia 2016 r.

Rejestracja obniżenia kapitału zakładowego Towarzystwa do kwoty 4.552.000,00 PLN nastąpiła w dniu 17 maja 2017 r.

5. Informacja o tym, że kapitał zakładowy Towarzystwa został opłacony

Kapitał zakładowy został opłacony w całości w gotówce.

6. Firma (nazwa) i siedziba podmiotu dominującego wobec Towarzystwa, ze wskazaniem cech tej dominacji, oraz firma (nazwa) lub imiona i nazwiska oraz siedziba akcjonariuszy Towarzystwa, wraz z podaniem liczby głosów na walnym zgromadzeniu, jeżeli akcjonariusz posiada co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu

Akcjonariuszami Towarzystwa posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Towarzystwa są:

- 1) Piotr Osiecki, posiadający pośrednio i bezpośrednio 16.453.170 akcji, które stanowią 36,14% kapitału zakładowego Towarzystwa i dają prawo do 23.953.170 głosów na walnym zgromadzeniu, co stanowi 45,18% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu;
- 2) NN Otwarty Fundusz Emerytalny posiadający 4.075.000 akcji, które stanowią 6,75% kapitału zakładowego Towarzystwa i dają prawo do 4.075.000 głosów, co stanowi 6,00% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu;
- 3) Fundusze inwestycyjne zarządzane przez Quercus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. posiadające 3.295.589 akcji, które 5,71% kapitału zakładowego Towarzystwa i dają prawo do 3.295.589 głosów, co stanowi 5,06% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu

7. Członkowie organów Towarzystwa oraz osoby zarządzające Funduszem

7.1. członkowie zarządu Towarzystwa, ze wskazaniem pełnionych funkcji w zarządzie

Piotr Osiecki – Prezes Zarządu

Andrzej Zydorowicz – Członek Zarządu

Krzysztof Mazurek – Członek Zarządu

Ryszard Czerwonka - Członek Zarządu

Andrzej Ladko – Członek Zarządu

7.2. członkowie rady nadzorczej Towarzystwa, ze wskazaniem przewodniczącego

Rafał Mania – Przewodniczący Rady Nadzorczej

Michał Kowalczewski – Członek Rady Nadzorczej

Piotr Kamiński – Członek Rady Nadzorczej

Tomasz Bieske – Członek Rady Nadzorczej

Grzegorz Buczkowski – Członek Rady Nadzorczej

7.3. Osoby fizyczne zarządzające Funduszem

Piotr Osiecki - Prezes Zarządu, doradca inwestycyjny (nr licencji 128)

Andrzej Zydorowicz - Członek Zarządu, doradca inwestycyjny (nr licencji 258)

Witold Chuś - Prokurent

Tomasz Gaszyński - Prokurent

Andrzej Lis - Prokurent

Remigiusz Zalewski

8. Informacje o pełnionych przez osoby, o których mowa w pkt 7, funkcjach poza Towarzystwem, jeżeli ta okoliczność może mieć znaczenie dla sytuacji Uczestników Funduszu

Towarzystwo nie posiada informacji o pełnieniu przez osoby, o których mowa w pkt 7, funkcji poza Towarzystwem mających znaczenie dla Uczestników Funduszu.

9. Nazwy innych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, nieobjętych Prospektem

9.1. ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

9.2. ALTUS Alternative Investments Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

9.3. Progress Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych,

9.4. ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Obligacji 1,

9.5. ALTUS 9 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

9.6. ALTUS 13 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

9.7. ALTUS 15 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

9.8. SECUS Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura,

9.9. ALTUS 20 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

9.10. ALTUS 29 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

9.11. DTP Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty W LIKWIDACJI,

9.12. ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Rynku Polskiego 2,

9.13. ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Fundusz Inwestycyjny Zamknięty GlobAI 2,

9.14. ALTUS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych,

9.15. REVENTON Fundusz Inwestycyjny Zamknięty W LIKWIDACJI,

9.16. ALTUS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Akcji+,

9.17. FRAM Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

- 9.18. ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Fundusz Inwestycyjny Zamknięty GlobAI W LIKWIDACJI,
- 9.19. ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Rynków Zagranicznych 2,
- 9.20. ALTUS Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
- 9.21. ALTUS 33 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.22. ALTUS 34 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty W LIKWIDACJI,
- 9.23. ALTUS 42 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty W LIKWIDACJI,
- 9.24. ALTUS 43 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.25. ALTUS 44 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.26. ALTUS 48 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty W LIKWIDACJI,
- 9.27. ALTUS 49 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.28. ALTUS 59 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.29. ALTUS 60 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.30. Universe Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.31. Universe 2 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.32. ALTUS Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności,
- 9.33. ALTUS Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności 2,
- 9.34. ALTUS Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności 3,
- 9.35. OMEGA Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.36. MURAPOL Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Mieszkaniowy W LIKWIDACJI,
- 9.37. ALTUS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywny Akcji,
- 9.38. WASKULIT Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.39. ALTUS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Akcji Globalnych,
- 9.40. Ultimo Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.41. SKOK Fundusz Inwestycyjny Otwarty Rynku Pieniężnego,
- 9.42. SKOK Parasol Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
- 9.43. Kompleksowe Rewitalizacje i Odbudowa Polskich Kamienic Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych,
- 9.44. Kompleksowe Rewitalizacje i Odbudowa Polskich Kamienic II Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych,
- 9.45. TAKTO Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.46. ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Global Opportunities.
- 9.47. ALTUS Stabilnego Oszczędzania Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.48. ALTUS Kapitał Plus Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.49. ALTUS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Multi Strategia,
- 9.50. ASTERION Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.51. ALTUS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Akcji Globalnych 2,
- 9.52. EGB Wierzytelności 2 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.53. PROTEGAT 1 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.54. ALTUS Obligacji Korporacyjnych Premium Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,

- 9.55.** ALTUS Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Alokacji Kapitału,
- 9.56.** ALTUS Multi Asset Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.57.** DEBT PROFIT Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty,
- 9.58.** General Investments Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.

Rozdział 3

Dane o Funduszu

1. Data zezwolenia na utworzenie Funduszu

Decyzją nr DFI/II/4033/69/13/14/U/52/1/MK z dnia 11 czerwca 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła Towarzystwu zezwolenia na utworzenie Funduszu.

2. Data i numer wpisu Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych

W dniu 2 lipca 2014 roku, Sąd Okręgowy w Warszawie, VII Wydział Cywilny Rejestrowy dokonał wpisu Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych, pod numerem RFI 990.

3. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa zbywanych przez Fundusz

Jednostki nie mogą być zbywane przez Uczestnika na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu oraz mogą być przedmiotem zastawu.

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa różnych kategorii: A, B, C i P.

3.1. Jednostki Uczestnictwa kategorii A

Jednostki Uczestnictwa kategorii A charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie, Zamianę i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa kategorii A. Maksymalna wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A jest określana zgodnie z zasadami opisanymi w odniesieniu do każdego Subfunduszu w części II Statutu.

3.2. Jednostki Uczestnictwa kategorii B

Jednostki Uczestnictwa kategorii B charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie i Zamianę Jednostek Uczestnictwa kategorii B. Maksymalna wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B jest określana zgodnie z zasadami opisanymi w odniesieniu do każdego Subfunduszu w części II Statutu. W pierwszym dniu zbywania Jednostek Uczestnictwa kategorii B związanych z danym Subfunduszem Fundusz będzie zbywał te Jednostki Uczestnictwa po cenie równej WANSJU dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A tego Subfunduszu, ustalonej dla tego dnia.

3.3. Jednostki Uczestnictwa kategorii C

Jednostki Uczestnictwa kategorii C charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną z tytułu Zamiany i odkupywania Jednostek Uczestnictwa kategorii C. Maksymalna wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie dla Jednostek Uczestnictwa kategorii C jest określana zgodnie z zasadami opisanymi w odniesieniu do każdego Subfunduszu w części II Statutu. W pierwszym dniu zbywania Jednostek Uczestnictwa kategorii C związanych z danym Subfunduszem Fundusz będzie zbywał te Jednostki Uczestnictwa po cenie równej WANSJU dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A tego Subfunduszu, ustalonej dla tego dnia.

3.4. Jednostki Uczestnictwa kategorii P

Jednostki Uczestnictwa kategorii P - charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie, Zamianę i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa kategorii P. Maksymalna wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie dla Jednostek Uczestnictwa kategorii P jest określana zgodnie z zasadami opisanymi w odniesieniu do każdego Subfunduszu w części II Statutu. W pierwszym dniu zbywania Jednostek Uczestnictwa kategorii P związanych z danym Subfunduszem Fundusz

będzie zbywał te Jednostki Uczestnictwa po cenie równej WANSJU dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A tego Subfunduszu, ustalonej dla tego dnia.

4. Prawa Uczestników Funduszu

Uczestnikom Funduszu przysługują prawa określone przepisami Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych i postanowieniami Statutu Funduszu. W szczególności Fundusz jest obowiązany odkupić Jednostki Uczestnictwa od Uczestników, którzy zażądali odkupienia tych Jednostek, po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek ustaloną na podstawie odpowiedniego Subrejstru Uczestników Funduszu w Dniu Wyceny.

Ponadto na zasadach określonych w Prospekcie Informacyjnym, Statucie Funduszu i Ustawie o Funduszach Inwestycyjnych Uczestnikowi przysługują następujące prawa:

1. Prawo do uzyskania środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
2. Prawo do uzyskania dodatkowych informacji o limitach inwestycyjnych Subfunduszu, sposobie zarządzania ryzykiem inwestycyjnym Subfunduszu, a także o aktualnych zmianach i przyrostach wartości w zakresie głównych lokat Subfunduszu;
3. Prawo do skorzystania z dokonanej przez Towarzystwo zmiany wysokości lub zaniechania pobierania opłat manipulacyjnych, na zasadach określonych poniżej:

Towarzystwo może obniżyć opłaty manipulacyjne obowiązujące w Funduszu lub zaniechać ich pobierania:

- a) w stosunku do określonych grup nabywców, w szczególności:
  - osób dokonujących wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu;
  - Uczestników posiadających Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy, a także jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne innych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, zawierających w nazwie wyraz „Raiffeisen”;
  - Uczestników Planów Oszczędnościowych, pracowniczych programów emerytalnych, IKE lub IKZE – na warunkach określonych w odpowiednich umowach;
  - Uczestników będących osobami prawnymi;
  - pracowników oraz osób pozostających w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z co najmniej jednym z następujących podmiotów: Towarzystwem, Agentem Transferowym, Depozytariuszem, Dystrybutorem, akcjonariuszem Towarzystwa, podmiotem dominującym lub zależnym w stosunku do akcjonariuszy Towarzystwa;
  - podmiotów będących nabywcami usług finansowych świadczonych przez Towarzystwo, akcjonariuszy Towarzystwa lub podmioty dominujące lub zależne w stosunku do akcjonariuszy Towarzystwa;
- b) w przypadku prowadzenia kampanii promocyjnej w określonym czasie lub dla określonych grup nabywców;
- c) w przypadku składania Zleceń za pośrednictwem wybranych Dystrybutorów;
- d) w wyjątkowych sytuacjach w stosunku do osób, których reklamacje zostały uwzględnione przez Towarzystwo;
- e) w przypadku opłat pobieranych przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa lub opłat pobieranych od pierwszej wpłaty na IKE lub IKZE lub pierwszej przyjętej

na IKE lub IKZE Wyłączy Transferowej – na wniosek Uczestnika, za zgodą Dystrybutora;

f) w innych przypadkach, na wniosek Uczestnika, za zgodą Towarzystwa.

Informacja o kampanii promocyjnej, w tym odnośnie warunków udziału w promocji, zostanie opublikowana na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu, lub przekazana za pośrednictwem poczty lub udostępniona przez Dystrybutora nie później niż w dniu rozpoczęcia promocji.

Towarzystwo wskazuje Dystrybutorów, o których mowa w lit. c), na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu.

4. Prawo do skorzystania z dokonanej przez Towarzystwo zmiany wysokości Wpłaty Początkowej.

Towarzystwo może obniżyć do wysokości nie niższej niż 1 (jeden) grosz wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, a także w ramach pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Fundusz oraz w ramach IKE lub IKZE. Wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, określają Zasady Uczestnictwa w Planie Oszczędnościowym (Zasady Uczestnictwa). Wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Fundusz, określona jest w Umowie o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do Subfunduszu, w ramach IKE - w Umowie o IKE, a w ramach IKZE - w Umowie o IKZE.

5. Prawo do Zamiany Jednostek Uczestnictwa.

Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu mogą podlegać Zamianie do innego Subfunduszu na zasadach określonych w Rozdziale III ust. 6.5 Prospektu.

6. Prawo do ustanowienia zastawu na Jednostkach Uczestnictwa.

Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Subrejestrze, po przedstawieniu Funduszowi umowy zastawu.

Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu nie wymaga przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego, jeżeli zaspokojenie to następuje na podstawie umowy zastawu ustanowionego zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz.U. Nr 91 poz. 871). W takim przypadku Fundusz dokonuje wypłaty na rachunek zastawnika kwoty należnej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

7. Prawo do ustanowienia blokady Subrejestr.

1) Fundusz może dokonać na żądanie Uczestnika blokady Subrejestr, polegającej na uniemożliwieniu wykonywania zleceń dotyczących części lub wszystkich Jednostek pozostających na Subrejestrze.

2) Blokadą mogą być objęte Jednostki Uczestnictwa we wszystkich Subfunduszach lub Subfunduszach wskazanych przez Uczestnika.

3) Jeżeli Fundusz dopuszcza złożenie dyspozycji blokady Jednostek Uczestnictwa o określonej wartości, a Uczestnik złoży dyspozycję blokady Jednostek Uczestnictwa o określonej wartości, wówczas liczba Jednostek Uczestnictwa objętych blokadą jest zmienna i wyliczana jest w każdym Dniu

- Wyceny. Towarzystwo nie odpowiada za późniejszy spadek wartości Jednostek Uczestnictwa objętych blokadą.
- 4) Blokada polega na wyłączeniu, przez określony okres lub do odwołania, możliwości składania i realizacji zleceń odkupienia (oraz Zamiany i transferu) Jednostek Uczestnictwa. W okresie obowiązywania blokady Fundusz będzie zobowiązany do nierealizowania zleceń odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Blokada może zostać odwołana przez Uczestnika w każdym czasie.
  - 5) Odwoławalna blokada Subrejestru powstaje i ustaje po otrzymaniu przez Agenta Transferowego zlecenia ustanowienia lub odwołania blokady Subrejestru albo z upływem terminu określonego przez Uczestnika, co nie wpływa jednak na wykonanie żądania odkupienia, Zamiany Jednostek Uczestnictwa otrzymanych przed otrzymaniem przez Agenta Transferowego zlecenia blokady Subrejestru.
  - 6) Od dnia złożenia zlecenia blokady Subrejestru lub zlecenia odwołania takiej blokady do dnia ustanowienia lub zniesienia blokady nie może upłynąć więcej niż 7 dni, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
  - 7) W celu zabezpieczenia wykonania zobowiązań Uczestnika Funduszu wobec osób trzecich może zostać ustanowiony zastaw na Jednostkach Uczestnictwa. W przypadku ustanowienia zastawu na Jednostkach Fundusz ustanawia na żądanie Uczestnika blokadę, która może być odwołana za zgodą zastawnika.
  - 8) Uczestnik może zlecić ustanowienie blokady nieodwoławalnej Subrejestru. Blokada nieodwoławalna ustanawiana jest w celu zabezpieczenia wierzytelności i polega na zablokowaniu Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze Uczestnika przy jednoczesnym ustanowieniu pełnomocnika nieodwoławalnego do tego Subrejestru, do składania zleceń odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
  - 9) W celu ustanowienia blokady nieodwoławalnej Uczestnik:
    - a. składa zlecenie ustanowienia blokady nieodwoławalnej,
    - b. ustanawia nieodwoławalnego pełnomocnika do żądania na określonych warunkach odkupywania Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Subrejestrze, objętych blokadą nieodwoławalną oraz
    - c. wskazuje instrukcję płatniczą określającą sposób wypłaty pełnomocnikowi nieodwoławalnemu środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa z Subrejestru, objętych blokadą nieodwoławalną.
  - 10) Pełnomocnictwo nieodwoławalne nie daje prawa do udzielania dalszych pełnomocnictw i nie może być odwołane przez Uczestnika.
  - 11) Pełnomocnictwo nieodwoławalne jest wyłączne.
  - 12) Pełnomocnictwo nieodwoławalne nie wygasa po śmierci Uczestnika.
  - 13) W trakcie istnienia blokady nieodwoławalnej Uczestnik, ani żadna inna osoba trzecia, nie może składać zleceń odkupienia, transferu, przeniesienia Jednostek Uczestnictwa objętych tą blokadą, zdjęcia blokady nieodwoławalnej, odwołania pełnomocnictwa nieodwoławalnego ani zmiany instrukcji płatniczej.
  - 14) Okres między datą złożenia zlecenia ustanowienia blokady nieodwoławalnej a zablokowaniem Jednostek Uczestnictwa, nie będzie dłuższy niż 7 dni kalendarzowych, chyba, że takie opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności (zgodnie z art. 471 Kodeksu Cywilnego).
  - 15) Fundusz zdejmuje blokadę nieodwoławalną w przypadku:
    - a) złożenia przez pełnomocnika nieodwoławalnego zlecenia zdjęcia blokady nieodwoławalnej,
    - b) złożenia przez Uczestnika zlecenia zdjęcia blokady nieodwoławalnej przy jednoczesnym przedłożeniu Funduszowi:

- pisemnego oświadczenia pełnomocnika nieodwołalnego o wyrażeniu zgody na zdjęcie blokady nieodwołalnej,
- wspólnego oświadczenia Uczestnika i pełnomocnika nieodwołalnego o wygaśnięciu zabezpieczonej wierzytelności,
- orzeczenia sądu ustalającego nieistnienie zabezpieczonej wierzytelności lub stwierdzenie nieważności ustanowienia zabezpieczenia.

16) Z chwilą zdjęcia blokady nieodwołalnej wygasa pełnomocnictwo nieodwołalne oraz przypisana do Subrejstru instrukcja płatnicza.

17) Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody Uczestnika powstałe w związku z prawidłowym wykonaniem przez Fundusz zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, złożonego przez pełnomocnika nieodwołalnego.

8. Prawo do ustanowienia Pełnomocnika.

Do czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu, w tym do nabywania i żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa, można ustanowić pełnomocnika. Uczestnik może posiadać maksymalnie 5 (pięciu) pełnomocników do Subrejstru. Pełnomocnikowi nie przysługuje prawo udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem szczególnych przypadków, gdy Fundusz bądź Dystrybutor, za pisemną zgodą Funduszu, wyrazi zgodę na udzielenie dalszego pełnomocnictwa.

Pełnomocnictwo może być nieograniczone lub szczególne. Pełnomocnictwo nieograniczone upoważnia do dokonywania czynności prawnych w takim samym zakresie jak mocodawca. Pełnomocnictwo szczególne upoważnia do dokonywania czynności wskazanych w jego treści. Uczestnik może udzielać pełnomocnictwa szczególnego w zakresie uwzględniającym możliwości techniczne rejestrowania takich pełnomocnictw przez Fundusz.

Udzielenie pełnomocnictwa do działania na Wspólnym Subrejestrze Małżeńskim może być dokonane wyłącznie przez zgodne i jednoczesne oświadczenie obojga małżonków. Odwołanie pełnomocnictwa następuje przez oświadczenie przynajmniej jednego z małżonków.

Pełnomocnictwo jest udzielane lub odwoływane w formie pisemnej w obecności pracownika Dystrybutora lub Przedstawiciela lub innej osoby upoważnionej przez Fundusz, lub z podpisem poświadczonym notarialnie. Pełnomocnictwo powinno określać zakres umocowania oraz dane pełnomocnika.

W przypadku udzielania pełnomocnictwa lub jego odwoływania poza granicami Polski, treść dokumentu powinna zostać dodatkowo poświadczona za zgodność z prawem miejsca wystawienia przez polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne, chyba że umowa z danym krajem znosi ten obowiązek.

W celu zabezpieczenia wykonania zobowiązań umownych Uczestnik ma prawo udzielić pełnomocnictwa osobie, na rzecz której następuje zabezpieczenie. Odwołanie takiego pełnomocnictwa będzie możliwe wyłącznie za pisemną zgodą, osoby, na rzecz której następuje zabezpieczenie, z podpisem poświadczonym przez Dystrybutora lub Przedstawiciela, osobę wskazaną przez Fundusz lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W tym przypadku odwołanie pełnomocnictwa bez zgody osoby trzeciej jest bezskuteczne.

Udzielenie lub odwołanie pełnomocnictwa staje się skuteczne w dniu zarejestrowania zlecenia udzielenia lub zlecenia odwołania pełnomocnictwa przez Agenta Transferowego, jednak nie później niż w terminie 7 (siedmiu) dni od jego złożenia u Dystrybutora lub Przedstawiciela, chyba że takie opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, w szczególności złożenia wadliwego zlecenia udzielenia lub odwołania pełnomocnictwa.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki złożenia sprzecznych Zleceń przez Uczestnika i pełnomocnika.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji Zleceń składanych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, jeśli Fundusz nie został o tym powiadomiony.

9. Prawo do ustanowienia osoby uposażonej.

- 1) Uczestnik ma prawo wskazania Funduszowi w pisemnej dyspozycji osobę, która w razie śmierci Uczestnika może złożyć żądanie odkupienia przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Rejestrze Uczestnika do wartości nie wyższej niż przypadające na ostatni miesiąc przed śmiercią Uczestnika dwudziestokrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, oraz nieprzekraczającej łącznej wartości Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Rejestrze Uczestnika, oraz wypłacenia tej osobie kwoty uzyskanej z tego odkupienia. Prawo ustanowienia osoby uposażonej nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa zapisanych we Wspólnym Subrejestrze Małżonków.
- 2) Pisemna dyspozycja, o której mowa w ust. 2, może być w każdym czasie przez Uczestnika zmieniona lub odwołana.
- 3) Z chwilą otrzymania przez Agenta Transferowego informacji o śmierci Uczestnika Funduszu, nie mogą być wykonywane jakiegokolwiek dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa przysługujących zmarłemu Uczestnikowi, chyba że czynności te dokonywane są na podstawie pełnomocnictwa złożonego przed śmiercią, które to pełnomocnictwo, ze względu na treść znanego Funduszowi stosunku prawnego nie wygasa z chwilą śmierci Uczestnika albo dochodzi do odkupienia Jednostek w przypadkach, o których mowa w art. 111 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
- 4) Zmiany w Subrejestrze, polegające na transferze Jednostek Uczestnictwa z subrejestru zmarłego Uczestnika na Subrejestrzy jego spadkobierców, a także na dokonaniu odkupienia przez spadkobierców bezpośrednio z Subrejestru zmarłego uczestnika, jeśli Towarzystwo dopuści dokonanie takiego odkupienia, dokonywane są wyłącznie na podstawie pozostawianych w Funduszu oryginałów lub notarialnie poświadczonych kopii, lub kopii poświadczonych w innej formie zaakceptowanej przez Towarzystwo:
  - a) aktu zgonu,
  - b) prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku lub aktu poświadczenia dziedziczenia,
  - c) prawomocnego postanowienia sądu w przedmiocie działu spadku lub umowy o dział spadku sporządzonej w formie pisemnej w obecności Pracownika lub z podpisami notarialnie poświadczonymi, zawartej przez osoby wskazane w orzeczeniu sądu stwierdzającym nabycie spadku lub w akcie poświadczenia dziedziczenia, lub zgodnego oświadczenia woli wszystkich spadkobierców w sprawie zgody na dokonanie na rzecz wskazanych spadkobierców czynności, o których mowa wyżej.
- 5) Wypłata środków wynikających z art. 111 ust. 1 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych dokonywana jest na podstawie oryginału aktu zgonu pozostawionego w Funduszu lub jego notarialnie poświadczonej kopii, lub kopii poświadczonej w innej formie zaakceptowanej przez Towarzystwo oraz dodatkowo, w przypadku wydatków związanych z pogrzebem Uczestnika, oryginałów rachunków stwierdzających wysokość poniesionych wydatków związanych z pogrzebem Uczestnika, a w przypadku wypłaty, o której mowa w

art. 111 ust. 1 pkt 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, dokumentu poświadczającego tożsamość osoby składającej żądanie.

- 6) Postanowienia ust. 5 nie dotyczą Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Subrejestrze Małżeńskim.

10. Prawo do Subrejestru.

W ramach Rejestru Uczestników Funduszu prowadzonego przez Agenta Transferowego tworzy się osobno dla każdego z Subfunduszy Subrejestr Uczestników. W ramach powyższego Subrejestru Uczestników danego Subfunduszu tworzy się Subrejstry stanowiące komputerową ewidencję danych Uczestnika, oznaczone indywidualnym numerem identyfikacyjnym (numer Subrejestru) i zawierające w szczególności:

- a) oznaczenie Funduszu i Subfunduszu;
- b) dane identyfikujące Uczestnika;
- c) liczbę Jednostek Uczestnictwa, posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu;
- d) datę nabycia, liczbę i cenę nabycia Jednostek Uczestnictwa;
- e) kategorię Jednostek Uczestnictwa;
- f) datę odkupienia, liczbę odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz kwotę wypłaconą Uczestnikowi za odkupione Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu;
- g) informacje o pełnomocnictwach udzielonych lub odwołanych przez Uczestnika;
- h) informacje o zastawie lub blokadzie ustanowionej na Jednostkach Uczestnictwa;
- i) oraz ponadto wskazanie, czy Subrejestr wchodzi w skład IKE lub IKZE.

Każdemu Inwestorowi otwiera się Subrejestr w ramach Subrejestru Uczestników tego z Subfunduszy, którego dotyczy pierwsze zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa i Wpłata Początkowa. W przypadku zbywania przez Fundusz na rzecz Uczestnika danego Subfunduszu Jednostek Uczestnictwa innego Subfunduszu, w tym również w wyniku Zamiany Jednostek Uczestnictwa, otwiera się osobny Subrejestr w ramach Subrejestru Uczestników tego Subfunduszu, którego Jednostki Uczestnictwa są zbywane. W przypadku zbywania przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa kilku Subfunduszy otwiera się osobny Subrejestr w ramach Subrejestru Uczestników każdego z tych Subfunduszy.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P danego Subfunduszu zapisywane są w osobnych Subrejestrach w ramach Subrejestru Uczestników tego Subfunduszu.

Uczestnik może posiadać następujące typy Subrejestrów:

- a) Subrejestr, na którym ewidencjonowane są Jednostki Uczestnictwa kategorii A, kategorii B lub kategorii C, który prowadzony jest na zasadach ogólnych i nie jest Subrejestrem, o którym mowa w lit. b);
- b) Subrejestr, na którym ewidencjonowane są Jednostki Uczestnictwa kategorii B, kategorii C lub kategorii P zbywane przez Fundusz w ramach w ramach IKE, IKZE, Planów Oszczędnościowych oraz pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Fundusz,

Jednostki Uczestnictwa nabyte w ramach IKE, IKZE, pracowniczych programów emerytalnych oraz Planu Oszczędnościowego są ewidencjonowane na odrębnym

Subrejestrze. Jednostki Uczestnictwa mogą być ewidencjonowane na odrębnych Subrejestrach także w przypadkach określonych przez Towarzystwo na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1 Statutu. Towarzystwo w szczególności może uzależnić możliwość posiadania przez Uczestnika więcej niż jednego Subrejestru od wartości Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu lub wysokości dokonywanej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa, w tym również w wyniku Zamiany Jednostek Uczestnictwa.

Z zachowaniem postanowień ust. 11, Subrejestr, o którym mowa w lit. a), może być prowadzony jako Wspólny Subrejestr Małżonków.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Subrejestru, w szczególności danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika. Fundusz ani Towarzystwo nie ponoszą odpowiedzialności za skutki niedopełnienia przez Uczestnika tego obowiązku.

11. Prawo do Subrejestru Małżeńskiego.

Fundusz może zaoferować osobom pozostającym w związku małżeńskim nabywanie Jednostek Uczestnictwa na Wspólny Subrejestr Małżeński. O zaoferowaniu możliwości składania zleceń w sposób, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Fundusz poinformuje w drodze ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu.

12. Prawo do składania zleceń za pomocą telefonu, telefaksu i internetu.

Fundusz może zaoferować Uczestnikom możliwość składania zleceń za pomocą telefonu, faksu lub Internetu na warunkach określonych w odrębnym regulaminie. O zaoferowaniu Uczestnikom możliwości składania zleceń w sposób, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Fundusz poinformuje w drodze ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu.

Fundusz ma prawo odmówić przyjęcia dyspozycji telefonicznej, telefaksowej lub składanej za pomocą Internetu w przypadku nieprawidłowego działania odpowiedniego urządzenia, za pomocą którego przekazywane są dane.

Dokumentacja zleceń, składanych przez Uczestników za pośrednictwem telefonu, faksu lub Internetu jest przechowywana dla celów dowodowych przez czas określony odpowiednimi przepisami prawa.

13. Prawo do dodatkowych świadczeń.

- 1) Uczestnikowi, który na podstawie umowy z Towarzystwem zobowiązał się do inwestowania znacznych środków w Jednostki Uczestnictwa, Fundusz może przyznać dodatkowe świadczenie pieniężne ustalone i wypłacane na zasadach określonych w ustępach poniższych.
- 2) Warunkiem przyznania przez Towarzystwo świadczenia, o którym mowa w ust. 1, jest:
  - a) zawarcie przez uczestnika umowy bezpośrednio z Towarzystwem oraz - o ile Umowa nie stanowi inaczej - dokonywanie przez Uczestnika Funduszu wyłącznie wpłat bezpośrednich na rachunek Funduszu, bez pośrednictwa Dystrybutora,
  - b) posiadanie przez Uczestnika, który zawarł umowę, określoną w ust. 1 w danym okresie rozrachunkowym takiej liczby Jednostek Uczestnictwa zapisanych na jego Subrejestrach w danym Subfunduszu lub we wszystkich Subfunduszach, że średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu lub Subfunduszy przypadających na posiadane przez niego Jednostki Uczestnictwa w okresie rozrachunkowym była wyższa niż

wartość określona w umowie, o której mowa w lit. a. Okresem rozrachunkowym jest okres brany pod uwagę przy ustalaniu liczby Jednostek Uczestnictwa, których posiadanie uprawnia Uczestnika do otrzymania świadczenia, o którym mowa w niniejszym punkcie. Długość okresu rozrachunkowego określona jest w umowie, o której mowa w ust. 1, i może być ustanowiona w szczególności jako kwartalny, półroczny, roczny okres rozrachunkowy. Strony umowy, o której mowa w ust. 1, mogą ustalić inną długość okresu rozrachunkowego.

- 3) Wysokość świadczenia na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1, ustalona zostanie jako część wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie danym Subfunduszem, naliczonego od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez Uczestnika Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu.
  - 4) Wysokość świadczenia na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1, zależeć będzie od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez danego Uczestnika Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu w okresie rozrachunkowym oraz długości okresu rozrachunkowego.
  - 5) Świadczenie, na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1, spełniane jest ze środków przeznaczonych na wypłatę wynagrodzenia dla Towarzystwa, przed upływem terminu, w którym wypłacane jest Towarzystwu wynagrodzenie za zarządzanie tym Subfunduszem.
  - 6) Spełnienie świadczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonywane jest poprzez nabycie na rzecz Uczestnika Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu za kwotę należnego mu świadczenia, po cenie Jednostek Uczestnictwa obowiązującej w dniu realizacji świadczenia, chyba że Uczestnik zadecyduje o wypłacie świadczenia w formie pieniężnej powiadamiając o tym Towarzystwo najpóźniej na 7 dni roboczych przed datą spełnienia świadczenia w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
  - 7) Realizacja świadczenia następuje w terminie do 7 dnia roboczego następnego okresu rozliczeniowego za poprzedni okres rozliczeniowy.
  - 8) Świadczenie dodatkowe, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również Uczestnikom Funduszu w ramach: pracowniczych programów emerytalnych lub Programów Oszczędnościowych, o ile łączna wartość zainwestowanych środków pieniężnych odpowiednio w ramach danego pracowniczego programu emerytalnego lub Programu Oszczędnościowego, spełnia warunki określone w ust. 2. W takich przypadkach zasady obliczania, wysokość i sposób wypłaty świadczenia dodatkowego określa odpowiednio: umowa o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszu inwestycyjnego (pracowniczy program emerytalny) lub umowa z Funduszem (Plan Oszczędnościowy).
  - 9) Szczegółowe zasady obliczania, wysokość i sposoby wypłaty świadczenia dodatkowego każdorazowo określa umowa, o której mowa w ust. 1.
14. Prawo do udziału w Planach Oszczędnościowych.

Fundusz może oferować uczestnictwo w Planach Oszczędnościowych w celu realizacji przez Uczestników lub Inwestorów szczególnych celów. Zasady i warunki uczestnictwa w Planach Oszczędnościowych zostaną określone dla każdego Planu w Zasadach Uczestnictwa, stanowiących integralną część Umowy o przystąpienie do Planu Oszczędnościowego.

Przystąpienie do danego Planu Oszczędnościowego nastąpi poprzez zawarcie dodatkowej w stosunku do Statutu Umowy o przystąpienie do Planu

Oszczędnościowego, która w szczególności będzie określać: przedmiot Umowy o przystąpienie do Planu Oszczędnościowego, sposób w jaki Umowa o przystąpienie do Planu Oszczędnościowego jest zawierana, czas na jaki jest zawierana, wysokość wpłat do Subfunduszu w ramach Planu, terminy wpłat do Subfunduszu w ramach Planu, zasady obniżania opłat manipulacyjnych z tytułu nabywania Jednostek Uczestnictwa, z tytułu odkupywania Jednostek Uczestnictwa i z tytułu Zamiany Jednostek Uczestnictwa, o ile takie są przewidziane, zasady pobierania przez Towarzystwo opłat manipulacyjnych z tytułu uczestnictwa w Planie Oszczędnościowym, o ile są one przewidziane, zasady rozwiązywania Umowy o przystąpienie do Planu Oszczędnościowego, sposób informowania Uczestników o zmianie Zasad Uczestnictwa.

Umowa o przystąpienie do Planu Oszczędnościowego może również przewidywać, że odkupienie, Zamiana określonej w Zasadach Uczestnictwa liczby Jednostek Uczestnictwa lub liczby Jednostek Uczestnictwa, która zapewni Uczestnikowi otrzymanie określonej kwoty środków pieniężnych nastąpi w terminie lub terminach wskazanych w Zasadach Uczestnictwa.

Fundusz udostępnia Zasady Uczestnictwa w Planach Oszczędnościowych u Dystrybutora lub na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu.

Umowa o przystąpienie do Planu Oszczędnościowego nie może ograniczać praw i nakładać obowiązków na Uczestnika innych niż określone w Statucie oraz ograniczać odpowiedzialności Funduszu.

Fundusz w ramach Planu Oszczędnościowego może w szczególności prowadzić:

- 1) Programy Systematycznego Inwestowania (PSI),
- 2) Pracownicze Programy Inwestycyjne (PPI).

Fundusz może prowadzić PSI na następujących zasadach:

- 1) nabycie Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI odbywa się na warunkach zawartych w odpowiedniej umowie dodatkowej; przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika Funduszu o przyjęciu regulaminu PSI;
- 2) uczestnictwo w PSI może wiązać się z zadeklarowaniem przez Uczestnika systematyczności wpłat do Subfunduszy lub docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI lub czasu trwania uczestnictwa;
- 3) umowa (regulamin) dotycząca PSI powinna w szczególności określać nazwę PSI, wysokość wpłat Uczestnika PSI, okres na jaki Uczestnik zobowiązuje się systematycznie inwestować środki - w przypadku gdy uczestnictwo w PSI wiąże się z zadeklarowaniem przez Uczestnika systematyczności wpłat do Subfunduszy, zasady pobierania opłat manipulacyjnych, zasady rozwiązania umowy oraz sposób informowania Uczestników o zmianie warunków programu.

Fundusz może prowadzić PPI na następujących zasadach:

- 1) postanowienia Statutu dotyczące PSI i PPE stosuje się odpowiednio do PPI,
- 2) wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa mogą być wnoszone przez pracodawcę uczestników PPI.
- 3) w przypadku gdy przystąpienie do PSI wiąże się z obowiązkiem zadeklarowania docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI, z nabywaniem Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI może wiązać się konieczność poniesienia przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, pobieranej przy pierwszym nabyciu Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI.

Powyższa opłata naliczana będzie jako wartość procentowa wynosząca nie więcej niż 5% od zadeklarowanej przez Uczestnika, w umowie dotyczącej przystąpienia do PSI, docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI.

- 4) uczestnictwo w PPE lub programach prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego (dalej łącznie Program) może wiązać się z ponoszeniem przez Uczestnika dodatkowych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odkupywaniu przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych w ramach Programu, przy czym wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa nie może przekroczyć 5% środków wypłacanych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Z zastrzeżeniem pkt 3), Towarzystwo, z tytułu zbywania Jednostek Uczestnictwa w ramach uczestnictwa w Programach może pobierać opłatę manipulacyjną, o której mowa w postanowieniach dotyczących poszczególnych Subfunduszy lub opłatę manipulacyjną w wysokości nie wyższej niż 5% wpłaty dokonanej przez nabywcę Jednostek Uczestnictwa w ramach Programu niezależnie od sposobu alokacji środków pomiędzy Subfunduszami lub funduszami w ramach Programu.
- 5) w przypadku PPE lub poszczególnych programów prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego wysokość opłaty manipulacyjnej może ulec obniżeniu lub opłata manipulacyjna może nie być pobierana w ogóle.

W ramach Planów Oszczędnościowych Fundusz zbywa wyłącznie Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy kategorii B, kategorii C lub kategorii P.

15. Prawo do udziału w Pracowniczych Programach Emerytalnych.

Fundusz, działając zgodnie z Ustawą o PPE, może zawierać umowy o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do Funduszu i zarządzać środkami zgromadzonymi w ramach pracowniczych programów emerytalnych w formie umowy o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszu inwestycyjnego na zasadach określonych w Ustawie o PPE, Statucie, umowie z pracodawcą oraz Ustawie o Funduszach Inwestycyjnych. W ramach pracowniczych programów emerytalnych Fundusz zbywa wyłącznie Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy kategorii B, kategorii C lub kategorii P. Uczestnik ma prawo do uczestnictwa w pracowniczym programie emerytalnym wyłącznie w przypadkach, o których mowa w Ustawie o PPE.

16. Prawo do zawarcia umowy dotyczącej Indywidualnego Konta Emerytalnego lub Indywidualnego Konta Zabezpieczenia Emerytalnego.

Prawo do wpłat na IKE oraz IKZE przysługuje osobie fizycznej, która spełnia warunki określone w Ustawie o IKE i IKZE i zawarła z Funduszem Umowę o IKE lub Umowę o IKZE. Na IKE oraz IKZE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden Oszczędzający.

Fundusz może zawiesić oferowanie IKE oraz IKZE. Informacja o zawieszeniu oferowania IKE lub IKZE zostanie podana na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu. Informacja o tym, czy Fundusz w danym czasie oferuje IKE lub IKZE, jest dostępna w każdym czasie u Dystrybutora. Zawieszenie oferowania IKE lub IKZE nie wpływa na zasady prowadzenia IKE lub IKZE dla dotychczasowych Oszczędzających.

Warunkiem złożenia poprawnego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa w przypadku IKE lub IKZE jest otrzymanie przez Fundusz informacji, wymaganych zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE.

Wyplata Transferowa srodkow zgromadzonych w Funduszu w ramach IKE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE:

- a) z Funduszu do innej instytucji finansowej, z którą Oszczędzający zawarł umowę o IKE,
- b) z Funduszu do pracowniczego programu emerytalnego, do którego przystąpił Oszczędzający,
- c) z IKE zmarłego Oszczędzającego na IKE osoby uprawnionej albo do pracowniczego programu emerytalnego, do którego przystąpiła osoba uprawniona.

Wpłata srodkow do Funduszu w ramach IKE w drodze dokonania Wyplaty Transferowej z innej instytucji finansowej prowadzącej IKE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:

- a) z innej instytucji finansowej prowadzącej IKE do Funduszu,
  - b) z pracowniczego programu emerytalnego, w przypadkach, o których mowa w przepisach o pracowniczych programach emerytalnych, do Funduszu,
  - c) z IKE zmarłego oszczędzającego na IKE osoby uprawnionej,
- pod warunkiem zawarcia przez Oszczędzającego Umowy o IKE z Funduszem.

Wyplata Transferowa srodkow zgromadzonych w Funduszu w ramach IKZE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:

- a) z Funduszu do innej instytucji finansowej, z którą Oszczędzający zawarł umowę o IKZE,
- b) z IKZE zmarłego Oszczędzającego na IKZE osoby uprawnionej.

Wpłata srodkow do Funduszu w ramach IKZE w drodze dokonania Wyplaty Transferowej z innej instytucji finansowej prowadzącej IKZE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:

- a) z innej instytucji finansowej prowadzącej IKZE do Funduszu,
  - b) z IKZE zmarłego oszczędzającego na IKZE osoby uprawnionej,
- pod warunkiem zawarcia przez Oszczędzającego Umowy o IKZE z Funduszem.

Przedmiotem Wyplaty Transferowej może być wyłącznie całość srodkow zgromadzonych na IKE lub IKZE, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 36 ust. 1 Statutu.

Z chwilą przekazania całości srodkow zgromadzonych w Funduszu w ramach IKE lub IKZE do innego podmiotu w drodze Wyplaty Transferowej, odpowiednio, Umowa o IKE lub Umowa o IKZE ulega rozwiązaniu.

Wyplata srodkow zgromadzonych na IKE następuje wyłącznie w przypadkach określonych w Ustawie o IKE i IKZE, tj.:

- 1) na wniosek Oszczędzającego po osiągnięciu przez niego wieku 60 (sześćdziesięciu) lat lub nabyciu uprawnień emerytalnych i ukończeniu 55. (pięćdziesiątego piątego) roku życia oraz spełnieniu warunku:
  - a) dokonywania wpłat na IKE co najmniej w 5 (pięciu) dowolnych latach kalendarzowych albo
  - b) dokonania ponad połowy wartości wpłat nie później niż na 5 (pięć) lat przed dniem złożenia przez Oszczędzającego wniosku o dokonanie Wyplaty,

- 2) w przypadku śmierci Oszczędzającego – na wniosek uprawnionego.

Wypłata środków zgromadzonych na IKZE następuje wyłącznie w przypadkach określonych w Ustawie o IKE i IKZE, tj.:

- 1) na wniosek Oszczędzającego po osiągnięciu przez niego wieku 65 (sześćdziesięciu pięciu) lat oraz spełnieniu warunku dokonywania wpłat na IKZE co najmniej w 5 (pięciu) dowolnych latach kalendarzowych,
- 2) w przypadku śmierci Oszczędzającego – na wniosek uprawnionego.

Oszczędzający, który dokonał Wypłaty z IKE lub IKZE, nie może ponownie założyć, odpowiednio, IKE lub IKZE.

Oszczędzający nie może dokonywać wpłat na IKE lub IKZE, z którego dokonał wypłaty pierwszej raty.

Oszczędzający lub osoba uprawniona może wystąpić o dokonanie Wypłaty środków z IKE lub IKZE w ratach lub jednorazowo.

Wypłata jednorazowa oraz ratalna powinny być dokonane w terminie i na zasadach określonych w Ustawie o IKE i IKZE.

Zwrot środków zgromadzonych na IKE lub IKZE następuje zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:

- 1) w razie wypowiedzenia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE przez Oszczędzającego lub Fundusz, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wypłaty lub Wypłaty Transferowej,
- 2) w innych przypadkach, o których mowa w Ustawie o IKE i IKZE.

17. Prawo do informacji o Funduszu i Subfunduszach:

- 1) Bezpłatnego dostępu do Kluczowych Informacji dla Inwestorów przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa,
- 2) Żądania bezpłatnego doręczenia Prospektu wraz z aktualnymi informacjami o zmianach w tym Prospekcie oraz rocznego i półrocznego połączonego sprawozdania finansowego Funduszu oraz jednostkowych sprawozdań finansowych Subfunduszy.

5. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Funduszu

Zgodnie ze Statutem Funduszu, Towarzystwo zbiera wpłaty do Funduszu w drodze zapisów i gromadzi dokonane wpłaty na wydzielonym rachunku prowadzonym przez Depozytariusza. Podmiotami uprawnionymi do złożenia zapisów i wpłaty na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy są Towarzystwo, akcjonariusz Towarzystwa lub osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Wpłaty do Funduszu będą wniesione w gotówce. Łączna wysokość wpłat do Funduszu zebranych w drodze zapisów nie może być niższa niż 4.000.000 złotych (cztery miliony). Wartość wpłat do każdego z Subfunduszy nie może być niższa niż 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych. Wpłaty do Funduszu zbierane będą w drodze zapisów na Jednostki Uczestnictwa następujących Subfunduszy:

- 1) Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania,
- 2) Raiffeisen Globalnych Możliwości,
- 3) Raiffeisen Aktywnego Inwestowania,
- 4) Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych.

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy, o których mowa w zdaniu poprzednim, będą prowadzone jednocześnie. Do utworzenia Funduszu niezbędne jest dokonanie wpłat w wysokości nie niższej niż 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych do każdego z

Subfunduszy wymienionych w zdaniu poprzednim. Minimalna wartość zapisu wynosi 100 (sto) złotych. Towarzystwo przyjmuje zapisy bezpośrednio, w terminie wskazanym przez Towarzystwo w ogłoszeniu zamieszczonym na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu, nie wcześniej jednak, niż w dniu następującym po dniu doręczenia zezwolenia KNF na utworzenie Funduszu. Termin przyjmowania zapisów nie będzie dłuższy niż 2 (dwa) miesiące.

Towarzystwo w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów przydziela Jednostki Uczestnictwa. Przydział następuje poprzez wpisanie do Rejestru Uczestników Funduszu liczby Jednostek Uczestnictwa przypadającej na dokonaną wpłatę powiększoną o wartość odsetek naliczonych przez Depozytariusza od dnia wpłaty do dnia zakończenia przyjmowania zapisów. Kwota wypłacanych odsetek zostanie pomniejszona o podatek dochodowy w przypadku, gdy przepisy prawa będą nakładały na Towarzystwo obowiązek obliczenia i poboru takiego podatku. Fundusz przydziela Jednostki Uczestnictwa po cenie 100 (sto) złotych. Wpis do Rejestru Uczestników wywołuje skutki prawne z chwilą wpisania Funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych.

Towarzystwo zwraca wpłaty do Funduszu wraz z odsetkami naliczonymi przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty do dnia wystąpienia jednej z poniższych przesłanek oraz pobrane opłaty manipulacyjne w terminie 14 dni od dnia, w którym:

- a) postanowienie sądu o odmowie wpisu Funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych stało się prawomocne lub
- b) decyzja KNF o cofnięciu zezwolenia na utworzenie Funduszu stała się ostateczna lub
- c) upłynął termin złożenia wniosku Towarzystwa o wpisanie Funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych (6 miesięcy licząc od dnia doręczenia zezwolenia na jego utworzenie).

5.1 Zasady, miejsca i terminy składania zapisów na Jednostki Uczestnictwa

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa będą przyjmowane w siedzibie Towarzystwa. Termin rozpoczęcia i zakończenia przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego Subfunduszu zostanie ogłoszony przez Towarzystwo na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu, przy czym rozpoczęcie przyjmowania zapisów nastąpi nie wcześniej niż w dniu następującym po dniu doręczenia zezwolenia na utworzenie Funduszu, a zakończenie przyjmowania zapisów nastąpi nie później niż po upływie 2 miesięcy od dnia rozpoczęcia przyjmowania zapisów. Towarzystwo może postanowić o wcześniejszym zakończeniu przyjmowania zapisów, jeżeli zostaną dokonane wpłaty w wysokości określonej w pkt. 5.

5.2 Zasady, miejsca i terminy dokonywania wpłat w ramach zapisów

Cena Jednostki Uczestnictwa objętej zapisami wynosi 100 zł.

Podmiot zapisujący się na Jednostki Uczestnictwa zobowiązany jest do dokonania wpłaty tytułem opłacenia zapisu. Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa przyjmowane będą wyłącznie w formie przelewu na rachunek bankowy wskazany przez Towarzystwo w formie wpłaty bezpośredniej lub za pośrednictwem Dystrybutora. Towarzystwo będzie gromadzić dokonane wpłaty na wydzielonym rachunku bankowym prowadzonym przez Depozytariusza. Za termin dokonania wpłaty uznaje się dzień uznania wydzielonego rachunku bankowego Towarzystwa.

Podmiot zapisujący się na Jednostki Uczestnictwa, który tytułem opłacenia zapisu dokonał wpłaty na Jednostki Uczestnictwa, otrzyma pisemne potwierdzenie tej wpłaty.

Dokonanie wpłaty po terminie przyjmowania zapisów skutkuje nieważnością złożonego zapisu.

5.3 Wskazanie terminu przydziału Jednostek Uczestnictwa

Towarzystwo przydziela Jednostki Uczestnictwa w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów.

Przydział Jednostek Uczestnictwa następuje poprzez wpisanie do Subrejstru liczby Jednostek Uczestnictwa przypadających za dokonaną przez wpłacającego wpłatę do danego Subfunduszu, powiększoną o wartość odsetek naliczonych przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty na prowadzony przez niego rachunek do dnia przydziału. Kwota wypłacanych odsetek zostanie pomniejszona o podatek dochodowy w przypadku, gdy przepisy prawa będą nakładały na Towarzystwo obowiązek obliczenia i poboru takiego podatku.

5.4 Wskazanie przypadków, w których Towarzystwo jest obowiązane niezwłocznie zwrócić wpłaty do Funduszu, wraz z odsetkami od wpłat naliczonymi przez Depozytariusza

W przypadku niezebrania przez Subfundusz, którego Jednostki Uczestnictwa są przedmiotem zapisu, wpłat w minimalnej wysokości zgodnej z pkt 5.5., a także w przypadku niezebrania przez Fundusz wpłat w minimalnej wysokości zgodnej z pkt 5, Fundusz niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 (czternastu) dni od dnia upływu terminu przyjmowania zapisów, zwróci wpłaty dokonane odpowiednio do danego Subfunduszu, zgodnie z zasadami określonymi w pkt 5.6, lub do Funduszu.

5.5 Określenie minimalnej kwoty wpłat do nowego Subfunduszu, niezbędnej do jego utworzenia

Łączna wysokość wszystkich wpłat do Subfunduszu zebranych w drodze zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego Subfunduszu nie może być niższa niż 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych. Jeżeli po upływie okresu przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu łączna wysokość wpłat nie osiągnie kwoty, o której mowa w zdaniu poprzednim, Subfundusz nie zostaje utworzony.

5.6 Zasady postępowania w przypadku, gdy w ramach zapisów na Jednostki Uczestnictwa, które mają być związane z nowym subfunduszem, nie zostanie zebrana kwota, o której mowa w pkt 5.5.

W przypadku niezebrania wymaganej kwoty wpłat do Subfunduszu Towarzystwo niezwłocznie nie później jednak niż w terminie 14 (czternastu) dni od dnia upływu terminu przyjmowania zapisów zwróci wpłaty dokonane do Funduszu tytułem opłacenia zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu powiększone o wartość otrzymanych pożytków i odsetki naliczone przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty na prowadzony przez niego rachunek do dnia upływu terminu przyjmowania zapisów.

Kwota wypłacanych odsetek zostanie pomniejszona o podatek dochodowy w przypadku, gdy przepisy prawa będą nakładały na Towarzystwo obowiązek obliczenia i poboru takiego podatku.

6. Sposób i szczegółowe warunki zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz zbywa następujące kategorie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy, różniące się w szczególności sposobem pobierania opłat manipulacyjnych: Jednostki Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P.

Wpłata Początkowa wynosi co najmniej 100 zł, a każda następna minimalna wpłata do Subfunduszu wynosi 100 zł. Dla Programów Systematycznego Inwestowania (PSI), w przypadku których uczestnictwo wiąże się z zadeklarowaniem przez Uczestnika docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach takiego programu i poniesieniem przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6 Statutu Funduszu, wartość Wpłaty Początkowej stanowi równoważność dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6 Statutu Funduszu, powiększonej o wartość zadeklarowanej przez Uczestnika systematycznej wpłaty do Subfunduszy w ramach PSI. Towarzystwo może obniżyć do wysokości nie niższej niż 1

(jeden) grosz wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, a także w ramach pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Subfundusz oraz w ramach IKE lub IKZE. Z zastrzeżeniem minimalnej wysokości Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat określonych powyżej, wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, określają zasady uczestnictwa w Planie Oszczędnościowym. Z zastrzeżeniem maksymalnej wysokości Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat określonych powyżej, Wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach PPE obsługiwanych przez Subfundusz, określona jest w odpowiedniej umowie o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do Subfunduszu zgodnie z Ustawą o PPE, zawartej pomiędzy Funduszem a pracodawcą, w ramach IKE w Umowie o IKE, a w ramach IKZE w Umowie o IKZE.

Z zastrzeżeniem postanowień ust. 9 tej części Prospektu dotyczących zawieszania zbywania Jednostek Uczestnictwa, Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Subrejestrów przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę.

6.1.1. Zawarcie umowy z Funduszem

1) W przypadku, gdy Inwestor nie posiada Subrejestrów w danym Subfunduszu, Jednostki Uczestnictwa są nabywane poprzez:

a) złożenie zlecenia nabycia u wyznaczonego przez Fundusz Dystrybutora lub Przedstawiciela oraz dokonanie wpłaty na wskazany rachunek Subfunduszu, a w przypadku IKE, IKZE, Planów Oszczędnościowych, PPE lub kampanii promocyjnej, o której mowa w art. 19 ust. 4 lit. b) Statutu również na inny rachunek nabyć Funduszu, prowadzony przez Depozytariusza, jeżeli w takim przypadku dla wpłat na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy dedykowany jest odrębny rachunek nabyć. Dystrybutor przyjmujący zlecenie nabycia obowiązany jest do identyfikacji i weryfikacji tożsamości Uczestnika lub Inwestora, która obejmuje:

- w przypadku osób fizycznych i ich przedstawicieli – imię i nazwisko Uczestnika lub Inwestora, cechy dokumentu stwierdzającego na podstawie odrębnych przepisów tożsamość osoby, a także obywatelstwo, adres oraz numer PESEL lub data urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość cudzoziemca lub kod kraju w przypadku przedstawienia paszportu,
- w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – aktualne dane z wyciągu z rejestru sądowego, lub innego dokumentu wskazującego nazwę (firmę), formę organizacyjną, adres siedziby, numer identyfikacji podatkowej, a także imiona, nazwisko i numer PESEL lub data urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL osoby reprezentującej tę osobę prawną lub jednostkę.

Przez złożenie zlecenia u Dystrybutora rozumie się również otrzymanie przez Dystrybutorów, wyznaczonych przez Towarzystwo, zlecenia nabycia złożonego korespondencyjnie. Towarzystwo ani Fundusz nie ponoszą odpowiedzialności za działania lub zaniechania podmiotów wybranych przez Uczestnika lub Inwestora do przesłania zlecenia nabycia,

b) dokonanie wpłaty bezpośredniej przez Inwestora na wskazany rachunek Subfunduszu oraz podanie, w tytule przelewu, następujących danych:

- w przypadku osób fizycznych i ich przedstawicieli – imię i nazwisko Uczestnika lub Inwestora, cechy dokumentu stwierdzającego na podstawie odrębnych przepisów tożsamość osoby, a także obywatelstwo, adres oraz numer PESEL lub data urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość cudzoziemca lub kod kraju w przypadku przedstawienia paszportu,
- w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – aktualne dane z wyciągu z rejestru sądowego, lub innego dokumentu wskazującego nazwę (firmę), formę organizacyjną, adres siedziby, numer identyfikacji podatkowej, a także imiona, nazwisko i numer PESEL lub data urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL osoby reprezentującej tę osobę prawną lub jednostkę.

Inwestor niebędący uczestnikiem innego Subfunduszu, funduszu inwestycyjnego otwartego lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego zarządzanego przez Towarzystwo może dokonać wpłaty przelewem bankowym wyłącznie ze swojego rachunku bankowego.

- 2) W przypadku, gdy Uczestnik posiada Subrejestr w danym Subfunduszu, Jednostki Uczestnictwa są nabywane poprzez:
  - a) Złożenie zlecenia nabycia na zasadach określonych w pkt 1 lit. a) lub
  - b) dokonanie wpłaty bezpośredniej środków pieniężnych na właściwy rachunek Subfunduszu lub Funduszu, o którym mowa w pkt 1 lit. a). Wpływ środków na rachunek danego Subfunduszu jest równoznaczny ze złożeniem zlecenia nabycia. Z zastrzeżeniem pkt 3, podmiot dokonujący wpłaty obowiązany jest do podania danych umożliwiających identyfikację, w szczególności:
    - w przypadku osób fizycznych i ich przedstawicieli – imię i nazwisko Uczestnika lub Inwestora, cechy dokumentu stwierdzającego na podstawie odrębnych przepisów tożsamość osoby, a także obywatelstwo, adres oraz numer PESEL lub data urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość cudzoziemca lub kod kraju w przypadku przedstawienia paszportu,
    - w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – aktualne dane z wyciągu z rejestru sądowego, lub innego dokumentu wskazującego nazwę (firmę), formę organizacyjną, adres siedziby, numer identyfikacji podatkowej, a także imiona, nazwisko i numer PESEL lub data urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL osoby reprezentującej tę osobę prawną lub jednostkę.
- 3) W przypadku dokonywania wpłat na nabycie Jednostek Uczestnictwa w ramach IKE lub IKZE złożenie zlecenia nabycia następuje wyłącznie poprzez dokonanie wpłaty na rachunek Subfunduszu lub na inny rachunek nabyć Funduszu lub funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo, prowadzony przez Depozytariusza, w przypadku wpłat do IKE lub IKZE, które przewidują dokonywanie wpłat do więcej niż jednego Subfunduszu, funduszu inwestycyjnego lub subfunduszu funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo, na zasadach określonych w pkt 4 i 5.
- 4) Jeżeli Inwestor lub Uczestnik nie wskaże kategorii nabywanych Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu, a wpłata nie była dokonywana na rachunek, o którym mowa w pkt 3, ani nie była dokonana w ramach Planu Oszczędnościowego, Fundusz dokona zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii P tego Subfunduszu, które zostaną zaewidencjonowane na Subrejestrze prowadzonym na zasadach ogólnych, który został otwarty jako ostatni.

- 5) Jeżeli Inwestor lub Uczestnik posiadający w ramach danego Subfunduszu więcej niż jeden Subrejestr Jednostek Uczestnictwa danej kategorii, nie wskaże numeru Subrejestru lub oznaczenia Subrejestru, a wpłata nie była dokonywana na rachunek, o którym mowa w pkt 3, Fundusz zaewidencjonuje Jednostki Uczestnictwa na tym z Subrejestrów prowadzonych w ramach tego Subfunduszu dla danej kategorii Jednostek, na zasadach ogólnych, który został otwarty jako ostatni.
- 6) Fundusz może zażądać przesłania kopii, poświadczonych notarialnie lub w innej formie zaakceptowanej przez Towarzystwo, dokumentów potwierdzających tożsamość Uczestnika lub Inwestora.
- 7) Uczestnik lub Inwestor zajmujący eksponowane stanowisko polityczne określone w Ustawie o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy może złożyć zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z zastrzeżeniem, że realizacja przedmiotowych zleceń wymaga uzyskania zgody zarządu Towarzystwa, wskazanego członka zarządu lub osoby wyznaczonej przez zarząd lub odpowiedzialnej za działalność Towarzystwa. W przypadku niewyrażenia zgody przez Towarzystwo na nabycie Jednostek Uczestnictwa Inwestor lub Uczestnik zostanie niezwłocznie poinformowany przez Towarzystwo.
- 8) Dodatkowo Dystrybutorzy zobowiązani są do zbierania i przekazywania do Agenta Transferowego dodatkowych danych dotyczących m.in. informacji o zajmowaniu eksponowanego stanowiska, źródle pochodzenia środków Uczestnika/Inwestora oraz w przypadku Uczestników/Inwestorów niebędących osobami fizycznymi informacji o prowadzeniu działalności w sektorze wysokiego ryzyka.
- 9) Inwestor lub Uczestnik ponoszą odpowiedzialność za zgodne ze stanem faktycznym podanie swoich danych.

6.1.2. Dzień nabycia Jednostek Uczestnictwa

Nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpił według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu nabycia i informację o wpłynięciu środków na nabycie Jednostek na rachunek Subfunduszu.

Nabycie następuje po cenie z dnia nabycia. Wszystkie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odnośnie których Agent Transferowy otrzymał tego samego dnia informację o ich złożeniu, realizowane są według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej dla tego samego Dnia Wyceny, określonego zgodnie z zasadami, o których mowa powyżej.

6.1.3. Składanie zleceń za pomocą telefonu, telefaksu lub Internetu oraz innych elektronicznych mediów transmisyjnych

Szczegółowe zasady składania zleceń za pomocą telefonu, telefaksu lub Internetu oraz innych elektronicznych mediów transmisyjnych opisano w ust. 4 pkt 12.

6.1.4. Nabywanie Jednostek Uczestnictwa na Wspólny Subrejestr Małżeński

W przypadku zaoferowania możliwości składania zleceń dotyczących nabywania Jednostek Uczestnictwa na Wspólny Subrejestr Małżeński, stosuje się poniższe zasady:

1. Małżonkowie działający łącznie, nabywający Jednostki Uczestnictwa na swój Wspólny Subrejestr Małżeński, składają oświadczenia o:
  - a) pozostawaniu we wspólności majątkowej w zakresie umożliwiającym wykonywanie wszystkich uprawnień związanych z uczestnictwem w Funduszu,
  - b) akceptacji zasad prowadzenia Wspólnego Subrejestru Małżeńskiego,

- c) wyrażeniu zgody na wykonywanie przez każdego z nich osobno i bez ograniczeń wszystkich uprawnień związanych z uczestnictwem w Funduszu, w tym związanych z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa, włączywszy żądanie odkupienia wszystkich nabytych Jednostek Uczestnictwa, żądanie przekazania należnych małżonkom środków pieniężnych na rachunek bankowy jednego z nich lub w inny sposób uzgodniony z Funduszem, żądanie ustanowienia blokady Subrejestr, zamknięcia Subrejestr, oraz Zlecenia Zamiany i transferu Jednostek Uczestnictwa, a także na podejmowanie wszelkich należnych małżonkom środków pieniężnych, z zastrzeżeniem ustępu 5,
  - d) wyrażeniu zgody na realizację zleceń w kolejności wynikającej z zasad ogólnych, chyba że drugi z małżonków wyrazi sprzeciw najpóźniej w chwili składania zlecenia przez pierwszego z małżonków; w takim wypadku Dystrybutor zastosuje się wyłącznie do zgodnego oświadczenia woli małżonków,
  - e) wyrażeniu zgody na wyłączenie odpowiedzialności Funduszu za skutki złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników zleceń, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich.
  - f) zrzeczeniu się podnoszenia wobec Funduszu jakichkolwiek zarzutów i roszczeń w związku z wykonywaniem dyspozycji złożonych przez jednego z małżonków po ustaniu wspólności majątkowej, jeżeli w momencie złożenia takiego zlecenia Fundusz nie posiadał informacji o ustaniu wspólności majątkowej.
2. Udzielenie pełnomocnictwa do dysponowania Jednostkami Uczestnictwa na Wspólnym Subrejestrze Małżeńskim następuje wyłącznie na podstawie zgodnego oświadczenia woli obojga małżonków.
  3. Ponadto małżonkowie zobowiązani są do:
    - a) podania wspólnego adresu dla celów doręczania korespondencji związanej z uczestnictwem w Funduszu,
    - b) zobowiązaniu się do niezwłocznego zawiadomienia – listem poleconym – Agenta Transferowego o ustaniu lub umownym ograniczeniu wspólności majątkowej oraz o dołączeniu potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.
  4. Wpłaty na Wspólny Subrejestr Małżeński mogą być dokonywane w ramach wpłat bezpośrednich, z tym że dokument wpłaty musi zawierać informację, że wpłata jest dokonywana na taki subrejestr.
  5. Podział środków należnych małżonkom w wyniku podziału majątku wspólnego może nastąpić wyłącznie na skutek prawomocnego orzeczenia sądowego lub na skutek zawarcia w formie aktu notarialnego umowy o wyłączenie lub ograniczenie wspólności ustawowej.

6.2. odkupywania Jednostek Uczestnictwa

- 1) Z chwilą odkupienia Jednostki Uczestnictwa umarzone są z mocy prawa.
- 2) Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa danej kategorii na żądanie Uczestnika, w tym w wyniku Zamiany Jednostek Uczestnictwa z Subrejestrze wskazanego przez Uczestnika. Jeżeli Inwestor lub Uczestnik w zleceniu odkupienia nie wskazał Subrejestrze, Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa danej kategorii, w tym w wyniku Zamiany, z Subrejestrze, na którym zaewidencjonowane są Jednostki Uczestnictwa danej kategorii, prowadzonego na zasadach ogólnych, który został otwarty jako ostatni.

- 3) W ramach Subrejestrów Jednostki Uczestnictwa będą odkupywane w ten sposób, że w pierwszej kolejności odkupywane są Jednostki Uczestnictwa nabyte po najwyższej cenie.
- 4) Uczestnicy mogą żądać odkupienia przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa poprzez złożenie u wyznaczonego przez Fundusz Dystrybutora lub Przedstawiciela zlecenia odkupienia.
- 5) Jednostki Uczestnictwa odkupywane są przez Fundusz w chwili wpisania do Subrejestrów przez Agenta Transferowego ilości odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
- 6) Z zastrzeżeniem pkt 7), odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Wszystkie zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odnośnie których Agent Transferowy otrzymał tego samego dnia informację o ich złożeniu, realizowane są według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej dla tego samego Dnia Wyceny, określonego zgodnie z zasadami, o których mowa powyżej.
- 7) Dyspozycje dotyczące odkupienia Jednostek Uczestnictwa w ramach IKE lub IKZE, w szczególności dyspozycje Zwrotu, Częściowego Zwrotu (dotyczy IKE), Wypląty, Wypląty Transferowej z IKE lub IKZE są realizowane w terminach wskazanych w Umowie o IKE lub Umowie o IKZE, ustalonych zgodnie z przepisami Ustawy o IKE i IKZE.
- 8) Zlecenie odkupienia może zawierać następujące dyspozycje:
  - a) odkupienia wszystkich lub określonej w zleceniu liczby Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu;
  - b) odkupienia takiej liczby Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, w wyniku której uzyskana zostanie kwota brutto określona w zleceniu odkupienia, z zastrzeżeniem pkt 12.
- 9) Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P wynosi 100 zł.
- 10) Jeżeli zlecenie odkupienia zawiera dyspozycję odkupienia określonej liczby lub wszystkich Jednostek Uczestnictwa kategorii B, Uczestnik Funduszu w wyniku odkupienia otrzyma kwotę brutto wynikającą z pomnożenia liczby odkupowanych Jednostek Uczestnictwa danej kategorii przez WANSJU. Jeżeli zlecenie odkupienia zawiera dyspozycję odkupienia określonej liczby lub wszystkich Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii C lub kategorii P, Uczestnik Funduszu w wyniku odkupienia otrzyma kwotę brutto wynikającą z pomnożenia liczby odkupowanych Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii C lub kategorii P przez WANSJU i pomniejszenia o opłatę manipulacyjną z tytułu odkupowania Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii C lub kategorii P o ile opłata taka jest pobierana.
- 11) Jeżeli zlecenie odkupienia zawiera dyspozycję odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B na określoną kwotę, to odkupiona liczba Jednostek Uczestnictwa kategorii B będzie wyliczona poprzez podzielenie określonej przez Uczestnika kwoty przez WANSJU. Jeżeli zlecenie odkupienia zawiera dyspozycję odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii C lub kategorii P na określoną kwotę, to odkupiona liczba Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii C lub kategorii P będzie wyliczona poprzez podzielenie określonej przez Uczestnika kwoty przez WANSJU. Uczestnik Funduszu w wyniku odkupienia otrzyma kwotę brutto wynikającą z realizacji powyższego odkupienia pomniejszoną o opłatę

manipulacyjną z tytułu odkupywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii C lub kategorii P o ile opłata taka jest pobierana.

- 12) W przypadku, o którym mowa w pkt 10 i 11, kwota netto faktycznie otrzymana przez Uczestnika może być niższa od kwoty brutto odkupienia, w wyniku naliczenia i pobrania podatku dochodowego.
- 13) Uczestnik może żądać odkupienia Jednostek Uczestnictwa danej kategorii, wyłącznie wówczas, gdy Jednostki Uczestnictwa zostały nabyte jako Jednostki Uczestnictwa tej kategorii.
- 14) Jeżeli Inwestor lub Uczestnik w zleceniu odkupienia, Zamiany Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu nie wskazał Subrejestr, Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa danej kategorii, w tym w wyniku Zamiany Jednostek Uczestnictwa z Subrejestr, na którym zaewidencjonowane są Jednostki Uczestnictwa tej kategorii, prowadzonego na zasadach ogólnych, który został otwarty jako ostatni.
- 15) W zleceniu odkupienia konieczne jest wskazanie kategorii Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu. Jeżeli Uczestnik nie wskaże kategorii Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, a posiada w tym Subfunduszu Jednostki Uczestnictwa różnych kategorii, Fundusz dokona odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A tego Subfunduszu, chyba że ze zlecenia odkupienia wynika, że dotyczy ono Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu kategorii B lub kategorii C. Jeżeli Uczestnik nie wskaże kategorii Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, a nie posiada Jednostek Uczestnictwa kategorii A tego Subfunduszu, posiada natomiast Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu kategorii B lub kategorii C, Fundusz dokona odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B lub odpowiednio kategorii C tego Subfunduszu. W każdym przypadku, jeżeli Uczestnik nie wskaże kategorii Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, ale ze zlecenia odkupienia wynika, że dotyczy ono Planu Oszczędnościowego, Fundusz dokona odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii P tego Subfunduszu.
- 16) Jeżeli zlecenie odkupienia opiewa na większą liczbę Jednostek Uczestnictwa niż liczba Jednostek Uczestnictwa znajdujących się w Subrejestrze lub na kwotę wyższą niż wartość Jednostek Uczestnictwa znajdujących się w Subrejestrze odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa.
- 17) Jeżeli w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa ich wartość zapisana w Subrejestrze spadłaby poniżej 100 (stu) złotych, zlecenie odkupienia rozszerza się na wszystkie Jednostki Uczestnictwa zapisane w Subrejestrze.
- 18) Towarzystwo może zwiększyć lub zmniejszyć minimalną wartość zlecenia odkupienia, o której mowa w pkt 9, lub minimalną wartość Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze, o której mowa w pkt 17, w odniesieniu do podmiotów, które nabyły Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych lub pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Fundusz. Minimalną wartość zlecenia odkupienia lub minimalną wartość Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze, o której mowa w pkt 17, w odniesieniu do podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych określają Zasady Uczestnictwa w Planie Oszczędnościowym. Minimalną wartość zlecenia odkupienia lub minimalną wartość Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze, o której mowa w pkt 17, w odniesieniu do podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Fundusz, określa umowa o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do Funduszu.

6.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu oraz wysokość opłat z tym związanych

Jednostki Uczestnictwa Funduszu nie podlegają Konwersji na jednostki uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo. Nie jest możliwe nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu w drodze Konwersji.

6.4. wypłat kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa lub wypłat dochodów Subfunduszu

Fundusz realizuje wypłaty środków z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa niezwłocznie począwszy od drugiego dnia roboczego po dniu odkupienia, chyba że opóźnienie dokonania wypłaty jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

Wypłaty kwoty z tytułu odkupienia Jednostek kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P Fundusz dokonuje poprzez przekazanie jej na rachunek bankowy albo w gotówce u Dystrybutora upoważnionego przez Fundusz do wypłaty kwot należnych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z dyspozycją Uczestnika, z zastrzeżeniem, że Fundusz nie może upoważnić do wypłaty kwot należnych Uczestnikowi Dystrybutorów, o których mowa w art. 32 ust. 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych. W przypadku, jeśli wypłaty kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa dokonywane przez Fundusz na rzecz Uczestnika będą podlegały potrąceniom, w szczególności z tytułu podatku, Fundusz będzie dokonywać wypłaty na rzecz Uczestnika po potrąceniu wymaganych kwot.

Fundusz ani Subfundusze nie wypłacają dochodów Uczestnikom.

6.5. Zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z jednym Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych

- 1) Uczestnicy mogą żądać Zamiany poprzez złożenie u Dystrybutora lub Przedstawiciela zlecenia zamiany.
- 2) Zamiana Jednostek Uczestnictwa, w wyniku której nabywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym zlecenie Zamiany zostało otrzymane przez Agenta Transferowego.
- 3) Zamiana Jednostek Uczestnictwa, w wyniku której odkupywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym zlecenie Zamiany zostało otrzymane przez Agenta Transferowego.
- 4) Wszystkie zlecenia Zamiany Jednostek Uczestnictwa otrzymane przez Agenta Transferowego tego samego dnia realizowane są według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej dla tego samego Dnia Wyceny, o którym mowa w pkt 2) i 3) określonego zgodnie z zasadami, o których mowa w w/w punktach. Z zastrzeżeniem zdania pierwszego, Zamiana Jednostek Uczestnictwa oraz dyspozycja zmiany alokacji w ramach umów z Uczestnikiem dotyczących pracowniczych programów emerytalnych, IKE, IKZE lub Planów Oszczędnościowych, nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym zlecenie Zamiany lub dyspozycja zmiany alokacji zostały otrzymane przez Agenta Transferowego.
- 5) Zamiana nie może nastąpić później niż w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia złożenia zlecenia Zamiany, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, w szczególności złożenia wadliwego zlecenia Zamiany.

- 6) Jednostki Uczestnictwa danej kategorii mogą podlegać Zamianie do innego Subfunduszu wyłącznie na jednostki uczestnictwa tej samej kategorii. Jednostki Uczestnictwa zaewidencjonowane w ramach IKE lub IKZE mogą podlegać Zamianie wyłącznie na jednostki uczestnictwa tej samej kategorii zaewidencjonowane w ramach IKE lub IKZE prowadzonego przez inny Subfundusz.
- 7) Nabycie Jednostek Uczestnictwa w wyniku Zamiany jednostek uczestnictwa innego Subfunduszu zarządzanego przez Towarzystwo może nastąpić wyłącznie, jeżeli jednostki te były ewidencjonowane jako jednostki uczestnictwa tej samej kategorii. W wyniku Zamiany jednostek uczestnictwa zaewidencjonowanych w ramach IKE lub IKZE prowadzonego przez inny Subfundusz może nastąpić wyłącznie nabycie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii zaewidencjonowanych w ramach IKE lub IKZE.
- 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa przez WANSJU.
- 9) W zleceniu Zamiany konieczne jest wskazanie kategorii Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu. Jeżeli Uczestnik nie wskaże kategorii Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, a posiada w tym Subfunduszu Jednostki Uczestnictwa różnych typów, Fundusz dokona Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A tego Subfunduszu, chyba że ze zlecenia Zamiany wynika, że dotyczy ono Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu kategorii B, kategorii C lub kategorii P. W każdym przypadku, jeżeli Uczestnik nie wskaże kategorii Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, ale ze zlecenia Zamiany wynika, że dotyczy ono Planu Oszczędnościowego, Fundusz dokona Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii P tego Subfunduszu.
- 10) Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu może dotyczyć:
  - a) odkupienia wszystkich lub określonej liczby Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i jednoczesnego nabycia za otrzymane w ten sposób środki Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu,
  - b) odkupienia takiej liczby Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, w wyniku której otrzymana zostanie określona w zleceniu Zamiany kwota środków pieniężnych i jednoczesnego nabycia za otrzymane w ten sposób środki Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu.
- 11) Jeżeli zlecenie Zamiany opiewa na większą liczbę lub wartość Jednostek Uczestnictwa niż liczba lub wartość Jednostek Uczestnictwa zapisana w Subrejestrze, Zamianie podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa zapisane w Subrejestrze.
- 12) Jeżeli w wyniku realizacji zlecenia Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C lub kategorii P ich wartość zapisana w Subrejestrze spadłaby poniżej 100 (stu) złotych, zlecenie Zamiany rozszerza się na wszystkie Jednostki Uczestnictwa zapisane w Subrejestrze.
- 13) Minimalna wartość zlecenia Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P wynosi 100 (sto) złotych.
- 14) Zamiana Jednostek Uczestnictwa zaewidencjonowanych w ramach IKE lub IKZE możliwa jest wyłącznie na zasadach właściwych dla IKE lub IKZE na Jednostki Uczestnictwa tej samej kategorii zaewidencjonowane w ramach IKE lub IKZE prowadzonego przez inny Subfundusz.
- 15) Towarzystwo może zmniejszyć lub zwiększyć minimalną wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zapisanych w Subrejestrze, o której mowa w pkt 12), w

stosunku do podmiotów, które nabywają lub odkupują Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, w ramach IKE, IKZE lub w ramach pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Fundusz. Minimalną wartość zlecenia Zamiany lub minimalną wartość Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze w odniesieniu do podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach IKE, określa Umowa o IKE, a w ramach IKE, Umowa o IKE. Minimalną wartość zlecenia Zamiany lub minimalną wartość Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze w odniesieniu do podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, określają Zasady Uczestnictwa w Planie Oszczędnościowym. Minimalną wartość zlecenia Zamiany lub minimalną wartość Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze w odniesieniu do podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach pracowniczych programów emerytalnych obsługiwanych przez Fundusz, określa umowa o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do Funduszu.

6.6. spełniania świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji Zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny aktywów netto na Jednostkę Uczestnictwa

Zgodnie z art. 64 ust. 1 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa lub innego podmiotu uprawnionego do pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa odpowiadają solidarnie Towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które Towarzystwo i ten podmiot nie ponoszą odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 33 ust. 5 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, odpowiedzialność podmiotu pośredniczącego w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku nieterminowych realizacji poprawnie złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania, aby liczba Jednostek Uczestnictwa w rejestrze Uczestnika była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane terminowo. W przypadku nieterminowych realizacji poprawnie złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania, aby Uczestnik otrzymał kwotę, którą otrzymałby w przypadku, gdyby zlecenie odkupienia zostało zrealizowane terminowo. Zasady podjęcia wyżej wskazanych działań opisano poniżej.

W przypadku nieterminowych wypłat środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo wypłaci Uczestnikowi odsetki ustawowe od wypłacanej kwoty za okres opóźnienia. Jeżeli w przypadku opóźnienia realizacji nabycia Jednostek Uczestnictwa wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetwarzania zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być zrealizowane, Towarzystwo ze środków własnych nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa za różnicę pomiędzy wartością zlecenia przeliczoną po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone.

Jeżeli w przypadku opóźnienia realizacji odkupienia Jednostek Uczestnictwa, wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetwarzania zlecenia jest niższa od wartości

Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być zrealizowane, Agent Transferowy obliczy kwotę należnej Uczestnikowi rekompensaty, która zostanie przekazana na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetwarzanym zleceniu i która będzie stanowiła wyrównanie jego strat spowodowanych opóźnieniem w przetwarzaniu zlecenia odkupienia. Rekompensatę stanowi kwota będąca różnicą pomiędzy wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa, powiększona o odsetki ustawowe, od których Towarzystwo odprowadza należny podatek dochodowy.

Towarzystwo wykonuje opisane powyżej czynności niezwłocznie po zidentyfikowaniu nieprawidłowości w realizacji zleceń, w szczególności w przypadku solidarnej odpowiedzialności Towarzystwa i innego podmiotu wobec Uczestnika. W przypadku błędnej wyceny aktywów netto na Jednostkę Uczestnictwa, Towarzystwo po dokonaniu stosownej weryfikacji przystępuje do rozliczenia transakcji na Jednostkach Uczestnictwa dokonanych z wykorzystaniem nieprawidłowej wartości Aktywów Netto przypadającej na Jednostkę Uczestnictwa.

- 1) W przypadku tych Uczestników, którzy dokonali wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa po zawyżonej wartości Jednostki Uczestnictwa takie transakcje zostają ponownie przeliczone według prawidłowej wartości Jednostki Uczestnictwa.
- 2) W przypadku, gdy dokonane wypłaty do Uczestnika – po ich przekazaniu z rachunku Funduszu do Uczestnika okazały się za wysokie – po przeliczeniu odkupionych Jednostek Uczestnictwa według prawidłowej wartości Jednostki Uczestnictwa – Towarzystwo, z własnych środków, dokonuje wpłaty uzupełniającej do Funduszu w brakującej wysokości,.
- 3) W przypadku, gdy kwota wpłaty do Funduszu – po przeliczeniu nabytych Jednostek Uczestnictwa według poprawionej wartości Jednostki Uczestnictwa – okazała się za niska, Towarzystwo, z własnych środków, dokonuje wpłaty uzupełniającej w brakującej wysokości.
- 4) W przypadku, gdy dokonane wypłaty do Uczestnika okazały się za niskie – po przeliczeniu odkupionych Jednostek Uczestnictwa według prawidłowej wartości Jednostki Uczestnictwa i wyliczeniu stosownych podatków – Fundusz dokonuje przekazów uzupełniających do Uczestnika.

7. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie lub odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, w tym Wartości Aktywów Netto, po której przekroczeniu Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa, jeśli Statut Funduszu przewiduje taką możliwość

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oddzielnie od pozostałych Subfunduszy na 2 tygodnie, jeżeli w okresie ostatnich 2 tygodni suma wartości odkupionych przez Subfundusz Jednostek Uczestnictwa oraz Jednostek, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % wartości Aktywów Netto Subfunduszu albo nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części Aktywów Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.

Za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję: odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres dłuższy niż 2 tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 miesięcy; Subfundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w ratach w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części Aktywów Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres dłuższy niż 2 tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 miesięcy.

Jeżeli WANS przekracza 200.000.000 (dwieście milionów) złotych, Fundusz po podjęciu odpowiedniej uchwały przez zarząd Towarzystwa, może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu. W przypadku podjęcia decyzji o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu wyznaczany jest dzień, od którego następuje zawieszenie zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, przy czym może to być dzień przypadający najwcześniej na następny Dzień Wyceny i nie później niż na 5 (piąty) Dzień Wyceny po dniu ogłoszenia o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Jeżeli WANS spadnie poniżej 200.000.000 (dwieście milionów) złotych i została podjęta przez zarząd Towarzystwa uchwała o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, o której mowa powyżej, Fundusz po podjęciu odpowiedniej uchwały przez zarząd Towarzystwa, może rozpocząć ponowne zbywanie Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu. W przypadku podjęcia decyzji o wznowieniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu wyznaczany jest dzień, od którego następuje wznowienie zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, przy czym może to być dzień przypadający najwcześniej na następny Dzień Wyceny i nie później niż na 5 (piąty) Dzień Wyceny po dniu ogłoszenia o wznowieniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Fundusz ogłosi o zawieszeniu i wznowieniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu, nie później niż następnego dnia roboczego po podjęciu odpowiedniej uchwały przez zarząd Towarzystwa oraz niezwłocznie udostępni odpowiednią informację za pośrednictwem Dystrybutorów. Ogłoszenie o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu będzie zawierać w szczególności informacje o: okresie planowanego zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, sposobie rozliczenia zwrotów wpłat na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu oraz może wskazywać programy oszczędnościowe, tj. Plany Oszczędnościowe lub pracownicze programy emerytalne obsługiwane przez Fundusz, IKE lub IKZE w ramach których zawieszenie zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie zostanie wprowadzone.

Do terminów, o których mowa w ust. 6.1.2. oraz 6.2. ppkt 6 zdanie pierwsze nie wlicza się okresów zawieszenia zbywania lub odkupywania Jednostek Uczestnictwa

8. Określenie rynków, na których są zbywane Jednostki Uczestnictwa

Jednostki Uczestnictwa są zbywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

9. Obowiązki podatkowe Funduszu lub jego Uczestników, związane z Jednostkami Uczestnictwa Funduszu

9.1. Opodatkowanie Funduszu

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 10 Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych Fundusz, jako specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty niestosujący zasad i ograniczeń inwestycyjnych określonych dla funduszy inwestycyjnych zamkniętych, jest podmiotowo zwolniony z podatku dochodowego od osób prawnych. Fundusz sporządza imienne informacje o przychodach wynikających z uczestnictwa w Funduszu, o ile taki obowiązek wynika z obowiązujących przepisów prawa.

9.2. Opodatkowanie Uczestników Funduszu

1) osoby fizyczne

Opodatkowanie dochodów z tytułu udziału w funduszach inwestycyjnych osób fizycznych reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych. Od dochodów osób fizycznych z tytułu udziału w funduszach inwestycyjnych pobierany jest zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 19% wypłaconej kwoty dochodu (art. 30a ust. 1 pkt 5) z wyjątkiem dochodów wypłacanych podatnikowi na podstawie umów zawartych przed dniem 1 grudnia 2001 r., przy czym zwolnienie to nie dotyczy dochodów uzyskanych w związku z przystąpieniem podatnika do programu oszczędzania z funduszem inwestycyjnym bez względu na formę tego programu - w zakresie dochodów z tytułu wpłat (wkładów) do Funduszu dokonanych począwszy od dnia 1 grudnia 2001 r.

Z podatku dochodowego zwolnione są wypłaty środków z Pracowniczego Programu Emerytalnego dokonywane na rzecz Uczestnika lub osób uprawnionych do tych środków w razie śmierci Uczestnika (art. 21 ust. 1 pkt 58). Z podatku dochodowego zwolnione są dochody z tytułu oszczędzania na IKE uzyskane w związku z gromadzeniem i wypłatą środków gromadzonych przez Oszczędzającego na IKE, wypłatą środków na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci Oszczędzającego na IKE, wypłatą transferową -z tym, że zwolnienie nie ma zastosowania w przypadku, gdy Oszczędzający gromadził oszczędności na więcej niż jednym IKE, chyba że przepisy o IKE przewidują taką możliwość (art. 21 ust. 1). Od dochodów z tytułu gromadzenia oszczędności na więcej niż jednym IKE pobiera się ryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 75% uzyskanego dochodu na każdym IKE (art. 30 ust. 1 pkt 7a). Od dochodów z tytułu zwrotu lub częściowego zwrotu z IKE pobiera się zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Dochodem w przypadku zwrotu z IKE jest różnica między kwotą stanowiącą wartość środków zgromadzonych na IKE a sumą wpłat na IKE, a w przypadku częściowego zwrotu dochodem jest kwota zwrotu pomniejszona o kwotę stanowiącą iloczyn kwoty zwrotu i wskaźnika stanowiącego udział sumy wpłat na IKE do wartości środków zgromadzonych na tym koncie. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych poniesionych w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Nabycie, w drodze spadku, środków zgromadzonych na IKE zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 1983 roku o podatku od spadków i darowizn (t.j. Dz. U. z 2009 roku Nr 93, poz. 768 ze zm.) nie podlega opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn.

Kwoty uzyskane z tytułu zwrotu oraz wypłaty z IKZE, w tym także dokonane na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego, uważa się za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych (art. 20 ust. 1). Wypłaty transferowe środków zgromadzonych przez oszczędzającego na IKZE:

- pomiędzy instytucjami finansowymi prowadzącymi IKZE,
  - na IKZE osoby uprawnionej, po śmierci oszczędzającego,
  - w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym na IKZE oszczędzającego,
- są wolne od podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt 58b). Podstawę obliczenia podatku dochodowego stanowi dochód ustalony po odliczeniu kwot wpłat na IKZE dokonanych przez podatnika w roku podatkowym do wysokości określonej w przepisach o IKZE (art. 26 ust. 1 pkt 2b, art. 30c ust. 2). Wysokość wspomnianych wpłat ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie (art. 30c ust. 2), a odliczenia dokonuje się w zeznaniu podatkowym (art. 26 ust. 6g oraz art. 30c ust. 3b), o ile nie zostały spełnione przesłanki, wykluczające możliwość dokonania takiego odliczenia, określone w art. 26 ust. 13a oraz 30c ust. 3 Ustawy o Podatku Dochodowym. W przypadku wypłaty w

ratach środków zgromadzonych przez Oszczędzającego na IKZE, zgodnie z art. 34a ust. 3 Ustawy o IKE i IKZE, Instytucja finansowa prowadząca IKZE zobowiązana jest do poboru zaliczek miesięcznych jako płatnik od środków wypłacanych (art. 35 ust. 1 pkt 9). W przypadku wypłaty w ratach, o której mowa powyżej, instytucja finansowa ma obowiązek w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym przekazać podatnikowi i urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik właściwy ze względu na miejsce zamieszkania podatnika, imienne informacje sporządzone według ustalonego wzoru (art. 39 ust. 1). W przypadku jednorazowej wypłaty środków zgromadzonych na IKZE, dokonanej na wniosek oszczędzającego, instytucja finansowa, dokonująca wypłaty nie pobiera zaliczki na podatek dochodowy, lecz jest obowiązana, w terminie do końca lutego, po upływie roku podatkowego, sporządzić i przekazać podatnikowi oraz naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatnika niemającego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych imienne informacje sporządzone według ustalonego wzoru (art. 35 ust. 11). Nabycie, w drodze spadku, środków zgromadzonych na IKZE zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 1983 roku o podatku od spadków i darowizn (t.j. Dz. U. z 2009 roku Nr 93, poz. 768 ze zm.) nie podlega opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn.

Płatnikiem podatku jest Fundusz. Dla określenia obowiązków podatkowych w odniesieniu do osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania lub czasowego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezbędne jest uwzględnienie oprócz przepisów prawa polskiego charakteru ustroju podatkowego krajów zamieszkania tych osób oraz treści umów międzynarodowych w sprawie zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób. Jednakże zastosowanie stawki wynikającej z tych umów albo niepobranie podatku zgodnie z tymi umowami jest możliwe wyłącznie po przedstawieniu Funduszowi przez podatnika zaświadczenia o jego miejscu zamieszkania za granicą do celów podatkowych (certyfikat rezydencji). Aby certyfikat rezydencji podatkowej został uznany za ważny przez płatnika podatku, powinien co najmniej zostać:

- przedłożony jako oryginał lub uwierzytelniony notarialnie odpis, wyciąg lub kopia;
- przetłumaczony na język polski przez tłumacza przysięgłego, chyba że pracownik instytucji przyjmującej certyfikat rezydencji podatkowej uzna, iż został on sporządzony w języku przyjętym w sferze międzynarodowych finansów, zaktualizowany raz w roku.

O ile co innego nie wynika z treści certyfikatu rezydencji podatkowej oraz z informacji przekazanych przez Uczestnika, Fundusz przyjmuje, że certyfikat rezydencji jest aktualny. Uczestnik jest obowiązany do poinformowania Funduszu o zmianach w zakresie aktualności złożonego certyfikatu rezydencji. Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za niedopełnienie przez Uczestnika tego obowiązku.

Nie ustala się przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

2) osoby prawne

Zgodnie z art. 19 Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych, Uczestnicy Funduszu zobowiązani są do zapłacenia podatku dochodowego na zasadach ogólnych w przypadku uzyskania dochodu z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa w wysokości 19% podstawy opodatkowania.

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 2 Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych podatnicy, którzy nie mają siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednakże dla określenia obowiązków podatkowych w odniesieniu do tych osób prawnych niezbędne jest uwzględnienie treści odpowiednich umów międzynarodowych w sprawie zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu. Zastosowanie zmniejszonej stawki podatku wynikającej z w/w umów albo niepobranie podatku jest uwarunkowane przedstawieniem certyfikatu rezydencji wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej.

3) Zasady ogólne dotyczące opodatkowania Uczestników Funduszu

Przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Fundusz stosuje metodę FIFO, która oznacza, że w ramach Subrejestrów w pierwszej kolejności odkupywane są Jednostki Uczestnictwa nabyte po najwyższej cenie.

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych, wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.

10. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalona w danym Dniu Wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa

Fundusz ogłasza Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa oraz cenę zbycia i cenę odkupienia Jednostki Uczestnictwa każdego Subfunduszu, niezwłocznie po ich ustaleniu, na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1 Statutu.

Fundusz dokłada starań, aby ogłosić Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa oraz cenę zbycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa każdego Subfunduszu do godziny 19.00 w następnym dniu roboczym po Dniu Wyceny, jednakże z przyczyn niezależnych od Funduszu wycena aktywów oraz ogłoszenie Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa oraz ceny zbycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa mogą ulec opóźnieniu. Ponadto ceny zbycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa mogą być publikowane w dziennikach o zasięgu ogólnopolskim, oraz udostępniane w placówkach Dystrybutorów wskazanych w punkcie 2 w Rozdziale V oraz telefonicznie pod numerami infolinii wskazanymi w punkcie 3 w Rozdziale VI.

11. Metody i zasady dokonywania wyceny Aktywów Funduszu oraz oświadczenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o zgodności metod i zasad wyceny Aktywów Funduszu opisanych w Prospekcie z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną

11.1. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów Funduszu

11.1.1. Wartość Aktywów Funduszu

1. Aktywa Funduszu oraz Aktywa Subfunduszy wycenia się, a zobowiązania Funduszu i Subfunduszy ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia połączonego sprawozdania finansowego obejmującego wszystkie Subfundusze oraz każdego Subfunduszu, z zachowaniem zasad określonych w ust. 13.1.1.-13.1.5.
2. Metody i zasady dokonywania wyceny są wspólne dla Aktywów Funduszu oraz Aktywów Subfunduszy.

3. Ze względu na prowadzoną politykę inwestycyjną Subfunduszy, a także w celu umożliwienia Towarzystwu ustalenia w sposób należyty Wartości Aktywów Netto Funduszu i Subfunduszy, w tym w szczególności biorąc pod uwagę możliwość uzyskania przez Towarzystwo informacji niezbędnych do przeprowadzenia wyceny Aktywów Funduszu oraz Aktywów Subfunduszy oraz ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszy na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii oraz inne aspekty organizacyjno-techniczne, godziną, w której Fundusz będzie określał ostatnie dostępne kursy przyjmowane do wyceny składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku jest godzina 23.30 czasu polskiego w Dniu Wyceny.
4. Na Dzień Wyceny Fundusz dokonuje wyceny Aktywów Funduszu oraz wyceny Aktywów Subfunduszu, ustalenia wartości zobowiązań Funduszu oraz zobowiązań Funduszu związanych z funkcjonowaniem Subfunduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu, a ponadto ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszy na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii.
5. Wartość Aktywów Netto Funduszu ustala się pomniejszając Wartość Aktywów Funduszu o jego zobowiązania w Dniu Wyceny.
6. Wartość Aktywów Funduszu stanowi suma Wartości Aktywów wszystkich Subfunduszy. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu ustala się pomniejszając Wartość Aktywów Subfunduszu w Dniu Wyceny o zobowiązania Funduszu, które są związane bezpośrednio z funkcjonowaniem Subfunduszu oraz część zobowiązań Funduszu przypadających na dany Subfundusz. Zobowiązania dotyczące całego Funduszu obciążają poszczególne Subfundusze proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu.
7. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii jest równa Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Dniu Wyceny podzielonej przez liczbę wszystkich Jednostek Uczestnictwa tej kategorii związanych z danym Subfunduszem zapisanych w Subrejestrze Uczestników w Dniu Wyceny.
8. Księgi rachunkowe Funduszu prowadzone są w walucie polskiej.
9. Zasady wyceny lokat Subfunduszy określone w ust. 13.1.2. – 13.1.5. są wspólne dla wszystkich Subfunduszy.
10. Jeżeli w istotny sposób zmieniają się przepisy prawa, na których oparte są zasady wyceny, określone w niniejszym Rozdziale, Fundusz będzie stosował nowe zasady wyceny od następnego roku obrotowego, chyba że termin wejścia w życie nowych przepisów, wynikający z przepisów wprowadzających, nastąpi wcześniej. W takim przypadku Fundusz niezwłocznie dokona odpowiedniej zmiany Prospektu.
11. Jeżeli w przypadku zaistnienia siły wyższej lub zdarzeń niezależnych od Funduszu w danym Dniu Wyceny nie jest możliwa wycena istotnej, w opinii Towarzystwa oraz Depozytariusza, części Aktywów zgodnie z zasadami określonymi w ust. 13.1., Fundusz może w uzgodnieniu z Depozytariuszem, odstąpić od dokonywania wyceny Wartości Aktywów Netto Funduszu i Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii w tym Dniu Wyceny. W takiej sytuacji dniem wyceny Wartości Aktywów Netto Funduszu i Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii będzie dzień przypadający na pierwszy Dzień Wyceny następujący po ustaniu przyczyny, z powodu której Fundusz odstąpił od dokonania wyceny Wartości Aktywów Netto Funduszu i Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii. Fundusz niezwłocznie

zawiadamia KNF o istotnych przyczynach zawieszenia wyceny Wartości Aktywów Netto Funduszu i Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii oraz publikuje informacje o zawieszeniu i/lub odwołaniu zawieszenia na stronie internetowej www.altustfi.pl.

12. Księgi rachunkowe Funduszy, w tym wycena Aktywów Funduszu, Aktywów Subfunduszy, ustalenie Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszy i Wartości Aktywów Netto Subfunduszy na Jednostkę Uczestnictwa danej kategorii są prowadzone bezpośrednio przez Towarzystwo lub wyspecjalizowany podmiot, z którym Towarzystwo w imieniu, na rzecz i na koszt Funduszu zawarło stosowną umowę, z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień Statutu dotyczących kosztów obciążających poszczególne Subfundusze.

11.1.2. Lokaty notowane na Aktywnym Rynku

1. Aktywa Funduszu oraz Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Funduszu oraz zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem poniższych ustępów.
2. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, w tym akcji, praw do akcji, praw poboru, warrantów subskrypcyjnych, certyfikatów inwestycyjnych, Instrumentów Pochodnych, listów zastawnych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego wyznacza się w następujący sposób:
  - a) według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego:
    - i. w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań ciągłych, w którym wyznaczany i ogłaszany jest kurs zamknięcia – w oparciu o kurs zamknięcia lub w oparciu o ostatni dostępny w momencie dokonywania wyceny kurs danego składnika lokat,
    - ii. w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań ciągłych bez odrębnego wyznaczania kursu zamknięcia – w oparciu o ostatni kurs transakcyjny na danym rynku dostępny o godzinie 23:30 czasu polskiego, z zastrzeżeniem, że jeżeli na Aktywnym Rynku organizowana jest sesja fixingowa, to do wyceny składnika lokat korzysta się z kursu fixingowego,
    - iii. w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań jednolitych – w oparciu o ostatni kurs ustalony w systemie kursu jednolitego;
  - b) jeżeli w Dniu Wyceny niedostępna jest cena transakcyjna, a na Aktywnym Rynku organizowana jest sesja fixingowa, to do wyceny składnika lokat korzysta się z kursu fixingowego;
  - c) jeżeli w Dniu Wyceny niedostępne są kursy wyznaczone zgodnie z lit. a) i b), a na Aktywnym Rynku dostępne są ceny w zgłoszonych najlepszych ofertach kupna i sprzedaży – do wyceny wylicza się średnią arytmetyczną z najlepszych ofert kupna i sprzedaży; z tym, że uwzględnienie wyłącznie ceny w ofertach sprzedaży jest niedopuszczalne;
  - d) jeżeli w Dniu Wyceny niedostępna jest cena wyznaczona zgodnie z lit. a), b) i c), lub wolumen obrotów na danym składniku lokat jest znacząco niski, to do wyceny przyjmuje się wartość z ostatnio dostępnego Dnia Wyceny; skorygowaną w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej w drodze wyceny, w oparciu o publicznie ogłoszoną na Aktywnym Rynku cenę nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym; Dłużne papiery wartościowe, dla których istnieje potrzeba korekty kursu ze względu na

znacząco niski wolumen obrotów na danym składniku aktywów albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji wycenia się na podstawie kursu BGN (Bloomberg Generic) a w przypadku braku takiego kursu BFV (Bloomberg Fair Value).

- e)w przypadku, gdy składnik lokat jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym. Przy wyborze rynku głównego dla danego składnika lokat Fundusz będzie kierował się następującymi zasadami:
- i. wyboru rynku głównego dokonuje się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego,
  - ii. kryterium wyboru rynku głównego jest wolumen obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego,
  - iii. w przypadku, gdy papier wartościowy nowej emisji wprowadzany jest do obrotu w momencie nie pozwalającym na dokonanie porównania w okresie wskazanym w lit. b), to wycena tego papieru wartościowego opiera się o rynek, w którym jako pierwszym ustalona została cena, zgodnie z lit. a), b) i c),
  - iv. do momentu ustalenia ceny papieru wartościowego nowej emisji zgodnie z postanowieniami lit. b), na potrzeby wyceny przyjmuje się, że jego wartość jest równa wartości nabycia, z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

11.1.3. Lokaty nienotowane na Aktywnym Rynku

1. Wartość składników lokat Subfunduszy nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 13.1.4., w następujący sposób:
  - 1) akcje, udziały oraz prawa do akcji wycenia się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z postanowieniami ust. 2 i 3,
  - 2) papiery wartościowe inkorporujące prawa z zaciągnięcia długu przez spółki, których akcje lub udziały stanowią składnik Aktywów Subfunduszu wycenia się w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
  - 3) depozyty wycenia się w wartości godziwej wynikającej z sumy wartości nominalnej oraz naliczonych odsetek; przy czym kwotę naliczonych odsetek ustala się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
  - 4) Instrumenty Rynku Pieniężnego niebędące papierami wartościowymi - w wartości godziwej, ustalonej za pomocą odpowiedniego dla danego instrumentu modelu, do którego dane będą pochodzić z Aktywnego Rynku, z zastrzeżeniem ust. 3;
  - 5) nienotowane na rynku aktywnym kwity depozytowe, wierzytelności, weksle oraz listy zastawne wycenia się w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
  - 6) dla Instrumentów Pochodnych niestandardyzowanych nienotowanych na rynku aktywnym stosowane będą modele w szczególności dla standardowych opcji na akcje – model Blacka-Scholesa oraz dla kontraktów zamiany stopy procentowej – model wyceny metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
  - 7) jednostki uczestnictwa, tytuły uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne wycenia się według ostatniej ogłoszonej przez fundusz inwestycyjny wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa z uwzględnieniem

wszelkich zmian wartości godziwej jednostki uczestnictwa takiego funduszu od momentu ogłoszenia wartości aktywów netto przez fundusz do godziny 23.30 czasu polskiego w Dniu Wyceny;

- 8) warranty subskrypcyjne oraz prawa poboru wyceniane będą metodą wartości wewnętrznej, tj. jako większa z wartości: zera, oraz różnicy wynikającej z rynkowej wartości akcji, na które opiewa warrant lub prawo poboru oraz wartości wynikającej z nabycia tych akcji w wyniku realizacji praw przysługujących warrantom lub prawom poboru lub wartości teoretycznej prawa poboru w zależności od tego, która z tych wartości jest mniejsza; warranty subskrypcyjne oraz prawa poboru na akcje nienotowane na rynku aktywnym wyceniane będą według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z postanowieniami ust. 2 i 3;
  - 9) należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu rozporządzenia o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
  - 10) zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu rozporządzenia o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
2. Za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą uznaje się wartość wyznaczoną poprzez:
- 1) oszacowanie wartości składnika lokat przez wyspecjalizowaną, niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przez tę jednostkę przepływów pieniężnych związanych z tym składnikiem lokat;
  - 2) zastosowanie właściwego modelu wyceny składnika lokat, o ile wprowadzone do tego modelu dane wejściowe pochodzą z Aktywnego Rynku;
  - 3) oszacowanie wartości składnika lokat za pomocą powszechnie uznanych metod estymacji;
  - 4) oszacowanie wartości składnika lokat, dla którego nie istnieje Aktywny Rynek, na podstawie publicznie ogłoszonej na Aktywnym Rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym.
3. By dążyć do wyznaczenia wartości określonych w ust. 2, Fundusz może stosować model wyceny aktywów niepublicznych opracowany przez niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi. Towarzystwo może dokonać wyboru jednostki na potrzeby opracowania modeli oraz na potrzeby wyceny aktywów tego rodzaju z wykorzystaniem tych modeli, które będą stanowić załącznik do takiej umowy. Umowy tego rodzaju będą zawierane przez Towarzystwo w imieniu, na rzecz i na koszt Funduszu, z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień Statutu dotyczących kosztów obciążających poszczególne Subfundusze.
4. W przypadku przeszacowania składnika lokat Subfunduszu dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych Funduszu stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
5. Modele i metody wyceny składników lokat Funduszu i Subfunduszu podlegają uzgodnieniu z Depozytariuszem. Modele będą stosowane w sposób ciągły oraz każda ewentualna zmiana będzie publikowana w sprawozdaniu finansowym

Funduszu przez dwa kolejne lata, zgodnie z zasadami opisanymi w polityce rachunkowości Funduszu i Subfunduszu.

11.1.4. Papiery wartościowe nabyte (zbyte) z przyrzeczeniem odkupu

1. Papiery wartościowe nabyte przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu, wycenia się, począwszy od dnia zawarcia umowy kupna, metodą skorygowanej ceny nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
2. Zobowiązania z tytułu zbycia papierów wartościowych, przy zobowiązaniu się Funduszu do odkupu, wycenia się, począwszy od dnia zawarcia umowy sprzedaży, metodą korekty różnicy pomiędzy ceną odkupu, a ceną sprzedaży, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

11.1.5. Aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych

1. Aktywa Subfunduszu oraz zobowiązania Subfunduszu denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na Aktywnym Rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na Aktywnym Rynku – w walucie, w której są denominowane.
2. Aktywa Subfunduszu oraz zobowiązania Subfunduszu, o których mowa w ust. 1, wykazuje się w złotych, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3. Wartość Aktywów Subfunduszu notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, określa się w relacji do wskazanej waluty w polityce rachunkowości Funduszu, dla której Narodowy Bank Polski wylicza średni kurs.
4. Transakcje terminowe (forward) wymiany walut wycenia się według wartości godziwej spełniającej warunki wiarygodności określone w ust. 13.1.3. pkt 2 i 3.

11.2. Oświadczenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Funduszu opisanych w Prospekcie z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną

**OŚWIADCZENIE
PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Dla Zarządu ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Na podstawie art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004 nr 146 poz. 1546 z późn. zm.) oświadczamy, iż dokonaliśmy sprawdzenia:

- zgodności metod i zasad wyceny aktywów Raiffeisen Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasolowego (zwanego dalej „Funduszem”), opisanych w Rozdziale 3 pkt 13.1 załączonego prospektu informacyjnego Funduszu, z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”),
- zgodności i kompletności przyjętych zasad wyceny aktywów Funduszu z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, opisaną w Artykułach 9-14, 49, 55, 61 i 67 Statutu Funduszu.

Sprawdzenie przeprowadziliśmy stosownie do przepisów Ustawy o Rachunkowości, Ustawy o Biegłych Rewidentach i ich samorządzie, wiedzy i doświadczenia wynikającego ze stosowania, w okresie ich obowiązywania oraz zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej nr 3, Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Usług Pokrewnych, w szczególności Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych (MPUA) 3000 „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”.

Przeprowadzone przez nas sprawdzenie potwierdza zgodność metod i zasad wyceny aktywów Funduszu, przedstawionych w załączonym prospekcie informacyjnym w Rozdziale 3 pkt 13.1 z Rozporządzeniem oraz potwierdza ich zgodność i kompletność z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną, przedstawioną w Artykułach 9-14, 49, 55, 61 i 67 Statutu Funduszu.

WBS Audyt Sp. z o.o.
Warszawa, ul. Grzybowska 4 lok U9B
Podmiot uprawniony Nr ew. 3685

WBS Audyt Sp. z o.o.
ul. Grzybowska 4 lok U9B, 00-131 Warszawa
NIP: 525-15-89-214, Regon: 010629233
KRS: 0000099028

Marcin Wasil
Biegły rewident nr ew. 9846

Warszawa, 26 maja 2014 roku

WBS Audyt Sp. z o.o. Adres: ul. Grzybowska 4 lok. U9B, 00-131 Warszawa Telefon: (022) 419-20-83,
NIP 525-15-89-214 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego KRS
000099028, Kapitał Zakładowy 100.000 zł

**OŚWIADCZENIE
PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Dla Zarządu ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Na podstawie art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004 nr 146 poz. 1546 z późn. zm.) oświadczamy, iż dokonaliśmy sprawdzenia:

- zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania (zwanego dalej „Subfunduszem”) funduszu Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy (zwanego dalej „Funduszem”), opisanych w Rozdziale 3 pkt 13.1 załączonego prospektu informacyjnego Funduszu, z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”),
- zgodności i kompletności przyjętych zasad wyceny aktywów Subfunduszu z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, opisaną w Artykułach 9-14 i 49 Statutu Funduszu.

Sprawdzenie przeprowadziliśmy stosownie do przepisów Ustawy o Rachunkowości, Ustawy o Biegłych Rewidentach i ich samorządzie, wiedzy i doświadczenia wynikającego ze stosowania, w okresie ich obowiązywania oraz zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej nr 3, Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Usług Pokrewnych, w szczególności Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych (MPUA) 3000 „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”.

Przeprowadzone przez nas sprawdzenie potwierdza zgodność metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu, przedstawionych w załączonym prospekcie informacyjnym w Rozdziale 3 pkt 13.1 z Rozporządzeniem oraz potwierdza ich zgodność i kompletność z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, przedstawioną w Artykułach 9-14 i 49 Statutu Funduszu.

WBS Audyt Sp. z o.o.
Warszawa, ul. Grzybowska 4 lok U9B
Podmiot uprawniony Nr ew. 3685

WBS Audyt Sp. z o.o.
ul. Grzybowska 4 lok U9B, 00-131 Warszawa
NIP: 525-15-69-214, Regon: 010629233
KRS: 0000099028

Marcin Wasil

Warszawa, 26 maja 2014 roku

Biegły rewident nr ew. 9846

**OŚWIADCZENIE
PODMIOTU UPRAWNIIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Dla Zarządu ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Na podstawie art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004 nr 146 poz. 1546 z późn. zm.) oświadczamy, iż dokonaliśmy sprawdzenia:

- zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu Raiffeisen Globalnych Możliwości (zwanego dalej „Subfunduszem”) funduszu Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy (zwanego dalej „Funduszem”), opisanych w Rozdziale 3 pkt 13.1 załączonego prospektu informacyjnego Funduszu, z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”),
- zgodności i kompletności przyjętych zasad wyceny aktywów Subfunduszu z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, opisaną w Artykułach 9-14 i 55 Statutu Funduszu.

Sprawdzenie przeprowadziliśmy stosowanie do przepisów Ustawy o Rachunkowości, Ustawy o Biegłych Rewidentach i ich samorządzie, wiedzy i doświadczenia wynikającego ze stosowania, w okresie ich obowiązywania oraz zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej nr 3, Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Usług Pokrewnych, w szczególności Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych (MPUA) 3000 „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”.

Przeprowadzone przez nas sprawdzenie potwierdza zgodność metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu, przedstawionych w załączonym prospekcie informacyjnym w Rozdziale 3 pkt 13.1 z Rozporządzeniem oraz potwierdza ich zgodność i kompletność z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, przedstawioną w Artykułach 9-14 i 55 Statutu Funduszu.

WBS Audyt Sp. z o.o.
Warszawa, ul. Grzybowska 4 lok U9B
Podmiot uprawniony Nr ew. 3685

WBS Audyt Sp. z o.o.
ul. Grzybowska 4 lok U9B, 00-131 Warszawa
NIP: 525-15-69-214, Regon: 010829233
KRS: 0000099028

Marcin Wasil
Biegły rewident nr ew. 9846

Warszawa, 26 maja 2014 roku

WBS Audyt Sp. z o.o. Adres: ul. Grzybowska 4 lok. U9B, 00-131 Warszawa Telefon: (022) 419-20-83, NIP 525-15-69-214 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego KRS 0000099028, Kapitał Zakładowy 100.000 zł

**OŚWIADCZENIE
PODMIOTU UPRAWNIIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Dla Zarządu ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Na podstawie art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004 nr 146 poz. 1546 z późn. zm.) oświadczamy, iż dokonaliśmy sprawdzenia:

- zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu Raiffeisen Aktywnego Inwestowania (zwanego dalej „Subfunduszem”) funduszu Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy (zwanego dalej „Funduszem”), opisanych w Rozdziale 3 pkt 13.1 załączonego prospektu informacyjnego Funduszu, z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”),
- zgodności i kompletności przyjętych zasad wyceny aktywów Subfunduszu z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, opisaną w Artykułach 9-14 i 61 Statutu Funduszu.

Sprawdzenie przeprowadziliśmy stosowanie do przepisów Ustawy o Rachunkowości, Ustawy o Biegłych Rewidentach i ich samorządzie, wiedzy i doświadczenia wynikającego ze stosowania, w okresie ich obowiązywania oraz zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej nr 3, Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Usług Pokrewnych, w szczególności Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych (MPUA) 3000 „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”.

Przeprowadzone przez nas sprawdzenie potwierdza zgodność metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu, przedstawionych w załączonym prospekcie informacyjnym w Rozdziale 3 pkt 13.1 z Rozporządzeniem oraz potwierdza ich zgodność i kompletność z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, przedstawioną w Artykułach 9-14 i 61 Statutu Funduszu.

WBS Audyt Sp. z o.o.
Warszawa, ul. Grzybowska 4 lok U9B
Podmiot uprawniony Nr ew. 3685

WBS Audyt Sp. z o.o.
ul. Grzybowska 4 lok U9B, 00-131 Warszawa
NIP: 525-15-69-214, Regon: 010629233
KRS: 0000099028

Marcin Wasil
Biegły rewident nr ew. 9846

Warszawa, 26 maja 2014 roku

WBS Audyt Sp. z o.o. Adres: ul. Grzybowska 4 lok. U9B, 00-131 Warszawa Telefon: (022) 419-20-83,
NIP 525-15-69-214 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego KRS
0000099028, Kapitał Zakładowy 100.000 zł

**OŚWIADCZENIE
PODMIOTU UPRAWNIIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Dla Zarządu ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Na podstawie art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004 nr 146 poz. 1546 z późn. zm.) oświadczamy, iż dokonaliśmy sprawdzenia:

- zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu Raiffeisen Obligacji Korporacyjnych (zwanego dalej „Subfunduszem”) funduszu Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy (zwanego dalej „Funduszem”), opisanych w Rozdziale 3 pkt 13.1 załączonego prospektu informacyjnego Funduszu, z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”),
- zgodności i kompletności przyjętych zasad wyceny aktywów Subfunduszu z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, opisaną w Artykułach 9-14 i 67 Statutu Funduszu.

Sprawdzenie przeprowadziliśmy stosowanie do przepisów Ustawy o Rachunkowości, Ustawy o Biegłych Rewidentach i ich samorządzie, wiedzy i doświadczenia wynikającego ze stosowania, w okresie ich obowiązywania oraz zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej nr 3, Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Usług Pokrewnych, w szczególności Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych (MPUA) 3000 „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”.

Przeprowadzone przez nas sprawdzenie potwierdza zgodność metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu, przedstawionych w załączonym prospekcie informacyjnym w Rozdziale 3 pkt 13.1 z Rozporządzeniem oraz potwierdza ich zgodność i kompletność z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną określoną odrębnie dla Subfunduszu, przedstawioną w Artykułach 9-14 i 67 Statutu Funduszu.

WBS Audyt Sp. z o.o.

Warszawa, ul. Grzybowska 4 lok U9B

Podmiot uprawniony Nr ew. 3685

WBS Audyt Sp. z o.o.
ul. Grzybowska 4 lok U9B, 00-131 Warszawa
NIP: 525-15-69-214, Regon: 010629233
KRS: 000099028

M. Wasil
Marcin Wasil

Warszawa, 26 maja 2014 roku

Biegły rewident nr ew. 9846

12. Informacja o utworzeniu rady inwestorów w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym

W Funduszu nie została utworzona rada inwestorów.

13. Informacja o zasadach działania zgromadzenia uczestników, o którym mowa w art. 113a Ustawy

13.1. Sposób zwoływania Zgromadzenia Uczestników

Zgodnie z art. 112 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych do specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych stosuje się przepisy o funduszach inwestycyjnych otwartych, o ile przepisy Działu V Rozdziału 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych nie stanowią inaczej.

Zgodnie z art. 113a ust. 1 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych w Funduszu zwołuje się zgromadzenie Uczestników („Zgromadzenie Uczestników”) w celu wyrażenia zgody na:

- a) przejęcie zarządzania specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym przez inne towarzystwo;
- b) przejęcie zarządzania specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym i prowadzenia jego spraw przez zarządzającego z UE.

Zgromadzenie Uczestników odbywa się w Warszawie albo w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Koszty odbycia Zgromadzenia Uczestników ponosi Towarzystwo.

Towarzystwo zwołując Zgromadzenie Uczestników:

- a) przed przekazaniem Uczestnikom zawiadomienia, o którym mowa w lit. b) poniżej, ogłasza o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników publikując treść ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1 statutu Funduszu;
- b) zawiadamia o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników każdego Uczestnika indywidualnie przesyłką poleconą lub na innym trwałym nośniku informacji, co najmniej na 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników.

Zawiadomienie o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników zawiera:

- a) informację o miejscu i terminie Zgromadzenia Uczestników;
- b) wskazanie zdarzenia, co do którego Zgromadzenie Uczestników ma wyrazić zgodę;
- c) informację o zawieszeniu zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu od dnia poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników do dnia Zgromadzenia Uczestników;
- d) informację o dniu, na jaki jest ustalona lista Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

13.2. Wskazanie kręgu osób, które, zgodnie z Ustawą o Funduszach Inwestycyjnych, są uprawnione do wzięcia udziału w Zgromadzeniu Uczestników

Uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wpisani do Rejestru Uczestników Funduszu według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników. W sprawach dotyczących tylko danego Subfunduszu uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy tego Subfunduszu.

Listę uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników sporządza Agent Transferowy i przekazuje ją Towarzystwu w dniu roboczym poprzedzającym dzień Zgromadzenia Uczestników. Lista zawiera nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) uprawnionych Uczestników, ich miejsce zamieszkania (siedzibę) lub adres do doręczeń, liczbę Jednostek Uczestnictwa oraz liczbę przysługujących im głosów. Lista jest sporządzana na podstawie danych zawartych w Rejestrze Uczestników Funduszu.

13.3. Zwięzły opis trybu działania i podejmowania uchwał przez Zgromadzenie Uczestników

Tryb działania Zgromadzenia Uczestników oraz podejmowania uchwał określa Statut oraz regulamin przyjęty przez to Zgromadzenie.

Uczestnik może wziąć udział w Zgromadzeniu Uczestników osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwa udziela się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeżeli wezmą w nim udział Uczestnicy posiadający co najmniej 50% Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu, w przypadku, w którym sprawy dotyczą tylko danego Subfunduszu, według stanu na dwa dni robocze przed dniem Zgromadzenia Uczestników.

Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników zarząd Towarzystwa jest obowiązany przedstawić Uczestnikom swoją rekomendację oraz udzielić Uczestnikom wyjaśnień na temat interesujących ich zagadnień związanych ze zdarzeniem, o którym mowa w art. 87a ust. 1 pkt 5) – 6) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, w tym odpowiedzieć na zadane przez Uczestników pytania. Przed podjęciem uchwały każdy Uczestnik może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w przedmiocie zasadności wyrażenia przedmiotowej zgody.

Każda cała Jednostka Uczestnictwa upoważnia Uczestnika do oddania jednego głosu. Uchwała o wyrażeniu zgody na zdarzenie określone w art. 87a ust. 1 pkt 5) – 6) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, zapada większością 2/3 głosów uczestników obecnych lub reprezentowanych na Zgromadzeniu Uczestników. Uchwały Zgromadzenia Uczestników są protokołowane przez notariusza.

13.4. Sposób powiadamiania Uczestników Subfunduszu o uchwałach podjętych przez Zgromadzenie Uczestników

Fundusz ogłasza treść uchwał podjętych przez Zgromadzenie Uczestników w drodze ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1 Statutu Funduszu.

13.5. Pouczenie o możliwości zaskarżenia uchwał Zgromadzenia Uczestników zgodnie z art. 87e Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych

Zgodnie z art. 87e Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych uchwała Zgromadzenia Uczestników sprzeczna z ustawą może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko Funduszowi powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały. Prawo do wytoczenia przeciw Funduszowi powództwa, o którym mowa powyżej, przysługuje:

- a) Uczestnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu;
- b) Uczestnikowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w Zgromadzeniu Uczestników;
- c) Uczestnikom, którzy nie byli obecni na Zgromadzeniu Uczestników, jedynie w przypadku wadliwego zwołania Zgromadzenia Uczestników.

Zgodnie z art. 87e ust. 3 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, nie stosuje się przepisu art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r.- Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296, z póź. zm.) stanowiącego, że „powód może żądać

ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny”.

Prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem miesiąca od dnia powzięcia uchwały.

W przypadku wniesienia oczywiście bezzasadnego powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały Zgromadzenia Uczestników sąd, na wniosek Towarzystwa, może zasądzić od Uczestnika kwotę do dziesięciokrotnej wysokości kosztów sądowych oraz wynagrodzenia jednego adwokata lub radcy prawnego. Nie wyłącza to możliwości dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.

Prawomocny wyrok stwierdzający nieważność uchwały Zgromadzenia Uczestników ma moc obowiązującą w stosunkach między Funduszem a wszystkimi Uczestnikami oraz między Funduszem a Towarzystwem. Towarzystwo obowiązane jest niezwłocznie zgłosić sądowi rejestrowemu prawomocny wyrok stwierdzający nieważność uchwały. Stwierdzenie przez sąd nieważności uchwały o wyrażeniu zgody, o której mowa w art. 87a ust. 1 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, jest równoznaczne z niewyrażeniem przez Zgromadzenie Uczestników Funduszu tej zgody.

Rozdział 3a

Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania

1. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

- 1) Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
- 2) Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

1.1. Główne kategorie lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacja

Obligacje emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, o ratingu nie niższym niż posiada Rzeczpospolita Polska, stanowią co najmniej 50% (pięćdziesiąt procent) Aktywów Subfunduszu.

Fundusz może inwestować od 0% do 50% Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93 a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange (Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

1.2. Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Podstawowym kryterium doboru lokat jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka związanego z niewypłacalnością emitenta, ryzyka zmienności stóp procentowych i ryzyka ograniczonej płynności.

Główne kryteria doboru instrumentów dłużnych do portfela Subfunduszy to:

- a) prognozy Funduszu co do kształtowania się bieżących i przyszłych rynkowych stóp procentowych i inflacji,
- b) analiza sytuacji makroekonomicznej,
- c) płynność inwestycji rozumiana jako możliwość szybkiego wycofania się z takiej inwestycji i możliwość szybkiej zamiany takiej inwestycji na środki pieniężne.
- d) zmienność cen papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, w tym możliwość wzrostu lub spadku tych cen,
- e) oceny ryzyka utraty płynności papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego oraz niewypłacalności emitentów,

- f) oceny ryzyka walutowego, w przypadku dokonywania lokat w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego denominowane w walutach zagranicznych.

Obok kryteriów doboru instrumentów dłużnych określonych powyżej, Fundusz przy dokonywaniu lokat Aktywów Subfunduszu w instrumenty dłużne emitowane przez przedsiębiorstwa, o których mowa w pkt 1.1., uwzględnia również poziom zmodyfikowanego duration portfela inwestycyjnego Subfunduszu rozumianego jako miara ryzyka, informująca o ile zmieni się cena obligacji w przypadku zmiany stopy zwrotu do wykupu. Fundusz utrzymuje zmodyfikowane duration Subfunduszu na poziomie poniżej 5 (pięciu) lat. W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa Fundusz uwzględnia także pozytywną ocenę emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteria jakościowe odnoszące się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.: strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadre zarządzającą.

1.3. Jeśli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych - charakterystyka indeksu oraz stopień odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

1.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wskazanie tej cechy

Wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie cechować się umiarkowaną zmiennością w związku ze zmianą cen instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu.

1.5. Jeżeli Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne - wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego Subfunduszu oraz w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu (wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikająca z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 40% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu). W punkcie 2.1 opisane są ryzyka związane z inwestycją w Instrumenty Pochodne, w tym w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogące negatywnie wpływać na realizację przyjętej polityki inwestycyjnej.

1.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa - wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Fundusz ani inny podmiot nie udzielił gwarancji wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

2. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, w tym ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów, którzy powinni akceptować poziom ryzyka wynikający z inwestowania w instrumenty dłużne. Inwestor ponosi ryzyko wynikające z przyjętej alokacji Aktywów Subfunduszu. Na ryzyko inwestycyjne związane z polityką inwestycyjną Subfunduszu składa się ryzyko charakterystyczne dla poszczególnych instrumentów finansowych i ryzyko wynikające z alokacji Aktywów Subfunduszu.

2.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu

Ryzyko firmy - ryzyko wynikające z faktu, że cena papierów wartościowych wyemitowanych przez firmę odzwierciedla szereg czynników określających atrakcyjność inwestycyjną spółki, m.in. jej sytuację finansową, majątkową oraz kadrową, perspektywy rozwoju, zyskowności, oraz innych czynników charakterystycznych dla tej firmy. Pogorszenie któregokolwiek z tych czynników może być przyczyną spadku wartości akcji tej spółki, co z kolei może wpływać na wahania oraz spadek wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko rynkowe - ryzyko zmian wartości inwestycji w wyniku zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym, poziom stóp procentowych czy kursy walutowe.

Ryzyko kursów akcji to możliwość niekorzystnej zmiany wartości akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym (takich jak obligacje zamienne, kwity depozytowe, prawa do akcji, prawa poboru lub warranty subskrypcyjne) będących przedmiotem lokat Funduszu. Na ryzyko kursów akcji składają się: ryzyko systematyczne całego rynku akcji oraz ryzyko specyficzne związane z akcjami poszczególnych emitentów. Ryzyko systematyczne polega na tym, że zmiany kursów akcji większości spółek wykazują znaczną korelację, to znaczy w tym samym czasie rosną lub spadają, natomiast ryzyko specyficzne to ryzyko związane z możliwością niekorzystnej zmiany kursu akcji danej spółki lub innego instrumentu o charakterze udziałowym ze względu na czynniki odnoszące się do danego emitenta lub wynikające z specyfiki konstrukcji i praw związanych z danym instrumentem finansowym. Fundusz poprzez dywersyfikację swoich inwestycji dąży do minimalizacji ryzyka specyficznego poszczególnych emitentów akcji oraz innych instrumentów o charakterze udziałowym. Ponieważ Aktywa Subfunduszu lokowane są głównie w akcje spółek notowanych na GPW oraz prawa pochodne i transakcje terminowe bazujące na tych instrumentach, zatem zmiany wartości Aktywów Subfunduszu wynikać będą głównie ze zmian kursów akcji polskich spółek. Niekorzystne tendencje na tym rynku mogą spowodować znaczne wahania wartości Aktywów Subfunduszu, co oznacza możliwość wystąpienia nawet znacznych spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko kredytowe - ryzyko wynikające z możliwości pogorszenia sytuacji finansowej lub niewywiązania się ze swoich zobowiązań przez emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Subfundusz lub kontrahenta, z którym Fundusz będzie zawierał umowy lub transakcje na instrumentach finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu. W szczególności, w związku z zakładanym udziałem dłużnych papierów wartościowych w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu, istnieje ryzyko, że niewypłacalność bądź pogorszenie się sytuacji finansowej któregokolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje ponadto ryzyko utraty części Aktywów Subfunduszu lub poniesienia przez Subfundusz straty w przypadku takich zdarzeń jak: utrata wypłacalności przez kontrahenta, z którym Fundusz zawarł umowę, lub emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Fundusz; niewywiązanie się przez kontrahenta, emitenta lub gwaranta ze zobowiązań z tytułu zawartych z Funduszem transakcji, umów lub wyemitowanych instrumentów finansowych lub opóźnienie w wywiązaniu się z takich zobowiązań; utrata lub obniżenie wartości zabezpieczeń ustanowionych przez emitenta lub kontrahenta Funduszu związanych z zawartymi przez Fundusz umowami dotyczącymi Aktywów

Subfunduszu lub dotyczących nabytych przez Subfundusz instrumentów finansowych; inne zdarzenia dotyczące emitenta lub kontrahenta Funduszu, w wyniku których nastąpi obniżenie wartości posiadanego przez Subfundusz instrumentu finansowego lub nie nastąpi spłata należności wobec Subfunduszu.

Ryzyko operacyjne – ryzyko, które objawia się możliwością poniesienia przez Subfundusz strat w wyniku nieadekwatnych lub zawodnych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, błędów systemów lub w wyniku zdarzeń zewnętrznych. W szczególności, zawodny proces może przejawiać się błędnym lub opóźnionym rozliczeniem transakcji, a błąd ludzki może przejawiać się przeprowadzeniem nieautoryzowanych transakcji. Błędne działanie systemów może przejawiać się, w szczególności, zawieszeniem systemów komputerowych uniemożliwiającym przeprowadzenie transakcji, a niekorzystne zdarzenia zewnętrzne - stratami w wyniku klęsk naturalnych lub ataków terrorystycznych. Istnieje ryzyko dokonania błędnej wyceny wartości aktywów netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu oraz ryzyko dokonania tej wyceny z opóźnieniem.

Ryzyko rozliczenia - ryzyko to może zmaterializować się jako opóźnione lub błędne rozliczenie zawartej transakcji, albo nierozliczenie transakcji przez jedną ze stron transakcji (Fundusz lub jego kontrahenta) i może przyczynić się do odstąpienia od realizowanej polityki inwestycyjnej, a w konsekwencji - do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Nie można również wykluczyć sytuacji, w której nierozliczenie, a także nieprawidłowe lub nieterminowe rozliczenie transakcji przez jedną ze stron (tj. Fundusz lub kontrahenta Funduszu) spowoduje utratę części Aktywów Subfunduszu i doprowadzi do obniżenia wartości Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko płynności - ryzyko, że zbyt niski obrót instrumentem finansowym na rynku zorganizowanym lub poza tym rynkiem albo wycofanie instrumentu finansowego z obrotu na rynku zorganizowanym może uniemożliwić jego nabycie lub zbycie w wielkości wynikającej z realizacji zakładanej polityki inwestycyjnej, a także może utrudnić lub uniemożliwić dokonanie rzetelnej wyceny tego instrumentu finansowego, co w konsekwencji może doprowadzić do konieczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Utrata płynności instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu może spowodować znaczny spadek wartości tych instrumentów i wywierać istotny negatywny wpływ na wartość Aktywów Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje również ryzyko, że w przypadku zażądania przez Uczestników odkupienia Jednostek Uczestnictwa o stosunkowo dużym udziale w łącznej liczbie Jednostek Uczestnictwa wyemitowanych w danym momencie, Fundusz będzie w stanie wypłacić środki należne z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu dopiero po dokonaniu zbycia części aktywów i uzyskaniu środków należnych Subfunduszowi ze zbycia tych aktywów. W przypadku wystąpienia sytuacji, w której w okresie dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10% WANS, Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa na dwa tygodnie. W szczególnych przypadkach odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres nieprzekraczający dwóch miesięcy, a w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek uczestnictwa, Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu w ratach.

Ryzyko walutowe - w przypadku nabycia instrumentów finansowych denominowanych w walucie obcej, Aktywa Subfunduszu będą narażone na ryzyko walutowe. Ryzyko to przejawia się potencjalną możliwością spadku rentowności inwestycji dokonywanych w instrumenty notowane na zagranicznych rynkach papierów wartościowych lub denominowanych w walutach obcych, w wyniku aprecjacji waluty krajowej względem waluty obcej.

Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów - na podstawie umowy o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu oraz Subfunduszy, Depozytariusz prowadzi rejestr Aktywów Funduszu oraz jego Subfunduszy, w tym aktywów zapisywanych na właściwych rachunkach oraz przechowywanych przez Depozytariusza i inne podmioty na mocy odrębnych przepisów lub na podstawie umów zawartych na polecenie Funduszu przez Depozytariusza (Subdepozytariusz). Istnieje ryzyko, że taki podmiot nie wywiąże się z ciążących na nim obowiązków związanych z przechowywaniem takich aktywów, w szczególności mających wpływ na terminy rozliczenia zawartych transakcji lub utratę przechowywanych aktywów. Mimo przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych chroniących Fundusz przed skutkami upadłości Depozytariusza, nie można również wykluczyć sytuacji, w której postawienie Depozytariusza lub Subdepozytariusza w stan likwidacji lub upadłości będzie wywierać negatywny skutek na wartość Aktywów Subfunduszu lub doprowadzi do utraty części Aktywów Subfunduszu. W umowie zawartej z Depozytariuszem przewidziano przesłanki pozwalające Depozytariuszowi uwolnić się od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych. Szczegółowe zasady pozwalające Depozytariuszowi na uwolnienie się od odpowiedzialności za utratę w/w aktywów zostały przedstawione w rozdziale IV pkt 1.4 Prospektu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków - związane jest z możliwością inwestycji znacznej części Aktywów Subfunduszu w jednym rodzaju instrumentu finansowego lub na jednym rynku. Ponieważ Subfundusz inwestuje przeważającą część aktywów w akcje spółek notowanych na GPW lub akcje spółek, których działalność koncentruje się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, więc ryzyko koncentracji aktywów związane jest głównie z koniunkturą na rynku lokalnym. W szczególności, niekorzystna sytuacja makroekonomiczna w kraju może spowodować pogorszenie się sytuacji finansowej znacznej liczby spółek, których akcje będą przedmiotem lokat Subfunduszu, a w konsekwencji niekorzystnie wpływać na rentowność inwestycji w Jednostki Subfunduszu.

Ryzyko makroekonomiczne - atrakcyjność inwestycyjna instrumentów finansowych i papierów wartościowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, jest uzależniona od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia, poziom kursów walutowych. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną poszczególnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, a tym samym na ich ceny. Może to powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko międzynarodowe - tempo wzrostu gospodarczego w Polsce, poprzez system powiązań gospodarczych z innymi krajami, jest uzależnione od stanu gospodarki światowej, w tym przede wszystkim sytuacji gospodarczej Unii Europejskiej oraz Stanów Zjednoczonych. Wspomniane powiązania powodują, że pogorszenie koniunktury światowej może negatywnie wpływać na kondycję gospodarki polskiej, a tym samym na atrakcyjność oraz ceny papierów wartościowych oraz innych aktywów. Dodatkowo należy podkreślić, że Polska jako kraj zaliczana jest do grupy tzw. emerging markets. W związku z tym charakterystyczne dla jej rynku finansowego są znaczne wahania poziomu inwestycji kapitału międzynarodowego. Przepływy obcego kapitału mogą być związane z sytuacją w innych krajach należących do tej samej grupy co Polska i niezwiązane bezpośrednio z aktualną sytuacją wewnętrzną naszego kraju. Przepływy te poprzez mechanizm popytu i podaży mogą być przyczyną znacznych zmian cen papierów wartościowych oraz innych aktywów na polskim i zagranicznym rynku. Czynniki te mogą powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko inwestycji w Instrumenty Pochodne - inwestowanie w Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, wiąże się z ryzykiem

rynkowym, tj. możliwością ponoszenia strat w wyniku niekorzystnych zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji, poziomy stóp procentowych, kursy walutowe, czy zmienności tych parametrów. Inwestowanie w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne związane jest ponadto z ryzykiem kredytowym, tj. możliwością niewywiązania się z zobowiązań przez kontrahenta Funduszu, co może skutkować utratą nawet znacznej części Aktywów Subfunduszu. Dodatkowo, ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych, tj. efektu dźwigni finansowej, możliwości zajmowania krótkiej pozycji oraz poziomu skomplikowania wyceny tych instrumentów, materializacja ryzyk operacyjnych przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma potencjalnie większe konsekwencje, niż w przypadku klasycznych instrumentów finansowych.

Ryzyko inwestycji w lokaty bankowe - ryzyko to polega na nieuregulowaniu przez bank w terminie należności z tytułu lokaty.

Ryzyko stóp procentowych - oznacza możliwość takiej zmiany wysokości stóp procentowych, która będzie prowadziła do zmniejszenia się wartości poszczególnych dłużnych instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, a tym samym także zmniejszenia się wartości całego portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Zmiany stóp procentowych mogą mieć różny wpływ na wartość instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu. Przy wzrastających stopach procentowych może np. nastąpić spadek ceny rynkowej posiadanych instrumentów dłużnych.

Ryzyko związane z nabywaniem przez Subfundusz kwitów depozytowych – inwestowanie przez Subfundusz w kwity depozytowe dotyczące akcji spółek związane jest z dodatkowymi rodzajami ryzyka w porównaniu z bezpośrednim zakupem akcji. Ryzyka te obejmują w szczególności ryzyko kraju emitenta akcji, potencjalnie mniejszą płynność kwitów depozytowych na rynku zorganizowanym w porównaniu z płynnością akcji, możliwość opóźnienia w przekazaniu przez emitenta i bank depozytowy dywidendy z tytułu akcji spółki lub zmniejszenia jej wysokości w wyniku zastosowania niekorzystnych zasad opodatkowania lub wystąpienia różnic kursowych, możliwość opóźnienia w publikacji informacji dotyczących spółki na rynku zorganizowanym, na którym notowane są kwity depozytowe, możliwość podwójnego opodatkowania dochodów z tytułu zbycia kwitów depozytowych i reprezentowanych przez nich akcji, ryzyko braku możliwości skorzystania przez Fundusz z przepisów o unikaniu podwójnego opodatkowania, ryzyko ograniczenia praw głosu z akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe, a także ryzyko uznania banku depozytowego za prawowitego właściciela akcji skutkujące utratą akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe na skutek ich zajęcia przez wierzycieli. Powyższe ryzyka mogą powodować, że Subfundusz poniesie stratę na skutek inwestycji w kwity depozytowe lub stopa zwrotu z nabytych kwitów depozytowych okaże się istotnie niższa w porównaniu ze stopą zwrotu z tytułu zakupu akcji odpowiednich spółek.

Ryzyko płynności inwestycji na rynku pierwotnym - ryzyko związane z faktem braku możliwości sprzedania walorów w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, który może trwać kilka miesięcy. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy w tym okresie nastąpią zdarzenia niekorzystne z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej tych papierów wartościowych. Ograniczona płynność w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, szczególnie wobec pogorszenia się atrakcyjności inwestycyjnej papierów wartościowych, może prowadzić do spadków ceny tych papierów wartościowych, a w konsekwencji do wahań i spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko ceny pierwszego notowania - ryzyko wynikające z faktu braku ograniczeń, dotyczących wielkości procentowej zmiany ceny pierwszego notowania na rynku zorganizowanym względem ceny z rynku pierwotnego. Oznacza to, że cena

pierwszego notowania może znacznie różnić się na niekorzyść od ceny płaconej przez inwestorów za dane papiery na rynku pierwotnym, szczególnie w przypadku zaistnienia przed pierwszym notowaniem niekorzystnych zjawisk z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej danego papieru wartościowego bądź jego emitenta.

Ryzyko niedopuszczenia walorów do notowań giełdowych - emitenci lub wprowadzający papiery wartościowe w ramach oferty publicznej z reguły dążą również do tego, aby ich walory były notowane na rynku regulowanym, co z kolei wymaga spełnienia wielu kryteriów. Może się zdarzyć, że część takich kryteriów nie zostanie spełniona, w związku z czym papiery wartościowe nie będą mogły być notowane na takim rynku, co w znacznym stopniu ograniczy ich płynność, powodując zmaturalizowanie się ryzyka płynności.

Ryzyko kontrpartnerów - ryzyko związane z możliwością niewywiązania się kontrpartnerów Funduszu ze zobowiązań wynikających z zawieranych przez Fundusz umów. Ryzyko takie występuje w szczególności na rynku międzybankowym, na którym Fundusz może zawierać transakcje z terminem realizacji znacząco późniejszym od daty zawarcia transakcji.

2.2. Opis ryzyka związanego z uczestnictwem w Funduszu, w tym w szczególności następujących ryzyk:

2.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa - Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego wskazanego w Statucie. Istnieje ryzyko, że Fundusz nie osiągnie zamierzonego celu, a tym samym Uczestnik Funduszu nie osiągnie zakładanej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w szczególności z powodu zmaturalizowania się jednego lub większej ilości ryzyk opisanych w tej części Prospektu.

2.2.1.1. Ryzyko związane z zawarciem określonych umów – specyfika zawieranych umów o obsługę Funduszu i jego Uczestników, w tym umów z agentem transferowym i dystrybutorami, powoduje możliwość nieprawidłowego wywiązywania się przez te podmioty z podjętych zobowiązań, w szczególności poprzez opóźnienie w przesyłaniu i realizacji zleceń lub błędną realizację zleceń.

2.2.1.2. Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji – zawierane przez Fundusz transakcje mogą powodować dodatkowy wzrost ryzyka, co w szczególności dotyczy niektórych umów mających za przedmiot instrumenty pochodne (ryzyko kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego) oraz umów pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki przez kontrahenta).

2.2.1.3. Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami - Fundusz nie udziela gwarancji na rzecz innych podmiotów, w związku z tym ryzyko to nie występuje.

2.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ - następujące zdarzenia związane z działalnością Subfunduszu mogą mieć negatywny wpływ na indywidualną stopę zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu przez Uczestnika: otwarcie likwidacji Subfunduszu lub Funduszu, przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo, zmiana depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem, a także zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu. W szczególności Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu w trybie zgodnym z Ustawą o Funduszach Inwestycyjnych, co w szczególności może doprowadzić do zmiany poziomu ryzyka inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu oraz do zmian stopy zwrotu z tej inwestycji.

2.2.2.1. Ryzyko otwarcia likwidacji Funduszu i Subfunduszu - Fundusz ulega rozwiązaniu, a Subfundusze ulegają likwidacji po wystąpieniu przesłanek określonych w Statucie. Uczestnik Funduszu nie ma wpływu na wystąpienie przesłanek rozwiązania Funduszu ani likwidacji Subfunduszy.

2.2.2.2. Ryzyko przejęcia zarządzania przez inne towarzystwo - inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, może, bez zgody Uczestników Funduszu, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem przejąć zarządzanie Funduszem. Towarzystwo przejmujące zarządzanie Funduszem, w przypadku przejęcia zarządzania, wstępuje w prawa i obowiązki Towarzystwa będącego dotychczas organem Funduszu, z chwilą wejścia w życie zmian w Statucie dotyczących oznaczenia towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego Funduszem.

2.2.2.3. Ryzyko przejęcia zarządzania przez spółkę zarządzającą - Towarzystwo, działając na podstawie art. 4 ust. 1a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, może w drodze umowy przekazać spółce zarządzającej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanie Funduszem i prowadzenie jego spraw.

2.2.2.4. Ryzyko zmiany depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz i Subfundusz - Depozytariusz i inne podmioty obsługujące Fundusz, wykonują swoje czynności na podstawie umów zawartych z Funduszem. Zmiana tych umów, a także zmiana podmiotów z którymi umowy są zawarte, nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.5. Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem - Towarzystwo może podjąć decyzję o połączeniu Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo. Połączenie następuje po wydaniu zgody Komisji na połączenie. Połączenie następuje przez przeniesienie majątku funduszu przejmowanego do funduszu przejmującego oraz przydzielenie uczestnikom funduszu przejmowanego jednostek uczestnictwa funduszu przejmującego w zamian za jednostki uczestnictwa funduszu przejmowanego. Uczestnicy Funduszu informowani są o zamiarze połączenia poprzez ogłoszenia zamieszczone w dziennikach wskazanych w statutach łączących się funduszy, jednakże nie mają wpływu na podjęcie decyzji o połączeniu.

2.2.2.6. Ryzyko przekształcenia specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego w fundusz inwestycyjny otwarty - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenie wymaga zmiany statutu Funduszu, co następuje bez zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.7. Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o zmianie Statutu w zakresie prowadzonej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej. Zmiana Statutu ogłaszana jest przez Towarzystwo na stronie internetowej wskazanej w Statucie. Zmiana Statutu, która jest dokonywana zgodnie z zasadami określonymi w art. 24 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych. Uczestnicy nie mają wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie postanowień Statutu.

2.2.3. Ryzyko niewypłacalności gwaranta - w związku z zakładanymi inwestycjami w dłużne papiery wartościowe istnieje ryzyko, że emitent tych papierów nie będzie w stanie wykupić wyemitowanych przez siebie dłużnych papierów wartościowych bądź wypłacić odsetek. Niewypłacalność któregośkolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Mimo, iż jednym z podstawowych kryteriów wyboru lokat w instrumenty dłużne będzie ocena wypłacalności strony zaciągającej zobowiązanie, Fundusz nie może zagwarantować, że nie zajdzie sytuacja utraty wypłacalności emitenta/gwaranta.

2.2.4. Ryzyko inflacji - wzrost inflacji może spowodować spadek realnej stopy zwrotu z posiadanych w portfelu Subfunduszu instrumentów dłużnych, jak również spadek wartości tych inwestycji. W przypadku wzrostu inflacji trudniej będzie Uczestnikowi Funduszu ochronić realną wartość wpłaconego kapitału.

2.2.5. Ryzyko związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi Funduszu, w szczególności w zakresie prawa podatkowego – jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (w szczególności w systemie podatkowym, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność finansową instrumentów finansowych. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych, przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen na rynku. Ponadto istnieje ryzyko zmian otoczenia ekonomiczno-prawnego, w jakim funkcjonuje Fundusz, powodujących zwiększenie kosztów pokrywanych z Aktywów Funduszu, w tym w wyniku zwiększenia kosztów prowadzenia działalności związanej z obsługą Funduszu. Zmiany przepisów prawa lub ich interpretacji mogą istotnie ograniczać zasady i zakres inwestycji dopuszczalnych w funduszach inwestycyjnych otwartych, a także warunki zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są określone papiery wartościowe, w tym prawa pochodne.

2.2.6. Ryzyko nielimitowanych kosztów funduszu - Statut Funduszu wymienia koszty pokrywane ze środków własnych Subfunduszu. Ze względu na nielimitowany charakter tych kosztów istnieje ryzyko, że zbyt duża ich wartość może niekorzystnie wpłynąć na rentowność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

2.2.7. Ryzyko kadry zarządzającej – działalność Funduszu w znacznym stopniu uzależniona jest od jakości pracy pracowników i Towarzystwa i podmiotów, którym powierzono wykonywanie określonych obowiązków. Towarzystwo nie może zapewnić, że ewentualne odejście niektórych pracowników i członków kierownictwa nie będzie mieć negatywnego wpływu na działalność Funduszu.

2.2.8. Ryzyko związane z realizacją obowiązków wynikających z Ustawy o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy - zgodnie z powyższą ustawą, Fundusz dokona zamrożenia wartości majątkowych Uczestnika z zachowaniem należytej staranności na podstawie prawa Unii Europejskiej wprowadzającego szczególne środki ograniczające przeciwko niektórym osobom, grupom lub podmiotom, jeśli Uczestnik jest wymieniony w aktach prawa Unii Europejskiej wprowadzających szczególne środki ograniczające lub rozporządzeniu Ministra Finansów wydanym na podstawie europejskich regulacji. Ponadto istnieje ryzyko, iż w przypadku osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, zarząd Towarzystwa, wskazany członek zarządu lub osoba wyznaczona przez zarząd lub odpowiedzialna za działalność Towarzystwa nie wyrazi zgody na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Ustawa o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy w stosunków do osób zajmujących eksponowane stanowisko polityczne wymaga przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa uzyskania zgody zarządu Towarzystwa, wskazanego członka zarządu lub osoby wyznaczonej przez zarząd lub odpowiedzialnej za działalność Towarzystwa. Wspomniane postanowienie stanowi ograniczenie regulacji Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

3. Określenie profilu inwestora

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy cenią wzrost zainwestowanego kapitału przy zachowaniu relatywnie wysokiego bezpieczeństwa lokaty i wykazują się stosunkowo niską skłonnością do ponoszenia ryzyka inwestycyjnego. Horyzont inwestycyjny nie powinien być krótszy niż jeden rok.

4. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Subfundusz

4.1. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje (strukturę), maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają przepisy art. 51 Statutu Funduszu.

4.2. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”)

Współczynnik Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”) za rok 2016 wynosi dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A: 2,20% oraz B: 2,21%, w tym koszty nie włączone:

- opłaty transakcyjne: 100.175,78 zł,
- koszty kredytów i pożyczek: 8.762,73 zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Subfundusz nie zbywał Jednostek Uczestnictwa kategorii C i P.

Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu dotyczącą Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Wskaźnik WKC wylicza się za ostatni pełny rok kalendarzowy według wzoru:

$$WKC = Kt/WANt \times 100\%$$

gdzie:

K - oznacza koszty Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 249, poz. 1859), z wyłączeniem:

- 1) kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- 2) odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- 3) świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- 4) opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
- 5) wartości usług dodatkowych.

WAN - oznacza średnią Wartość Aktywów Netto Subfunduszu.

t - oznacza okres, za który przedstawiane są dane.

4.3. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

Z zastrzeżeniem, opisanych poniżej, szczególnych zasad dotyczących opłat manipulacyjnych pobieranych w ramach IKE, IKZE, PPE oraz Planów Oszczędnościowych:

- 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.
- 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.

- 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
- 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2% (dwa procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2% (dwa procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2% (dwa procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii C i kategorii P pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
- 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Towarzystwo od pierwszej wpłaty na IKE lub IKZE lub pierwszej przyjętej na IKE lub IKZE Wyплаты Transferowej pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej, powiększonej o kwotę 400 (czterysta) złotych. W przypadku kolejnych wpłat na IKE lub IKZE Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej.

W przypadku gdy przystąpienie do Programu Systematycznego Inwestowania (PSI) wiąże się z obowiązkiem zadeklarowania docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI, z nabywaniem Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI może wiązać się konieczność poniesienia przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, pobieranej przy pierwszym nabyciu Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI. Powyższa opłata naliczana będzie jako wartość procentowa wynosząca nie więcej niż 5% od zadeklarowanej przez Uczestnika, w umowie dotyczącej przystąpienia do PSI, docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI.

Uczestnictwo w PPE lub programach prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego (dalej łącznie Program) może wiązać się z ponoszeniem przez Uczestnika dodatkowych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odkupywaniu przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych w ramach Programu, przy czym wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa nie może przekroczyć 5% środków wypłacanych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Z zastrzeżeniem poprzedniego akapitu, Towarzystwo, z tytułu zbywania Jednostek Uczestnictwa w ramach uczestnictwa w Programach może pobierać opłatę manipulacyjną, o której mowa w postanowieniach dotyczących poszczególnych Subfunduszy lub opłatę manipulacyjną w wysokości nie wyższej niż 5% wpłaty dokonanej przez nabywcę Jednostek Uczestnictwa w ramach Programu niezależnie od sposobu alokacji środków pomiędzy Subfunduszami lub funduszami w ramach Programu.

Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z uwzględnieniem postanowień Zasad Uczestnictwa w Planach Oszczędnościowych.

4.4. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie stałe ze środków Subfunduszu. W przypadku Subfunduszu Statut nie przewiduje uprawnienie Towarzystwa do pobierania ze środków Subfunduszu wynagrodzenia zmiennego.

4.5. Wskazanie maksymalnej wysokości wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, a w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, wskazanie również maksymalnego poziomu wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym, funduszem zagranicznym, lub instytucją zbiorowego inwestowania zarządzanych przez Towarzystwo lub podmiot z grupy kapitałowej Towarzystwa, jeżeli Subfundusz lokuje powyżej 50% swoich aktywów w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, lub tytuły uczestnictwa tych funduszy lub instytucji zbiorowego inwestowania

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie stałe ze środków Subfunduszu.

Wynagrodzenie stałe nie może być wyższe, niż 2% (dwa procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, a jego płatność następuje nie później niż 15 (piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

Wynagrodzenie zmienne opisane jest wyżej w pkt 4.4.

4.6. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane pomiędzy Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie funduszem.

Zgodnie z art. 51 ust. 4 Statutu Funduszu koszty działalności Subfunduszu niewymienione w art. 51 ust. 1 Statutu Funduszu są pokrywane przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.

Część umów o świadczenie usług brokerskich zawartych z podmiotami prowadzącymi działalność maklerską zawiera klauzule dotyczące nieodpłatnego udostępniania analiz i rekomendacji rynkowych. Świadczenia dodatkowe wynikające z tych porozumień nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot świadczący usługę na rzecz Subfunduszu oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Istniejące porozumienia w tym zakresie nie mają negatywnego wpływu na interes Uczestników Subfunduszu.

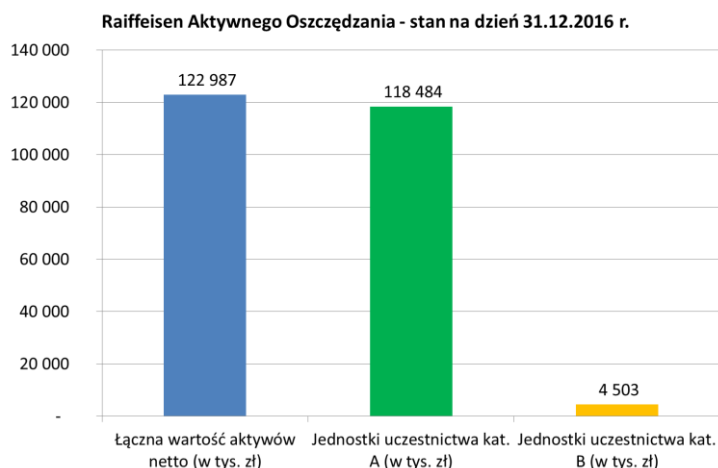
5. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

5.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego (31 grudnia 2016 roku), zgodnie ze sprawozdaniem finansowym Subfunduszu zbadanym przez biegłego rewidenta wynosiła (w tys. zł):

- dla kategorii A: 118.484;

- dla kategorii B: 4.503.

5.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu za ostatnie 2 lata albo 3, 5 i 10 lat

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. A

2-letnia 1,28%

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. B

2-letnia 1,28%

5.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, zwanego dalej „wzorcem” (benchmark), stosowanego przez Subfundusz, a także informację o dokonanych zmianach wzorca, jeśli miały miejsce

Za wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa związane z Subfunduszem, odzwierciedlający zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, przyjmuje się indeks WIBOR 12M + (0,5%).

5.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca, odpowiednio dla okresów, o których mowa w pkt 5.2.

średnia roczna stopa zwrotu

2-letnia 2,44%

5.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika Funduszu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości

Towarzystwo niniejszym zastrzega, że indywidualna stopa zwrotu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości.

6. *skreślony*

Rozdział 3b

Raiffeisen Globalnych Możliwości

1. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

1.1. Główne kategorie lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacja

Fundusz może inwestować od 0% do 100% (sto procent) Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, przy czym dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa nie mogą stanowić więcej niż 30% (trzydzieści procent) Aktywów Subfunduszu.

Fundusz może inwestować od 0% do 100% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne, tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w art. 10 ust. 4 Statutu.

Fundusz może inwestować od 0% do 100% Aktywów Subfunduszu w instrumenty udziałowe tj.: akcje oraz instrumenty finansowe o podobnym charakterze takie jak w szczególności: prawa poboru, prawa do akcji, warranty subskrypcyjne, kwity depozytowe, których bazą są akcje (lub inne prawa majątkowe inkorporujące prawa z akcji), obligacje zamienne na akcje, a także inne zbywalne papiery wartościowe inkorporujące prawa majątkowe odpowiadające prawom z akcji.

Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange (Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

1.2. Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Fundusz realizuje cel inwestycyjny Subfunduszu jako subfunduszu absolutnej stopy zwrotu poprzez inwestowanie Aktywów Subfunduszu w zależności od oceny perspektyw poszczególnych spółek i branż z uwzględnieniem zasad dywersyfikacji lokat Subfunduszu. Podstawowym kryterium doboru lokat jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu poprzez inwestycje w klasy aktywów, które w ramach danej fazy cyklu koniunkturalnego powinny cechować się pozytywną dynamiką cen, przy

jednoczesnej rygorystycznej kontroli ryzyka utraty kapitału i ryzyka ograniczonej płynności. Decyzje odnośnie udziału w Aktywach Subfunduszu instrumentów udziałowych lub instrumentów dłużnych, o których mowa powyżej podejmowane będą z uwzględnieniem dążenia do wyboru korzystniejszej relacji zysku do ryzyka.

Główne kryteria doboru instrumentów dłużnych do portfela Subfunduszu to:

- a) prognozy Funduszu co do kształtowania się bieżących i przyszłych rynkowych stóp procentowych i inflacji,
- b) analiza sytuacji makroekonomicznej,
- c) płynność inwestycji rozumiana jako możliwość szybkiego wycofania się z takiej inwestycji i możliwość szybkiej zamiany takiej inwestycji na środki pieniężne.
- d) zmienność cen papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, w tym możliwość wzrostu lub spadku tych cen,
- e) oceny ryzyka utraty płynności papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego oraz niewypłacalności emitentów,
- f) oceny ryzyka walutowego, w przypadku dokonywania lokat w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego denominowane w walutach zagranicznych.

Podstawowym kryterium doboru udziałowych papierów wartościowych do portfela lokat Subfunduszu jest analiza fundamentalna. Ponadto, brane będą pod uwagę następujące kryteria:

- a) osiągnięte przez spółkę bieżące wyniki finansowe oraz perspektywy na przyszłość,
- b) sytuacja bieżąca i perspektywy branży, w której działa spółka,
- c) analiza dostępnych informacji o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym kadry zarządzającej emitenta instrumentów udziałowych,
- d) prowadzona przez spółkę polityka dywidend,
- e) płynność,
- f) ocena bieżącego i przewidywanego stosunku popytu do ich podaży,
- g) bieżąca i oczekiwana dynamika zmian kursów,
- h) poziom wyceny innych alternatywnych lokat Subfunduszu.

Główne kryteria doboru do portfela lokat Subfunduszu depozytów w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. c Statutu to:

- a) oprocentowanie depozytów,
- b) wiarygodność banku,
- c) płynność.

Główne kryteria doboru do portfela lokat Subfunduszu jednostek i tytułów uczestnictwa, o których mowa w art. 11 ust. 4 Statutu to:

- a) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym Subfunduszu,
- b) historyczne kształtowanie się stopy zwrotu,
- c) dostępność,
- d) koszty realizacji transakcji.

Główne kryteria doboru do portfela lokat Subfunduszu Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, o których mowa w art. 11 ust. 5 to:

- a) cena i jej relacja do wartości teoretycznej,
- b) płynność,
- c) dostępność,
- d) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym Subfunduszu,
- e) koszty transakcyjne i rozliczeniowe,
- f) sytuacja finansowa kontrahenta (w przypadku Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych).

Poza kryteriami, o których mowa powyżej, zarządzający Subfunduszem brać będą pod uwagę m.in. bieżącą sytuację ekonomiczno-finansowo-prawną podmiotu, perspektywy wzrostu jego wartości, wartość rynkową posiadanych przez niego aktywów, jego otoczenie zewnętrzne, atrakcyjność i długoterminowe prognozy rozwoju branży, w której działa, spodziewane stopy zwrotu oraz ryzyka związane z działalnością. Ponadto, brane są pod uwagę następujące kryteria:

- a) dla lokat w instrumenty udziałowe: analiza fundamentalna oraz relacja oczekiwana stopa zwrotu - ryzyko inwestycyjne,
- b) dla lokat w instrumenty dłużne: analiza bieżących i przyszłych stóp procentowych przy uwzględnieniu obecnej i oczekiwanej inflacji, W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa także pozytywna ocena emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteriów jakościowych odnoszących się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.: strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadrę zarządzającą,

1.3. Jeśli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych - charakterystyka indeksu oraz stopień odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

1.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wskazanie tej cechy

Wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie cechować się dużą zmiennością w związku ze zmianą cen instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu.

1.5. Jeżeli Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne - wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego Subfunduszu oraz w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu (wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikającej z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu). W punkcie 2.1 opisane są ryzyka związane z inwestycją w Instrumenty Pochodne, w tym w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogące negatywnie wpływać na realizację przyjętej polityki inwestycyjnej.

1.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa - wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Fundusz ani inny podmiot nie udzielił gwarancji wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

2. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, w tym ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów, którzy powinni akceptować poziom ryzyka wynikający z inwestowania w poszczególne instrumenty finansowe, w które lokowane są Aktywa Subfunduszu. Inwestor ponosi ryzyko wynikające z przyjętej alokacji Aktywów Subfunduszu. Na ryzyko inwestycyjne związane z polityką inwestycyjną Subfunduszu składa się ryzyko charakterystyczne dla poszczególnych instrumentów finansowych i ryzyko wynikające z alokacji Aktywów Subfunduszu. Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które lokowane są aktywa, wartość Jednostki Uczestnictwa może ulegać istotnym zmianom.

2.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu

Ryzyko firmy - ryzyko wynikające z faktu, że cena akcji wyemitowanych przez firmę odzwierciedla szereg czynników określających atrakcyjność inwestycyjną spółki m.in. jej sytuację finansową, majątkową oraz kadrową, perspektywy rozwoju, zyskowności, oraz innych czynników charakterystycznych dla tej firmy. Pogorszenie któregokolwiek z tych czynników może być przyczyną spadku wartości akcji tej spółki, co z kolei może wpływać na wahania oraz spadek wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko rynkowe - ryzyko zmian wartości inwestycji w wyniku zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym, poziom stóp procentowych czy kursy walutowe.

Ryzyko kursów akcji to możliwość niekorzystnej zmiany wartości akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym (takich jak obligacje zamienne, kwity depozytowe, prawa do akcji, prawa poboru lub warranty subskrypcyjne) będących przedmiotem lokat Funduszu. Na ryzyko kursów akcji składają się: ryzyko systematyczne całego rynku akcji oraz ryzyko specyficzne związane z akcjami poszczególnych emitentów. Ryzyko systematyczne polega na tym, że zmiany kursów akcji większości spółek wykazują znaczną korelację, to znaczy w tym samym czasie rosną lub spadają, natomiast ryzyko specyficzne to ryzyko związane z możliwością niekorzystnej zmiany kursu akcji danej spółki lub innego instrumentu o charakterze udziałowym ze względu na czynniki odnoszące się do danego emitenta lub wynikające z specyfiki konstrukcji i praw związanych z danym instrumentem finansowym. Fundusz poprzez dywersyfikację swoich inwestycji dąży do minimalizacji ryzyka specyficznego poszczególnych emitentów akcji oraz innych instrumentów o charakterze udziałowym. Ponieważ Aktywa Subfunduszu lokowane są głównie w akcje spółek notowanych na GPW oraz prawa pochodne i transakcje terminowe bazujące na tych instrumentach, zatem zmiany wartości Aktywów Subfunduszu wynikać będą głównie ze zmian kursów akcji polskich spółek. Niekorzystne tendencje na tym rynku mogą spowodować znaczne wahania wartości Aktywów Subfunduszu, co oznacza możliwość wystąpienia nawet znacznych spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko kredytowe - ryzyko wynikające z możliwości pogorszenia sytuacji finansowej lub niewywiązania się ze swoich zobowiązań przez emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Subfundusz lub kontrahenta, z którym Fundusz będzie zawierał umowy lub transakcje na instrumentach finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu. W szczególności, w związku z zakładanym udziałem dłużnych papierów wartościowych w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu istnieje ryzyko, że niewypłacalność bądź pogorszenie się sytuacji finansowej któregokolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje ponadto ryzyko utraty części Aktywów Subfunduszu lub poniesienia przez Subfundusz straty w przypadku takich zdarzeń jak: utrata wypłacalności przez kontrahenta, z którym Fundusz zawarł umowę, lub emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Fundusz; niewywiązanie się przez kontrahenta, emitenta lub gwaranta ze zobowiązań

z tytułu zawartych z Funduszem transakcji, umów lub wyemitowanych instrumentów finansowych lub opóźnienie w wywiązaniu się z takich zobowiązań; utrata lub obniżenie wartości zabezpieczeń ustanowionych przez emitenta lub kontrahenta Funduszu związanych z zawartymi przez Fundusz umowami dotyczącymi Aktywów Subfunduszu lub dotyczących nabytych przez Subfundusz instrumentów finansowych; inne zdarzenia dotyczące emitenta lub kontrahenta Funduszu, w wyniku których nastąpi obniżenie wartości posiadanego przez Subfundusz instrumentu finansowego lub nie nastąpi spłata należności wobec Subfunduszu.

Ryzyko operacyjne - ryzyko, które objawia się możliwością poniesienia przez Subfundusz strat w wyniku nieadekwatnych lub zawodnych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, błędów systemów lub w wyniku zdarzeń zewnętrznych. W szczególności, zawodny proces może przejawiać się błędnym lub opóźnionym rozliczeniem transakcji, a błąd ludzki może przejawiać się przeprowadzeniem nieautoryzowanych transakcji. Błędne działanie systemów może przejawiać się, w szczególności, zawieszeniem systemów komputerowych uniemożliwiającym przeprowadzenie transakcji, a niekorzystne zdarzenia zewnętrzne - stratami w wyniku klęsk naturalnych lub ataków terrorystycznych. Istnieje ryzyko dokonania błędnej wyceny wartości aktywów netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu oraz ryzyko dokonania tej wyceny z opóźnieniem.

Ryzyko rozliczenia - ryzyko to może zmaterializować się jako opóźnione lub błędne rozliczenie zawartej transakcji, albo nierozliczenie transakcji przez jedną ze stron transakcji (Fundusz lub jego kontrahenta) i może przyczynić się do odstąpienia od realizowanej polityki inwestycyjnej, a w konsekwencji - do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Nie można również wykluczyć sytuacji, w której nierozliczenie, a także nieprawidłowe lub nieterminowe rozliczenie transakcji przez jedną ze stron (tj. Fundusz lub kontrahenta Funduszu) spowoduje utratę części Aktywów Subfunduszu i doprowadzi do obniżenia wartości Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko płynności - ryzyko, że zbyt niski obrót instrumentem finansowym na rynku zorganizowanym lub poza tym rynkiem albo wycofanie instrumentu finansowego z obrotu na rynku zorganizowanym może uniemożliwić jego nabycie lub zbycie w wielkości wynikającej z realizacji zakładanej polityki inwestycyjnej, a także może utrudnić lub uniemożliwić dokonanie rzetelnej wyceny tego instrumentu finansowego, co w konsekwencji może doprowadzić do konieczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Utrata płynności instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu może spowodować znaczny spadek wartości tych instrumentów i wywierać istotny negatywny wpływ na wartość Aktywów Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje również ryzyko, że w przypadku zażądania przez Uczestników odkupienia Jednostek Uczestnictwa o stosunkowo dużym udziale w łącznej liczbie Jednostek Uczestnictwa wyemitowanych w danym momencie, Fundusz będzie w stanie wypłacić środki należne z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu dopiero po dokonaniu zbycia części aktywów i uzyskaniu środków należnych Subfunduszowi ze zbycia tych aktywów. W przypadku wystąpienia sytuacji, w której w okresie dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10% WANS, Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa na dwa tygodnie. W szczególnych przypadkach odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres nieprzekraczający dwóch miesięcy, a w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek uczestnictwa, Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu w ratach.

Ryzyko walutowe - w przypadku nabycia instrumentów finansowych denominowanych w walucie obcej, Aktywa Subfunduszu będą narażone na ryzyko walutowe. Ryzyko to przejawia się potencjalną możliwością spadku rentowności inwestycji dokonywanych w

instrumenty notowane na zagranicznych rynkach papierów wartościowych lub denominowanych w walutach obcych, w wyniku aprecjacji waluty krajowej względem waluty obcej.

Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów - na podstawie umowy o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu oraz Subfunduszy, Depozytariusz prowadzi rejestr Aktywów Funduszu oraz jego Subfunduszy, w tym aktywów zapisywanych na właściwych rachunkach oraz przechowywanych przez Depozytariusza i inne podmioty na mocy odrębnych przepisów lub na podstawie umów zawartych na polecenie Funduszu przez Depozytariusza (Subdepozytariusz). Istnieje ryzyko, że taki podmiot nie wywiąże się z ciężących na nim obowiązków związanych z przechowywaniem takich aktywów, w szczególności mających wpływ na terminy rozliczenia zawartych transakcji lub utratę przechowywanych aktywów. Mimo przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych chroniących Fundusz przed skutkami upadłości Depozytariusza, nie można również wykluczyć sytuacji, w której postawienie Depozytariusza lub Subdepozytariusza w stan likwidacji lub upadłości będzie wywierać negatywny skutek na wartość Aktywów Subfunduszu lub doprowadzi do utraty części Aktywów Subfunduszu. W umowie zawartej z Depozytariuszem przewidziano przesłanki pozwalające Depozytariuszowi uwolnić się od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych. Szczegółowe zasady pozwalające Depozytariuszowi na uwolnienie się od odpowiedzialności za utratę w/w aktywów zostały przedstawione w rozdziale IV pkt 1.4 Prospektu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków - związane jest z możliwością inwestycji znacznej części Aktywów Subfunduszu w jednym rodzaju instrumentu finansowego lub na jednym rynku. Ponieważ Subfundusz inwestuje przeważającą część aktywów w akcje spółek notowanych na GPW lub akcje spółek, których działalność koncentruje się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, więc ryzyko koncentracji aktywów związane jest głównie z koniunkturą na rynku lokalnym. W szczególności, niekorzystna sytuacja makroekonomiczna w kraju może spowodować pogorszenie się sytuacji finansowej znacznej liczby spółek, których akcje będą przedmiotem lokat Subfunduszu, a w konsekwencji niekorzystnie wpływać na rentowność inwestycji w Jednostki Subfunduszu.

Ryzyko makroekonomiczne - atrakcyjność inwestycyjna instrumentów finansowych i papierów wartościowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, jest uzależniona od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia, poziom kursów walutowych. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną poszczególnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, a tym samym na ich ceny. Może to powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko międzynarodowe - tempo wzrostu gospodarczego w Polsce, poprzez system powiązań gospodarczych z innymi krajami, jest uzależnione od stanu gospodarki światowej, w tym przede wszystkim sytuacji gospodarczej Unii Europejskiej oraz Stanów Zjednoczonych. Wspomniane powiązania powodują, że pogorszenie koniunktury światowej może negatywnie wpływać na kondycję gospodarki polskiej, a tym samym na atrakcyjność oraz ceny papierów wartościowych oraz innych aktywów. Dodatkowo należy podkreślić, że Polska jako kraj zaliczana jest do grupy tzw. emerging markets. W związku z tym charakterystyczne dla jej rynku finansowego są znaczne wahania poziomu inwestycji kapitału międzynarodowego. Przepływy obcego kapitału mogą być związane z sytuacją w innych krajach należących do tej samej grupy co Polska i niezwiązane bezpośrednio z aktualną sytuacją wewnętrzną naszego kraju. Przepływy te poprzez mechanizm popytu i podaży mogą być przyczyną znacznych zmian cen papierów wartościowych oraz innych aktywów na polskim i zagranicznym

rynku. Czynniki te mogą powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko inwestycji w Instrumenty Pochodne - inwestowanie w Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, wiąże się z ryzykiem rynkowym, tj. możliwością ponoszenia strat w wyniku niekorzystnych zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji, poziomy stóp procentowych, kursy walutowe, czy zmienności tych parametrów. Inwestowanie w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne związane jest ponadto z ryzykiem kredytowym, tj. możliwością niewywiązania się z zobowiązań przez kontrahenta Funduszu, co może skutkować utratą nawet znacznej części Aktywów Subfunduszu. Dodatkowo, ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych, tj. efektu dźwigni finansowej, możliwości zajmowania krótkiej pozycji oraz poziomu skomplikowania wyceny tych instrumentów, materializacja ryzyk operacyjnych przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma potencjalnie większe konsekwencje niż w przypadku klasycznych instrumentów finansowych.

Ryzyko inwestycji w lokaty bankowe - ryzyko to polega na nieuregulowaniu przez bank w terminie należności z tytułu lokaty.

Ryzyko stóp procentowych - oznacza możliwość takiej zmiany wysokości stóp procentowych, która będzie prowadziła do zmniejszenia się wartości poszczególnych dłużnych instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, a tym samym także zmniejszenia się wartości całego portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Zmiany stóp procentowych mogą mieć różny wpływ na wartość instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu. Przy wzrastających stopach procentowych może np. nastąpić spadek ceny rynkowej posiadanych instrumentów dłużnych.

Ryzyko związane z nabywaniem przez Subfundusz kwitów depozytowych – inwestowanie przez Subfundusz w kwity depozytowe dotyczące akcji spółek związane jest z dodatkowymi rodzajami ryzyka w porównaniu z bezpośrednim zakupem akcji. Ryzyka te obejmują w szczególności ryzyko kraju emitenta akcji, potencjalnie mniejszą płynność kwitów depozytowych na rynku zorganizowanym w porównaniu z płynnością akcji, możliwość opóźnienia w przekazaniu przez emitenta i bank depozytowy dywidendy z tytułu akcji spółki lub zmniejszenia jej wysokości w wyniku zastosowania niekorzystnych zasad opodatkowania lub wystąpienia różnic kursowych, możliwość opóźnienia w publikacji informacji dotyczących spółki na rynku zorganizowanym, na którym notowane są kwity depozytowe, możliwość podwójnego opodatkowania dochodów z tytułu zbycia kwitów depozytowych i reprezentowanych przez nich akcji, ryzyko braku możliwości skorzystania przez Fundusz z przepisów o unikaniu podwójnego opodatkowania, ryzyko ograniczenia praw głosu z akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe, a także ryzyko uznania banku depozytowego za prawowitego właściciela akcji skutkujące utratą akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe na skutek ich zajęcia przez wierzycieli. Powyższe ryzyka mogą powodować, że Subfundusz poniesie stratę na skutek inwestycji w kwity depozytowe lub stopa zwrotu z nabytych kwitów depozytowych okaże się istotnie niższa w porównaniu ze stopą zwrotu z tytułu zakupu akcji odpowiednich spółek.

Ryzyko płynności inwestycji na rynku pierwotnym - ryzyko związane z faktem braku możliwości sprzedania walorów w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, który może trwać kilka miesięcy. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy w tym okresie nastąpią zdarzenia niekorzystne z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej tych papierów wartościowych. Ograniczona płynność w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, szczególnie wobec pogorszenia się atrakcyjności inwestycyjnej papierów wartościowych, może prowadzić do spadków

ceny tych papierów wartościowych, a w konsekwencji do wahań i spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko ceny pierwszego notowania - ryzyko wynikające z faktu braku ograniczeń, dotyczących wielkości procentowej zmiany ceny pierwszego notowania na rynku zorganizowanym względem ceny z rynku pierwotnego. Oznacza to, że cena pierwszego notowania może znacznie różnić się na niekorzyść od ceny płaconej przez inwestorów za dane papiery na rynku pierwotnym, szczególnie w przypadku zaistnienia przed pierwszym notowaniem niekorzystnych zjawisk z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej danego papieru wartościowego bądź jego emitenta.

Ryzyko niedopuszczenia walorów do notowań giełdowych - emitenci lub wprowadzający papiery wartościowe w ramach oferty publicznej z reguły dążą również do tego, aby ich walory były notowane na rynku regulowanym, co z kolei wymaga spełnienia wielu kryteriów. Może się zdarzyć, że część takich kryteriów nie zostanie spełniona, w związku z czym papiery wartościowe nie będą mogły być notowane na takim rynku, co w znacznym stopniu ograniczy ich płynność, powodując zmaturalizowanie się ryzyka płynności.

Ryzyko kontrpartnerów - ryzyko związane z możliwością niewywiązania się kontrpartnerów Funduszu ze zobowiązań wynikających z zawieranych przez Fundusz umów. Ryzyko takie występuje w szczególności na rynku międzybankowym, na którym Fundusz może zawierać transakcje z terminem realizacji znacząco późniejszym od daty zawarcia transakcji.

2.2. Opis ryzyka związanego z uczestnictwem w Funduszu, w tym w szczególności następujących ryzyk:

2.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa - Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego wskazanego w Statucie. Istnieje ryzyko, że Fundusz nie osiągnie zamierzonego celu, a tym samym Uczestnik Funduszu nie osiągnie zakładanej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w szczególności z powodu zmaturalizowania się jednego lub większej ilości ryzyk opisanych w tej części Prospektu.

2.2.1.1. Ryzyko związane z zawarciem określonych umów – specyfika zawieranych umów o obsługę Funduszu i jego Uczestników, w tym umów z agentem transferowym i dystrybutorami, powoduje możliwość nieprawidłowego wywiązywania się przez te podmioty z podjętych zobowiązań, w szczególności poprzez opóźnienie w przesyłaniu i realizacji zleceń lub błędną realizację zleceń.

2.2.1.2. Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji – zawierane przez Fundusz transakcje mogą powodować dodatkowy wzrost ryzyka, co w szczególności dotyczy niektórych umów mających za przedmiot instrumenty pochodne (ryzyko kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego) oraz umów pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki przez kontrahenta).

2.2.1.3. Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami - Fundusz nie udziela gwarancji na rzecz innych podmiotów, w związku z tym ryzyko to nie występuje.

2.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ - następujące zdarzenia związane z działalnością Subfunduszu mogą mieć negatywny wpływ na indywidualną stopę zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu przez Uczestnika: otwarcie likwidacji Subfunduszu lub Funduszu, przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo, zmiana depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem, a także zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu. W szczególności Towarzystwo może w każdym

czasie dokonać zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu w trybie zgodnym z Ustawą o Funduszach Inwestycyjnych, co w szczególności może doprowadzić do zmiany poziomu ryzyka inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu oraz do zmian stopy zwrotu z tej inwestycji.

2.2.2.1. Ryzyko otwarcia likwidacji Funduszu i Subfunduszu - Fundusz ulega rozwiązaniu, a Subfundusze ulegają likwidacji po wystąpieniu przesłanek określonych w Statucie. Uczestnik Funduszu nie ma wpływu na wystąpienie przesłanek rozwiązania Funduszu ani likwidacji Subfunduszy.

2.2.2.2. Ryzyko przejęcia zarządzania przez inne towarzystwo - inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, może, bez zgody Uczestników Funduszu, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem przejąć zarządzanie Funduszem. Towarzystwo przejmujące zarządzanie Funduszem, w przypadku przejęcia zarządzania, wstępuje w prawa i obowiązki Towarzystwa będącego dotychczas organem Funduszu, z chwilą wejścia w życie zmian w Statucie dotyczących oznaczenia towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego Funduszem.

2.2.2.3. Ryzyko przejęcia zarządzania przez spółkę zarządzającą - Towarzystwo, działając na podstawie art. 4 ust. 1a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, może w drodze umowy przekazać spółce zarządzającej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanie Funduszem i prowadzenie jego spraw.

2.2.2.4. Ryzyko zmiany depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz i Subfundusz - Depozytariusz i inne podmioty obsługujące Fundusz, wykonują swoje czynności na podstawie umów zawartych z Funduszem. Zmiana tych umów, a także zmiana podmiotów z którymi umowy są zawarte, nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.5. Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem - Towarzystwo może podjąć decyzję o połączeniu Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo. Połączenie następuje po wydaniu zgody Komisji na połączenie. Połączenie następuje przez przeniesienie majątku funduszu przejmowanego do funduszu przejmującego oraz przydzielenie uczestnikom funduszu przejmowanego jednostek uczestnictwa funduszu przejmującego w zamian za jednostki uczestnictwa funduszu przejmowanego. Uczestnicy Funduszu informowani są o zamiarze połączenia poprzez ogłoszenia zamieszczone w dziennikach wskazanych w statutach łączących się funduszy, jednakże nie mają wpływu na podjęcie decyzji o połączeniu.

2.2.2.6. Ryzyko przekształcenia specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego w fundusz inwestycyjny otwarty - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenie wymaga zmiany statutu Funduszu, co następuje bez zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.7. Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o zmianie Statutu w zakresie prowadzonej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej. Zmiana Statutu ogłaszana jest przez Towarzystwo na stronie internetowej wskazanej w Statucie. Zmiana Statutu, która jest dokonywana zgodnie z zasadami określonymi w art. 24 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych. Uczestnicy nie mają wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie postanowień Statutu.

2.2.3. Ryzyko niewypłacalności gwaranta - w związku z zakładanymi inwestycjami w dłużne papiery wartościowe istnieje ryzyko, że emitent tych papierów nie będzie w stanie wykupić wyemitowanych przez siebie dłużnych papierów wartościowych bądź wypłacić odsetek. Niewypłacalność któregośkolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto

Subfunduszu. Mimo, iż jednym z podstawowych kryteriów wyboru lokat w instrumenty dłużne będzie ocena wypłacalności strony zaciągającej zobowiązanie, Fundusz nie może zagwarantować, że nie zajdzie sytuacja utraty wypłacalności emitenta/gwaranta.

2.2.4. Ryzyko inflacji - wzrost inflacji może spowodować spadek realnej stopy zwrotu z posiadanych w portfelu Subfunduszu instrumentów dłużnych, jak również spadek wartości tych inwestycji. W przypadku wzrostu inflacji trudniej będzie Uczestnikowi Funduszu ochronić realną wartość wpłaconego kapitału.

2.2.5. Ryzyko związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi Funduszu, w szczególności w zakresie prawa podatkowego – jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (w szczególności w systemie podatkowym, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność finansową instrumentów finansowych. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych, przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen na rynku. Ponadto istnieje ryzyko zmian otoczenia ekonomiczno-prawnego, w jakim funkcjonuje Fundusz, powodujących zwiększenie kosztów pokrywanych z Aktywów Funduszu, w tym w wyniku zwiększenia kosztów prowadzenia działalności związanej z obsługą Funduszu. Zmiany przepisów prawa lub ich interpretacji mogą istotnie ograniczać zasady i zakres inwestycji dopuszczalnych w funduszach inwestycyjnych otwartych, a także warunki zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są określone papiery wartościowe, w tym prawa pochodne.

2.2.6. Ryzyko nielimitowanych kosztów funduszu - Statut Funduszu wymienia koszty pokrywane ze środków własnych Subfunduszu. Ze względu na nielimitowany charakter tych kosztów istnieje ryzyko, że zbyt duża ich wartość może niekorzystnie wpłynąć na rentowność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

2.2.7. Ryzyko kadry zarządzającej – działalność Funduszu w znacznym stopniu uzależniona jest od jakości pracy pracowników i Towarzystwa i podmiotów, którym powierzono wykonywanie określonych obowiązków. Towarzystwo nie może zapewnić, że ewentualne odejście niektórych pracowników i członków kierownictwa nie będzie mieć negatywnego wpływu na działalność Funduszu.

2.2.8. Ryzyko związane z realizacją obowiązków wynikających z Ustawy o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy - zgodnie z powyższą ustawą, Fundusz dokona zamrożenia wartości majątkowych Uczestnika z zachowaniem należytej staranności na podstawie prawa Unii Europejskiej wprowadzającego szczególne środki ograniczające przeciwko niektórym osobom, grupom lub podmiotom, jeśli Uczestnik jest wymieniony w aktach prawa Unii Europejskiej wprowadzających szczególne środki ograniczające lub rozporządzeniu Ministra Finansów wydanym na podstawie europejskich regulacji. Ponadto istnieje ryzyko, iż w przypadku osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, zarząd Towarzystwa, wskazany członek zarządu lub osoba wyznaczona przez zarząd lub odpowiedzialna za działalność Towarzystwa nie wyrazi zgody na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Ustawa o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy w stosunków do osób zajmujących eksponowane stanowisko polityczne wymaga przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa uzyskania zgody zarządu Towarzystwa, wskazanego członka zarządu lub osoby wyznaczonej przez zarząd lub odpowiedzialnej za działalność Towarzystwa. Wspomniane postanowienie stanowi ograniczenie regulacji Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

3. Określenie profilu inwestora

Subfundusz adresowany jest do inwestorów oczekujących od swej inwestycji ponadprzeciętnych zysków, którzy są w stanie akceptować nawet znaczne, okresowe wahania wartości zainwestowanego kapitału. Horyzont inwestycyjny nie powinien być krótszy niż dwa lata.

4. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Subfundusz

4.1. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje (strukturę), maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają przepisy art. 57 Statutu Funduszu.

4.2. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”)

Współczynnik Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”) za rok 2016 wynosi dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A: 5,44% oraz B: 5,32%, w tym koszty nie włączone:

- opłaty transakcyjne: 162.330,65 zł,
- koszty kredytów i pożyczek: 734,32 zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Subfundusz nie zbywał Jednostek Uczestnictwa kategorii C i P.

Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu dotyczącą Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Wskaźnik WKC wylicza się za ostatni pełny rok kalendarzowy według wzoru:

$$WKC = Kt/WANt \times 100\%$$

gdzie:

K - oznacza koszty Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 249, poz. 1859), z wyłączeniem:

- 1) kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- 2) odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- 3) świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- 4) opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
- 5) wartości usług dodatkowych.

WAN - oznacza średnią Wartość Aktywów Netto Subfunduszu.

t - oznacza okres, za który przedstawiane są dane.

4.3. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

Z zastrzeżeniem, opisanych poniżej, szczególnych zasad dotyczących opłat manipulacyjnych pobieranych w ramach IKE, IKZE, PPE oraz Planów Oszczędnościowych:

- 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 3% (trzy procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.

- 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 3% (trzy procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.
- 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 3% (trzy procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
- 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 3% (trzy procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 3% (trzy procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 3% (trzy procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii C i kategorii P pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
- 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Towarzystwo od pierwszej wpłaty na IKE lub IKZE lub pierwszej przyjętej na IKE lub IKZE Wpłaty Transferowej pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej, powiększonej o kwotę 400 (czterysta) złotych. W przypadku kolejnych wpłat na IKE lub IKZE Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej.

W przypadku gdy przystąpienie do Programu Systematycznego Inwestowania (PSI) wiąże się z obowiązkiem zadeklarowania docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI, z nabywaniem Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI może wiązać się konieczność poniesienia przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, pobieranej przy pierwszym nabyciu Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI. Powyższa opłata naliczana będzie jako wartość procentowa wynosząca nie więcej niż 5% od zadeklarowanej przez Uczestnika, w umowie dotyczącej przystąpienia do PSI, docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI.

Uczestnictwo w PPE lub programach prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego (dalej łącznie Program) może wiązać się z ponoszeniem przez Uczestnika dodatkowych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odkupywaniu przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych w ramach Programu, przy czym wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa nie może przekroczyć 5% środków wypłacanych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Z zastrzeżeniem poprzedniego akapitu, Towarzystwo, z tytułu zbywania Jednostek Uczestnictwa w ramach uczestnictwa w Programach może pobierać opłatę manipulacyjną, o której mowa w postanowieniach dotyczących poszczególnych Subfunduszy lub opłatę manipulacyjną w wysokości nie wyższej niż 5% wpłaty dokonanej przez nabywcę Jednostek Uczestnictwa w ramach Programu

niezależnie od sposobu alokacji środków pomiędzy Subfunduszami lub funduszami w ramach Programu.

Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z uwzględnieniem postanowień Zasad Uczestnictwa w Planach Oszczędnościowych.

4.4. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.

Wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu. Wynagrodzenie to naliczane jest ostatniego Dnia Wyceny w roku kalendarzowym, a w przypadku likwidacji Subfunduszu, w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu, oraz w Dniu Wyceny, w którym następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Subfundusz, w każdym Dniu Wyceny, tworzy rezerwę na wynagrodzenie zmienne. Wynagrodzenie zmienne naliczane jest według następującego wzoru:

Jeżeli $[WANJU(1) - WANJU(0)] / WANJU(0) > [(t1-t0)/LD] * MSZ$

to $WPnJU = ST\% * [[WANJU(1) - WANJU(0)] - [WANJU(0) * MSZ]]$

$WANJU(1)$ – Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu w danym dniu wyceny, przed naliczeniem wynagrodzenia zmiennego

$WANJU(0)$ – najwyższa z Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu ustalona na ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym uzyskana w poprzednich latach kalendarzowych w ciągu dotychczasowej działalności Subfunduszu, a w pierwszym roku działalności Subfunduszu wartość 100

$t1$ – numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(1)$, tzn. numer dnia w danym roku kalendarzowym, w którym przypada dzień naliczenia wynagrodzenia zmiennego odpowiadający $WANJU(1)$, przy czym przyjmuje się, że dla pierwszego dnia w danym roku kalendarzowym wartość parametru $t1$ jest równa jeden, $t0$ - numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(0)$ - jeżeli jest to pierwszy rok kalendarzowy funkcjonowania Subfunduszu $WANJU(0)$ pochodzi z pierwszego dnia wyceny Funduszu przypadającego w tym roku kalendarzowym, lub 0 w pozostałych przypadkach,

LD – liczba dni w całym danym roku kalendarzowym, w którym jest liczona bieżąca wartość $WANJU(1)$,

MSZ – wyrażona procentowo zmiana wartości, w bieżącym okresie rozliczeniowym, portfela wzorcowego o składzie: WIBOR 12M + 3,0%; zmiana wartości portfela wzorcowego jest ustalana w każdym Dniu Wyceny bieżącego okresu rozliczeniowego jako zmiana wartości ogłoszonych w poprzednim Dniu Wyceny w stosunku do wartości portfela wzorcowego w ostatnim Dniu Wyceny poprzedniego okresu rozliczeniowego;

$WPnJU$ – kwota wynagrodzenia zmiennego na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu,

$ST\%$ – stawka procentowa opłaty zmiennej wynosząca 20%, z zastrzeżeniem możliwości obniżenia tej stawki przez Towarzystwo.

Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczone za 2016 rok stanowiło dla kategorii A 1,04%, a dla kategorii B 0,01% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w 2016 roku.

4.5. Wskazanie maksymalnej wysokości wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, a w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, wskazanie również maksymalnego poziomu wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym, funduszem zagranicznym, lub instytucją zbiorowego inwestowania zarządzanych przez Towarzystwo lub podmiot z grupy kapitałowej Towarzystwa, jeżeli Subfundusz lokuje powyżej 50% swoich aktywów w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, lub tytuły uczestnictwa tych funduszy lub instytucji zbiorowego inwestowania

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.

Wynagrodzenie stałe nie może być wyższe, niż 3% (trzy procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, a jego płatność następuje nie później niż 15 (piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

Wynagrodzenie zmienne opisane jest wyżej w pkt 4.4.

4.6. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane pomiędzy Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie funduszem.

Zgodnie z art. 57 ust. 4 Statutu Funduszu koszty działalności Subfunduszu niewymienione w art. 57 ust. 1 Statutu Funduszu są pokrywane przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.

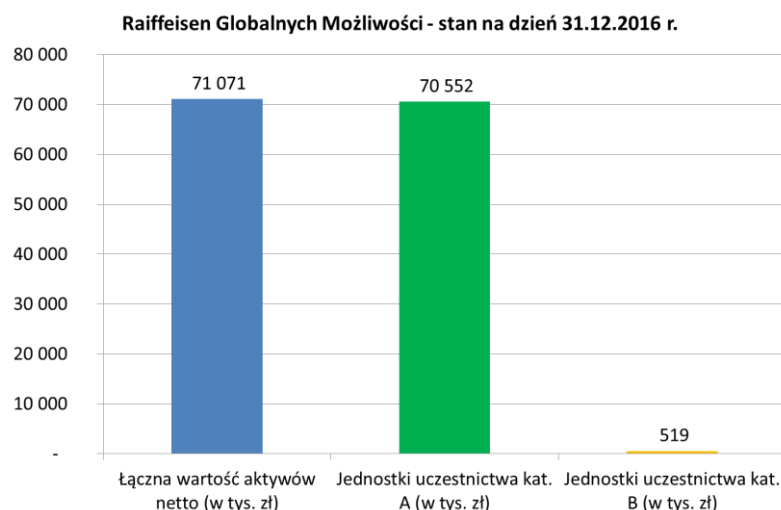
Część umów o świadczenie usług brokerskich zawartych z podmiotami prowadzącymi działalność maklerską zawiera klauzule dotyczące nieodpłatnego udostępniania analiz i rekomendacji rynkowych. Świadczenia dodatkowe wynikające z tych porozumień nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot świadczący usługę na rzecz Subfunduszu oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Istniejące porozumienia w tym zakresie nie mają negatywnego wpływu na interes Uczestników Subfunduszu.

5. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

5.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

5.2. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego (31 grudnia 2016 roku), zgodnie ze sprawozdaniem finansowym Subfunduszu zbadanym przez biegłego rewidenta wynosiła (w tys. zł):

- dla kategorii A: 70.552;
- dla kategorii B: 519.

5.3. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu za ostatnie 2 lata albo 3, 5 i 10 lat

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. A

2-letnia 3,30%

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. B

2-letnia 3,77%

5.4. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, zwanego dalej „wzorcem” (benchmark), stosowanego przez Subfundusz, a także informację o dokonanych zmianach wzorca, jeśli miały miejsce

Za wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa związane z Subfunduszem, odzwierciedlający zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, przyjmuje się indeks WIBOR 12M + 3,0%.

5.5. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca, odpowiednio dla okresów, o których mowa w pkt 5.2.

średnia roczna stopa zwrotu

2-letnia 4,94%

5.6. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika Funduszu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości

Towarzystwo niniejszym zastrzega, że indywidualna stopa zwrotu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości.

Rozdział 3c

Raiffeisen Aktywnego Inwestowania

1. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

- 1) Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
- 2) Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

1.1. Główne kategorie lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacja

Fundusz może inwestować do 50% (pięćdziesiąt procent) Aktywów Subfunduszu w instrumenty dłużne, tj.: obligacje, bony skarbowe, listy zastawne, certyfikaty depozytowe, a ponadto także w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93 a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

Fundusz może inwestować od 0% do 100% Aktywów Subfunduszu w instrumenty udziałowe tj.: akcje oraz instrumenty finansowe o podobnym charakterze takie jak w szczególności: prawa poboru, prawa do akcji, warranty subskrypcyjne, kwity depozytowe, których bazą są akcje (lub inne prawa majątkowe inkorporujące prawa z akcji), obligacje zamienne na akcje, a także inne zbywalne papiery wartościowe inkorporujące prawa majątkowe odpowiadające prawom z akcji.

Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange (Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

1.2. Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Fundusz realizuje cel inwestycyjny Subfunduszu jako subfunduszu absolutnej stopy zwrotu poprzez inwestowanie Aktywów Subfunduszu w zależności od oceny perspektyw poszczególnych spółek i branż rynku z uwzględnieniem zasad dywersyfikacji lokat Subfunduszu. Podstawowym kryterium doboru lokat jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu poprzez inwestycje w klasy aktywów, które w ramach danej fazy cyklu koniunkturalnego powinny cechować się pozytywną dynamiką cen, przy jednoczesnej rygorystycznej kontroli ryzyka utraty kapitału i ryzyka ograniczonej płynności. Intencją Funduszu jest utrzymywanie wysokiego zaangażowania w instrumenty udziałowe, i jak najzadsze korzystanie z limitu w instrumentach dłużnych, o których mowa poniżej. Decyzje odnośnie udziału w

Aktywach Subfunduszu instrumentów udziałowych lub instrumentów dłużnych, o których mowa w pkt 1.1 podejmowane będą z uwzględnieniem dążenia do wyboru korzystniejszej relacji zysku do ryzyka.

Główne kryteria doboru instrumentów dłużnych do portfela Subfunduszu to:

- a) prognozy Funduszu co do kształtowania się bieżących i przyszłych rynkowych stóp procentowych i inflacji,
- b) analiza sytuacji makroekonomicznej,
- c) płynność inwestycji rozumiana jako możliwość szybkiego wycofania się z takiej inwestycji i możliwość szybkiej zamiany takiej inwestycji na środki pieniężne.
- d) zmienność cen papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, w tym możliwość wzrostu lub spadku tych cen,
- e) oceny ryzyka utraty płynności papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego oraz niewypłacalności emitentów,
- f) oceny ryzyka walutowego, w przypadku dokonywania lokat w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego denominowane w walutach zagranicznych.

Podstawowym kryterium doboru udziałowych papierów wartościowych do portfela lokat Subfunduszu jest analiza fundamentalna. Ponadto, brane będą pod uwagę następujące kryteria:

- a) osiągnięte przez spółkę bieżące wyniki finansowe oraz perspektywy na przyszłość,
- b) sytuacja bieżąca i perspektywy branży, w której działa spółka,
- c) analiza dostępnych informacji o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym kadry zarządzającej emitenta instrumentów udziałowych,
- d) prowadzona przez spółkę polityka dywidend,
- e) płynność,
- f) ocena bieżącego i przewidywanego stosunku popytu do ich podaży,
- g) bieżąca i oczekiwana dynamika zmian kursów,
- h) poziom wyceny innych alternatywnych lokat Subfunduszu.

Główne kryteria doboru do portfela lokat Subfunduszu depozytów w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. c Statutu to:

- a) oprocentowanie depozytów,
- b) wiarygodność banku,
- c) płynność.

Główne kryteria doboru do portfela lokat Subfunduszu jednostek i tytułów uczestnictwa, o których mowa w art. 11 ust. 4 Statutu to:

- a) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym Subfunduszu,
- b) historyczne kształtowanie się stopy zwrotu,
- c) dostępność,
- d) koszty realizacji transakcji.

Główne kryteria doboru do portfela lokat Subfunduszu Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, o których mowa w art. 11 ust. 5 to:

- a) cena i jej relacja do wartości teoretycznej,
- b) płynność,
- c) dostępność,
- d) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym Subfunduszu,
- e) koszty transakcyjne i rozliczeniowe,
- f) sytuacja finansowa kontrahenta (w przypadku Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych).

Poza kryteriami, o których mowa powyżej, zarządzający Subfunduszem brać będą pod uwagę m.in. bieżącą sytuację ekonomiczno-finansowo-prawną podmiotu, perspektywy wzrostu jego wartości, wartość rynkową posiadanych przez niego aktywów, jego otoczenie zewnętrzne, atrakcyjność i długoterminowe prognozy rozwoju branży, w której działa, spodziewane stopy zwrotu oraz ryzyka związane z działalnością. Ponadto, brane są pod uwagę następujące kryteria:

- a) dla lokat w instrumenty udziałowe: analiza fundamentalna oraz relacja oczekiwana stopa zwrotu - ryzyko inwestycyjne,
- b) dla lokat w instrumenty dłużne: analiza bieżących i przyszłych stóp procentowych przy uwzględnieniu obecnej i oczekiwanej inflacji. W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa także pozytywna ocena emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteriów jakościowych odnoszących się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.: strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadre zarządzającą.

1.3. Jeśli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych - charakterystyka indeksu oraz stopień odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

1.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wskazanie tej cechy

Wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie cechować się dużą zmiennością w związku ze zmianą cen instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu.

1.5. Jeżeli Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne - wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego Subfunduszu oraz w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu (wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikająca z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu). W punkcie 2.1 opisane są ryzyka związane z inwestycją w Instrumenty Pochodne, w tym w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogące negatywnie wpływać na realizację przyjętej polityki inwestycyjnej.

1.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa - wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Fundusz ani inny podmiot nie udzielił gwarancji wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

2. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, w tym ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów, którzy powinni akceptować poziom ryzyka wynikający z inwestowania w poszczególne instrumenty finansowe, w które lokowane są Aktywa Subfunduszu. Inwestor ponosi ryzyko wynikające z przyjętej alokacji Aktywów Subfunduszu. Na ryzyko inwestycyjne związane z polityką inwestycyjną Subfunduszu składa się ryzyko charakterystyczne dla poszczególnych instrumentów finansowych i ryzyko wynikające z alokacji Aktywów Subfunduszu. Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które lokowane są aktywa, wartość Jednostki Uczestnictwa może ulegać istotnym zmianom.

2.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu

Ryzyko firmy - ryzyko wynikające z faktu, że cena akcji wyemitowanych przez firmę odzwierciedla szereg czynników określających atrakcyjność inwestycyjną spółki m.in. jej sytuację finansową, majątkową oraz kadrową, perspektywy rozwoju, zyskowności, oraz innych czynników charakterystycznych dla tej firmy. Pogorszenie któregokolwiek z tych czynników może być przyczyną spadku wartości akcji tej spółki, co z kolei może wpływać na wahania oraz spadek wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko rynkowe - ryzyko zmian wartości inwestycji w wyniku zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym, poziom stóp procentowych czy kursy walutowe.

Ryzyko kursów akcji to możliwość niekorzystnej zmiany wartości akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym (takich jak obligacje zamienne, kwity depozytowe, prawa do akcji, prawa poboru lub warranty subskrypcyjne) będących przedmiotem lokat Funduszu. Na ryzyko kursów akcji składają się: ryzyko systematyczne całego rynku akcji oraz ryzyko specyficzne związane z akcjami poszczególnych emitentów. Ryzyko systematyczne polega na tym, że zmiany kursów akcji większości spółek wykazują znaczną korelację, to znaczy w tym samym czasie rosną lub spadają, natomiast ryzyko specyficzne to ryzyko związane z możliwością niekorzystnej zmiany kursu akcji danej spółki lub innego instrumentu o charakterze udziałowym ze względu na czynniki odnoszące się do danego emitenta lub wynikające z specyfiki konstrukcji i praw związanych z danym instrumentem finansowym. Fundusz poprzez dywersyfikację swoich inwestycji dąży do minimalizacji ryzyka specyficznego poszczególnych emitentów akcji oraz innych instrumentów o charakterze udziałowym. Ponieważ Aktywa Subfunduszu lokowane są głównie w akcje spółek notowanych na GPW oraz prawa pochodne i transakcje terminowe bazujące na tych instrumentach, zatem zmiany wartości Aktywów Subfunduszu wynikać będą głównie ze zmian kursów akcji polskich spółek. Niekorzystne tendencje na tym rynku mogą spowodować znaczne wahania wartości Aktywów Subfunduszu, co oznacza możliwość wystąpienia nawet znacznych spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko kredytowe - ryzyko wynikające z możliwości pogorszenia sytuacji finansowej lub niewywiązania się ze swoich zobowiązań przez emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Subfundusz lub kontrahenta, z którym Fundusz będzie zawierał umowy lub transakcje na instrumentach finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu. W szczególności, w związku z zakładanym udziałem dłużnych papierów wartościowych w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu istnieje ryzyko, że niewypłacalność bądź pogorszenie się sytuacji finansowej któregokolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje ponadto ryzyko utraty części Aktywów Subfunduszu lub poniesienia przez Subfundusz straty w przypadku takich zdarzeń jak: utrata wypłacalności przez kontrahenta, z którym Fundusz zawarł umowę, lub emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Fundusz; niewywiązanie się przez kontrahenta, emitenta lub gwaranta ze zobowiązań z tytułu zawartych z Funduszem transakcji, umów lub wyemitowanych instrumentów finansowych lub opóźnienie w wywiązaniu się z takich zobowiązań; utrata lub obniżenie wartości zabezpieczeń ustanowionych przez emitenta lub kontrahenta

Funduszu związanych z zawartymi przez Fundusz umowami dotyczącymi Aktywów Subfunduszu lub dotyczących nabytych przez Subfundusz instrumentów finansowych; inne zdarzenia dotyczące emitenta lub kontrahenta Funduszu, w wyniku których nastąpi obniżenie wartości posiadanego przez Subfundusz instrumentu finansowego lub nie nastąpi spłata należności wobec Subfunduszu.

Ryzyko operacyjne - ryzyko, które objawia się możliwością poniesienia przez Subfundusz strat w wyniku nieadekwatnych lub zawodnych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, błędów systemów lub w wyniku zdarzeń zewnętrznych. W szczególności, zawodny proces może przejawiać się błędnym lub opóźnionym rozliczeniem transakcji, a błąd ludzki może przejawiać się przeprowadzeniem nieautoryzowanych transakcji. Błędne działanie systemów może przejawiać się, w szczególności, zawieszeniem systemów komputerowych uniemożliwiającym przeprowadzenie transakcji, a niekorzystne zdarzenia zewnętrzne - stratami w wyniku klęsk naturalnych lub ataków terrorystycznych. Istnieje ryzyko dokonania błędnej wyceny wartości aktywów netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu oraz ryzyko dokonania tej wyceny z opóźnieniem.

Ryzyko rozliczenia - ryzyko to może zmaterializować się jako opóźnione lub błędne rozliczenie zawartej transakcji, albo nierozliczenie transakcji przez jedną ze stron transakcji (Fundusz lub jego kontrahenta) i może przyczynić się do odstępstwa od realizowanej polityki inwestycyjnej, a w konsekwencji - do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Nie można również wykluczyć sytuacji, w której nierozliczenie, a także nieprawidłowe lub nieterminowe rozliczenie transakcji przez jedną ze stron (tj. Fundusz lub kontrahenta Funduszu) spowoduje utratę części Aktywów Subfunduszu i doprowadzi do obniżenia wartości Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko płynności - ryzyko, że zbyt niski obrót instrumentem finansowym na rynku zorganizowanym lub poza tym rynkiem albo wycofanie instrumentu finansowego z obrotu na rynku zorganizowanym może uniemożliwić jego nabycie lub zbycie w wielkości wynikającej z realizacji zakładanej polityki inwestycyjnej, a także może utrudnić lub uniemożliwić dokonanie rzetelnej wyceny tego instrumentu finansowego, co w konsekwencji może doprowadzić do konieczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Utrata płynności instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu może spowodować znaczny spadek wartości tych instrumentów i wywierać istotny negatywny wpływ na wartość Aktywów Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje również ryzyko, że w przypadku zażądania przez Uczestników odkupienia Jednostek Uczestnictwa o stosunkowo dużym udziale w łącznej liczbie Jednostek Uczestnictwa wyemitowanych w danym momencie, Fundusz będzie w stanie wypłacić środki należne z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu dopiero po dokonaniu zbycia części aktywów i uzyskaniu środków należnych Subfunduszowi ze zbycia tych aktywów. W przypadku wystąpienia sytuacji, w której w okresie dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10% WANS, Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa na dwa tygodnie. W szczególnych przypadkach odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres nieprzekraczający dwóch miesięcy, a w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek uczestnictwa, Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu w ratach.

Ryzyko walutowe - w przypadku nabycia instrumentów finansowych denominowanych w walucie obcej, Aktywa Subfunduszu będą narażone na ryzyko walutowe. Ryzyko to przejawia się potencjalną możliwością spadku rentowności inwestycji dokonywanych w instrumenty notowane na zagranicznych rynkach papierów wartościowych lub denominowanych w walutach obcych, w wyniku aprecjacji waluty krajowej względem waluty obcej.

Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów - na podstawie umowy o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu oraz Subfunduszy, Depozytariusz prowadzi rejestr Aktywów Funduszu oraz jego Subfunduszy, w tym aktywów zapisywanych na właściwych rachunkach oraz przechowywanych przez Depozytariusza i inne podmioty na mocy odrębnych przepisów lub na podstawie umów zawartych na polecenie Funduszu przez Depozytariusza (Subdepozytariusz). Istnieje ryzyko, że taki podmiot nie wywiąże się z ciążących na nim obowiązków związanych z przechowywaniem takich aktywów, w szczególności mających wpływ na terminy rozliczenia zawartych transakcji lub utratę przechowywanych aktywów. Mimo przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych chroniących Fundusz przed skutkami upadłości Depozytariusza, nie można również wykluczyć sytuacji, w której postawienie Depozytariusza lub Subdepozytariusza w stan likwidacji lub upadłości będzie wywierać negatywny skutek na wartość Aktywów Subfunduszu lub doprowadzi do utraty części Aktywów Subfunduszu. W umowie zawartej z Depozytariuszem przewidziano przesłanki pozwalające Depozytariuszowi uwolnić się od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych. Szczegółowe zasady pozwalające Depozytariuszowi na uwolnienie się od odpowiedzialności za utratę w/w aktywów zostały przedstawione w rozdziale IV pkt 1.4 Prospektu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków - związane jest z możliwością inwestycji znacznej części Aktywów Subfunduszu w jednym rodzaju instrumentu finansowego lub na jednym rynku. Ponieważ Subfundusz inwestuje przeważającą część aktywów w akcje spółek notowanych na GPW lub akcje spółek, których działalność koncentruje się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, więc ryzyko koncentracji aktywów związane jest głównie z koniunkturą na rynku lokalnym. W szczególności, niekorzystna sytuacja makroekonomiczna w kraju może spowodować pogorszenie się sytuacji finansowej znacznej liczby spółek, których akcje będą przedmiotem lokat Subfunduszu, a w konsekwencji niekorzystnie wpływać na rentowność inwestycji w Jednostki Subfunduszu.

Ryzyko makroekonomiczne - atrakcyjność inwestycyjna instrumentów finansowych i papierów wartościowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, jest uzależniona od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia, poziom kursów walutowych. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną poszczególnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, a tym samym na ich ceny. Może to powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko międzynarodowe - tempo wzrostu gospodarczego w Polsce, poprzez system powiązań gospodarczych z innymi krajami, jest uzależnione od stanu gospodarki światowej, w tym przede wszystkim sytuacji gospodarczej Unii Europejskiej oraz Stanów Zjednoczonych. Wspomniane powiązania powodują, że pogorszenie koniunktury światowej może negatywnie wpływać na kondycję gospodarki polskiej, a tym samym na atrakcyjność oraz ceny papierów wartościowych oraz innych aktywów. Dodatkowo należy podkreślić, że Polska jako kraj zaliczana jest do grupy tzw. emerging markets. W związku z tym charakterystyczne dla jej rynku finansowego są znaczne wahania poziomu inwestycji kapitału międzynarodowego. Przepływy obcego kapitału mogą być związane z sytuacją w innych krajach należących do tej samej grupy co Polska i niezwiązane bezpośrednio z aktualną sytuacją wewnętrzną naszego kraju. Przepływy te poprzez mechanizm popytu i podaży mogą być przyczyną znacznych zmian cen papierów wartościowych oraz innych aktywów na polskim i zagranicznym rynku. Czynniki te mogą powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko inwestycji w Instrumenty Pochodne - inwestowanie w Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, wiąże się z ryzykiem rynkowym, tj. możliwością ponoszenia strat w wyniku niekorzystnych zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji, poziomy stóp procentowych, kursy walutowe, czy zmienności tych parametrów. Inwestowanie w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne związane jest ponadto z ryzykiem kredytowym, tj. możliwością niewywiązania się z zobowiązań przez kontrahenta Funduszu, co może skutkować utratą nawet znacznej części Aktywów Subfunduszu. Dodatkowo, ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych, tj. efektu dźwigni finansowej, możliwości zajmowania krótkiej pozycji oraz poziomu skomplikowania wyceny tych instrumentów, materializacja ryzyk operacyjnych przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma potencjalnie większe konsekwencje niż w przypadku klasycznych instrumentów finansowych.

Ryzyko inwestycji w lokaty bankowe - ryzyko to polega na nieuregulowaniu przez bank w terminie należności z tytułu lokaty.

Ryzyko stóp procentowych - oznacza możliwość takiej zmiany wysokości stóp procentowych, która będzie prowadziła do zmniejszenia się wartości poszczególnych dłużnych instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, a tym samym także zmniejszenia się wartości całego portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Zmiany stóp procentowych mogą mieć różny wpływ na wartość instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu. Przy wzrastających stopach procentowych może np. nastąpić spadek ceny rynkowej posiadanych instrumentów dłużnych.

Ryzyko związane z nabywaniem przez Subfundusz kwitów depozytowych – inwestowanie przez Subfundusz w kwity depozytowe dotyczące akcji spółek związane jest z dodatkowymi rodzajami ryzyka w porównaniu z bezpośrednim zakupem akcji. Ryzyka te obejmują w szczególności ryzyko kraju emitenta akcji, potencjalnie mniejszą płynność kwitów depozytowych na rynku zorganizowanym w porównaniu z płynnością akcji, możliwość opóźnienia w przekazaniu przez emitenta i bank depozytowy dywidendy z tytułu akcji spółki lub zmniejszenia jej wysokości w wyniku zastosowania niekorzystnych zasad opodatkowania lub wystąpienia różnic kursowych, możliwość opóźnienia w publikacji informacji dotyczących spółki na rynku zorganizowanym, na którym notowane są kwity depozytowe, możliwość podwójnego opodatkowania dochodów z tytułu zbycia kwitów depozytowych i reprezentowanych przez nich akcji, ryzyko braku możliwości skorzystania przez Fundusz z przepisów o unikaniu podwójnego opodatkowania, ryzyko ograniczenia praw głosu z akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe, a także ryzyko uznania banku depozytowego za prawowitego właściciela akcji skutkujące utratą akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe na skutek ich zajęcia przez wierzycieli. Powyższe ryzyka mogą powodować, że Subfundusz poniesie stratę na skutek inwestycji w kwity depozytowe lub stopa zwrotu z nabytych kwitów depozytowych okaże się istotnie niższa w porównaniu ze stopą zwrotu z tytułu zakupu akcji odpowiednich spółek.

Ryzyko płynności inwestycji na rynku pierwotnym - ryzyko związane z faktem braku możliwości sprzedania walorów w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, który może trwać kilka miesięcy. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy w tym okresie nastąpią zdarzenia niekorzystne z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej tych papierów wartościowych. Ograniczona płynność w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, szczególnie wobec pogorszenia się atrakcyjności inwestycyjnej papierów wartościowych, może prowadzić do spadków ceny tych papierów wartościowych, a w konsekwencji do wahań i spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko ceny pierwszego notowania - ryzyko wynikające z faktu braku ograniczeń, dotyczących wielkości procentowej zmiany ceny pierwszego notowania na rynku zorganizowanym względem ceny z rynku pierwotnego. Oznacza to, że cena pierwszego notowania może znacznie różnić się na niekorzyść od ceny płaconej przez inwestorów za dane papiery na rynku pierwotnym, szczególnie w przypadku zaistnienia przed pierwszym notowaniem niekorzystnych zjawisk z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej danego papieru wartościowego bądź jego emitenta.

Ryzyko niedopuszczenia walorów do notowań giełdowych - emitenci lub wprowadzający papiery wartościowe w ramach oferty publicznej z reguły dążą również do tego, aby ich walory były notowane na rynku regulowanym, co z kolei wymaga spełnienia wielu kryteriów. Może się zdarzyć, że część takich kryteriów nie zostanie spełniona, w związku z czym papiery wartościowe nie będą mogły być notowane na takim rynku, co w znacznym stopniu ograniczy ich płynność, powodując zmaterializowanie się ryzyka płynności.

Ryzyko kontrpartnerów - ryzyko związane z możliwością niewywiązania się kontrpartnerów Funduszu ze zobowiązań wynikających z zawieranych przez Fundusz umów. Ryzyko takie występuje w szczególności na rynku międzybankowym, na którym Fundusz może zawierać transakcje z terminem realizacji znacząco późniejszym od daty zawarcia transakcji.

2.2. Opis ryzyka związanego z uczestnictwem w Funduszu, w tym w szczególności następujących ryzyk:

2.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa - Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego wskazanego w Statucie. Istnieje ryzyko, że Fundusz nie osiągnie zamierzonego celu, a tym samym Uczestnik Funduszu nie osiągnie zakładanej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w szczególności z powodu zmaterializowania się jednego lub większej ilości ryzyk opisanych w tej części Prospektu.

2.2.1.1. Ryzyko związane z zawarciem określonych umów – specyfika zawieranych umów o obsługę Funduszu i jego Uczestników, w tym umów z agentem transferowym i dystrybutorami, powoduje możliwość nieprawidłowego wywiązywania się przez te podmioty z podjętych zobowiązań, w szczególności poprzez opóźnienie w przesyłaniu i realizacji zleceń lub błędną realizację zleceń.

2.2.1.2. Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji – zawierane przez Fundusz transakcje mogą powodować dodatkowy wzrost ryzyka, co w szczególności dotyczy niektórych umów mających za przedmiot instrumenty pochodne (ryzyko kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego) oraz umów pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki przez kontrahenta).

2.2.1.3. Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami - Fundusz nie udziela gwarancji na rzecz innych podmiotów, w związku z tym ryzyko to nie występuje.

2.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ - następujące zdarzenia związane z działalnością Subfunduszu mogą mieć negatywny wpływ na indywidualną stopę zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu przez Uczestnika: otwarcie likwidacji Subfunduszu lub Funduszu, przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo, zmiana depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem, a także zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu. W szczególności Towarzystwo może w każdym czasie dokonać zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu w trybie zgodnym z Ustawą o Funduszach Inwestycyjnych, co w szczególności może doprowadzić do zmiany

poziomu ryzyka inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu oraz do zmian stopy zwrotu z tej inwestycji.

2.2.2.1. Ryzyko otwarcia likwidacji Funduszu i Subfunduszu - Fundusz ulega rozwiązaniu, a Subfundusze ulegają likwidacji po wystąpieniu przesłanek określonych w Statucie. Uczestnik Funduszu nie ma wpływu na wystąpienie przesłanek rozwiązania Funduszu ani likwidacji Subfunduszy.

2.2.2.2. Ryzyko przejęcia zarządzania przez inne towarzystwo - inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, może, bez zgody Uczestników Funduszu, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem przejąć zarządzanie Funduszem. Towarzystwo przejmujące zarządzanie Funduszem, w przypadku przejęcia zarządzania, wstępuje w prawa i obowiązki Towarzystwa będącego dotychczas organem Funduszu, z chwilą wejścia w życie zmian w Statucie dotyczących oznaczenia towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego Funduszem.

2.2.2.3. Ryzyko przejęcia zarządzania przez spółkę zarządzającą - Towarzystwo, działając na podstawie art. 4 ust. 1a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, może w drodze umowy przekazać spółce zarządzającej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanie Funduszem i prowadzenie jego spraw.

2.2.2.4. Ryzyko zmiany depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz i Subfundusz - Depozytariusz i inne podmioty obsługujące Fundusz, wykonują swoje czynności na podstawie umów zawartych z Funduszem. Zmiana tych umów, a także zmiana podmiotów z którymi umowy są zawarte, nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.5. Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem - Towarzystwo może podjąć decyzję o połączeniu Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo. Połączenie następuje po wydaniu zgody Komisji na połączenie. Połączenie następuje przez przeniesienie majątku funduszu przejmowanego do funduszu przejmującego oraz przydzielenie uczestnikom funduszu przejmowanego jednostek uczestnictwa funduszu przejmującego w zamian za jednostki uczestnictwa funduszu przejmowanego. Uczestnicy Funduszu informowani są o zamiarze połączenia poprzez ogłoszenia zamieszczone w dziennikach wskazanych w statutach łączących się funduszy, jednakże nie mają wpływu na podjęcie decyzji o połączeniu.

2.2.2.6. Ryzyko przekształcenia specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego w fundusz inwestycyjny otwarty - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenie wymaga zmiany statutu Funduszu, co następuje bez zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.7. Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o zmianie Statutu w zakresie prowadzonej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej. Zmiana Statutu ogłaszana jest przez Towarzystwo na stronie internetowej wskazanej w Statucie. Zmiana Statutu, która jest dokonywana zgodnie z zasadami określonymi w art. 24 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych. Uczestnicy nie mają wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie postanowień Statutu.

2.2.3. Ryzyko niewypłacalności gwaranta - w związku z zakładanymi inwestycjami w dłużne papiery wartościowe istnieje ryzyko, że emitent tych papierów nie będzie w stanie wykupić wyemitowanych przez siebie dłużnych papierów wartościowych bądź wypłacić odsetek. Niewypłacalność któregokolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Mimo, iż jednym z podstawowych kryteriów wyboru lokat w instrumenty

dłużne będzie ocena wypłacalności strony zaciągającej zobowiązanie, Fundusz nie może zagwarantować, że nie zajdzie sytuacja utraty wypłacalności emitenta/gwaranta.

2.2.4. Ryzyko inflacji - wzrost inflacji może spowodować spadek realnej stopy zwrotu z posiadanych w portfelu Subfunduszu instrumentów dłużnych, jak również spadek wartości tych inwestycji. W przypadku wzrostu inflacji trudniej będzie Uczestnikowi Funduszu ochronić realną wartość wpłaconego kapitału.

2.2.5. Ryzyko związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi Funduszu, w szczególności w zakresie prawa podatkowego – jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (w szczególności w systemie podatkowym, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność finansową instrumentów finansowych. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych, przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen na rynku. Ponadto istnieje ryzyko zmian otoczenia ekonomiczno-prawnego, w jakim funkcjonuje Fundusz, powodujących zwiększenie kosztów pokrywanych z Aktywów Funduszu, w tym w wyniku zwiększenia kosztów prowadzenia działalności związanej z obsługą Funduszu. Zmiany przepisów prawa lub ich interpretacji mogą istotnie ograniczać zasady i zakres inwestycji dopuszczalnych w funduszach inwestycyjnych otwartych, a także warunki zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są określone papiery wartościowe, w tym prawa pochodne.

2.2.6. Ryzyko nielimitowanych kosztów funduszu - Statut Funduszu wymienia koszty pokrywane ze środków własnych Subfunduszu. Ze względu na nielimitowany charakter tych kosztów istnieje ryzyko, że zbyt duża ich wartość może niekorzystnie wpłynąć na rentowność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

2.2.7. Ryzyko kadry zarządzającej – działalność Funduszu w znacznym stopniu uzależniona jest od jakości pracy pracowników i Towarzystwa i podmiotów, którym powierzono wykonywanie określonych obowiązków. Towarzystwo nie może zapewnić, że ewentualne odejście niektórych pracowników i członków kierownictwa nie będzie mieć negatywnego wpływu na działalność Funduszu.

2.2.8. Ryzyko związane z realizacją obowiązków wynikających z Ustawy o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy - zgodnie z powyższą ustawą, Fundusz dokona zamrożenia wartości majątkowych Uczestnika z zachowaniem należytej staranności na podstawie prawa Unii Europejskiej wprowadzającego szczególne środki ograniczające przeciwko niektórym osobom, grupom lub podmiotom, jeśli Uczestnik jest wymieniony w aktach prawa Unii Europejskiej wprowadzających szczególne środki ograniczające lub rozporządzeniu Ministra Finansów wydanym na podstawie europejskich regulacji. Ponadto istnieje ryzyko, iż w przypadku osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, zarząd Towarzystwa, wskazany członek zarządu lub osoba wyznaczona przez zarząd lub odpowiedzialna za działalność Towarzystwa nie wyrazi zgody na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Ustawa o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy w stosunków do osób zajmujących eksponowane stanowisko polityczne wymaga przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa uzyskania zgody zarządu Towarzystwa, wskazanego członka zarządu lub osoby wyznaczonej przez zarząd lub odpowiedzialnej za działalność Towarzystwa. Wspomniane postanowienie stanowi ograniczenie regulacji Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

3. Określenie profilu inwestora

Subfundusz adresowany jest do inwestorów oczekujących od swej inwestycji ponadprzeciętnych zysków, którzy są w stanie akceptować nawet znaczne, okresowe wahania wartości zainwestowanego kapitału. Horyzont inwestycyjny nie powinien być krótszy niż 4 (cztery) lata.

4. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Subfundusz

4.1. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje (strukturę), maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają przepisy art. 63 Statutu Funduszu.

4.2. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”)

Współczynnik Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”) za rok 2016 wynosi dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A: 3,18% oraz B: 3,19%, w tym koszty nie włączone:

- opłaty transakcyjne: 1.189.788,90 zł.

- koszty kredytów i pożyczek: 12.492,29 zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Subfundusz nie zbywał Jednostek Uczestnictwa kategorii C i P.

Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu dotyczącą Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Wskaźnik WKC wylicza się za ostatni pełny rok kalendarzowy według wzoru:

$$WKC = Kt/WANt \times 100\%$$

gdzie:

K - oznacza koszty Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 249, poz. 1859), z wyłączeniem:

- 6) kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- 7) odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- 8) świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- 9) opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
- 10) wartości usług dodatkowych.

WAN - oznacza średnią Wartość Aktywów Netto Subfunduszu.

t - oznacza okres, za który przedstawiane są dane.

4.3. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

Z zastrzeżeniem, opisanych poniżej, szczególnych zasad dotyczących opłat manipulacyjnych pobieranych w ramach IKE, IKZE, PPE oraz Planów Oszczędnościowych:

- 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.

- 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.
- 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
- 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii C i kategorii P pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
- 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B i kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
- 10) Towarzystwo od pierwszej wpłaty na IKE lub IKZE lub pierwszej przyjętej na IKE lub IKZE Wyплаты Transferowej pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej, powiększonej o kwotę 400 (czteryście) złotych. W przypadku kolejnych wpłat na IKE lub IKZE Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej.

W przypadku gdy przystąpienie do Programu Systematycznego Inwestowania (PSI) wiąże się z obowiązkiem zadeklarowania docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI, z nabywaniem Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI może wiązać się konieczność poniesienia przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, pobieranej przy pierwszym nabyciu Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI. Powyższa opłata naliczana będzie jako wartość procentowa wynosząca nie więcej niż 5% od zadeklarowanej przez Uczestnika, w umowie dotyczącej przystąpienia do PSI, docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI.

Uczestnictwo w PPE lub programach prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego (dalej łącznie Program) może wiązać się z ponoszeniem przez Uczestnika dodatkowych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odkupywaniu przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych w ramach Programu, przy czym wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa nie może przekroczyć 5% środków wypłacanych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Z zastrzeżeniem poprzedniego akapitu, Towarzystwo, z tytułu zbywania Jednostek Uczestnictwa w ramach uczestnictwa w Programach może pobierać opłatę manipulacyjną, o której mowa w postanowieniach dotyczących poszczególnych Subfunduszy lub opłatę manipulacyjną w wysokości nie wyższej niż 5% wpłaty dokonanej przez nabywcę Jednostek Uczestnictwa w ramach Programu

niezależnie od sposobu alokacji środków pomiędzy Subfunduszami lub funduszami w ramach Programu.

Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z uwzględnieniem postanowień Zasad Uczestnictwa w Planach Oszczędnościowych.

Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z uwzględnieniem postanowień Zasad Uczestnictwa w Planach Oszczędnościowych.

4.4. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.

Wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu. Wynagrodzenie to naliczane jest ostatniego Dnia Wyceny w roku kalendarzowym, a w przypadku likwidacji Subfunduszu, w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu, oraz w Dniu Wyceny, w którym następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Subfundusz, w każdym Dniu Wyceny, tworzy rezerwę na wynagrodzenie zmienne. Wynagrodzenie zmienne naliczane jest według następującego wzoru:

Jeżeli $[WANJU(1) - WANJU(0)] / WANJU(0) > [(t1-t0)/LD] * MSZ$

to $WPnJU = ST\% * [[WANJU(1) - WANJU(0)] - [WANJU(0) * MSZ]]$

$WANJU(1)$ – Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu w danym dniu wyceny, przed naliczeniem wynagrodzenia zmiennego

$WANJU(0)$ – najwyższa z Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu ustalona na ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym uzyskana w poprzednich latach kalendarzowych w ciągu dotychczasowej działalności Subfunduszu, a w pierwszym roku działalności Subfunduszu wartość 100

$t1$ – numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(1)$, tzn. numer dnia w danym roku kalendarzowym, w którym przypada dzień naliczenia wynagrodzenia zmiennego odpowiadający $WANJU(1)$, przy czym przyjmuje się, że dla pierwszego dnia w danym roku kalendarzowym wartość parametru $t1$ jest równa jeden,

$t0$ - numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(0)$ - jeżeli jest to pierwszy rok kalendarzowy funkcjonowania Subfunduszu $WANJU(0)$ pochodzi z pierwszego dnia wyceny Funduszu przypadającego w tym roku kalendarzowym, lub 0 w pozostałych przypadkach,

LD – liczba dni w całym danym roku kalendarzowym, w którym jest liczona bieżąca wartość $WANJU(1)$,

MSZ – wyrażona procentowo zmiana wartości, w bieżącym okresie rozliczeniowym, portfela wzorcowego o składzie: WIBOR 12M + 5,0%; zmiana wartości portfela wzorcowego jest ustalana w każdym Dniu Wyceny bieżącego okresu rozliczeniowego jako zmiana wartości ogłoszonych w poprzednim Dniu Wyceny w stosunku do wartości portfela wzorcowego w ostatnim Dniu Wyceny poprzedniego okresu rozliczeniowego,

$WPnJU$ – kwota wynagrodzenia zmiennego na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu,

$ST\%$ – stawka procentowa opłaty zmiennej wynosząca 20%, z zastrzeżeniem możliwości obniżenia tej stawki przez Towarzystwo.

Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczone za 2016 rok stanowiło dla kategorii A 0,001%, a dla kategorii B 0,000001% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w 2016 roku.

4.5. Wskazanie maksymalnej wysokości wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, a w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, wskazanie również maksymalnego poziomu wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym, funduszem zagranicznym, lub instytucją zbiorowego inwestowania zarządzanych przez Towarzystwo lub podmiot z grupy kapitałowej Towarzystwa, jeżeli Subfundusz lokuje powyżej 50% swoich aktywów w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, lub tytuły uczestnictwa tych funduszy lub instytucji zbiorowego inwestowania

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.

Wynagrodzenie stałe nie może być wyższe, niż 4% (cztery procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, a jego płatność następuje nie później niż 15 (piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

Wynagrodzenie zmienne opisane jest wyżej w pkt 4.4.

4.6. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane pomiędzy Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie funduszem.

Zgodnie z art. 63 ust. 4 Statutu Funduszu koszty działalności Subfunduszu niewymienione w art. 63 ust. 1 Statutu Funduszu są pokrywane przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.

Część umów o świadczenie usług brokerskich zawartych z podmiotami prowadzącymi działalność maklerską zawiera klauzule dotyczące nieodpłatnego udostępniania analiz i rekomendacji rynkowych. Świadczenia dodatkowe wynikające z tych porozumień nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot świadczący usługę na rzecz Subfunduszu oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Istniejące porozumienia w tym zakresie nie mają negatywnego wpływu na interes Uczestników Subfunduszu.

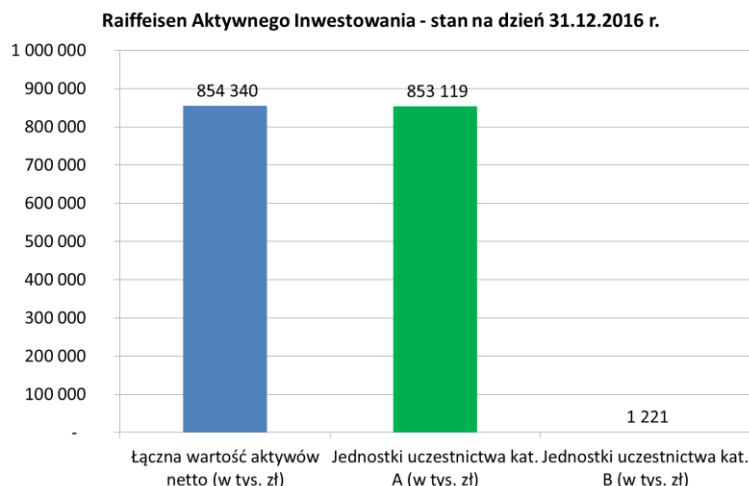
5. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

5.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego (31 grudnia 2016 roku), zgodnie ze sprawozdaniem finansowym Subfunduszu zbadanym przez biegłego rewidenta wynosiła (w tys. zł):

- dla kategorii A: 853.119;

- dla kategorii B: 1.221.

5.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu za ostatnie 2 lata albo 3, 5 i 10 lat

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. A

2-letnia	6,21%
----------	-------

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. B

2-letnia	6,40%
----------	-------

5.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, zwanego dalej „wzorcem” (benchmark), stosowanego przez Subfundusz, a także informację o dokonanych zmianach wzorca, jeśli miały miejsce

Za wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa związane z Subfunduszem, odzwierciedlający zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, przyjmuje się indeks WIBOR 12M + 5,0%.

5.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca, odpowiednio dla okresów, o których mowa w pkt 5.2.

średnia roczna stopa zwrotu

3-letnia	7,05%
----------	-------

5.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika Funduszu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości

Towarzystwo niniejszym zastrzega, że indywidualna stopa zwrotu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości.

6. *skreślony*

Rozdział 3d
Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych (poprzednio Raiffeisen Obligacji Korporacyjnych)

1. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

1.1. Główne kategorie lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacja

Fundusz inwestuje do 100% (sto procent) Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa, w tym obligacje zamienne na akcje, pod warunkiem, że instrumenty jednego emitenta stanowią nie więcej niż 5% Aktywów Subfunduszu oraz pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93 a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych. Z zastrzeżeniem zdania poprzedniego Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w udziałowe papiery wartościowe.

Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange (Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

1.2. Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Główne kryteria doboru instrumentów dłużnych do portfela Subfunduszu to:

- a) prognozy Funduszu co do kształtowania się bieżących i przyszłych rynkowych stóp procentowych i inflacji,
- b) analiza sytuacji makroekonomicznej,
- c) płynność inwestycji rozumiana jako możliwość szybkiego wycofania się z takiej inwestycji i możliwość szybkiej zamiany takiej inwestycji na środki pieniężne.
- d) zmienność cen papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, w tym możliwość wzrostu lub spadku tych cen,
- e) oceny ryzyka utraty płynności papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego oraz niewypłacalności emitentów,
- f) oceny ryzyka walutowego, w przypadku dokonywania lokat w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego denominowane w walutach zagranicznych.

Poza kryteriami doboru lokat, o których mowa powyżej, decyzje dotyczące doboru lokat oraz udziału poszczególnych lokat w Aktywach Subfunduszu podejmowane będą przede wszystkim z uwzględnieniem dążenia do osiągnięcia dodatniej stopy zwrotu zarówno w przypadku pozytywnej, jak i negatywnej koniunktury na polskim rynku finansowym, w tym przede wszystkim na rynku obligacji. Ponadto, brane są pod uwagę następujące kryteria:

- a) dla lokat w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa: stopa zwrotu ryzyko emitenta, płynność, termin wykupu, bieżące i przyszłe kształtowanie się stóp procentowych oraz inflacji. W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa także pozytywna ocena emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteriów jakościowych odnoszących się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.: strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadrę zarządzającą
- b) obligacje zamienne na akcje: rentowność obligacji, parytet i warunki wymiany na akcje, płynność obligacji,
- c) obligacje zagraniczne: rating kraju, rentowność obligacji, perspektywy kształtowania się stóp procentowych oraz inflacji,

1.3. Jeśli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych - charakterystyka indeksu oraz stopień odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

1.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wskazanie tej cechy

Wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie cechować się dużą zmiennością w związku ze zmianą cen instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu.

1.5. Jeżeli Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne - wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego Subfunduszu oraz w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu (wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikająca z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu). W punkcie 2.1 opisane są ryzyka związane z inwestycją w Instrumenty Pochodne, w tym w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogące negatywnie wpływać na realizację przyjętej polityki inwestycyjnej.

1.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa - wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Fundusz ani inny podmiot nie udzielił gwarancji wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

2. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, w tym ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz jest przeznaczony dla inwestorów, którzy powinni akceptować poziom ryzyka wynikający z inwestowania w poszczególne instrumenty finansowe, w które lokowane są Aktywa Subfunduszu. Inwestor ponosi ryzyko wynikające z przyjętej alokacji Aktywów Subfunduszu. Na ryzyko inwestycyjne związane z polityką inwestycyjną Subfunduszu składa się ryzyko charakterystyczne dla poszczególnych instrumentów finansowych i ryzyko wynikające z alokacji Aktywów Subfunduszu. Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które lokowane są aktywa, wartość Jednostki Uczestnictwa może ulegać istotnym zmianom.

2.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu

Ryzyko firmy - ryzyko wynikające z faktu, że cena akcji wyemitowanych przez firmę odzwierciedla szereg czynników określających atrakcyjność inwestycyjną spółki m.in. jej sytuację finansową, majątkową oraz kadrową, perspektywy rozwoju, zyskowności, oraz innych czynników charakterystycznych dla tej firmy. Pogorszenie któregokolwiek z tych czynników może być przyczyną spadku wartości akcji tej spółki, co z kolei może wpływać na wahania oraz spadek wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko rynkowe - ryzyko zmian wartości inwestycji w wyniku zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym, poziom stóp procentowych czy kursy walutowe.

Ryzyko kursów akcji to możliwość niekorzystnej zmiany wartości akcji lub innych instrumentów o charakterze udziałowym (takich jak obligacje zamienne, kwity depozytowe, prawa do akcji, prawa poboru lub warranty subskrypcyjne) będących przedmiotem lokat Funduszu. Na ryzyko kursów akcji składają się: ryzyko systematyczne całego rynku akcji oraz ryzyko specyficzne związane z akcjami poszczególnych emitentów. Ryzyko systematyczne polega na tym, że zmiany kursów akcji większości spółek wykazują znaczną korelację, to znaczy w tym samym czasie rosną lub spadają, natomiast ryzyko specyficzne to ryzyko związane z możliwością niekorzystnej zmiany kursu akcji danej spółki lub innego instrumentu o charakterze udziałowym ze względu na czynniki odnoszące się do danego emitenta lub wynikające z specyfiki konstrukcji i praw związanych z danym instrumentem finansowym. Fundusz poprzez dywersyfikację swoich inwestycji dąży do minimalizacji ryzyka specyficznego poszczególnych emitentów akcji oraz innych instrumentów o charakterze udziałowym. Ponieważ Aktywa Subfunduszu lokowane są głównie w akcje spółek notowanych na GPW oraz prawa pochodne i transakcje terminowe bazujące na tych instrumentach, zatem zmiany wartości Aktywów Subfunduszu wynikać będą głównie ze zmian kursów akcji polskich spółek. Niekorzystne tendencje na tym rynku mogą spowodować znaczne wahania wartości Aktywów Subfunduszu, co oznacza możliwość wystąpienia nawet znacznych spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko kredytowe - ryzyko wynikające z możliwości pogorszenia sytuacji finansowej lub niewywiązania się ze swoich zobowiązań przez emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Subfundusz lub kontrahenta, z którym Fundusz będzie zawierał umowy lub transakcje na instrumentach finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu. W szczególności, w związku z zakładanym udziałem dłużnych papierów wartościowych w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu istnieje ryzyko, że niewypłacalność bądź pogorszenie się sytuacji finansowej któregokolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje ponadto ryzyko utraty części Aktywów Subfunduszu lub poniesienia przez Subfundusz straty w przypadku takich zdarzeń jak: utrata wypłacalności przez kontrahenta, z którym Fundusz zawarł umowę, lub emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez Fundusz; niewywiązanie się przez kontrahenta, emitenta lub gwaranta ze zobowiązań

z tytułu zawartych z Funduszem transakcji, umów lub wyemitowanych instrumentów finansowych lub opóźnienie w wywiązaniu się z takich zobowiązań; utrata lub obniżenie wartości zabezpieczeń ustanowionych przez emitenta lub kontrahenta Funduszu związanych z zawartymi przez Fundusz umowami dotyczącymi Aktywów Subfunduszu lub dotyczących nabytych przez Subfundusz instrumentów finansowych; inne zdarzenia dotyczące emitenta lub kontrahenta Funduszu, w wyniku których nastąpi obniżenie wartości posiadanego przez Subfundusz instrumentu finansowego lub nie nastąpi spłata należności wobec Subfunduszu.

Ryzyko operacyjne - ryzyko, które objawia się możliwością poniesienia przez Subfundusz strat w wyniku nieadekwatnych lub zawodnych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, błędów systemów lub w wyniku zdarzeń zewnętrznych. W szczególności, zawodny proces może przejawiać się błędnym lub opóźnionym rozliczeniem transakcji, a błąd ludzki może przejawiać się przeprowadzeniem nieautoryzowanych transakcji. Błędne działanie systemów może przejawiać się, w szczególności, zawieszeniem systemów komputerowych uniemożliwiającym przeprowadzenie transakcji, a niekorzystne zdarzenia zewnętrzne - stratami w wyniku klęsk naturalnych lub ataków terrorystycznych. Istnieje ryzyko dokonania błędnej wyceny wartości aktywów netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu oraz ryzyko dokonania tej wyceny z opóźnieniem.

Ryzyko rozliczenia - ryzyko to może zmaterializować się jako opóźnione lub błędne rozliczenie zawartej transakcji, albo nierozliczenie transakcji przez jedną ze stron transakcji (Fundusz lub jego kontrahenta) i może przyczynić się do odstąpienia od realizowanej polityki inwestycyjnej, a w konsekwencji - do pogorszenia rentowności lokat Subfunduszu. Nie można również wykluczyć sytuacji, w której nierozliczenie, a także nieprawidłowe lub nieterminowe rozliczenie transakcji przez jedną ze stron (tj. Fundusz lub kontrahenta Funduszu) spowoduje utratę części Aktywów Subfunduszu i doprowadzi do obniżenia wartości Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko płynności - ryzyko, że zbyt niski obrót instrumentem finansowym na rynku zorganizowanym lub poza tym rynkiem albo wycofanie instrumentu finansowego z obrotu na rynku zorganizowanym może uniemożliwić jego nabycie lub zbycie w wielkości wynikającej z realizacji zakładanej polityki inwestycyjnej, a także może utrudnić lub uniemożliwić dokonanie rzetelnej wyceny tego instrumentu finansowego, co w konsekwencji może doprowadzić do konieczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Utrata płynności instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela lokat Subfunduszu może spowodować znaczny spadek wartości tych instrumentów i wywierać istotny negatywny wpływ na wartość Aktywów Subfunduszu i wartość Jednostki Uczestnictwa. Istnieje również ryzyko, że w przypadku zażądania przez Uczestników odkupienia Jednostek Uczestnictwa o stosunkowo dużym udziale w łącznej liczbie Jednostek Uczestnictwa wyemitowanych w danym momencie, Fundusz będzie w stanie wypłacić środki należne z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu dopiero po dokonaniu zbycia części aktywów i uzyskaniu środków należnych Subfunduszowi ze zbycia tych aktywów. W przypadku wystąpienia sytuacji, w której w okresie dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10% WANS, Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa na dwa tygodnie. W szczególnych przypadkach odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres nieprzekraczający dwóch miesięcy, a w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek uczestnictwa, Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu w ratach.

Ryzyko walutowe - w przypadku nabycia instrumentów finansowych denominowanych w walucie obcej, Aktywa Subfunduszu będą narażone na ryzyko walutowe. Ryzyko to przejawia się potencjalną możliwością spadku rentowności inwestycji dokonywanych w

instrumenty notowane na zagranicznych rynkach papierów wartościowych lub denominowanych w walutach obcych, w wyniku aprecjacji waluty krajowej względem waluty obcej.

Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów - na podstawie umowy o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu oraz Subfunduszy, Depozytariusz prowadzi rejestr Aktywów Funduszu oraz jego Subfunduszy, w tym aktywów zapisywanych na właściwych rachunkach oraz przechowywanych przez Depozytariusza i inne podmioty na mocy odrębnych przepisów lub na podstawie umów zawartych na polecenie Funduszu przez Depozytariusza (Subdepozytariusz). Istnieje ryzyko, że taki podmiot nie wywiąże się z ciężących na nim obowiązków związanych z przechowywaniem takich aktywów, w szczególności mających wpływ na terminy rozliczenia zawartych transakcji lub utratę przechowywanych aktywów. Mimo przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych chroniących Fundusz przed skutkami upadłości Depozytariusza, nie można również wykluczyć sytuacji, w której postawienie Depozytariusza lub Subdepozytariusza w stan likwidacji lub upadłości będzie wywierać negatywny skutek na wartość Aktywów Subfunduszu lub doprowadzi do utraty części Aktywów Subfunduszu. W umowie zawartej z Depozytariuszem przewidziano przesłanki pozwalające Depozytariuszowi uwolnić się od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych. Szczegółowe zasady pozwalające Depozytariuszowi na uwolnienie się od odpowiedzialności za utratę w/w aktywów zostały przedstawione w rozdziale IV pkt 1.4 Prospektu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków - związane jest z możliwością inwestycji znacznej części Aktywów Subfunduszu w jednym rodzaju instrumentu finansowego lub na jednym rynku. Ponieważ Subfundusz inwestuje przeważającą część aktywów w akcje spółek notowanych na GPW lub akcje spółek, których działalność koncentruje się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, więc ryzyko koncentracji aktywów związane jest głównie z koniunkturą na rynku lokalnym. W szczególności, niekorzystna sytuacja makroekonomiczna w kraju może spowodować pogorszenie się sytuacji finansowej znacznej liczby spółek, których akcje będą przedmiotem lokat Subfunduszu, a w konsekwencji niekorzystnie wpływać na rentowność inwestycji w Jednostki Subfunduszu.

Ryzyko makroekonomiczne - atrakcyjność inwestycyjna instrumentów finansowych i papierów wartościowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, jest uzależniona od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia, poziom kursów walutowych. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną poszczególnych papierów wartościowych oraz innych aktywów, a tym samym na ich ceny. Może to powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko międzynarodowe - tempo wzrostu gospodarczego w Polsce, poprzez system powiązań gospodarczych z innymi krajami, jest uzależnione od stanu gospodarki światowej, w tym przede wszystkim sytuacji gospodarczej Unii Europejskiej oraz Stanów Zjednoczonych. Wspomniane powiązania powodują, że pogorszenie koniunktury światowej może negatywnie wpływać na kondycję gospodarki polskiej, a tym samym na atrakcyjność oraz ceny papierów wartościowych oraz innych aktywów. Dodatkowo należy podkreślić, że Polska jako kraj zaliczana jest do grupy tzw. emerging markets. W związku z tym charakterystyczne dla jej rynku finansowego są znaczne wahania poziomu inwestycji kapitału międzynarodowego. Przepływy obcego kapitału mogą być związane z sytuacją w innych krajach należących do tej samej grupy co Polska i niezwiązane bezpośrednio z aktualną sytuacją wewnętrzną naszego kraju. Przepływy te poprzez mechanizm popytu i podaży mogą być przyczyną znacznych zmian cen papierów wartościowych oraz innych aktywów na polskim i zagranicznym

rynku. Czynniki te mogą powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko inwestycji w Instrumenty Pochodne - inwestowanie w Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, wiąże się z ryzykiem rynkowym, tj. możliwością ponoszenia strat w wyniku niekorzystnych zmian parametrów rynkowych, takich jak: kursy akcji, poziomy stóp procentowych, kursy walutowe, czy zmienności tych parametrów. Inwestowanie w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne związane jest ponadto z ryzykiem kredytowym, tj. możliwością niewywiązania się z zobowiązań przez kontrahenta Funduszu, co może skutkować utratą nawet znacznej części Aktywów Subfunduszu. Dodatkowo, ze względu na specyfikę Instrumentów Pochodnych, tj. efektu dźwigni finansowej, możliwości zajmowania krótkiej pozycji oraz poziomu skomplikowania wyceny tych instrumentów, materializacja ryzyk operacyjnych przy dokonywaniu transakcji tymi instrumentami ma potencjalnie większe konsekwencje niż w przypadku klasycznych instrumentów finansowych.

Ryzyko inwestycji w lokaty bankowe - ryzyko to polega na nieuregulowaniu przez bank w terminie należności z tytułu lokaty.

Ryzyko stóp procentowych - oznacza możliwość takiej zmiany wysokości stóp procentowych, która będzie prowadziła do zmniejszenia się wartości poszczególnych dłużnych instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, a tym samym także zmniejszenia się wartości całego portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Zmiany stóp procentowych mogą mieć różny wpływ na wartość instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu Subfunduszu. Przy wzrastających stopach procentowych może np. nastąpić spadek ceny rynkowej posiadanych instrumentów dłużnych.

Ryzyko związane z nabywaniem przez Subfundusz kwitów depozytowych – inwestowanie przez Subfundusz w kwity depozytowe dotyczące akcji spółek związane jest z dodatkowymi rodzajami ryzyka w porównaniu z bezpośrednim zakupem akcji. Ryzyka te obejmują w szczególności ryzyko kraju emitenta akcji, potencjalnie mniejszą płynność kwitów depozytowych na rynku zorganizowanym w porównaniu z płynnością akcji, możliwość opóźnienia w przekazaniu przez emitenta i bank depozytowy dywidendy z tytułu akcji spółki lub zmniejszenia jej wysokości w wyniku zastosowania niekorzystnych zasad opodatkowania lub wystąpienia różnic kursowych, możliwość opóźnienia w publikacji informacji dotyczących spółki na rynku zorganizowanym, na którym notowane są kwity depozytowe, możliwość podwójnego opodatkowania dochodów z tytułu zbycia kwitów depozytowych i reprezentowanych przez nich akcji, ryzyko braku możliwości skorzystania przez Fundusz z przepisów o unikaniu podwójnego opodatkowania, ryzyko ograniczenia praw głosu z akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe, a także ryzyko uznania banku depozytowego za prawowitego właściciela akcji skutkujące utratą akcji reprezentowanych przez kwity depozytowe na skutek ich zajęcia przez wierzycieli. Powyższe ryzyka mogą powodować, że Subfundusz poniesie stratę na skutek inwestycji w kwity depozytowe lub stopa zwrotu z nabytych kwitów depozytowych okaże się istotnie niższa w porównaniu ze stopą zwrotu z tytułu zakupu akcji odpowiednich spółek.

Ryzyko płynności inwestycji na rynku pierwotnym - ryzyko związane z faktem braku możliwości sprzedania walorów w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, który może trwać kilka miesięcy. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy w tym okresie nastąpią zdarzenia niekorzystne z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej tych papierów wartościowych. Ograniczona płynność w okresie pomiędzy inwestycją w papiery wartościowe na rynku pierwotnym a momentem pierwszego notowania na rynku zorganizowanym, szczególnie wobec pogorszenia się atrakcyjności inwestycyjnej papierów wartościowych, może prowadzić do spadków

ceny tych papierów wartościowych, a w konsekwencji do wahań i spadków wartości Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko ceny pierwszego notowania - ryzyko wynikające z faktu braku ograniczeń, dotyczących wielkości procentowej zmiany ceny pierwszego notowania na rynku zorganizowanym względem ceny z rynku pierwotnego. Oznacza to, że cena pierwszego notowania może znacznie różnić się na niekorzyść od ceny płaconej przez inwestorów za dane papiery na rynku pierwotnym, szczególnie w przypadku zaistnienia przed pierwszym notowaniem niekorzystnych zjawisk z punktu widzenia atrakcyjności inwestycyjnej danego papieru wartościowego bądź jego emitenta.

Ryzyko niedopuszczenia walorów do notowań giełdowych - emitenci lub wprowadzający papiery wartościowe w ramach oferty publicznej z reguły dążą również do tego, aby ich walory były notowane na rynku regulowanym, co z kolei wymaga spełnienia wielu kryteriów. Może się zdarzyć, że część takich kryteriów nie zostanie spełniona, w związku z czym papiery wartościowe nie będą mogły być notowane na takim rynku, co w znacznym stopniu ograniczy ich płynność, powodując zmaterializowanie się ryzyka płynności.

Ryzyko kontrpartnerów - ryzyko związane z możliwością niewywiązania się kontrpartnerów Funduszu ze zobowiązań wynikających z zawieranych przez Fundusz umów. Ryzyko takie występuje w szczególności na rynku międzybankowym, na którym Fundusz może zawierać transakcje z terminem realizacji znacząco późniejszym od daty zawarcia transakcji.

2.2. Opis ryzyka związanego z uczestnictwem w Funduszu, w tym w szczególności następujących ryzyk:

2.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego wskazanego w Statucie. Istnieje ryzyko, że Fundusz nie osiągnie zamierzonego celu, a tym samym Uczestnik Funduszu nie osiągnie zakładanej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w szczególności z powodu zmaterializowania się jednego lub większej ilości ryzyk opisanych w tej części Prospektu.

2.2.1.1. Ryzyko związane z zawarciem określonych umów – specyfika zawieranych umów o obsługę Funduszu i jego Uczestników, w tym umów z agentem transferowym i dystrybutorami, powoduje możliwość nieprawidłowego wywiązywania się przez te podmioty z podjętych zobowiązań, w szczególności poprzez opóźnienie w przesyłaniu i realizacji zleceń lub błędną realizację zleceń.

2.2.1.2. Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji – zawierane przez Fundusz transakcje mogą powodować dodatkowy wzrost ryzyka, co w szczególności dotyczy niektórych umów mających za przedmiot instrumenty pochodne (ryzyko kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego) oraz umów pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki przez kontrahenta).

2.2.1.3. Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami - Fundusz nie udziela gwarancji na rzecz innych podmiotów, w związku z tym ryzyko to nie występuje.

2.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ - następujące zdarzenia związane z działalnością Subfunduszu mogą mieć negatywny wpływ na indywidualną stopę zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu przez Uczestnika: otwarcie likwidacji Subfunduszu lub Funduszu, przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo, zmiana depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem, a także zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu. W szczególności Towarzystwo może w każdym

czasie dokonać zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu w trybie zgodnym z Ustawą o Funduszach Inwestycyjnych, co w szczególności może doprowadzić do zmiany poziomu ryzyka inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu oraz do zmian stopy zwrotu z tej inwestycji.

2.2.2.1. Ryzyko otwarcia likwidacji Funduszu i Subfunduszu - Fundusz ulega rozwiązaniu, a Subfundusze ulegają likwidacji po wystąpieniu przesłanek określonych w Statucie. Uczestnik Funduszu nie ma wpływu na wystąpienie przesłanek rozwiązania Funduszu ani likwidacji Subfunduszy.

2.2.2.2. Ryzyko przejęcia zarządzania przez inne towarzystwo - inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, może, bez zgody Uczestników Funduszu, na podstawie umowy zawartej z Towarzystwem przejąć zarządzanie Funduszem. Towarzystwo przejmujące zarządzanie Funduszem, w przypadku przejęcia zarządzania, wstępuje w prawa i obowiązki Towarzystwa będącego dotychczas organem Funduszu, z chwilą wejścia w życie zmian w Statucie dotyczących oznaczenia towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego Funduszem.

2.2.2.3. Ryzyko przejęcia zarządzania przez spółkę zarządzającą - Towarzystwo, działając na podstawie art. 4 ust. 1a Ustawy, może w drodze umowy przekazać spółce zarządzającej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanie Funduszem i prowadzenie jego spraw.

2.2.2.4. Ryzyko zmiany depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz i Subfundusz - Depozytariusz i inne podmioty obsługujące Fundusz, wykonują swoje czynności na podstawie umów zawartych z Funduszem. Zmiana tych umów, a także zmiana podmiotów z którymi umowy są zawarte, nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.5. Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem - Towarzystwo może podjąć decyzję o połączeniu Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo. Połączenie następuje po wydaniu zgody Komisji na połączenie. Połączenie następuje przez przeniesienie majątku funduszu przejmowanego do funduszu przejmującego oraz przydzielenie uczestnikom funduszu przejmowanego jednostek uczestnictwa funduszu przejmującego w zamian za jednostki uczestnictwa funduszu przejmowanego. Uczestnicy Funduszu informowani są o zamiarze połączenia poprzez ogłoszenia zamieszczone w dziennikach wskazanych w statutach łączących się funduszy, jednakże nie mają wpływu na podjęcie decyzji o połączeniu.

2.2.2.6. Ryzyko przekształcenia specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego w fundusz inwestycyjny otwarty - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o przekształceniu Funduszu w fundusz inwestycyjny otwarty. Przekształcenie wymaga zmiany statutu Funduszu, co następuje bez zgody Uczestników Funduszu.

2.2.2.7. Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej - Towarzystwo ma prawo podjąć decyzję o zmianie Statutu w zakresie prowadzonej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej. Zmiana Statutu ogłaszana jest przez Towarzystwo na stronie internetowej wskazanej w Statucie. Zmiana Statutu, która jest dokonywana zgodnie z zasadami określonymi w art. 24 Ustawy. Uczestnicy nie mają wpływu na decyzję Towarzystwa o zmianie postanowień Statutu.

2.2.3. Ryzyko niewypłacalności gwaranta - w związku z zakładanymi inwestycjami w dłużne papiery wartościowe istnieje ryzyko, że emitent tych papierów nie będzie w stanie wykupić wyemitowanych przez siebie dłużnych papierów wartościowych bądź wypłacić odsetek. Niewypłacalność któregośkolwiek z emitentów wspomnianych instrumentów dłużnych może w istotny sposób wpłynąć na Wartość Aktywów Netto Subfunduszu. Mimo, iż jednym z podstawowych kryteriów wyboru lokat w instrumenty

dłużne będzie ocena wypłacalności strony zaciągającej zobowiązanie, Fundusz nie może zagwarantować, że nie zajdzie sytuacja utraty wypłacalności emitenta/gwaranta.

2.2.4. Ryzyko inflacji - wzrost inflacji może spowodować spadek realnej stopy zwrotu z posiadanych w portfelu Subfunduszu instrumentów dłużnych, jak również spadek wartości tych inwestycji. W przypadku wzrostu inflacji trudniej będzie Uczestnikowi Funduszu ochronić realną wartość wpłaconego kapitału.

2.2.5. Ryzyko związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi Funduszu, w szczególności w zakresie prawa podatkowego – jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (w szczególności w systemie podatkowym, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność finansową instrumentów finansowych. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych, przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen na rynku. Ponadto istnieje ryzyko zmian otoczenia ekonomiczno-prawnego, w jakim funkcjonuje Fundusz, powodujących zwiększenie kosztów pokrywanych z Aktywów Funduszu, w tym w wyniku zwiększenia kosztów prowadzenia działalności związanej z obsługą Funduszu. Zmiany przepisów prawa lub ich interpretacji mogą istotnie ograniczać zasady i zakres inwestycji dopuszczalnych w funduszach inwestycyjnych otwartych, a także warunki zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są określone papiery wartościowe, w tym prawa pochodne.

2.2.6. Ryzyko nielimitowanych kosztów funduszu - Statut Funduszu wymienia koszty pokrywane ze środków własnych Subfunduszu. Ze względu na nielimitowany charakter tych kosztów istnieje ryzyko, że zbyt duża ich wartość może niekorzystnie wpłynąć na rentowność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

2.2.7. Ryzyko kadry zarządzającej – działalność Funduszu w znacznym stopniu uzależniona jest od jakości pracy pracowników i Towarzystwa i podmiotów, którym powierzono wykonywanie określonych obowiązków. Towarzystwo nie może zapewnić, że ewentualne odejście niektórych pracowników i członków kierownictwa nie będzie mieć negatywnego wpływu na działalność Funduszu.

2.2.8. Ryzyko związane z realizacją obowiązków wynikających z Ustawy o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy - zgodnie z powyższą ustawą, Fundusz dokona zamrożenia wartości majątkowych Uczestnika z zachowaniem należytej staranności na podstawie prawa Unii Europejskiej wprowadzającego szczególne środki ograniczające przeciwko niektórym osobom, grupom lub podmiotom, jeśli Uczestnik jest wymieniony w aktach prawa Unii Europejskiej wprowadzających szczególne środki ograniczające lub rozporządzeniu Ministra Finansów wydanym na podstawie europejskich regulacji. Ponadto istnieje ryzyko, iż w przypadku osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, zarząd Towarzystwa, wskazany członek zarządu lub osoba wyznaczona przez zarząd lub odpowiedzialna za działalność Towarzystwa nie wyrazi zgody na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Ustawa o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy w stosunków do osób zajmujących eksponowane stanowisko polityczne wymaga przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa uzyskania zgody zarządu Towarzystwa, wskazanego członka zarządu lub osoby wyznaczonej przez zarząd lub odpowiedzialnej za działalność Towarzystwa. Wspomniane postanowienie stanowi ograniczenie regulacji Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

3. Określenie profilu inwestora

Subfundusz adresowany jest do inwestorów oczekujących od swej inwestycji ponadprzeciętnych zysków, którzy są w stanie akceptować nawet znaczne, okresowe wahania wartości zainwestowanego kapitału. Horyzont inwestycyjny nie powinien być krótszy niż jeden rok.

4. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Subfundusz

4.1. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Fundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje (strukturę), maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym wynagrodzenie Towarzystwa oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają przepisy art. 69 Statutu Funduszu.

4.2. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”)

Współczynnik Kosztów Całkowitych („wskaźnik WKC”) za rok 2016 wynosi dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A: 5,97% oraz B: 6,29%, w tym koszty nie włączone:

- opłaty transakcyjne: 2.367,24 zł,
- koszty kredytów i pożyczek: 3.543,20 zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Subfundusz nie zbywał Jednostek Uczestnictwa kategorii C i P.

Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu dotyczącą Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Wskaźnik WKC wylicza się za ostatni pełny rok kalendarzowy według wzoru:

$$WKC = Kt/WANt \times 100\%,$$

gdzie:

K - oznacza koszty Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 249, poz. 1859), z wyłączeniem:

- 1) kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- 2) odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- 3) świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- 4) opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
- 5) wartości usług dodatkowych.

WAN - oznacza średnią Wartość Aktywów Netto Subfunduszu.

t - oznacza okres, za który przedstawiane są dane.

4.3. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

Z zastrzeżeniem, opisanych poniżej, szczególnych zasad dotyczących opłat manipulacyjnych pobieranych w ramach IKE, IKZE, PPE oraz Planów Oszczędnościowych:

- 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2,5% (dwa całe i pięć dziesiątych procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.

- 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.
- 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
- 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A i kategorii C pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
- 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B i kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Towarzystwo od pierwszej wpłaty na IKE lub IKZE lub pierwszej przyjętej na IKE lub IKZE Wpłaty Transferowej pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej, powiększonej o kwotę 400 (czterysta) złotych. W przypadku kolejnych wpłat na IKE lub IKZE Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej.

W przypadku gdy przystąpienie do Programu Systematycznego Inwestowania (PSI) wiąże się z obowiązkiem zadeklarowania docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI, z nabywaniem Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI może wiązać się konieczność poniesienia przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, pobieranej przy pierwszym nabyciu Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI. Powyższa opłata naliczana będzie jako wartość procentowa wynosząca nie więcej niż 5% od zadeklarowanej przez Uczestnika, w umowie dotyczącej przystąpienia do PSI, docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI.

Uczestnictwo w PPE lub programach prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego (dalej łącznie Program) może wiązać się z ponoszeniem przez Uczestnika dodatkowych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odkupywaniu przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych w ramach Programu, przy czym wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa nie może przekroczyć 5% środków wypłacanych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Z zastrzeżeniem poprzedniego akapitu, Towarzystwo, z tytułu zbywania Jednostek Uczestnictwa w ramach uczestnictwa w Programach może pobierać opłatę manipulacyjną, o której mowa w postanowieniach dotyczących poszczególnych Subfunduszy lub opłatę manipulacyjną w wysokości nie wyższej niż 5% wpłaty dokonanej przez nabywcę Jednostek Uczestnictwa w ramach Programu

niezależnie od sposobu alokacji środków pomiędzy Subfunduszami lub funduszami w ramach Programu.

Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z uwzględnieniem postanowień Zasad Uczestnictwa w Planach Oszczędnościowych.

4.4. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.

Wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu. Wynagrodzenie to naliczane jest ostatniego Dnia Wyceny w roku kalendarzowym, a w przypadku likwidacji Subfunduszu, w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu, oraz w Dniu Wyceny, w którym następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Subfundusz, w każdym Dniu Wyceny, tworzy rezerwę na wynagrodzenie zmienne. Wynagrodzenie zmienne naliczane jest według następującego wzoru:

Jeżeli $[WANJU(1) - WANJU(0)] / WANJU(0) > [(t1 - t0) / LD] * MSZ$
to $WPnJU = ST\% * [[WANJU(1) - WANJU(0)] - [WANJU(0) * MSZ]]$

$WANJU(1)$ – Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu w danym dniu wyceny, przed naliczeniem wynagrodzenia zmiennego

$WANJU(0)$ – najwyższa z Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu ustalona na ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym uzyskana w poprzednich latach kalendarzowych w ciągu dotychczasowej działalności Subfunduszu, a w pierwszym roku działalności Subfunduszu wartość 100

$t1$ – numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(1)$, tzn. numer dnia w danym roku kalendarzowym, w którym przypada dzień naliczenia wynagrodzenia zmiennego odpowiadający $WANJU(1)$, przy czym przyjmuje się, że dla pierwszego dnia w danym roku kalendarzowym wartość parametru $t1$ jest równa jeden,
 $t0$ - numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(0)$ - jeżeli jest to pierwszy rok kalendarzowy funkcjonowania Subfunduszu $WANJU(0)$ pochodzi z pierwszego dnia wyceny Funduszu przypadającego w tym roku kalendarzowym, lub 0 w pozostałych przypadkach,

LD – liczba dni w całym danym roku kalendarzowym, w którym jest liczona bieżąca wartość $WANJU(1)$,

MSZ – wyrażona procentowo zmiana wartości, w bieżącym okresie rozliczeniowym, portfela wzorcowego o składzie: WIBOR 12M + 2,0%; zmiana wartości portfela wzorcowego jest ustalana w każdym Dniu Wyceny bieżącego okresu rozliczeniowego jako zmiana wartości ogłoszonych w poprzednim Dniu Wyceny w stosunku do wartości portfela wzorcowego w ostatnim Dniu Wyceny poprzedniego okresu rozliczeniowego;

$WPnJU$ – kwota wynagrodzenia zmiennego na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu,

$ST\%$ – stawka procentowa opłaty zmiennej wynosząca 20%, z zastrzeżeniem możliwości obniżenia tej stawki przez Towarzystwo.

Wynagrodzenie zmienne Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczone za 2016 rok stanowiło dla kategorii A 0,53%, a dla kategorii B 0,02% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w 2016 roku.

4.5. Wskazanie maksymalnej wysokości wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, a w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, wskazanie również maksymalnego poziomu wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym, funduszem zagranicznym, lub instytucją zbiorowego inwestowania zarządzanych przez Towarzystwo lub podmiot z grupy kapitałowej Towarzystwa, jeżeli Subfundusz lokuje powyżej 50% swoich aktywów w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, lub tytuły uczestnictwa tych funduszy lub instytucji zbiorowego inwestowania

Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.

Wynagrodzenie stałe nie może być wyższe, niż 2% (dwa procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, a jego płatność następuje nie później niż 15 (piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

Wynagrodzenie zmienne opisane jest wyżej w pkt 4.4.

4.6. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane pomiędzy Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie funduszem.

Zgodnie z art. 69 ust. 4 Statutu Funduszu koszty działalności Subfunduszu niewymienione w art. 69 ust. 1 Statutu Funduszu są pokrywane przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.

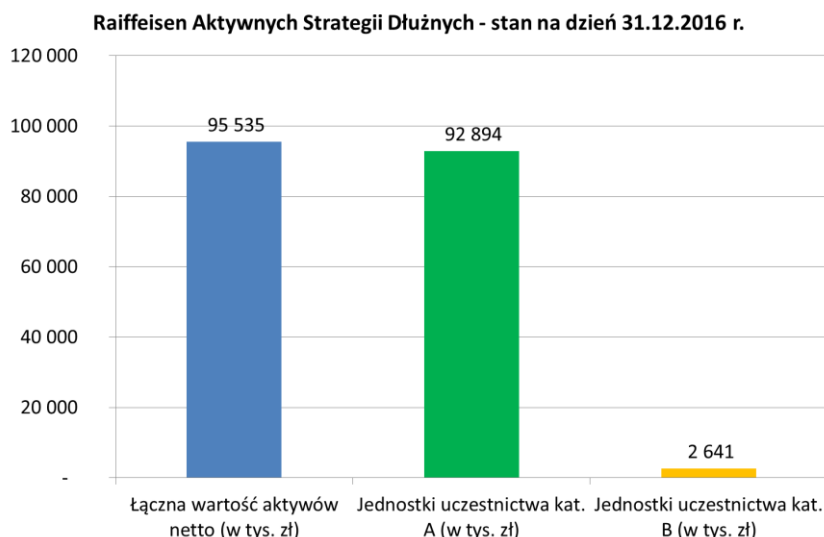
Część umów o świadczenie usług brokerskich zawartych z podmiotami prowadzącymi działalność maklerską zawiera klauzule dotyczące nieodpłatnego udostępniania analiz i rekomendacji rynkowych. Świadczenia dodatkowe wynikające z tych porozumień nie mają wpływu na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot świadczący usługę na rzecz Subfunduszu oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Istniejące porozumienia w tym zakresie nie mają negatywnego wpływu na interes Uczestników Subfunduszu.

5. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

5.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego (31 grudnia 2016 roku), zgodnie ze sprawozdaniem finansowym Subfunduszu zbadanym przez biegłego rewidenta wynosiła (w tys. zł):

- dla kategorii A: 92.894;
- dla kategorii B: 2.641.

5.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu za ostatnie 2 lata albo 3, 5 i 10 lat

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. A

2-letnia 2,76%

średnia roczna stopa zwrotu dla jednostek kat. B

2-letnia 2,91%

5.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Funduszu, zwanego dalej „wzorcem” (benchmark), stosowanego przez Fundusz, a także informację o dokonanych zmianach wzorca, jeśli miały miejsce

Za wzorec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa związane z Subfunduszem, odzwierciedlający zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, przyjmuje się indeks WIBOR 12M + 2,0%.

5.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca, odpowiednio dla okresów, o których mowa w pkt 5.2.

średnia roczna stopa zwrotu

2-letnia 3,89%

5.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika Funduszu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości

Towarzystwo niniejszym zastrzega, że indywidualna stopa zwrotu z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości.

6. skreślony

Rozdział 4

Dane o Depozytariuszu

1. Firma, siedziba i adres Depozytariusza, wraz z numerami telekomunikacyjnymi

Firma: ING Bank Śląski Spółka Akcyjna
Siedziba: Rzeczpospolita Polska, Warszawa
Adres: Katowice, ul. Sokolska 34
Numery tel. +48 (32) 357 70 00

2. Zakres obowiązków Depozytariusza

2.1. wobec Funduszu

Zgodnie z przepisem art. 72 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych obowiązki Depozytariusza wynikające z umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego, z uwzględnieniem art. 83, art. 85-90 i art. 92-97 Rozporządzenia 231/2013:

- przechowywanie Aktywów Funduszu,
- prowadzenia rejestru wszystkich Aktywów Funduszu i subrejestrów Aktywów Subfunduszy,
- zapewnienie, aby środki pieniężne Funduszu były przechowywane na rachunkach pieniężnych i rachunkach bankowych prowadzonych przez podmioty uprawnione do prowadzenia takich rachunków zgodnie z przepisami prawa polskiego lub spełniające w tym zakresie wymagania określone w prawie wspólnotowym lub równoważne tym wymaganiom,
- zapewnienie monitorowania przepływów środków pieniężnych,
- zapewnienia, aby zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa odbywało się zgodnie z przepisami prawa i Statutem Funduszu,
- zapewnienia, aby rozliczanie umów dotyczących Aktywów Funduszu następowało bez nieuzasadnionego opóźnienia oraz kontrolowanie terminowości rozliczania umów z Uczestnikami Funduszu,
- zapewnienia, aby wartość netto Aktywów Funduszu, wartość netto Aktywów Subfunduszy i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy była obliczana zgodnie z przepisami prawa i Statutem Funduszu,
- zapewnienia, aby dochody Subfunduszy były wykorzystywane w sposób zgodny z przepisami prawa i Statutem Funduszy,
- wykonywania poleceń Funduszu, chyba że są sprzeczne z prawem lub Statutem Funduszu,
- weryfikowanie zgodności działania Funduszu z przepisami prawa regulującymi działalność funduszy inwestycyjnych lub ze Statutem Funduszu w zakresie innym niż wynikający z pkt 5-8 oraz z uwzględnieniem interesu uczestników Funduszu,
- na mocy Ustawy, jest likwidatorem Funduszu, chyba że KNF wyznaczy innego likwidatora

2.2. wobec Uczestników Funduszu w zakresie reprezentowania ich interesów wobec Towarzystwa

Wobec Uczestników Funduszu w zakresie reprezentowania ich interesów wobec Towarzystwa Depozytariusz:

- jest zobowiązany do wytaczania powództwa na rzecz Uczestników Funduszu z powództwem przeciwko Towarzystwu z tytułu szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji.
- niezwłocznie powiadamia KNF, że Fundusz działa z naruszeniem prawa lub nienależycie uwzględnia interes Uczestników Funduszu.
- na mocy Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, jest likwidatorem Funduszu, chyba że KNF wyznaczy innego likwidatora.

3. Zasady i zakres zawierania z Depozytariuszem umów, których przedmiotem są lokaty, o których mowa w art. 107 ust. 2 pkt 1 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych oraz umów, o których mowa w art. 107 ust. 2 pkt 3 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych

Fundusz może zawierać z Depozytariuszem:

- 3.1.** umowy krótkoterminowych lokat zawieranych z datą rozliczenia nie późniejszą niż trzy dni robocze od dnia ich zawarcia, oraz umowy rachunków rozliczeniowych, w tym podstawowych, bieżących i pomocniczych, przy czym umowy te zawierane będą wyłącznie w celu zarządzania bieżącą płynnością oraz w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań dotyczących Funduszu, przy czym:
  - a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,
  - b) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach podobnych do oferowanych przez Depozytariusza innym klientom instytucjonalnym o profilu podobnym jak fundusze inwestycyjne zarządzane przez Towarzystwo.
- 3.2.** umowy rachunków lokat z datą rozliczenia późniejszą niż trzy dni robocze od dnia ich zawarcia, lecz nie dłuższą niż 180 (sto osiemdziesiąt) dni, przy czym:
  - a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,
  - b) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach konkurencyjnych w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki; przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę będą brane w szczególności następujące kryteria oceny (według hierarchii ważności):
    - oprocentowanie umowy,
    - wiarygodność strony umowy,
    - techniczne możliwości dokonania lokaty,
    - termin umowy lokaty,
  - c) transakcja z Depozytariuszem może zostać zawarta wyłącznie w przypadku, gdy:
    - oprocentowanie umowy oferowane przez Depozytariusza jest na poziomie nie niższym niż oferty banków konkurencyjnych lub
    - oprocentowanie umowy oferowane przez Depozytariusza jest na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych, lecz oferty konkurencyjne nie spełniają wymagań w zakresie co najmniej jednego z kryteriów w zakresie wiarygodności strony umowy, technicznych możliwości dokonania lokaty, terminu lokaty,
  - d) w związku z wymogami określonymi w pkt b)–c), Towarzystwo wdraża wewnętrzne procedury zapewniające regularną ocenę warunków transakcji proponowanych

przez Depozytariusza w celu weryfikacji, że zawierane transakcje spełniają warunki określone w pkt c).

- 3.3.** umowy transakcji warunkowych zabezpieczonych papierami wartościowymi (buy-sell-back oraz sell-buy back), przy czym:
- a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,
  - b) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach konkurencyjnych w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki; przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę będą brane w szczególności następujące kryteria oceny (według hierarchii ważności):
    - oprocentowanie umowy,
    - wiarygodność strony umowy,
    - techniczne możliwości dokonania lokaty,
    - termin umowy lokaty,
  - c) transakcja z Depozytariuszem może zostać zawarta wyłącznie w przypadku, gdy:
    - oprocentowanie umowy oferowane przez Depozytariusza jest na poziomie nie niższym niż oferty banków konkurencyjnych lub
    - oprocentowanie umowy oferowane przez Depozytariusza jest na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych, lecz oferty konkurencyjne nie spełniają wymagań w zakresie co najmniej jednego z kryteriów w zakresie wiarygodności strony umowy, technicznych możliwości dokonania lokaty, terminu lokaty,
  - d) w związku z wymogami określonymi w pkt b)–c), Towarzystwo wdraża wewnętrzne procedury zapewniające regularną ocenę warunków transakcji proponowanych przez Depozytariusza w celu weryfikacji, że zawierane transakcje spełniają warunki określone w pkt c).
- 3.4.** umowy dotyczące wymiany walut związanej z nabyciem lub zbyciem składników portfela inwestycyjnego denominowanych w walutach obcych, jak i realizowaną polityką inwestycyjną, zawierane z datą rozliczenia nie późniejszą niż trzy dni robocze, przy czym:
- a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,
  - b) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach podobnych do oferowanych przez Depozytariusza innym klientom instytucjonalnym o profilu podobnym jak fundusze inwestycyjne zarządzane przez Towarzystwo.
- 3.5.** inne umowy dotyczące wymiany walut związanej z nabyciem lub zbyciem składników portfela inwestycyjnego denominowanych w walutach obcych, jak i realizowaną polityką inwestycyjną, przy czym:
- a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,
  - b) przedmiotem umów będą waluty, w których denominowane są lokaty Subfunduszu,
  - c) Fundusz będzie zawierał następujące umowy wymiany walut:
    - transakcje z datą rozliczenia późniejszą niż trzy dni robocze,
    - transakcje terminowe (forward),
    - kontrakty zamiany walut (currency swap),
  - d) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach konkurencyjnych w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki; przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę będą brane w szczególności następujące kryteria oceny (według hierarchii ważności):

- cena i koszty transakcji,
  - wiarygodność strony transakcji,
  - techniczne możliwości dokonania lokaty,
  - termin rozliczenia transakcji,
  - ograniczenia w wolumenie transakcji.
- e) transakcja z Depozytariuszem może zostać zawarta wyłącznie w przypadku, gdy:
- cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie nie gorszym, tj. cena i koszty nie będą wyższe, niż oferty banków konkurencyjnych lub
  - cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych, lecz oferty konkurencyjne nie spełniają wymagań w zakresie co najmniej jednego z kryteriów w zakresie wiarygodności strony transakcji, technicznych możliwości zawarcia transakcji, terminu rozliczenia transakcji lub ograniczeń w wolumenie transakcji,
- f) w związku z wymogami określonymi w pkt d)–e), Towarzystwo wdraża wewnętrzne procedury zapewniające regularną ocenę warunków transakcji proponowanych przez Depozytariusza w celu weryfikacji, że zawierane transakcje spełniają warunki określone w pkt e).
- 3.6.** umowy dotyczące kupna bądź sprzedaży papierów wartościowych emitowanych, poręczonych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, a także papierów wartościowych emitowanych przez Państwo Członkowskie lub państwo należące do OECD inne niż Rzeczypospolita Polska i Państwo Członkowskie, przy czym:
- a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,
- b) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach konkurencyjnych w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki; przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę będą brane w szczególności następujące kryteria oceny (według hierarchii ważności):
- cena i koszty transakcji,
  - wiarygodność strony transakcji,
  - techniczne możliwości dokonania lokaty,
  - termin rozliczenia transakcji,
  - ograniczenia w wolumenie transakcji.
- c) transakcja z Depozytariuszem może zostać zawarta wyłącznie w przypadku, gdy:
- cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie nie gorszym, tj. cena i koszty nie będą wyższe, niż oferty banków konkurencyjnych lub
  - cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych, lecz oferty konkurencyjne nie spełniają wymagań w zakresie co najmniej jednego z kryteriów w zakresie wiarygodności strony transakcji, technicznych możliwości zawarcia transakcji, terminu rozliczenia transakcji lub ograniczeń w wolumenie transakcji,
- d) w związku z wymogami określonymi w pkt b)–c), Towarzystwo wdraża wewnętrzne procedury zapewniające regularną ocenę warunków transakcji proponowanych przez Depozytariusza w celu weryfikacji, że zawierane transakcje spełniają warunki określone w pkt c).
- 3.7.** umowy dotyczące kontraktów zamiany stopy procentowej (interest rate swap), kontraktów terminowych na stopę procentową (forward rate agreement), opcji na stopy procentowe (interest rate option), kontraktów zamiany walut i stóp procentowych (currency interest rate swap), przy czym:

- a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,
  - b) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach konkurencyjnych w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki; przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę będą brane w szczególności następujące kryteria oceny (według hierarchii ważności):
    - cena i koszty transakcji,
    - wiarygodność strony transakcji,
    - techniczne możliwości dokonania lokaty,
    - termin rozliczenia transakcji,
    - ograniczenia w wolumenie transakcji.
  - c) transakcja z Depozytariuszem może zostać zawarta wyłącznie w przypadku, gdy:
    - cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie nie gorszym, tj. cena i koszty nie będą wyższe, niż oferty banków konkurencyjnych lub
    - cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych, lecz oferty konkurencyjne nie spełniają wymagań w zakresie co najmniej jednego z kryteriów w zakresie wiarygodności strony transakcji, technicznych możliwości zawarcia transakcji, terminu rozliczenia transakcji lub ograniczeń w wolumenie transakcji,
  - d) w związku z wymogami określonymi w pkt b)–c), Towarzystwo wdraża wewnętrzne procedury zapewniające regularną ocenę warunków transakcji proponowanych przez Depozytariusza w celu weryfikacji, że zawierane transakcje spełniają warunki określone w pkt c).
- 3.8.** umowy o limit debetowy o charakterze „Intra-Day” oraz umowy kredytowe o kredyt w rachunku bieżącym, na następujących warunkach:
- a) umowy zawierane będą dla transakcji sprzedaży rozliczanych wyłącznie w systemie gwarantującym prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z transakcji zawieranych przez uczestników, zarządzanych przez KDPW lub osoby prawne lub inne jednostki organizacyjne z siedzibą poza obszarem Rzeczypospolitej w Państwie Członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż Państwo Członkowskie, wykonujące w zakresie centralnej rejestracji papierów wartościowych lub rozliczania transakcji zawieranych w obrocie papierami wartościowymi, o ile system zarządzany przez te osoby lub jednostki gwarantuje prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z transakcji zawartych przez uczestników w zakresie co najmniej takim jak system zarządzany przez KDPW,
  - b) w przypadku niezlikwidowania do końca dnia roboczego salda debetowego na rachunku Subfunduszu, w związku z zawarciem przez Fundusz umowy o charakterze „Intra-Day”, wysokość odsetek za zwłokę zostanie określona na warunkach rynkowych, przy uwzględnieniu interesu Uczestników i nie będzie większa niż wysokość odsetek ustawowych obowiązujących w dniu pokrycia debetu,
  - c) umowy kredytowe o kredyt w rachunku bieżącym zawierane będą na warunkach rynkowych, tj. przy uwzględnieniu wysokości kosztów za otwarcie kredytu w rachunku bieżącym, wysokości stawki bazowej stopy procentowej oraz wysokości marży bankowej. Wysokość odsetek zostanie określona także na warunkach rynkowych, przy uwzględnieniu interesu Uczestników Funduszu.
- 3.9.** umowy pożyczania papierów wartościowych, w których Fundusz wystąpi jako pożyczkodawca, przy czym:
- a) umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną dla danego Subfunduszu,

- b) transakcje zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach podobnych do oferowanych przez Depozytariusza innym klientom instytucjonalnym o profilu podobnym jak fundusze inwestycyjne zarządzane przez Towarzystwo.

Rozdział 5

Dane o podmiotach obsługujących Fundusz

1. Agent Transferowy

1.1. Firma (nazwa), siedziba, adres, numery telekomunikacyjne oraz forma prawna Agent Transferowego

Firma: Pro Service Finteco Sp. z o.o.
Siedziba: Warszawa
Adres: ul. Puławska 436, 02-801 Warszawa
Telefon: (0 22) 58 81 900
Faks: (0 22) 58 81 950

2. Podmioty pośredniczące w zbywaniu i odkupywaniu przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa

2.1. ProService Finteco Sp. z o.o.

a) firma, siedziba, adres oraz numery telekomunikacyjne

Firma: ProService Finteco Sp. z o.o.
Siedziba: Warszawa
Adres: Puławska 436
Numery tel.: +48 (22) 320 47 90

b) zakres świadczonych usług

Udostępnianie informacji o Funduszu, w tym informowanie o zasadach uczestnictwa w Funduszu i zasadach składania dyspozycji i zleceń.

2.2. Raiffeisen Bank Polska S.A.

a) firma, siedziba, adres oraz numery telekomunikacyjne

Firma: Raiffeisen Bank Polska S.A.
Siedziba: Warszawa
Adres: Grzybowska 78
Numery tel.: + 48 22 549 99 99, 801 180 801

b) zakres świadczonych usług

a) Przyjmowanie dyspozycji i zleceń, dokumentów niezbędnych do ich wykonania, a także przyjmowanie innych oświadczeń składanych w związku z uczestnictwem w Funduszu.

b) Udostępnianie informacji o Funduszu, w tym informowanie o zasadach uczestnictwa w Funduszu i zasadach składania dyspozycji i zleceń.

2.3. Wskazanie miejsca, gdzie można uzyskać informacje o punktach zbywających i odkupujących Jednostki Uczestnictwa

Informacje o punktach zbywających i odkupujących Jednostki Uczestnictwa można uzyskać w siedzibie Towarzystwa, ul. Pankiewicza 3, 00-696 Warszawa, ponadto informacje można uzyskać pod numerem +48 22 380 32 85, na stronie www.altustfi.pl.

3. Podmiot, któremu Towarzystwo zleciło zarządzanie portfelem inwestycyjnym Funduszu lub jego częścią

Nie ma zastosowania

4. Dane o podmiotach świadczących usługi polegające na doradztwie inwestycyjnym w zakresie instrumentów finansowych

Nie ma zastosowania.

5. Firma (nazwa), siedziba i adres podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Funduszu oraz data podpisania umowy z Towarzystwem lub Funduszem

Na dzień sporządzenia Prospektu nie zawarto umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych Funduszu.

6. Dane o podmiocie, któremu Towarzystwo zleciło prowadzenie ksiąg rachunkowych Funduszu

Firma: Vistra Fund Services Poland spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
                          spółka komandytowo-akcyjna

Siedziba: Warszawa

Adres: ul. Bukowińska nr 22 lok. 8 B, 02-703 Warszawa

Rozdział 6

Informacje dodatkowe

1. Inne informacje, których zamieszczenie, w ocenie Towarzystwa, jest niezbędne inwestorom do właściwej oceny ryzyka inwestowania w Fundusz

1.1. Rozpatrywanie reklamacji zgłaszanych przez Uczestników

Towarzystwo podlega nadzorowi KNF. Uczestnik będący osobą fizyczną może zwrócić się o pomoc przy składaniu reklamacji do Miejskiego lub Powiatowego Rzecznika Konsumenta. Informacja o danych teleadresowych Miejskich lub Powiatowych Rzeczników Konsumenta znajduje się na stronie www.uokik.gov.pl.

Reklamacje dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo mogą być zgłaszane przez Uczestnika, bądź osobę przez niego upoważnioną, w formie pisemnej, osobiście lub przez posłańca, za pomocą listu skierowanego do Towarzystwa, Dystrybutora, Przedstawiciela lub Agenta Transferowego, bądź bezpośrednio w Towarzystwie, u Dystrybutora, Przedstawiciela lub Agenta transferowego, a także za pomocą faksu lub telefonu, na numery Towarzystwa, Agenta transferowego lub Dystrybutorów wskazane w Prospekcie oraz drogą elektroniczną na adres email: biuro@altustfi.pl. Złożenie reklamacji można potwierdzić pod numerem telefonu Towarzystwa wskazanym w Prospekcie lub drogą elektroniczną za pośrednictwem podanego wyżej adresu email Towarzystwa. W celu ułatwienia i przyspieszenia rzetelnego rozpatrzenia reklamacji wskazane jest zgłoszenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu przez Uczestnika lub Inwestora wiedzy o zaistnieniu okoliczności będących podstawą reklamacji, o ile okoliczności te mają wpływ na sposób rozpatrywania reklamacji.

Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamacje w formie pisemnej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji (w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 873)), bądź, na wniosek Uczestnika, za pośrednictwem poczty elektronicznej - bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od daty otrzymania reklamacji. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Towarzystwo niezwłocznie powiadomi Uczestnika o tym fakcie, wyjaśniając przyczynę opóźnienia, wskazując okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia reklamacji oraz określając przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania wspomnianego terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi na reklamację przed jego upływem.

W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji Uczestnik będący osobą fizyczną ma prawo do wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego. Rzecznik Finansowy, po zapoznaniu się ze skierowanym do niego wnioskiem o rozpatrzenie sprawy, może podjąć działania określone przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 892).

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. z 2016 r., poz. 1823) informujemy, że podmiotem uprawnionym dla Towarzystwa do prowadzenia postępowań w sprawach pozasądowego rozwiązywania sporów z konsumentami w rozumieniu tej ustawy jest Rzecznik Finansowy (Al. Jerozolimskie 87, 02-001 Warszawa; www.rf.gov.pl).

Informujemy o możliwości pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami, drogą elektroniczną, za pośrednictwem platformy internetowej ODR Unii Europejskiej. Platforma umożliwia dochodzenie roszczeń wynikających z internetowych umów sprzedaży lub umów o świadczenie usług w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE) (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich), zawieranych między konsumentami mieszkającymi w Unii Europejskiej (UE) a przedsiębiorcami mającymi siedzibę w UE. Platforma jest dostępna na stronie: <https://webgate.ec.europa.eu/odr>.

1.2. Międzynarodowe obowiązki podatkowe

W związku z możliwością lokowania aktywów Subfunduszy za granicą, dochody z inwestycji zagranicznych mogą być opodatkowane na zasadach określonych w przepisach prawnych kraju, w którym dokonywana jest inwestycja, chyba że umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania podpisana z tym krajem stanowi inaczej.

W celu realizacji obowiązków określonych w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA („Ustawa o FATCA”), w tym w szczególności na potrzeby identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe w rozumieniu Ustawy o FATCA, a także pozyskiwania i przekazywania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej lub organowi upoważnionemu informacji dotyczących amerykańskich rachunków raportowanych oraz stosowania procedur sprawdzających powołanych w Ustawie o FATCA, Towarzystwo i Fundusz uprawnione są do żądania przedstawienia przez Uczestnika lub Inwestora niezbędnych w tym zakresie oświadczeń, wyjaśnień i dokumentów.

W celu realizacji obowiązków określonych w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. 2017 poz. 648) („Ustawa o CRS”), w tym w szczególności na potrzeby stosowania procedur należytej staranności oraz procedur sprawozdawczych, o których mowa w Ustawie o CRS, a także przekazywania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o rachunkach raportowanych oraz rachunkach nieudokumentowanych w rozumieniu Ustawy o CRS, Towarzystwo i Fundusz uprawnione są do żądania przedstawienia przez Uczestnika lub Inwestora niezbędnych w tym zakresie oświadczeń, wyjaśnień i dokumentów.

1.3. Polityka wynagrodzeń ALTUS Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

W Towarzystwie obowiązuje opracowana przez Zarząd i zatwierdzona, po zaopiniowaniu przez Komitet ds. Wynagrodzeń, przez Radę Nadzorczą Towarzystwa „Polityka wynagrodzeń w ALTUS Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych S.A.” (dalej jako „Polityka”).

Polityka określa zasady wynagradzania, w tym zasady przyznawania zmiennych składników wynagrodzeń uzależnionych od osiąganych wyników. Polityka odnosi w szczególności do osób zajmujących kluczowe stanowiska w Towarzystwie, tj. osób, do których zadań należą czynności istotnie wpływające na profil ryzyka Towarzystwa lub zarządzanych funduszy inwestycyjnych zatrudnionych w Towarzystwie lub sprawujących w Towarzystwie funkcję (m.in. członkowie Zarządu, zarządzający funduszami inwestycyjnymi).

Towarzystwo może przyznać lub zmienić uprawnienia do uzyskania zmiennych składników wynagrodzenia uzależnionych od wyników osobie zajmującej kluczowe stanowisko nie częściej niż raz w roku kalendarzowym.

Podstawą przyznania zmiennych składników wynagrodzenia uzależnionych od wyników powinna być ocena wyników osiągniętych przez daną osobę i daną jednostkę organizacyjną w odniesieniu do ogólnych wyników Towarzystwa, a w przypadku zarządzających funduszami w także odniesieniu do wyników zarządzanych przez nich funduszy. Przy ocenie indywidualnych wyników osiągniętych przez daną osobę pod uwagę brane są kryteria finansowe, jak i niefinansowe.

Podstawą określenia wyników, od których uzależniona jest wypłata zmiennych składników wynagrodzenia uzależnionych od wyników powinny być co najmniej dane z dwóch ostatnich lat obrotowych, a w przypadku osób zatrudnionych krócej niż dwa lata – dane od momentu zatrudnienia.

Towarzystwo nie wypłaca zmiennych składników wynagrodzenia uzależnionych od wyników jeżeli Towarzystwo w danym roku kalendarzowym nie wykazało dodatniego wyniku finansowego.

Nadzór nad realizacją Polityki w zakresie wynagrodzenia członków Zarządu sprawuje Rada Nadzorcza, natomiast nadzór nad realizacją Polityki w zakresie wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska innych niż członkowie Zarządu i członkowie Rady Nadzorczej, sprawuje Zarząd.

Pełna treść obowiązującej w Towarzystwie Polityki jest udostępniona na stronie www.altustfi.pl.

1.4. Informacja o możliwości uwolnienia się przez Depozytariusza od odpowiedzialności za Aktywa Utrzymywane

1. Depozytariusz odpowiada wobec Funduszu za utratę Aktywów Utrzymywanych. Po potwierdzeniu Utraty Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane Towarzystwo natychmiast powiadamia się o niej Uczestników za pomocą Trwałego Nośnika Informacji. W przypadku utraty Aktywa Utrzymywanego Depozytariusz niezwłocznie zwraca Funduszowi takie samo Aktywo Utrzymywane, w tym taki sam Instrument Finansowy, albo kwotę odpowiadającą ich wartości.

2. Depozytariusz może uwolnić się od odpowiedzialności wobec Funduszu za utratę Aktywów Utrzymywanych, jeżeli wykaże, z uwzględnieniem art. 101 Rozporządzenia 231/2013, że utrata danego Aktywa Utrzymywanego nastąpiła z przyczyn od niego niezależnych.

3. Depozytariusz może uwolnić się od odpowiedzialności wobec Funduszu za Utratę Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane przez Subdepozytariusza jeżeli wykaże, z uwzględnieniem art. 102 Rozporządzenia 231/2013, że:

1) dopełnił obowiązków określonych w art. 81i Ustawy;

2) pisemna umowa między Depozytariuszem a Subdepozytariuszem w sposób jednoznaczny przenosi odpowiedzialność Depozytariusza na Subdepozytariusza i umożliwia Towarzystwu i Funduszowi dochodzenie roszczeń od tego podmiotu bezpośrednio lub, po udzieleniu pełnomocnictwa Depozytariuszowi, za jego pośrednictwem;

3) pisemna umowa między Depozytariuszem a Funduszem dopuszcza możliwość uwolnienia się przez Depozytariusza od odpowiedzialności w takiej sytuacji i ustanawia obiektywne warunki uwolnienia się Depozytariusza od takiej odpowiedzialności.

4. Statut zezwala na uwolnienie Depozytariusza od odpowiedzialności wobec Funduszu za Utratę Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane

przez Podmiot Lokalny wyłącznie, jeżeli Depozytariusz wykaże, z uwzględnieniem art. 102 Rozporządzenia 231/2013, że:

1) Fundusz zobowiązał Depozytariusza do przekazania Instrumentów Finansowych do przechowywania Podmiotowi Lokalnemu;

2) pisemna umowa między Depozytariuszem a Funduszem dopuszcza możliwość uwolnienia się przez Depozytariusza od odpowiedzialności w takiej sytuacji;

3) pisemna umowa z Podmiotem Lokalnym przenosi odpowiedzialność Depozytariusza na ten podmiot i umożliwia Towarzystwu i Funduszowi dochodzenie roszczeń od tego podmiotu bezpośrednio lub umożliwia Depozytariuszowi dochodzenie w ich imieniu roszczeń od Podmiotu Lokalnego.

5. Mając na uwadze postanowienia ust. 1-4, informuje się Uczestników oraz inwestorów zainteresowanych nabyciem Jednostek Uczestnictwa, że:

1) pisemna umowa z Depozytariuszem o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu dopuszcza możliwość uwolnienia się przez Depozytariusza od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych, odpowiednio, przez Subdepozytariusza lub Podmiot Lokalny;

2) Statut Funduszu zezwala na uwolnienie się przez Depozytariusza od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych przez Podmiot Lokalny, na zasadach wskazanych w ust. 4.

2. Informacja o wyborze dziennika, w którym Fundusz będzie zamieszczał ogłoszenia w przypadkach, w których postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają zamieszczenia ogłoszenia w dziennikach

W przypadkach wymaganych postanowieniami Statutu lub przepisami prawa ogłoszenia będą zamieszczane w dzienniku „Gazeta Giełdy Parkiet”.

3. Wskazanie miejsc, w których zostanie udostępniony Prospekt oraz roczne i półroczne sprawozdania finansowe Funduszu

Prospekt, roczne i półroczne połączone sprawozdanie finansowe Funduszu z wydzielonymi Subfunduszami oraz sprawozdania finansowe jednostkowe Subfunduszy są dostępne w miejscach zbywania Jednostek Uczestnictwa, w siedzibie Funduszu, na stronie internetowej www.altustfi.pl oraz są doręczane bezpłatnie Uczestnikowi Funduszu na jego żądanie.

4. Informacja o aktualnie stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Funduszu

Towarzystwo stosuje do pomiaru ekspozycji AFI wszystkich subfunduszy Funduszu metodologię określoną w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru, obliczając ekspozycję AFI równoległe według metody brutto oraz metody zaangażowania.

5. Wskazanie miejsc, w których można uzyskać dodatkowe informacje o Funduszu

Siedziba Towarzystwa: ul. Pankiewicza 3, 00-696 Warszawa

Punkty Obsługi Klienta prowadzone przez podmioty wymienione w rozdziale V pkt 2.

Ponadto dodatkowe informacje dostępne są:

Internet: www.altustfi.pl,

e-mail: biuro@altustfi.pl,

infolinia: (22) 320 47 90

Załączniki

1. Wykaz definicji pojęć i objaśnień skrótów użytych w treści Prospektu

Pojęcia pisane wielką literą, niezdefiniowane w Prospekcie, mają znaczenie, jakie nadaje im Statut Funduszu. Ponadto w Prospekcie użyto następujących pojęć zdefiniowanych:

Aktywa Utrzymywane – Aktywa Funduszu, o których mowa w art. 72b ust. 1 i 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych i art. 88 ust. 1 i 3 Rozporządzenia 231/2013.

Aktywny Rynek - rynek spełniający łącznie następujące kryteria: instrumenty będące przedmiotem obrotu są jednorodne, zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy, ceny są podawane do publicznej wiadomości.

Beneficjent rzeczywisty – rozumie się przez to:

a) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są właścicielami osoby prawnej lub sprawują kontrolę nad klientem albo mają wpływ na osobę fizyczną, w imieniu której przeprowadzana jest transakcja lub prowadzona jest działalność,

b) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są udziałowcami lub akcjonariuszami lub posiadają prawo głosu na zgromadzeniu wspólników w wysokości powyżej 25 % w tej osobie prawnej, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, z wyjątkiem spółek, których papiery wartościowe są w obrocie zorganizowanym, podlegających lub stosujących przepisy prawa Unii Europejskiej w zakresie ujawniania informacji, a także podmiotów świadczących usługi finansowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo państwa równoważnego – w przypadku osób prawnych,

c) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad co najmniej 25 % majątku – w przypadku podmiotów, którym powierzono administrowanie wartościami majątkowymi oraz rozdzielanie takich wartości, z wyjątkiem podmiotów zarządzających portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych.

Depozytariusz – podmiot, z którym zawarto pisemną umowę o wykonywanie funkcji depozytariusza, o której to umowie mowa w art. 71 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

Ekspozycja AFI – obliczona z uwzględnieniem art. 6-11 Rozporządzenia 231/2013, wyrażoną w walucie, w której wyceniane są aktywa Funduszu, kwotę zaangażowania Funduszu uwzględniającą wszystkie Aktywa i zobowiązania Funduszu, Instrumenty Pochodne lub prawa majątkowe, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 6 Ustawy, albo Instrumenty Pochodne właściwe dla Funduszu, pożyczki, których przedmiotem są środki pieniężne lub Papiery Wartościowe, oraz inne umowy wiążące się ze zwiększeniem zaangażowania Funduszu, gdy ryzyko i korzyści wynikające z tych umów dotyczą Funduszu.

Komisja, KNF - Komisja Nadzoru Finansowego.

Osoba zajmująca eksponowane stanowisko polityczne – rozumie się przez to następujące osoby fizyczne:

a) szefów państw, szefów rządów, ministrów, wiceministrów lub zastępców ministrów, członków parlamentu, sędziów sądów najwyższych, trybunałów konstytucyjnych oraz innych organów sądowych, których orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu, z wyjątkiem trybów nadzwyczajnych, członków trybunałów obrachunkowych, członków zarządów banków centralnych, ambasadorów, *chargés d'affaires* oraz wyższych oficerów sił zbrojnych, członków organów zarządzających lub nadzorczych przedsiębiorstw państwowych - którzy sprawują lub sprawowali te funkcje publiczne w okresie roku od dnia zaprzestania spełniania przesłanek określonych w tych przepisach,

- b) małżonków osób, o których mowa w lit. a, lub osoby pozostające z nimi we wspólnym pożyciu, rodziców i dzieci osób, o których mowa w lit. a, małżonków tych rodziców i dzieci lub osoby pozostające z nimi we wspólnym pożyciu,
- c) które pozostają lub pozostawały z osobami, o których mowa w lit. a, w ścisłej współpracy zawodowej lub gospodarczej lub są współwłaścicielami podmiotów prawa, a także jedynymi uprawnionymi do majątku podmiotów prawa, jeżeli zostały one założone na rzecz tych osób;

- mające miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Papiery Wartościowe – papiery wartościowe w rozumieniu Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, z zastrzeżeniem art. 11 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

Podmiot Lokalny – przedsiębiorca zagraniczny, któremu Depozytariusz, z uwzględnieniem art. 98 i art. 99 Rozporządzenia 231/2013, powierzył wykonywanie czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji przechowywania Aktywów Funduszu stanowiących Instrumenty Finansowe będące Papierami Wartościowymi, o których mowa w art. 5 i art. 5a Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, oraz który nie posiada zezwolenia właściwego organu nadzoru na wykonywanie powierzanych czynności, udzielonego przez właściwy organ nadzoru w państwie macierzystym tego przedsiębiorcy, o ile jest ono wymagane, i nie podlega w tym zakresie nadzorowi tego organu ani nie spełnia równoważnych wymogów określonych w prawie wspólnotowym.

Profil Inwestora - Właściwości Inwestora, które obiektywnie pozwalają uznać, że ze względu na prowadzoną przez dany Subfundusz politykę inwestycyjną nabycie przez niego jednostek uczestnictwa tego Subfunduszu byłoby dla niego najbardziej korzystne.

Prospekt Informacyjny - Niniejszy prospekt informacyjny Funduszu.

Rozporządzenie - rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy z dnia 22 maja 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 673).

Rozporządzenie 231/2013 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Dz. Urz. UE L 83 z 22.03.2013, str. 1).

Subdepozytariusz – przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny, któremu Depozytariusz, z uwzględnieniem art. 98 i art. 99 Rozporządzenia 231/2013, powierzył wykonywanie czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji przechowywania Aktywów Funduszu, oraz który posiada zezwolenie na wykonywanie powierzonych mu czynności, udzielone przez właściwy organ nadzoru w państwie macierzystym tego przedsiębiorcy, o ile jest ono wymagane, i który podlega w tym zakresie nadzorowi tego organu.

Trwały Nośnik Informacji – trwały nośnik informacji w rozumieniu art. 2 pkt 41) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych - ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2032 z późn. zm.).

Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych - ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1888 z późn. zm.).

Ustawa o PPE - ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1449 z późn. zm.).

Ustawa o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy - ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 299 z późn. zm.).

Utrata Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane – utrata utrzymywanego Instrumentu Finansowego w rozumieniu art. 100 ust. 1 Rozporządzenia 231/2013.

WANS – wartość aktywów netto Subfunduszu.

2. Statut Funduszu

STATUT

RAIFFEISEN

SPECJALISTYCZNY FUNDUSZ INWESTYCYJNY OTWARTY PARASOLOWY

CZEŚĆ I

FUNDUSZ

Rozdział I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

DEFINICJE

Artykuł 1

Następujące terminy użyte w Statucie mają poniżej zdefiniowane znaczenie:

1. **Agent Transferowy** – podmiot, który na zlecenie Funduszu prowadzi Rejestr Uczestników Funduszu i Subrejstry oraz wykonuje inne czynności na rzecz Funduszu lub Towarzystwa.
2. **Aktywa Funduszu** – mienie Funduszu obejmujące środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników Funduszu, inne środki pieniężne, prawa nabyte przez Fundusz oraz pożytki z tych praw. Na Aktywa Funduszu składają się Aktywa wszystkich Subfunduszy.
3. **Aktywa Subfunduszu** – mienie danego Subfunduszu obejmujące środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników do tego Subfunduszu, inne środki pieniężne, prawa nabyte na rzecz Subfunduszu oraz pożytki z tych praw. Aktywa wszystkich Subfunduszy stanowią Aktywa Funduszu.
- 3a. **Aktywa Utrzymywane** – Aktywa Funduszu, o których mowa w art. 72b ust. 1 i 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych i art. 88 ust. 1 i 3 Rozporządzenia 231/2013.
4. **Depozytariusz** – Bank, prowadzący rejestr Aktywów Funduszu.
5. **duration** – średni termin wykupu obligacji.
6. **Dzień Giełdowy** – każdy dzień, w którym odbywa się regularna sesja na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
- 6a. **Dzień Roboczy** – każdy dzień od poniedziałku do piątku włącznie, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

7. **Dzień Wyceny** – dzień, w którym dokonuje się wyceny Aktywów Funduszu oraz Aktywów Subfunduszy, ustalania Wartości Aktywów Netto Funduszu, Wartości Aktywów Netto Subfunduszy oraz ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszy na Jednostkę Uczestnictwa przypadający na każdy dzień, w którym odbywa się regularna sesja na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
8. **Dystrybutor** – Towarzystwo, Fundusz lub inny podmiot prowadzący działalność w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy, zgodnie z warunkami określonymi w Ustawie o Funduszach Inwestycyjnych.
- 8a. **ekspozycja AFI** - ekspozycja w rozumieniu art. 2 pkt 42a Ustawy.
9. **Fundusz** – Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy.
10. **GPW** – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
11. **IKE** – indywidualne konto emerytalne w rozumieniu Ustawy o IKE i IKZE.
12. **IKZE** – indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego w rozumieniu Ustawy o IKE i IKZE.
- 12a. **Instrumenty Finansowe** – instrumenty finansowe w rozumieniu Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi.
13. **Instrumenty Pochodne** – prawa majątkowe, których cena rynkowa zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości papierów wartościowych, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a) Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, oraz inne prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od kształtowania się ceny rynkowej walut obcych lub od zmiany wysokości stóp procentowych.
14. **Instrumenty Rynku Pieniężnego** – instrumenty rynku pieniężnego w rozumieniu Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
15. **Inwestor** – osoba fizyczna, w tym osoba nieposiadająca pełnej zdolności do czynności prawnych, także małoletni, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która złożyła pierwsze zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa i dokonała Wpłaty Początkowej.
16. **Jednostka Uczestnictwa, Jednostka** – tytuł prawny reprezentujący prawa majątkowe do udziału w Aktywach netto danego Subfunduszu określone Statutem Funduszu i Ustawą o Funduszach Inwestycyjnych. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa różnych kategorii, określone w Statucie w szczególności w art. 17 ust. 10.
17. **Kluczowe Informacje dla Inwestorów** – dokument sporządzony zgodnie z wymogami określonymi rozporządzeniem Komisji (UE) nr 583/2010 z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie

kluczowych informacji dla inwestorów i warunków, które należy spełnić w przypadku dostarczania kluczowych informacji dla inwestorów lub prospektu emisyjnego na trwałym nośniku innym niż papier lub za pośrednictwem strony internetowej (Dz. Urz. UE L 176 z 10.07.2010, str. 1).

18. **Konwersja** – operacja, przy pomocy której na podstawie jednego Zlecenia, w jednym Dniu Wyceny, po cenach obowiązujących w tym Dniu Wyceny dokonuje się jednocześnie odkupienia jednostek uczestnictwa w jednym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo i za uzyskane w ten sposób środki nabywa się jednostki uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo, o ile statuty obu wspomnianych funduszy inwestycyjnych przewidują taką możliwość.
19. **KNF** – Komisja Nadzoru Finansowego.
20. **Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne** – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami.
21. **OECD** – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.
22. **Oszczędzający** – Uczestnik lub Inwestor będący osobą fizyczną, spełniający wymagania określone w Ustawie o IKE i IKZE, gromadzący środki na IKE lub IKZE.
23. **Państwo Członkowskie** – państwo inne niż Rzeczpospolita Polska, które jest członkiem Unii Europejskiej.
- 23a. **Papiery Wartościowe** - papiery wartościowe w rozumieniu Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, z zastrzeżeniem art. 11 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
24. **Plan Oszczędnościowy** – wyspecjalizowany program inwestycyjny, w którym uczestnictwo regulowane jest postanowieniami dodatkowej w stosunku do Statutu Funduszu umowy, która w szczególności będzie określać: przedmiot umowy, sposób, w jaki umowa jest zawierana, czas, na jaki umowa jest zawierana, wysokość wpłat do Subfunduszu w ramach planu, terminy wpłat do Subfunduszu w ramach planu, zasady obniżania opłat manipulacyjnych z tytułu nabywania Jednostek Uczestnictwa, z tytułu odkupywania Jednostek Uczestnictwa i z tytułu Zamiany Jednostek Uczestnictwa, o ile takie są przewidziane, zasady pobierania przez Towarzystwo opłat manipulacyjnych z tytułu uczestnictwa w Planie Oszczędnościowym, o ile są one przewidziane, zasady rozwiązywania umowy, sposób informowania Uczestników o zmianie zasad uczestnictwa.
- 24a. **Podmiot Lokalny** - przedsiębiorca zagraniczny, któremu Depozytariusz, z uwzględnieniem art. 98 i art. 99 Rozporządzenia 231/2013, powierzył wykonywanie

- czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji przechowywania Aktywów Funduszu stanowiących Instrumenty Finansowe będące Papierami Wartościowymi, o których mowa w art. 5 i art. 5a Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, oraz który nie posiada zezwolenia właściwego organu nadzoru na wykonywanie powierzanych czynności, udzielonego przez właściwy organ nadzoru w państwie macierzystym tego przedsiębiorcy, o ile jest ono wymagane, i nie podlega w tym zakresie nadzorowi tego organu ani nie spełnia równoważnych wymogów określonych w prawie wspólnotowym.
25. **PPE** – pracowniczy program emerytalny, realizowany na zasadach określonych w art. 39 Statutu.
  26. **Prospekt** – prospekt informacyjny Funduszu.
  27. **Przedstawiciel** – osoba fizyczna, pozostająca z Towarzystwem lub innym podmiotem, o którym mowa w art. 32 ust. 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze, za pośrednictwem której mogą być składane oświadczenia woli Uczestników i Inwestorów.
  28. **Reinwestycja** – zwolnione od opłaty manipulacyjnej ponowne nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Subrejestr, z którego zostało zrealizowane Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem, że wpłata na nabycie Jednostek Uczestnictwa wpłynie na rachunek Funduszu związany z tym Subfunduszem nie później niż w 90. dniu następującym po Dniu Wyceny, w którym zrealizowano Zlecenie odkupienia. Szczegółowe zasady dokonywania Reinwestycji określa art. 26.
  29. **Rejestr Funduszy Inwestycyjnych** – rejestr funduszy inwestycyjnych prowadzony przez Sąd Okręgowy w Warszawie na podstawie Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
  30. **Rejestr Uczestników Funduszu** – prowadzona przez Agenta Transferowego komputerowa ewidencja danych Uczestników Funduszu, w ramach której tworzy się osobno dla każdego z Subfunduszy Subrejestry Uczestników.
  - 30a. **Rozporządzenie 231/2013** – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Dz. Urz. UE L 83 z 22.03.2013, str. 1).
  31. **rynek kasowy** - rynek, na którym transakcje rozliczane są bezpośrednio po ich zawarciu (ang. spot market).
  32. **Statut** – niniejszy statut Raiffeisen Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasolowego.
  - 32a. **Subdepozytariusz** – przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny, któremu Depozytariusz, z uwzględnieniem art. 98 i art. 99 Rozporządzenia 231/2013, powierzył wykonywanie czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji przechowywania

Aktywów Funduszu, oraz który posiada zezwolenie na wykonywanie powierzonych mu czynności, udzielone przez właściwy organ nadzoru w państwie macierzystym tego przedsiębiorcy, o ile jest ono wymagane, i który podlega w tym zakresie nadzorowi tego organu.

33. **Subfundusz, Subfundusze** – nieposiadająca osobowości prawnej, wyodrębniona organizacyjnie część Funduszu prowadząca własną, określoną Statutem politykę inwestycyjną lub wszystkie Subfundusze wskazane w art. 2 ust. 4.
34. **Subrejestr** – konto prowadzone przez Agenta Transferowego, stanowiące komputerową ewidencję danych Uczestnika, będące częścią Subrejestru Uczestników danego Subfunduszu.
35. **Subrejestr Uczestników** – prowadzona przez Agenta Transferowego osobno dla każdego z Subfunduszy komputerowa ewidencja danych dotycząca Uczestników danego Subfunduszu.
36. **System IVR** – system elektroniczny, umożliwiający uzyskanie informacji lub złożenie Zlecenia za pomocą telefonu tonowego, bez kontaktu z operatorem.
37. **Świadczenie Dodatkowe** – część wynagrodzenia za zarządzanie należna Uczestnikowi Funduszu, na zasadach określonych w umowie, o której mowa w art.
38. **Tabela Opłat** – zestawienie opłat manipulacyjnych pobieranych przez Towarzystwo z tytułu zbywania przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa oraz z tytułu ich odkupywania lub Zamiany.
39. **Towarzystwo** – ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna.
- 39a. **Trwały Nośnik Informacji** – trwały nośnik informacji w rozumieniu art. 2 pkt 41) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
40. **Uczestnik** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na rzecz której w Rejestrze Uczestników Funduszu są zapisane Jednostki Uczestnictwa lub ich ułamkowe części.
41. **Umowa o IKE** – zawarta między Funduszem a Uczestnikiem umowa o prowadzenie indywidualnego konta emerytalnego w rozumieniu Ustawy o IKE i IKZE.
42. **Umowa o IKZE** – zawarta między Funduszem a Uczestnikiem umowa o prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego w rozumieniu Ustawy o IKE i IKZE.
43. **Ustawa o Funduszach Inwestycyjnych** – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 157 z późn. zm.).
44. **Ustawa o IKE i IKZE** – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz.U. Nr 116 poz. 1205 z późn. zm.).
45. **Ustawa o Nadzorze nad Rynkiem Kapitałowym** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o

- nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz.U. z 2005 Nr 183 poz. 1537 z późn. zm.).
46. **Ustawa o Obrocie Instrumentami Finansowymi** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz.U. z 2010 nr 211 poz. 1384 z późn. zm.).
  47. **Ustawa o Ofercie Publicznej** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2005 Nr 184 poz. 1539 z późn. zm.).
  48. **Ustawa o Rachunkowości** – ustawa z dnia 29 września 2004 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).
  49. **Ustawa o PPE** – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o pracowniczych programach emerytalnych (Dz.U. nr 116, poz. 1207 z późn. zm.).
  - 49a. **Utrata Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane** – utrata utrzymywanego Instrumentu Finansowego w rozumieniu art. 100 ust. 1 Rozporządzenia 231/2013.
  50. **Wartość Aktywów Netto Funduszu (WAN)** – Wartość Aktywów Funduszu jako suma Aktywów wszystkich Subfunduszy pomniejszona o zobowiązania Funduszu w Dniu Wyceny. Wartość Aktywów Netto Funduszu jest sumą Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy.
  51. **Wartość Aktywów Netto Subfunduszu (WANS)** – Wartość Aktywów Subfunduszu w Dniu Wyceny pomniejszona o zobowiązania Funduszu wynikające z danego Subfunduszu oraz część zobowiązań dotyczących całego Funduszu w proporcji odpowiadającej udziałowi Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu.
  52. **Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (WANSJU)** – Wartość Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu obliczona jako Wartość Aktywów Netto Subfunduszu w Dniu Wyceny podzielona przez liczbę Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze Uczestników tego Subfunduszu w Dniu Wyceny. WANSJU oblicza się oddzielnie dla każdej kategorii Jednostkę Uczestnictwa.
  53. **Wpłata Początkowa** – Kwota, którą należy wpłacić do Subfunduszu, aby stać się Uczestnikiem.
  54. **Wspólny Subrejestr Małżeński (WSM)** - subrejestr prowadzony wspólnie dla małżonków pozostających we wspólności majątkowej, na którym zapisywane są Jednostki Uczestnictwa wchodzące w skład majątku wspólnego małżonków.
  55. **Wyplata** – wypłata w rozumieniu Ustawy o IKE i IKZE.
  56. **Wyplata Transferowa** – wypłata transferowa w rozumieniu Ustawy o IKE i IKZE,
  57. **Zamiana** – operacja jednoczesnego odkupienia Jednostek Uczestnictwa w jednym Subfunduszu i nabycia za środki uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w

innym Subfunduszu dokonywana na podstawie jednego Zlecenia, w jednym Dniu Wyceny, po cenach obowiązujących w tym Dniu Wyceny.

- 57a. **Zarządzający z UE** – osoba prawna z siedzibą na terytorium Państwa Członkowskiego, która uzyskała zezwolenie właściwego organu w Państwie Członkowskim na wykonywanie działalności zarządzania alternatywnym funduszem inwestycyjnym zgodnie z prawem wspólnotowym regulującym działalność zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.
- 57b. **Zgromadzenie Uczestników** – zgromadzenie, o którym mowa w art. 3a Statutu, utworzone i działające na zasadach określonych art. 87a – 87d Ustawy Funduszach Inwestycyjnych.
58. **Zlecenie** – oświadczenie woli dotyczące uczestnictwa w Funduszu, takie jak w szczególności zlecenie nabycia, zlecenie odkupienia, zlecenie Zamiany, udzielenie / odwołanie pełnomocnictwa, zlecenie ustanowienia / odwołania blokady Jednostek Uczestnictwa, dyspozycja Zwrotu, Wypłaty Transferowej, Wypłaty.
59. **Zwrot, Częściowy Zwrot** – odpowiednio zwrot i częściowy zwrot w rozumieniu Ustawy o IKE i IKZE.

FUNDUSZ I SUBFUNDUSZE

Artykuł 2

1. Fundusz prowadzi działalność pod nazwą Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy. Fundusz może używać odpowiednika nazwy w języku angielskim: Raiffeisen Specialised Open-End Investment Fund Umbrella.
2. Fundusz jest specjalistyczny funduszem inwestycyjnym otwartym z wydzielonymi subfunduszami.
3. Fundusz może używać skróconej nazwy Raiffeisen SFIO Parasolowy.
4. Fundusz składa się z następujących Subfunduszy:
  - a) Subfundusz Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania,
  - b) Subfundusz Raiffeisen Globalnych Możliwości,
  - c) Subfundusz Raiffeisen Aktywnego Inwestowania,
  - d) Subfundusz Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych,
5. Subfundusze mogą używać skróconej nazwy – odpowiednio:
  - a) Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania,
  - b) Raiffeisen Globalnych Możliwości,
  - c) Raiffeisen Aktywnego Inwestowania,
  - d) Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych.
6. Każdy z Subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną.

7. Subfundusze nie posiadają osobowości prawnej.
8. Fundusz uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych. Z tą chwilą Fundusz rozpoczyna zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa.
9. Fundusz został utworzony na czas nieograniczony.
10. Fundusz zorganizowany jest i działa na zasadach określonych w przepisach Ustawy oraz w Statucie, nadanym przez Towarzystwo.

ORGANY I SIEDZIBA FUNDUSZU. ZARZĄDZANIE FUNDUSZEM

Artykuł 3

1. Organem Funduszu jest ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, pod adresem ul. Pankiewicza 3, 00-696 Warszawa, działające zgodnie z przepisami Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
2. Siedzibą i adresem Funduszu jest siedziba i adres Towarzystwa.
3. Towarzystwo jako organ Funduszu zarządza Funduszem i reprezentuje go w stosunkach z osobami trzecimi. W przypadku zarządu wieloosobowego do składania oświadczeń woli w imieniu Funduszu uprawnieni są, zgodnie ze statutem Towarzystwa, dwaj członkowie Zarządu Towarzystwa działający łącznie albo jeden członek Zarządu Towarzystwa łącznie z prokurentem, w tym także z jednym prokurentem łącznym.
4. Na podstawie art. 47a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych w zw. z §2 oraz §6 ust 1 pkt 10) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń w towarzystwie funduszy inwestycyjnych (Dz.U. 2016 poz. 1487; „Rozporządzenie”) Fundusz nie wypłaca zmiennych składników wynagrodzenia, o których mowa w Rozporządzeniu oraz polityce wynagrodzeń obowiązującej w Towarzystwie, w formie jednostek uczestnictwa Funduszu.

ZGROMADZENIE UCZESTNIKÓW

Artykuł 3a

1. W Funduszu działa Zgromadzenie Uczestników. Tryb działania Zgromadzenia Uczestników oraz podejmowania uchwał określa Statut oraz regulamin przyjęty przez to Zgromadzenie.
2. Zgromadzenie Uczestników odbywa się w Warszawie albo w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Zgromadzenie Uczestników zwołuje się w celu wyrażenia zgody na:
  - a) przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych;

- b) przejęcie zarządzania Funduszem i prowadzenia jego spraw przez Zarządzającego z UE;
4. Towarzystwo, zwołując Zgromadzenie Uczestników:
    - a) przed przekazaniem Uczestnikom zawiadomienia, o którym mowa w lit. b) poniżej, ogłasza o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników, publikując treść ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1;
    - b) zawiadamia o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników każdego Uczestnika indywidualnie przesyłką poleconą lub na innym trwałym nośniku informacji, co najmniej na 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników.
  5. Od dnia ogłoszenia o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników Funduszu przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy wraz z Kluczowymi Informacjami dla Inwestorów udostępnia się informację o planowanym Zgromadzeniu Uczestników zawierającą informacje, o których mowa w ust. 6.
  6. Zawiadomienie o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników zawiera:
    - a) informację o miejscu i terminie Zgromadzenia Uczestników;
    - b) wskazanie zdarzenia, o którym mowa w ust. 3, co do którego Zgromadzenie Uczestników ma wyrazić zgodę;
    - c) informację o zawieszeniu zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu od dnia poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników do dnia Zgromadzenia Uczestników;
    - d) informację o dniu, na jaki jest ustalona lista Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników.
  7. Koszty odbycia Zgromadzenia Uczestników ponosi Towarzystwo.
  8. Uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wpisani do Rejestru Uczestników Funduszu według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników. W sprawach dotyczących tylko danego Subfunduszu uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy tego Subfunduszu.
  9. Listę uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników sporządza Agent Transferowy i przekazuje ją Towarzystwu w dniu roboczym poprzedzającym dzień Zgromadzenia Uczestników. Lista zawiera nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) uprawnionych Uczestników, ich miejsce zamieszkania (siedzibę) lub adres do doręczeń, liczbę Jednostek Uczestnictwa oraz liczbę przysługujących im głosów. Lista jest sporządzana na podstawie danych zawartych w Rejestrze Uczestników Funduszu.
  10. Od dnia poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników do dnia Zgromadzenia Uczestników zawieszają się zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

11. Uczestnik może wziąć udział w Zgromadzeniu Uczestników osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwa udziela się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
12. Każda cała Jednostka Uczestnictwa upoważnia Uczestnika do oddania jednego głosu.
13. Uchwała o wyrażeniu zgody, o której mowa w ust. 3 zapada większością 2/3 głosów Uczestników obecnych lub reprezentowanych na Zgromadzeniu Uczestników.
14. Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeżeli wezmą w nim udział Uczestnicy posiadający co najmniej 50% Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu, w przypadku, o którym mowa w ust. 8 zdanie drugie, według stanu na dwa dni robocze przed dniem Zgromadzenia Uczestników.
15. Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników zarząd Towarzystwa jest obowiązany przedstawić Uczestnikom swoją rekomendację oraz udzielić Uczestnikom wyjaśnień na temat interesujących ich zagadnień związanych ze zdarzeniem, o którym mowa w ust. 3, w tym odpowiedzieć na zadane przez Uczestników pytania. Przed podjęciem uchwały każdy Uczestnik może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w przedmiocie zasadności wyrażenia przedmiotowej zgody.
16. Uchwała Zgromadzenia Uczestników jest protokołowana przez notariusza.
17. Fundusz ogłasza treść uchwał podjętych przez Zgromadzenie Uczestników w drodze ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1.

WYKONYWANIE PRZEZ FUNDUSZ PRAW Z PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Artykuł 4

1. Fundusz dysponuje prawami z papierów wartościowych wchodzącymi w skład portfeli inwestycyjnych Subfunduszy oraz wykonuje wszelkie uprawnienia z nich wynikające.
2. Fundusz jest zobowiązany w szczególności do lokowania Aktywów Funduszu w interesie Uczestników i zgodnie z celem inwestycyjnym danego Subfunduszu określonym w Statucie, zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Funduszu i Subfunduszy poprzez działania własne oraz podmiotów świadczących usługi i współpracujących z Funduszem.

DEPOZYTARIUSZ

Artykuł 5

1. Funkcję Depozytariusza prowadzącego rejestr Aktywów Funduszu i rejestry Aktywów wszystkich tworzonych w ramach Funduszu Subfunduszy pełni, na podstawie zawartej umowy o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu, ING Bank Śląski Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach, ul. Sokolska 34.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, nie ogranicza obowiązków Depozytariusza określonych w Ustawie o Funduszach Inwestycyjnych.

3. Depozytariusz działa w interesie Uczestników Funduszu, niezależnie od Towarzystwa.

CZAS TRWANIA FUNDUSZU

Artykuł 6

Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.

WPŁATY DO FUNDUSZU

Artykuł 7

1. Wpłaty do Funduszu będą wnoszone w gotówce. Łączna wartość wpłat do Funduszu zebranych w drodze zapisów nie może być niższa niż 4.000.000 (cztery miliony) złotych, przy czym wartość wpłat do każdego z Subfunduszy nie może być niższa niż 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych.
2. Wpłaty do Funduszu zbierane będą w drodze zapisów na Jednostki Uczestnictwa następujących Subfunduszy:
  - a) Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania,
  - b) Raiffeisen Globalnych Możliwości,
  - c) Raiffeisen Aktywnego Inwestowania,
  - d) Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych.Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy, o których mowa w lit. a-d, będą prowadzone jednocześnie. Do utworzenia Funduszu niezbędne jest dokonanie wpłat w wysokości nie niższej niż 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych do każdego z Subfunduszy wymienionych w lit. a-d. Minimalna wartość zapisu wynosi 100 (sto) złotych.
3. Zapisy przyjmowane będą w siedzibie Towarzystwa.
4. Przyjmowanie zapisów rozpocznie się w terminie wskazanym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 6, nie wcześniej jednak, niż w dniu następującym po dniu doręczenia zezwolenia na utworzenie Funduszu oraz nie później niż w dniu upływu 4 (czterech) miesięcy od dnia doręczenia zezwolenia na utworzenie Funduszu. Termin przyjmowania zapisów nie może być dłuższy niż 2 (dwa) miesiące.
5. Podmiotami uprawnionymi do złożenia zapisów i wpłaty na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy są Towarzystwo, akcjonariusz Towarzystwa lub Inwestorzy.
6. O rozpoczęciu i zakończeniu przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy, o których mowa w ust. 2, Towarzystwo powiadomi w drodze ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1. Towarzystwo może postanowić o wcześniejszym zakończeniu przyjmowania zapisów, jeżeli zostaną dokonane wpłaty w

- wysokości określonej w ust. 1.
7. Zapis na Jednostki Uczestnictwa jest bezwarunkowy i nieodwołalny, jak również nie może być złożony z zastrzeżeniem terminu.
  8. Inwestorzy mogą dokonywać wpłat na Jednostki Uczestnictwa poprzez dokonanie wpłaty bezpośredniej. Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa będą gromadzone na wydzielonych rachunkach Towarzystwa, prowadzonych przez Depozytariusza dla każdego z Subfunduszy.
  9. Opłata manipulacyjna od wpłat w trakcie zapisów na Jednostki Uczestnictwa nie będzie pobierana.
  10. Towarzystwo przydziela Jednostki Uczestnictwa w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów. Przydział Jednostek Uczestnictwa następuje poprzez wpisanie do Subrejstru liczby Jednostek Uczestnictwa przypadających za dokonaną przez wpłacającego wpłatę do danego Subfunduszu, powiększoną o wartość odsetek naliczonych przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty na prowadzony przez niego rachunek do dnia przydziału. Kwota wypłacanych odsetek zostanie pomniejszona o podatek dochodowy w przypadku, gdy przepisy prawa będą nakładały na Towarzystwo obowiązek obliczenia i poboru takiego podatku.
  11. Przydział Jednostek Uczestnictwa nastąpi według wartości początkowej Jednostki Uczestnictwa (cena Jednostki Uczestnictwa), która będzie wynosić 100 (sto) złotych.
  12. Niezwłocznie po dokonaniu przydziału, o którym mowa w ust. 10, Towarzystwo złoży wniosek o wpisanie Funduszu do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych.
  13. Nieprzydzielenie Jednostek Uczestnictwa może być spowodowane:
    - 1) nieważnością zapisu na Jednostki Uczestnictwa, w przypadku gdy:
      - a) nie została dokonana wpłata w pełnej wysokości w terminie składania zapisów;
      - b) został niewłaściwie wypełniony formularz zapisu przez osobę dokonującą wpłaty na Jednostki Uczestnictwa,
    - 2) nie zebraniem przez Subfundusz, którego Jednostki Uczestnictwa są przedmiotem zapisu, wpłat w minimalnej wysokości, określonej w ust. 1.
  14. Wszelkie konsekwencje wynikające z niewłaściwego wypełnienia formularza zapisu na Jednostki Uczestnictwa ponosi osoba dokonująca zapisów.
  15. W przypadku nie przydzielenia Jednostek Uczestnictwa z powodu nieważności zapisu na Jednostki Uczestnictwa, o której mowa w ust. 13 pkt 1, Towarzystwo niezwłocznie nie później jednak niż w terminie 14 (czternastu) dni od dnia upływu terminu przyjmowania zapisów zwróci wpłaty dokonane do Funduszu tytułem opłacenia zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.
  16. Towarzystwo, niezwłocznie nie później niż w terminie 14 (czternastu) dni od dnia:

- 1) w którym postanowienie sądu o odmowie wpisu Funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych stało się prawomocne, lub
  - 2) w którym decyzja Komisji o cofnięciu zezwolenia na utworzenie Funduszu stała się ostateczna, lub
  - 3) upływu terminu na dokonanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa, jeżeli w tym terminie nie zostały dokonane wpłaty do Subfunduszu w minimalnej wysokości określonej w ust. 1;
  - 4) - upływu terminu na złożenie wniosku o wpisanie Funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych;
- zwraca wpłaty dokonane do Funduszu tytułem opłacenia zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu powiększone o wartość otrzymanych pożytków i odsetek naliczonych przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty na rachunek, o którym mowa w ust. 8, do dnia wystąpienia jednej z przesłanek wymienionych w pkt 1 - 4. Kwota wypłacanych odsetek zostanie pomniejszona o podatek dochodowy w przypadku, gdy przepisy prawa będą nakładały na Towarzystwo obowiązek obliczenia i poboru takiego podatku.
17. W przypadku, w którym nie dokonano wpłat w minimalnej wysokości określonej w ust. 1, Fundusz nie zostaje utworzony, a dokonane wpłaty zostaną przez Towarzystwo zwrócone w sposób określony w ust. 16.
18. O niedojściu do skutku utworzenia Funduszu Towarzystwo powiadomi w drodze ogłoszenia w sposób określony w art. 41 ust. 1.
19. Szczegółowe zasady przyjmowania zapisów, w tym dokonywania wpłat na Jednostki Uczestnictwa, określa Prospekt.

ZASADY TWORZENIA NOWYCH SUBFUNDUSZY

Artykuł 8

1. Fundusz może tworzyć nowe Subfundusze w drodze zmiany Statutu.
2. Portfel inwestycyjny nowego Subfunduszu tworzony jest z wpłat do Funduszu. Łączna wysokość wszystkich wpłat do Funduszu zebranych w drodze zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego Subfunduszu, nie może być niższa niż 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych. Minimalna wartość zapisu wynosi 100 (sto) złotych. Jeżeli po upływie okresu przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego Subfunduszu łączna wysokość wpłat nie osiągnie kwoty, o której mowa w zdaniu poprzednim, nowy Subfundusz nie zostaje utworzony.
3. Wpłaty do Funduszu zbierane będą w drodze zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego Subfunduszu.

4. Podmiotami uprawnionymi do złożenia zapisów i wpłaty na Jednostki Uczestnictwa nowego Subfunduszu są podmioty wskazane w art. 7 ust. 5.
5. Z zastrzeżeniem art. 7 ust. 4, przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego Subfunduszu rozpocznie się w terminie wskazanym w ogłoszeniu, opublikowanym na stronie internetowej wskazanej w art. 41 ust. 1, jednakże nie wcześniej, niż w dniu następującym po dniu wejścia w życie zmiany Statutu, o której mowa w ust. 1. Termin przyjmowania zapisów nie może być dłuższy niż 2 (dwa) miesiące. Towarzystwo może postanowić o wcześniejszym zakończeniu przyjmowania zapisów, jeżeli zostaną dokonane wpłaty w wysokości określonej w ust. 2.
6. Do tworzenia nowych Subfunduszy zasady określone w art. 7 ust. 5, 7-11, oraz 13-18 stosuje się odpowiednio.

Rozdział II

POSTANOWIENIA WSPÓLNE W ZAKRESIE POLITYKI INWESTYCYJNEJ SUBFUNDUSZY

Artykuł 9

1. Ograniczenia inwestycyjne, zasady dotyczące polityki w zakresie zaciągania kredytów i pożyczek, udzielania pożyczek papierów wartościowych, określone w niniejszym rozdziale stosuje się zarówno w odniesieniu do wartości Aktywów każdego z Subfunduszy osobno, jak również w odniesieniu do wartości Aktywów Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Postanowienia niniejszego rozdziału odnoszą się do danego Subfunduszu, o ile Część II Statutu nie stanowi inaczej.

RODZAJE LOKAT

Artykuł 10

1. Jeżeli postanowienia Części II Statutu nie stanowią inaczej, Fundusz, z zastrzeżeniem ustępów poniższych, art. 11 oraz postanowień Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, może lokować Aktywa Subfunduszy wyłącznie w:
  - a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w Państwie Członkowskim, a także na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w Państwie Członkowskim oraz na rynkach zorganizowanych wskazanych odpowiednio w Części II Statutu,

- b) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a), oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów, pod warunkiem że postanowienia Statutu odnoszące się do danego Subfunduszu przewidują dokonywanie takich lokat,
- c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności, w tym depozyty walutowe zawierane w celach zarządzania bieżącą płynnością Subfunduszu, z zastrzeżeniem ust. 3,
- d) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a) i b), jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:
- i. emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, właściwe centralne, regionalne lub lokalne władze publiczne Państwa Członkowskiego, albo przez bank centralny Państwa Członkowskiego, Europejski Bank Centralny, Unię Europejską lub Europejski Bank Inwestycyjny, państwo inne niż Państwo Członkowskie, albo, w przypadku państwa federalnego, przez jednego z członków federacji, albo przez organizację międzynarodową, do której należy co najmniej jedno Państwo Członkowskie, lub
  - ii. emitowane, poręczone lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub
  - iii. emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a), lub
  - iv. emitowane przez podmiot posiadający rating na poziomie inwestycyjnym lub gwarantowane przez podmiot posiadający rating na poziomie inwestycyjnym, pod warunkiem że inwestycje w takie papiery wartościowe podlegają ochronie inwestora równoważnej do określonej w pkt i.-iii. oraz emitent spełnia łącznie następujące warunki:
    - jest spółką, której kapitał własny wynosi co najmniej 10.000.000 (dziesięć milionów) euro,

- publikuje roczne sprawozdania finansowe, zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego, dotyczące rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek,
  - należy do grupy kapitałowej, w skład której wchodzi co najmniej jedna spółka, której papiery wartościowe są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym,
  - zajmuje się finansowaniem grupy, o której mowa w tiret trzecie, albo finansowaniem mechanizmów przekształcania długu w papiery wartościowe z wykorzystaniem bankowych narzędzi zapewnienia płynności,
- pod warunkiem, że postanowienia Statutu odnoszące się do danego Subfunduszu przewidują dokonywanie tego rodzaju lokat,
- e) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w lit. a), b) i d), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% (dziesięć procent) wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Lokowanie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym, oraz w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, których dopuszczenie do takiego obrotu jest zapewnione, w państwie innym niż Rzeczpospolita Polska, Państwo Członkowskie lub państwo należące do OECD, wymaga uzyskania zgody KNF na dokonywanie lokat na określonej giełdzie lub rynku.
  3. KNF może udzielić zgody na lokowanie przez Fundusz Aktywów Subfunduszy w depozyty w bankach zagranicznych pod warunkiem, że bank ten podlega nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym.
  4. Fundusz lokujący Aktywa Subfunduszy może nabywać:
    - a) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - b) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
    - c) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
      - i. instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
      - ii. instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym Państwa Członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca KNF z tym organem,

- iii. ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych,
  - iv. instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych,
    - również jeśli, odpowiednio, zgodnie ze statutem lub regulaminem, danego funduszu inwestycyjnego otwartego, funduszu zagranicznego lub instytucji więcej niż 10% (dziesięć procent) wartości ich aktywów może zostać zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
5. Zgodnie z polityką inwestycyjną określoną dla Subfunduszy, Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w Państwie Członkowskim, a także na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim oraz na rynkach zorganizowanych wskazanych odpowiednio w Części II Statutu, oraz umowy mające za przedmiot Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne.
6. Fundusz może zawierać umowy, o których mowa w ust. 5, pod warunkiem że:
- a) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym danego Subfunduszu określonym w Części II Statutu,
  - b) umowa ma na celu zapewnienie sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym danego Subfunduszu lub ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:
    - i. kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego, posiadanych przez Subfundusz, albo papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego, które Subfundusz zamierza nabyć w przyszłości, w tym umowa pozwala na przeniesienie ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami finansowymi,
    - ii. kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,
    - iii. wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszy,
  - c) bazę Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, stanowią instrumenty finansowe, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i d), stopy procentowe, kursy walut lub indeksy, oraz

- d) wykonanie nastąpi przez dostawę instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 1, lub przez rozliczenie pieniężne,
  - e) Instrumenty Pochodne wymienione w ust. 7 będą wykorzystywane w celu sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym lub w celu ograniczania ryzyka inwestycyjnego, przy czym w przypadku Instrumentów Pochodnych wykorzystywanych w celu sprawnego zarządzania portfelem Fundusz będzie kierował się kryteriami płynności oraz podnoszenia stopy zwrotu,
  - f) warunkiem zastosowania Instrumentów Pochodnych jest, aby portfel inwestycyjny Subfunduszu, z uwzględnieniem ekspozycji na instrumentach stanowiących bazę utrzymywanych w portfelu Subfunduszu Instrumentów Pochodnych, spełniał założenia realizowanej polityki inwestycyjnej Subfunduszu, a w szczególności aby nie naruszał ograniczeń i limitów inwestycyjnych dotyczących poszczególnych składników lokat Subfunduszu.
7. Fundusz będzie zawierał umowy mające za przedmiot następujące Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne:
- a) kontrakty terminowe na indeksy giełdowe notowane na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 5,
  - b) kontrakty terminowe na akcje notowane na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 5,
  - c) kontrakty terminowe na obligacje notowane na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 5,
  - d) kontrakty zamiany stopy procentowej (interest rate swap),
  - e) kontrakty terminowe na stopę procentową (forward rate agreement).
  - f) opcje na stopy procentowe (interest rate option),
  - g) kontrakty terminowe na waluty (currency forward, currency futures),
  - h) opcje na waluty (currency option),
  - i) kontrakty zamiany walut (currency swap),
  - j) kontrakty zamiany walut i stóp procentowych (currency interest rate swap).
8. Fundusz może lokować Aktywa Subfunduszy w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego zawierające wbudowany Instrument Pochodny, pod warunkiem, że lokaty te spełniają kryteria określone w Ustawie o Funduszach Inwestycyjnych.
9. W przypadku transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, Fundusz jest obowiązany ustalać wartość ryzyka kontrahenta, na zasadach określonych przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 116d Ustawy.
10. Maksymalne zaangażowanie Subfunduszy w Instrumenty Pochodne wyznacza się wyznacza się w każdym Dniu Roboczym, co najmniej raz dziennie z zastosowaniem metody określonej w art. 8 Rozporządzenia 231/2013.

11. Wartość maksymalnego zaangażowania Subfunduszy, o którym mowa w ust. 10, nie może w żadnym momencie przekroczyć maksymalnego limitu ekspozycji AFI określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 48c ust. 3 Ustawy, pomniejszonego o inne pozycje wpływające zgodnie z ustawą na zwiększenie tej ekspozycji.
12. Wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI określona jest osobno dla każdego Subfunduszu w Części II Statutu.

KRYTERIA DOBORU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH DO PORTFELI SUBFUNDUSZY

Artykuł 11

1. Główne kryteria doboru instrumentów dłużnych do portfela Subfunduszy to:
  - a) prognozy Funduszu co do kształtowania się bieżących i przyszłych rynkowych stóp procentowych i inflacji,
  - b) analiza sytuacji makroekonomicznej,
  - c) płynność inwestycji rozumiana jako możliwość szybkiego wycofania się z takiej inwestycji i możliwość szybkiej zamiany takiej inwestycji na środki pieniężne.
  - d) zmienność cen papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, w tym możliwość wzrostu lub spadku tych cen,
  - e) oceny ryzyka utraty płynności papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego oraz niewypłacalności emitentów,
  - f) oceny ryzyka walutowego, w przypadku dokonywania lokat w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego denominowane w walutach zagranicznych.
2. Podstawowym kryterium doboru udziałowych papierów wartościowych do portfela lokat Subfunduszu jest analiza fundamentalna. Ponadto, brane będą pod uwagę następujące kryteria:
  - a) osiągnięte przez spółkę bieżące wyniki finansowe oraz perspektywy na przyszłość
  - b) sytuacja bieżąca i perspektywy branży, w której działa spółka,
  - c) analiza dostępnych informacji o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym kadry zarządzającej emitenta instrumentów udziałowych,
  - d) prowadzona przez spółkę polityka dywidend,
  - e) płynność,
  - f) ocena bieżącego i przewidywanego stosunku popytu do ich podaży,
  - g) bieżąca i oczekiwana dynamika zmian kursów,
  - h) poziom wyceny innych alternatywnych lokat Subfunduszu.
3. Główne kryteria doboru do portfela Subfunduszu kategorii lokat, o których mowa w art. 10

ust. 1 lit. c to:

- a) oprocentowanie depozytów,
  - b) wiarygodność banku,
  - c) płynność.
4. Główne kryteria doboru do portfela Subfunduszu kategorii lokat, o których mowa w art. 10 ust. 4 to:
- a) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym Subfunduszu,
  - b) historyczne kształtowanie się stopy zwrotu,
  - c) dostępność,
  - d) koszty realizacji transakcji.
5. Główne kryteria doboru do portfela Subfunduszu kategorii lokat, o których mowa w art. 10 ust. 5 to:
- a) cena i jej relacja do wartości teoretycznej,
  - b) płynność,
  - c) dostępność,
  - d) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym Subfunduszu,
  - e) koszty transakcyjne i rozliczeniowe,
  - f) sytuacja finansowa kontrahenta (w przypadku Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych).

LIMITY I OGRANICZENIA INWESTYCYJNE SUBFUNDUSZY

Artykuł 12

1. Z zastrzeżeniem ust. 2-10, Fundusz nie może lokować więcej niż 5% (pięć procent) wartości Aktywów Subfunduszu w zdematerializowane papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
2. O ile postanowienia Statutu odnoszące się do danego Subfunduszu tak stanowią, limit, o którym mowa w ust. 1, może być zwiększony do 10% (dziesięć procent), jeżeli łączna wartość lokat w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego podmiotów, w których Fundusz ulokował ponad 5% (pięć procent) wartości Aktywów Subfunduszu nie przekroczy 40% (czterdzieści procent) wartości Aktywów Subfunduszu.
3. Suma lokat w listy zastawne oraz dłużne papiery wartościowe, o których mowa w art. 97 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, nie może przekraczać 80% (osiemdziesiąt procent) wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Lokat w listy zastawne nie uwzględnia się przy ustalaniu limitu, o którym mowa w ust. 2.
5. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o Rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu

stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.

6. O ile postanowienia Statutu odnoszące się do danego Subfunduszu tak stanowią, Fundusz może lokować do 20% (dwadzieścia procent) wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 5.
7. O ile postanowienia Statutu odnoszące się do danego Subfunduszu tak stanowią, w przypadku, o którym mowa w ust. 6, Fundusz nie może lokować więcej niż 10% (dziesięć procent) wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 5.
8. O ile postanowienia Statutu odnoszące się do danego Subfunduszu tak stanowią, z zastrzeżeniem ust. 10, Fundusz może lokować powyżej 35% (trzydzieści pięć procent) wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, a także w papiery wartościowe emitowane przez Państwo Członkowskie lub jedno z następujących państw należących do OECD innych niż Rzeczypospolita Polska: Australia, Austria, Belgia, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea, Luksemburg, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Portugalia, Słowacja, Stany Zjednoczone Ameryki, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
9. O ile postanowienia Statutu odnoszące się do danego Subfunduszu tak stanowią, z zastrzeżeniem ust. 10, Fundusz może lokować powyżej 35% (trzydzieści pięć procent) wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 8, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem, nie może przekroczyć 35% (trzydzieści pięć procent) wartości Aktywów Subfunduszu.
10. W przypadku przekroczenia limitów wskazanych w ust. 8 lub 9, Fundusz jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% (trzydzieści procent) wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Fundusz może lokować nie więcej niż 20% (dwadzieścia procent) wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytuły uczestnictwa funduszu zagranicznego lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 101 ust. 1 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
12. Łączna wartość lokat Aktywów Subfunduszu w tytuły uczestnictwa instytucji wspólnego

inwestowania innych niż jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

POŻYCZKI I KREDYTY

Artykuł 13

1. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe na warunkach i przy zachowaniu limitów określonych w Ustawie o Funduszach Inwestycyjnych.
2. Fundusz może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% (dziesięć procent) WANS w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

UMOWY Z INNYMI FUNDUSZAMI ZARZĄDZANYMI PRZEZ TOWARZYSTWO

Artykuł 14

Fundusz może zawierać umowy, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, z innymi funduszami zarządzanymi przez Towarzystwo.

DOCHODY FUNDUSZU I SUBFUNDUSZY

Artykuł 15

1. Dochody osiągnięte z dokonywanych inwestycji Funduszu powiększają wartość Aktywów Funduszu i odpowiednio wartość Aktywów Subfunduszy oraz wartość Jednostek Uczestnictwa.
2. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom.

ŚWIADCZENIA DODATKOWE

Artykuł 16

1. Uczestnikowi, który na podstawie umowy z Towarzystwem zobowiązał się do inwestowania znacznych środków w Jednostki Uczestnictwa, Towarzystwo może przyznać dodatkowe świadczenie pieniężne ustalone i wypłacane na zasadach określonych w kolejnych ustępach niniejszego artykułu.
2. Warunkiem przyznania przez Towarzystwo świadczenia, o którym mowa w ust. 1, jest:

- a) zawarcie przez uczestnika umowy bezpośrednio z Towarzystwem oraz - o ile Umowa nie stanowi inaczej - dokonywanie przez Uczestnika Funduszu wyłącznie wpłat bezpośrednich na rachunek Funduszu, bez pośrednictwa Dystrybutora,
  - b) posiadanie przez Uczestnika, który zawarł umowę, określoną w ust. 1 w danym okresie rozrachunkowym takiej liczby Jednostek Uczestnictwa zapisanych na jego Subrejestrach w danym Subfunduszu lub we wszystkich Subfunduszach, że średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu lub Subfunduszy przypadających na posiadane przez niego Jednostki Uczestnictwa w okresie rozrachunkowym była wyższa niż 500.000 (pięćset tysięcy) złotych. Okresem rozrachunkowym jest okres brany pod uwagę przy ustalaniu liczby Jednostek Uczestnictwa, których posiadanie uprawnia Uczestnika do otrzymania świadczenia, o którym mowa w niniejszym punkcie. Długość okresu rozrachunkowego określona jest w umowie, o której mowa w ust. 1, i może być ustanowiona w szczególności jako kwartalny, półroczny, roczny okres rozrachunkowy. Strony umowy, o której mowa w ust. 1, mogą ustalić inną długość okresu rozrachunkowego.
3. Wysokość świadczenia na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1, ustalona zostanie jako część wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie danym Subfunduszem, naliczonego od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez Uczestnika Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu.
  4. Wysokość świadczenia na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1, zależęć będzie od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez danego Uczestnika Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu w okresie rozrachunkowym oraz długości okresu rozrachunkowego.
  5. Spełnienie świadczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonywane jest poprzez nabycie na rzecz Uczestnika Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu za kwotę należnego mu świadczenia, po cenie Jednostek Uczestnictwa obowiązującej w dniu realizacji świadczenia, chyba że Uczestnik zdecyduje o wypłacie świadczenia w formie pieniężnej powiadamiając o tym Towarzystwo najpóźniej na 7 dni roboczych przed datą spełnienia świadczenia w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
  6. Realizacja świadczenia następuje w terminie do 7 dnia roboczego następnego okresu rozliczeniowego za poprzedni okres rozliczeniowy.
  7. Świadczenie dodatkowe, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również Uczestnikom Funduszu w ramach: pracowniczych programów emerytalnych lub Programów Oszczędnościowych, o ile łączna wartość zainwestowanych środków pieniężnych odpowiednio w ramach danego pracowniczego programu emerytalnego lub Programu Oszczędnościowego, spełnia warunki określone w ust. 2. W takich przypadkach zasady

obliczania, wysokość i sposób wypłaty świadczenia dodatkowego określa odpowiednio: umowa o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszu inwestycyjnego (pracowniczy program emerytalny) lub umowa z Funduszem (Plan Oszczędnościowy).

8. Szczegółowe zasady obliczania, wysokość i sposoby wypłaty świadczenia dodatkowego każdorazowo określa umowa, o której mowa w ust.1.

Rozdział III

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

CECHY JEDNOSTKI UCZESTNICTWA, ZASADY ZBYWANIA I ODKUPYWANIA

Artykuł 17

1. Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu tej samej kategorii reprezentują jednakowe prawa majątkowe.
2. Jednostki Uczestnictwa są podzielne.
3. Jednostki Uczestnictwa nie są oprocentowane.
4. Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie.
5. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu.
6. Jednostki Uczestnictwa są umarzone z mocy prawa z chwilą ich odkupienia przez Fundusz.
7. Jednostki Uczestnictwa mogą być przedmiotem zastawu. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika odpowiedniego zapisu w Subrejestrze, po przedstawieniu Funduszowi umowy zastawu.
8. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu nie wymaga przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego, jeżeli zaspokojenie to następuje na podstawie umowy zastawu ustanowionego zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz.U. Nr 91 poz. 871). W takim przypadku Fundusz dokonuje wypłaty na rachunek zastawnika kwoty należnej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
9. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa jest zmienna.
10. Fundusz zbywa i odkupuje od Uczestników Jednostki Uczestnictwa, a także dokonuje

Zamiany każdego Dnia Wyceny. Termin, w jakim Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa po dokonaniu przez Uczestnika wpłaty na ich nabycie nie może być dłuższy niż 7 dni. Termin, w jakim Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa po zgłoszeniu żądania ich odkupienia przez Uczestnika nie może być dłuższy niż 7 dni.

11. Nabycie Jednostek Uczestnictwa nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu nabycia i informację o wpłynięciu środków na nabycie Jednostek na rachunek Subfunduszu. Wszystkie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odnośnie których Agent Transferowy otrzymał tego samego dnia informację o ich złożeniu, realizowane są według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej dla tego samego Dnia Wyceny, określonego zgodnie z zasadami, o których mowa powyżej.
12. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5 Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia, z zastrzeżeniem poniższego. Wszystkie zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odnośnie których Agent Transferowy otrzymał tego samego dnia informację o ich złożeniu, realizowane są według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej dla tego samego Dnia Wyceny, określonego zgodnie z zasadami, o których mowa powyżej. Dyspozycje dotyczące odkupienia Jednostek Uczestnictwa w ramach IKE lub IKZE w szczególności dyspozycje Zwrotu, Częściowego Zwrotu (dotyczy IKE), Wyплаты, Wyплаты Transferowej z IKE lub IKZE są realizowane w terminach wskazanych w Umowie o IKE lub Umowie o IKZE, ustalonych zgodnie z przepisami Ustawy o IKE i IKZE. Dyspozycje dotyczące odkupienia Jednostek Uczestnictwa w ramach PPE są realizowane w terminach wskazanych w odpowiedniej umowie dotyczącej PPE, ustalonych zgodnie z przepisami Ustawy o PPE.
13. Zamiana Jednostek Uczestnictwa, w wyniku której nabywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5 Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym zlecenie Zamiany zostało otrzymane przez Agenta Transferowego. Zamiana Jednostek Uczestnictwa, w wyniku której odkupywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym zlecenie Zamiany zostało otrzymane przez Agenta Transferowego, z zastrzeżeniem poniższego. Wszystkie zlecenia Zamiany Jednostek Uczestnictwa otrzymane przez Agenta Transferowego tego samego dnia realizowane są według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej dla

tego samego Dnia Wyceny, określonego zgodnie z zasadami, o których mowa powyżej. Z zastrzeżeniem zdania poprzedniego, Zamiana Jednostek Uczestnictwa oraz dyspozycja zmiany alokacji w ramach umów z Uczestnikiem dotyczących PPE, IKE, IKZE lub Planów Oszczędnościowych, nastąpi według Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalonej nie później niż dla 5. Dnia Wyceny przypadającego po Dniu Wyceny, w którym zlecenie Zamiany lub dyspozycja zmiany alokacji zostały otrzymane przez Agenta Transferowego.

14. Oświadczenie o zawarciu Umowy o IKE lub Umowy o IKZE lub deklaracja przystąpienia do PPE stanowi zlecenie otwarcia Subrejstru.
15. Fundusz zbywa następujące kategorie Jednostek Uczestnictwa, różniące się w szczególności sposobem pobierania opłat manipulacyjnych, wysokością opłaty za zarządzanie, której wysokość określa Prospekt:
  - a) Jednostki Uczestnictwa kategorii A - charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie, Zamianę i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa kategorii A,
  - b) Jednostki Uczestnictwa kategorii B - charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie i Zamianę Jednostek Uczestnictwa kategorii B,
  - c) Jednostki Uczestnictwa kategorii C - charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną z tytułu Zamiany i odkupywania Jednostek Uczestnictwa kategorii C,
  - d) Jednostki Uczestnictwa kategorii P - charakteryzują się tym, że Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie, Zamianę i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa kategorii P,
  - e) Maksymalne wysokości powyższych opłat są określone w odpowiednich postanowieniach Statutu dotyczących każdego Subfunduszu.
16. Jednostki Uczestnictwa każdej kategorii, posiadane przez Uczestnika, ewidencjonowane są na odrębnych Subrejestrach.
17. Jednostki Uczestnictwa nabyte w ramach IKE, IKZE, PPE oraz Planu Oszczędnościowego są ewidencjonowane na odrębnym Subrejestrze.
18. Jednostki Uczestnictwa mogą być ewidencjonowane na odrębnych Subrejestrach także w przypadkach określonych przez Towarzystwo na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1. Towarzystwo w szczególności może uzależnić możliwość posiadania przez Uczestnika więcej niż jednego Subrejstru od wartości Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu lub wysokości dokonywanej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa, w tym również w wyniku Zamiany Jednostek Uczestnictwa.
19. Fundusz identyfikuje Jednostki Uczestnictwa zaewidencjonowane na każdym Subrejestrze Uczestnika w szczególności po dacie i cenie nabycia Jednostek

Uczestnictwa.

20. Fundusz realizuje wypłaty środków z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa niezwłocznie począwszy od drugiego dnia roboczego po dniu odkupienia, chyba że opóźnienie dokonania wypłaty jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.
21. Wypłaty kwoty z tytułu odkupienia Jednostek kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P Fundusz dokonuje poprzez przekazanie jej na rachunek bankowy albo w gotówce u Dystrybutora upoważnionego przez Fundusz do wypłaty kwot należnych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z dyspozycją Uczestnika, z zastrzeżeniem, że Fundusz nie może upoważnić do wypłaty kwot należnych Uczestnikowi Dystrybutorów, o których mowa w art. 32 ust. 2 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych. W przypadku, jeśli wypłaty kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa dokonywane przez Fundusz na rzecz Uczestnika będą podlegały potrąceniom, w szczególności z tytułu podatku, Fundusz będzie dokonywać wypłaty na rzecz Uczestnika po potrąceniu wymaganych kwot.

PODZIAŁ JEDNOSTKI UCZESTNICTWA

Artykuł 18

1. Fundusz zastrzega sobie możliwość dokonywania podziału Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu.
2. Podział ten dokonany zostanie poprzez podzielenie każdej Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu przez określoną liczbę na równe części tak, aby całkowita wartość posiadanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu po podziale była równa wartości Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu przed podziałem.
3. Decyzja o podziale Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zostanie opublikowana w dzienniku, o którym mowa w art. 41 ust. 2 co najmniej na 2 (dwa) tygodnie przed podziałem.
4. W ciągu 5 (pięć) Dni Wyceny od dokonania podziału Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, Fundusz wystawi Uczestnikom pisemne potwierdzenia dotyczące liczby i wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu posiadanych przez nich po podziale.

CENA JEDNOSTKI UCZESTNICTWA I OPŁATY MANIPULACYJNE

Artykuł 19

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie równej WANSJU danej kategorii w Dniu Wyceny, w którym nastąpiło zbycie, zgodnie z art. 40 ust. 4.

2. Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną, której maksymalna wysokość określona jest osobno dla każdego Subfunduszu w Części II Statutu.
3. Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną, której maksymalna wysokość określona jest osobno dla każdego Subfunduszu w Części II Statutu.
4. Towarzystwo może obniżyć opłaty manipulacyjne obowiązujące w Funduszu lub zaniechać ich pobierania:
  - a) w stosunku do określonych grup nabywców, w szczególności:
    - osób dokonujących wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu;
    - Uczestników posiadających Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy, a także jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne innych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, zawierających w nazwie wyraz „Raiffeisen”;
    - Uczestników Planów Oszczędnościowych, PPE, IKE lub IKZE – na warunkach określonych w odpowiednich umowach;
    - Uczestników będących osobami prawnymi;
    - pracowników oraz osób pozostających w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z co najmniej jednym z następujących podmiotów: Towarzystwem, Agentem Transferowym, Depozytariuszem, Dystrybutorem, akcjonariuszem Towarzystwa, podmiotem dominującym lub zależnym w stosunku do akcjonariuszy Towarzystwa;
    - podmiotów będących nabywcami usług finansowych świadczonych przez Towarzystwo, akcjonariuszy Towarzystwa lub podmioty dominujące lub zależne w stosunku do akcjonariuszy Towarzystwa;
  - b) w przypadku prowadzenia kampanii promocyjnej w określonym czasie lub dla określonych grup nabywców;
  - c) w przypadku składania Zleceń za pośrednictwem wybranych Dystrybutorów, na zasadach określonych odrębną umową pomiędzy Towarzystwem a Dystrybutorem;
  - d) w wyjątkowych sytuacjach w stosunku do osób, których reklamacje zostały uwzględnione przez Towarzystwo;
  - e) na wniosek Uczestnika w przypadku opłat pobieranych przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa lub opłat pobieranych od pierwszej wpłaty na IKE lub IKZE lub pierwszej przyjętej na IKE lub IKZE Wyплаты Transferowej, na zasadach określonych odrębną umową pomiędzy Towarzystwem a Dystrybutorem;

- f) w innych przypadkach, na wniosek Uczestnika, za zgodą Towarzystwa.
5. Informacja o kampanii promocyjnej, w tym odnośnie warunków udziału w promocji, zostanie opublikowana na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1, lub przekazana za pośrednictwem poczty lub udostępniona przez Dystrybutora nie później niż w dniu rozpoczęcia promocji.
  6. Towarzystwo wskazuje Dystrybutorów, o których mowa w ust. 4 lit. c), na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1, lub poprzez ogłoszenie w dzienniku, o którym mowa w art. 41 ust. 2.
  7. Dla potrzeb obliczania opłaty manipulacyjnej, wartości Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P nie sumuje się, o ile nie zostało to odrębnie wskazane w tabeli opłat manipulacyjnych przez Towarzystwo.

Artykuł 20

1. Zarząd Towarzystwa może obniżyć do wysokości nie niższej niż 1 (jeden) grosz wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, a także w ramach PPE obsługiwanych przez Subfundusz oraz w ramach IKE lub IKZE. Z zastrzeżeniem minimalnej wysokości Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat określonych w Części II Statutu, wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach Planów Oszczędnościowych, określają zasady uczestnictwa w Planie Oszczędnościowym. Z zastrzeżeniem maksymalnej wysokości Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat określonych w Części II Statutu, wysokość Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat dla podmiotów, które nabędą Jednostki Uczestnictwa w ramach PPE obsługiwanych przez Subfundusz, określona jest w odpowiedniej umowie o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do Subfunduszu zgodnie z Ustawą o PPE, zawartej pomiędzy Funduszem a pracodawcą, w ramach IKE w Umowie o IKE, a w ramach IKZE w Umowie o IKZE.
2. Szczegółowe warunki zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy, a także obniżenia wysokości Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat do Subfunduszy reguluje Prospekt.

WPLĄTY BEZPOŚREDNIE

Artykuł 21

Jednostki Uczestnictwa mogą być nabywane na otwarty Subrejestr poprzez dokonanie przelewu środków pieniężnych bezpośrednio na rachunek nabyć Funduszu związany z danym Subfunduszem, a w przypadku IKE, IKZE, Planów Oszczędnościowych, PPE lub

kampanii promocyjnej, o której mowa w art. 19 ust. 4 lit. b) również na inny rachunek nabyć Funduszu, prowadzony przez Depozytariusza, jeżeli w takim przypadku dla wpłat na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy dedykowany jest odrębny rachunek nabyć.

WSPÓLNY SUBREJESTR MAŁŻEŃSKI

Artykuł 22

1. Osoby pozostające w związku małżeńskim mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa na swój Wspólny Subrejestr Małżeński, z wyjątkiem Jednostek Uczestnictwa nabywanych w ramach Planów Oszczędnościowych, a także w ramach PPE oraz w ramach IKE lub IKZE.
2. W zakresie nieuregulowanym w Statucie, sposób i szczegółowe warunki prowadzenia Wspólnego Subrejestru Małżeńskiego reguluje Prospekt.

ZAWIESZENIE ZBYWANIA I ODKUPYWANIA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Artykuł 23

1. Fundusz inwestycyjny może zawiesić Zbywanie Jednostek Uczestnictwa oddzielnie dla każdego Subfunduszu na 2 (dwa) tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres dłuższy niż 2 (dwa) tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 (dwóch) miesięcy.
2. Jeżeli WANS przekracza kwotę 200.000.000 (dwieście milionów) złotych, Fundusz po podjęciu odpowiedniej uchwały przez zarząd Towarzystwa, może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu. W przypadku podjęcia decyzji o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu wyznaczany jest dzień, od którego następuje zawieszenie zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, przy czym może to być dzień przypadający najwcześniej na następny Dzień Giełdowy i nie później niż na 5 (piąty) Dzień Giełdowy po dniu ogłoszenia o zamiarze zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
3. Jeżeli WANS spadnie poniżej kwoty wskazanej w ust. 2, stanowiącej podstawę zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, i została podjęta decyzja o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, o której mowa w ust. 1, Fundusz po podjęciu odpowiedniej uchwały przez zarząd Towarzystwa, może rozpocząć ponowne zbywanie Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu. W przypadku podjęcia decyzji o wznowieniu zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu wyznaczany jest

dzień, od którego następuje wznowienie zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, przy czym może to być dzień przypadający najwcześniej na następny Dzień Giełdowy i nie później niż na 5 (piąty) Dzień Giełdowy po dniu ogłoszenia o zamiarze wznowienia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

4. Fundusz ogłosi o zamiarze zawieszenia i wznowienia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1, nie później niż następnego dnia po podjęciu odpowiedniej uchwały przez zarząd Towarzystwa oraz niezwłocznie udostępni odpowiednią informację za pośrednictwem Dystrybutorów. Ogłoszenie o zamiarze zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu będzie zawierać w szczególności informacje o okresie planowanego zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu oraz sposobie rozliczenia zwrotów wpłat na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
5. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa na 2 (dwa) tygodnie, jeżeli:
  - 1) w okresie ostatnich 2 (dwóch) tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oraz Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10% Wartości Aktywów Subfunduszu albo
  - 2) nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części Aktywów Funduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
6. W przypadkach, o których mowa w ust. 6, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję:
  - 1) odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres dłuższy niż 2 tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 miesięcy,
  - 2) Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w ratach w okresie nieprzekraczającym 6 (sześć) miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
7. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oddzielnie od pozostałych Subfunduszy.
8. Do terminów, o których mowa w art. 17 ust. 10 zdanie drugie i trzecie nie wlicza się okresów zawieszenia zbywania lub odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

KONWERSJA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Artykuł 24

Jednostki Uczestnictwa Funduszu nie podlegają Konwersji na jednostki uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo. Nie jest możliwe nabycie

Jednostek Uczestnictwa Funduszu w drodze Konwersji.

ZAMIANA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Artykuł 25

1. Uczestnik Funduszu ma prawo na podstawie jednego Zlecenia dokonać Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami.
2. Zamiana polega na złożeniu przez Uczestnika żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa jednego Subfunduszu z równoczesnym żądaniem zbycia, za uzyskane środki pieniężne, Jednostek Uczestnictwa innego Subfunduszu.
3. Jednostki Uczestnictwa danej kategorii mogą podlegać Zamianie do innego Subfunduszu wyłącznie na Jednostki Uczestnictwa tej samej kategorii. Jednostki Uczestnictwa zaewidencjonowane w ramach IKE lub IKZE mogą podlegać Zamianie wyłącznie na Jednostki Uczestnictwa tej samej kategorii zaewidencjonowane w ramach IKE lub IKZE prowadzonego przez inny Subfundusz.
4. Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa przez WANSJU.
5. Szczegółowe zasady Zamiany Jednostek Uczestnictwa reguluje Prospekt.

REINWESTYCJA

Artykuł 26

1. Uczestnikowi przysługuje prawo do zwolnienia z opłaty manipulacyjnej w przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu do równowartości kwoty uzyskanej z odkupienia Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu, pod warunkiem, że Reinwestycja nastąpi w ciągu 90 dni od dnia odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
2. Reinwestycja nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa nabywanych w ramach Programów Oszczędnościowych, IKE oraz IKZE lub PPE.
3. Uczestnik ma prawo do zwolnienia z opłaty manipulacyjnej w ramach Reinwestycji nie więcej, niż 1 raz w danym roku kalendarzowym przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa, bez względu na liczbę Subrejestrów, z których nastąpiło odkupienie.
4. Dokonując wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa, Uczestnik ma obowiązek wskazać:
  - a) że chce skorzystać z prawa do Reinwestycji,
  - b) Dzień Wyceny, w którym zrealizowano Zlecenie odkupienia,
  - c) numer Subrejestru, na który ma nastąpić nabycie Jednostek Uczestnictwa.

5. Reinwestycja środków uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa może zostać dokonana wyłącznie w ramach jednego nabycia i wyłącznie na Subrejestr, z którego zrealizowano Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

BLOKADA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Artykuł 27

1. Uczestnik może złożyć dyspozycję ustanowienia blokady części lub całości posiadanych przez niego Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze. Blokadą mogą również objęte Jednostki Uczestnictwa nabywane w przyszłości (blokada Subrejstru Uczestnika).
2. Blokada polega na wyłączeniu, przez określony okres lub do odwołania, możliwości składania i realizacji zleceń w wyniku których następuje zmniejszenie salda Subrejstru (w tym odkupienia, Zamiany, Konwersji i Transferu). W okresie obowiązywania blokady Fundusz będzie zobowiązany do nierealizowania zleceń odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. Blokada może zostać odwołana przez Uczestnika w każdym czasie.
4. Szczegółowe zasady ustanawiania i znoszenia blokady określa Prospekt.

SKŁADANIE ZLECEŃ ZA POMOCĄ URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH

Artykuł 28

1. Uczestnik Funduszu może składać Zlecenia za pośrednictwem urządzeń telekomunikacyjnych w przypadku gdy Fundusz zaoferuje możliwość składania zleceń za ich pomocą. Na potrzeby Statutu za urządzenia telekomunikacyjne uważa się faks, telefon i Internet.
2. O zaoferowaniu Uczestnikom Funduszu możliwości składania zleceń za pomocą telefonu, telefaksu lub Internetu Fundusz poinformuje w drodze ogłoszenia na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1, lub za pośrednictwem Dystrybutora.
3. Warunki techniczne składania Zleceń za pośrednictwem urządzeń telekomunikacyjnych, w tym sposób identyfikacji Uczestnika, określają odpowiednie zasady udostępniane przez Fundusz. Zasady takie nie mogą zmieniać praw Uczestników, ani ograniczać obowiązków i odpowiedzialności Funduszu wynikających z przepisów prawa i Statutu.
4. W przypadku awarii urządzeń służących do odbierania, rejestrowania, identyfikowania lub przekazywania Zleceń, Fundusz lub Dystrybutor może odmówić przyjęcia Zlecenia składanego za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych.
5. W przypadku istotnych i uzasadnionych wątpliwości, co do treści Zlecenia, tożsamości lub uprawnień osoby składającej Zlecenie za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych,

Fundusz lub Dystrybutor może odmówić realizacji Zlecenia.

6. Wszystkie Zlecenia składane przez Uczestników Funduszu telefonicznie są nagrywane i przechowywane w celach dowodowych przez okres wymagany przez prawo. Wszystkie Zlecenia internetowe są przechowywane w formie elektronicznej przez okres wymagany przez prawo.

KOLEJNOŚĆ REALIZACJI ZLECEŃ

Artykuł 29

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, Zlecenia realizowane są zgodnie z kolejnością, w jakiej zostały otrzymane przez Agenta Transferowego, z wyłączeniem przypadku otrzymania zlecenia ustanowienia blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa, które to Zlecenia realizowane będą w pierwszej kolejności.
2. W przypadku otrzymania przez Agenta Transferowego tego samego dnia Zleceń tego samego rodzaju dotyczących tego samego Subrejstru, Zlecenia będą realizowane w następującej kolejności:
  - a) odwołanie pełnomocnictwa,
  - b) blokada Rejestru Uczestnika Funduszu,
  - c) pozostałe zlecenia wykonane są w następującym porządku: nabycie, Zamiana, odkupienie.
3. W ramach Subrejestrów prowadzonych dla osób pozostających w związku małżeńskim, Zlecenia realizowane będą w kolejności i na zasadach określonych w ust. 1-2, chyba, że jeden z małżonków najpóźniej w chwili składania Zlecenia przez drugiego małżonka zgłosi swój sprzeciw. W sytuacji, o której mowa powyżej, Zlecenie będzie zrealizowane wyłącznie na podstawie zgodnego oświadczenia obojga małżonków.

POTWIERDZENIA REALIZACJI ZLECEŃ

ZBYCIA LUB ODKUPIENIA JEDNOSTEK UCZESTNICTWA

Artykuł 30

1. Każdorazowo po dokonaniu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie, chyba że Uczestnik wyraził pisemną zgodę na doręczanie tych potwierdzeń przy użyciu innego nośnika informacji, niż papier, w innych terminach wskazanych przez Towarzystwo, na ich osobisty odbiór lub przekazanie za pomocą poczty elektronicznej. Potwierdzenie określa w szczególności:
  - a) dane identyfikujące Uczestnika oraz numer Subrejstru,
  - b) datę sporządzenia potwierdzenia,

- c) nazwę Funduszu i nazwę Subfunduszu,
  - d) liczbę i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu będących przedmiotem zbycia lub odkupienia,
  - e) liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek,
  - f) datę zbycia lub odkupienia Jednostek.
2. Z zastrzeżeniem ust. 5, potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, może być przekazane w formie wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem i będzie wysłane na adres wskazany przez Uczestnika nie później niż w ciągu 7 (siedmiu) dni po zrealizowaniu Zlecenia, chyba że opóźnienie będzie następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.
  3. W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych.
  4. Na wszystkich potwierdzeniach transakcji, informacjach o stanie Subrejestrów oraz innych dokumentach wydawanych przez Fundusz, w których podaje się liczbę Jednostek Uczestnictwa, liczba ta będzie podawana do 4 (czterech) miejsc po przecinku.
  5. Plany Oszczędnościowe, Umowy o IKE, Umowy o IKZE oraz umowy zawierane w ramach PPE mogą przewidywać doręczanie potwierdzeń, o których mowa w ust. 1, w innych terminach i w sposób określony w Planie Oszczędnościowym, w Umowie o IKE, Umowie o IKZE lub w umowie zawieranej w ramach PPE.
  6. Uczestnik powinien niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 14 (czternastu) dni od otrzymania potwierdzenia zawiadomić Fundusz za pośrednictwem Dystrybutora lub Agenta Transferowego o każdej stwierdzonej nieprawidłowości, w tym w szczególności o niezgodności danych zawartych w treści potwierdzenia ze stanem faktycznym. Uczestnik powinien także niezwłocznie poinformować Fundusz o nieotrzymaniu potwierdzenia.

Rozdział IV

UCZESTNICY FUNDUSZU

Artykuł 31

Z zastrzeżeniem kolejnego zdania, Uczestnikiem Funduszu może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej. Uczestnikami Funduszu nie mogą być fundusze inwestycyjne otwarte, fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania z siedzibą za granicą zarządzane przez Towarzystwo lub podmiot z grupy kapitałowej Towarzystwa. Powyższe ograniczenie związane jest z możliwością

lokowania przez Fundusz Aktywów Subfunduszy w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, które zgodnie, odpowiednio, ze statutem lub regulaminem, danego funduszu inwestycyjnego otwartego, funduszu zagranicznego lub instytucji mogą lokować łącznie więcej niż 10% (dziesięć procent) wartości swoich aktywów w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

PRAWA UCZESTNIKÓW FUNDUSZU

Artykuł 32

Na zasadach określonych w niniejszym Statucie oraz w Prospekcie, Uczestnikowi przysługuje prawo do:

- a) nabywania Jednostek Uczestnictwa, w tym również na Wspólny Subrejestr Małżeński, pod warunkiem pozostawania w związku małżeńskim i ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej,
- b) odkupienia, Zamiany, transferu oraz blokady Jednostek Uczestnictwa,
- c) dokonania Reinwestycji,
- d) zwolnienia z opłaty manipulacyjnej lub jej obniżenia,
- e) otrzymywania Świadczenia Dodatkowego, po spełnieniu warunków określonych w Statucie,
- f) ustanowienia i odwołania pełnomocnika,
- g) otrzymania potwierdzenia zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
- h) ustanowienia blokady Jednostek Uczestnictwa,
- i) ustanowienia zastawu na Jednostkach Uczestnictwa.
- j) składania zleceń za pomocą internetu, telefonu i telefaksu oraz za pomocą elektronicznych nośników informacji, w tym Systemu IVR,
- k) uczestniczenia w IKE, IKZE oraz w Planach Oszczędnościowych i PPE, o których mowa w Prospekcie.

SKŁADANIE OŚWIADCZEŃ ORAZ PEŁNOMOCNICTWA

Artykuł 33

1. W przypadku osób fizycznych czynności związane z uczestnictwem w Funduszu mogą być wykonywane:
  - a) w przypadku osoby fizycznej mającej pełną zdolność do czynności prawnych - przez tę osobę fizyczną lub przez jej pełnomocników,

- b) w przypadku osoby fizycznej mającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych - przez tę osobę fizyczną za zgodą jej przedstawiciela ustawowego lub przez jej przedstawiciela ustawowego w zakresie czynności zwykłego zarządu, a w zakresie przekraczającym te czynności na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego,
  - c) w przypadku osoby fizycznej niemającej zdolności do czynności prawnych - przez jej przedstawiciela ustawowego w zakresie czynności zwykłego zarządu, a w zakresie przekraczającym te czynności – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego.
2. Osoba lub osoby działające w imieniu osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej zobowiązane są do przedstawienia dokumentów potwierdzających umocowanie.
  3. Udzielenie pełnomocnictwa do działania na Wspólnym Subrejestrze Małżeńskim może być dokonane wyłącznie przez zgodne i jednoczesne oświadczenie małżonków. Odwołanie pełnomocnictwa następuje przez oświadczenie przynajmniej jednego z małżonków.
  4. Do czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu, w tym do nabywania i żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa, można ustanowić pełnomocnika. Uczestnik może posiadać maksymalnie 5 (pięciu) pełnomocników do Subrejestru. Pełnomocnikowi nie przysługuje prawo udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem szczególnych przypadków, gdy Fundusz bądź Dystrybutor, za pisemną zgodą Funduszu, wyrazi zgodę na udzielenie dalszego pełnomocnictwa. Szczegółowe zasady ustanawiania i odwoływania pełnomocników reguluje Prospekt.

Rozdział V

INDYWIDUALNE KONTA EMERYTALNE, INDYWIDUALNE KONTA ZABEZPIECZENIA EMERYTALNEGO

Artykuł 34

1. Fundusz może prowadzić IKE oraz IKZE na zasadach określonych w Ustawie o IKE i IKZE, Statucie i zawieranych przez Fundusz z Oszczędzającymi Umowach o IKE oraz Umowach o IKZE.
2. Fundusz udostępnia informacje dotyczące prowadzenia IKE oraz IKZE na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1.
3. Prawo do wpłat na IKE lub IKZE przysługuje osobie fizycznej, która spełnia warunki określone w Ustawie o IKE i IKZE i zawarła z Funduszem Umowę o IKE lub Umowę o IKZE.

4. Na IKE oraz IKZE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden Oszczędzający.
5. Umowa o IKE oraz Umowa o IKZE może być zawarta z Funduszem lub z kilkoma funduszami inwestycyjnymi zarządzanymi przez Towarzystwo, o ile fundusze te prowadzą IKE lub IKZE, pod warunkiem, że łączna suma wpłat do wszystkich funduszy inwestycyjnych w roku kalendarzowym nie przekroczy maksymalnej dopuszczalnej kwoty wpłat, odpowiednio, do IKE lub IKZE, określonej zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE.
6. Fundusz może zawiesić oferowanie IKE oraz IKZE. Informacja o zawieszeniu oferowania IKE lub IKZE zostanie podana na stronie internetowej, o której mowa w art. 42 ust. 1. Informacja o tym, czy Fundusz w danym czasie oferuje IKE lub IKZE, jest dostępna w każdym czasie u Dystrybutora. Zawieszenie oferowania IKE lub IKZE nie wpływa na zasady prowadzenia IKE lub IKZE dla dotychczasowych Oszczędzających.

Artykuł 35

1. IKE oraz IKZE prowadzone jest na podstawie pisemnej umowy zawartej między Funduszem lub funduszami a Inwestorem lub Uczestnikiem.
2. Umowa o IKE oraz Umowa o IKZE zawierana jest poprzez złożenie deklaracji zawarcia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE na formularzu Umowy o IKE lub Umowy o IKZE udostępnionym przez Fundusz lub fundusze.
3. Umowa o IKE lub Umowa o IKZE zawierana jest z chwilą podpisania przez Oszczędzającego i osobę reprezentującą Fundusz formularza Umowy o IKE lub Umowy o IKZE.
4. Formularz Umowy o IKE lub Umowy o IKZE obejmuje w szczególności oświadczenia, o których mowa w Ustawie o IKE i IKZE.
5. Umowa o IKE lub Umowa o IKZE może być zawarta w trybie korespondencyjnym poprzez przesłanie do wyznaczonych przez Fundusz Dystrybutorów wypełnionego w sposób prawidłowy i podpisanego przez Oszczędzającego formularza Umowy o IKE lub Umowy o IKZE. Towarzystwo ani Fundusz nie ponoszą odpowiedzialności za działania lub zaniechania podmiotów wybranych przez Uczestnika lub Inwestora do przesłania formularza Umowy o IKE lub Umowy o IKZE.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, Umowa o IKE lub Umowa o IKZE zostaje zawarta z chwilą jej podpisania przez osobę reprezentującą Fundusz lub fundusze niezwłocznie po otrzymaniu formularza Umowy o IKE lub Umowy o IKZE.
7. Fundusz może uzależnić podpisanie Umowy o IKE lub Umowy o IKZE w trybie korespondencyjnym od poświadczenia wiarygodności podpisu Oszczędzającego w sposób przez Fundusz określony, a także przekazania kopii określonego przez Fundusz dokumentu potwierdzającego prawdziwość danych Oszczędzającego sporządzonej w

określonej przez Fundusz formie.

8. Fundusz ma prawo odmówić podpisania Umowy o IKE lub Umowy o IKZE w trybie korespondencyjnym, o ile formularz Umowy o IKE nie jest wypełniony w sposób prawidłowy, a w szczególności jeżeli został wypełniony w sposób niekompletny, nieczytelny, nie zawiera oświadczeń wymaganych zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE lub Umową o IKZE, nie zawiera podpisu Oszczędzającego lub budzi wątpliwości co do treści Umowy o IKE lub Umowy o IKZE.
9. Fundusz może zawrzeć Umowę o IKE lub Umowę o IKZE pod warunkiem, że dany Inwestor lub Uczestnik spełnia warunki zawarcia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE oraz złożył oświadczenia wymagane Ustawą o IKE i IKZE.
10. Umowa o IKE lub Umowa o IKZE wchodzi w życie z chwilą pierwszego nabycia przez Oszczędzającego Jednostek Uczestnictwa zaewidencjonowanych w ramach IKE lub IKZE.
11. Oszczędzający obowiązany jest dokonać wpłaty z tytułu pierwszego nabycia Jednostek Uczestnictwa zaewidencjonowanych w ramach IKE lub IKZE na rachunek Subfunduszu lub inny rachunek wskazany przez Fundusz lub Towarzystwo w trybie określonym w Prospekcie, w terminie umożliwiającym nabycie tych Jednostek Uczestnictwa w terminie 90 (dziewięćdziesięciu) dni od dnia zawarcia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE. W przypadku niedokonania wpłaty przez Oszczędzającego w powyższym terminie Umowa o IKE lub Umowa o IKZE ulega rozwiązaniu.
12. Fundusz lub podmiot działający na jego rzecz wydaje Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zawarcia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE.
13. W Umowie o IKE lub Umowie o IKZE Oszczędzający może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na IKE lub IKZE w przypadku jego śmierci. Dyspozycja taka może być w każdym czasie zmieniona przez Oszczędzającego w formie pisemnej, poprzez złożenie oświadczenia zgodnego ze wzorem udostępnionym przez Fundusz lub podmiot działający na jego rzecz.
14. W Umowie o IKE lub Umowie o IKZE Oszczędzający może złożyć zlecenie (dyspozycję) Zamiany Jednostek Uczestnictwa z dodatkowym zastrzeżeniem, iż stają się one skuteczne na warunkach wskazanych, odpowiednio, w Umowie o IKE lub Umowie o IKZE. Złożenie takiego zlecenia (dyspozycji) nie uchybia możliwości dokonywania przez Oszczędzającego Zamiany Jednostek Uczestnictwa na zasadach ogólnych.
15. Jeżeli dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej (z wyłączeniem Zamiany Jednostek Uczestnictwa), Zwrotu lub, w przypadku IKE, Częściowego Zwrotu nastąpi we wskazanym w Umowie o IKE lub Umowie o IKZE terminie nie dłuższym niż 12

(dwanaście) miesięcy licząc od dnia zawarcia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE, Wyplata, Wyplata Transferowa (z wyłączeniem Zamiany Jednostek Uczestnictwa), Zwrot lub Częściowy Zwrot wiąże się z koniecznością poniesienia przez Oszczędzającego dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 39 Ustawy o IKE i IKE w wysokości nie wyższej niż 500 (pięćset) złotych. Opłata pobierana jest przez Towarzystwo. Zasady pobierania takiej opłaty oraz jej wysokość określa Umowa o IKE lub Umowa o IKZE.

16. Umowa o IKE lub Umowa o IKZE określa minimalną sumę wpłat na nabycie Jednostek Uczestnictwa w ramach IKE lub IKZE w ciągu pierwszych 12 (dwunastu) miesięcy obowiązywania Umowy o IKE lub Umowy o IKZE, z zachowaniem, odpowiednio, zasad określonych w art. 13 lub art. 13a Ustawy o IKE i IKZE oraz maksymalnej wysokości Wpłaty Początkowej lub kolejnych wpłat określonych w Części II Statutu.
17. Fundusz może wypowiedzieć Umowę o IKE lub Umowę o IKZE w szczególności w przypadku niedokonania wpłat w wysokości, o której mowa w ust. 16, a także w przypadku, gdy wynika to z obowiązujących przepisów prawa. W przypadku wypowiedzenia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE środki zgromadzone na IKE lub IKZE podlegają Zwrotowi, chyba że zachodzą przesłanki do dokonania Wyplaty lub Wyplaty Transferowej. W przypadku wypowiedzenia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE przez Fundusz, Oszczędzający zostanie powiadomiony o możliwości dokonania Wyplaty Transferowej.
18. Towarzystwo od pierwszej wpłaty na IKE lub IKZE lub pierwszej przyjętej na IKE lub IKZE Wyplaty Transferowej pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej, powiększonej o kwotę 400 (czteryście) złotych. W przypadku kolejnych wpłat na IKE lub IKZE Towarzystwo pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej.

Artykuł 36

1. Oszczędzający może dokonać Zamiany Jednostek Uczestnictwa zaewidencjonowanych w ramach IKE lub IKZE na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu, o ile Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu oferowane są, odpowiednio, w ramach IKE lub IKZE.
2. Zamiana Jednostek Uczestnictwa może dotyczyć całości lub części Jednostek Uczestnictwa zaewidencjonowanych w ramach IKE lub IKZE.

Artykuł 37

1. Wyplata Transferowa środków zgromadzonych w Funduszu w ramach IKE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:

- 1) - z Funduszu do innej instytucji finansowej, z którą Oszczędzający zawarł umowę o IKE,
  - 2) z Funduszu do pracowniczego programu emerytalnego, do którego przystąpił Oszczędzający,
  - 3) z IKE zmarłego Oszczędzającego na IKE osoby uprawnionej albo do pracowniczego programu emerytalnego, do którego przystąpiła osoba uprawniona.
2. Wpłata środków do Funduszu w ramach IKE w drodze dokonania Wyплаты Transferowej z innej instytucji finansowej prowadzącej IKE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:
- 1) z innej instytucji finansowej prowadzącej IKE do Funduszu,
  - 2) z pracowniczego programu emerytalnego, w przypadkach, o których mowa w przepisach o pracowniczych programach emerytalnych, do Funduszu,
  - 3) z IKE zmarłego oszczędzającego na IKE osoby uprawnionej,
- pod warunkiem zawarcia przez Oszczędzającego Umowy o IKE z Funduszem.
3. Wyплата Transferowa środków zgromadzonych w Funduszu w ramach IKZE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:
- 1) z Funduszu do innej instytucji finansowej, z którą Oszczędzający zawarł umowę o IKZE,
  - 2) z IKZE zmarłego Oszczędzającego na IKZE osoby uprawnionej.
4. Wpłata środków do Funduszu w ramach IKZE w drodze dokonania Wyплаты Transferowej z innej instytucji finansowej prowadzącej IKZE jest dokonywana zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:
- 1) z innej instytucji finansowej prowadzącej IKZE do Funduszu,
  - 2) z IKZE zmarłego oszczędzającego na IKZE osoby uprawnionej,
- pod warunkiem zawarcia przez Oszczędzającego Umowy o IKZE z Funduszem.
5. Przedmiotem Wyплаты Transferowej może być wyłącznie całość środków zgromadzonych, odpowiednio, na IKE lub IKZE, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 36 ust. 1.
6. Z chwilą przekazania całości środków zgromadzonych w Funduszu w ramach IKE lub IKZE do innego podmiotu w drodze Wyплаты Transferowej, odpowiednio, Umowa o IKE lub Umowa o IKZE ulega rozwiązaniu.
7. Zasady Częściowego Zwrotu określa Umowa o IKE.

Artykuł 38

1. Wyплата środków zgromadzonych na IKE następuje wyłącznie w przypadkach określonych w Ustawie o IKE i IKZE, tj.:

- a) na wniosek Oszczędzającego po osiągnięciu przez niego wieku 60 (sześćdziesięciu) lat lub nabyciu uprawnień emerytalnych i ukończeniu 55 roku życia oraz spełnieniu warunku:
    - 1) dokonywania wpłat na IKE co najmniej w 5 (pięciu) dowolnych latach kalendarzowych albo
    - 2) dokonania ponad połowy wartości wpłat nie później niż na 5 (pięć) lat przed dniem złożenia przez Oszczędzającego wniosku o dokonanie Wyплаты,
  - b) w przypadku śmierci Oszczędzającego – na wniosek uprawnionego.
2. Wyплата środków zgromadzonych na IKZE następuje wyłącznie w przypadkach określonych w Ustawie o IKE i IKZE, tj.:
    - 1) na wniosek Oszczędzającego po osiągnięciu przez niego wieku 65 (sześćdziesięciu pięciu) lat oraz spełnieniu warunku dokonywania wpłat na IKZE co najmniej w 5 (pięciu) dowolnych latach kalendarzowych,
    - 2) w przypadku śmierci Oszczędzającego – na wniosek uprawnionego.
  3. Oszczędzający, który dokonał Wyплаты z IKE lub IKZE, nie może ponownie założyć, odpowiednio, IKE lub IKZE.
  4. Oszczędzający lub osoba uprawniona może wystąpić o dokonanie Wyплаты środków z IKE lub IKZE w ratach lub jednorazowo. Warunki i terminy Wyплаты określa Umowa o IKE lub Umowa o IKZE.
  5. Zwrot środków zgromadzonych na IKE lub IKZE następuje zgodnie z Ustawą o IKE i IKZE:
    - 1) w razie wypowiedzenia Umowy o IKE lub Umowy o IKZE przez Oszczędzającego lub Fundusz, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wyплаты lub Wyплаты Transferowej,
    - 2) w przypadku, o którym mowa w art. 14 ust. 4 Ustawy o IKE i IKZE.
  6. Zwrotowi podlegają środki zgromadzone na IKE pomniejszone o należny podatek, a w przypadku, gdy na IKE Oszczędzającego przyjęto Wypłatę Transferową z programu emerytalnego, również o kwotę stanowiącą 30% (trzydzieści procent) sumy składek podstawowych wpłaconych do pracowniczego programu emerytalnego po dniu 31 maja 2004 roku.
  7. Oszczędzający może wystąpić o Częściowy Zwrot środków zgromadzonych na IKE pod warunkiem, że środki te pochodziły z wpłat na IKE. Warunki i terminy Częściowego Zwrotu określa Umowa o IKE.

Artykuł 39

1. Fundusz może samodzielnie lub z innymi funduszami inwestycyjnymi zarządzanymi przez Towarzystwo prowadzić PPE oraz programy w ramach Planów

Oszczędnościowych.

2. Fundusz może prowadzić pracownicze programy emerytalne (PPE) zgodnie z zasadami przewidzianymi w Ustawie o PPE. Szczegółowe warunki gromadzenia środków w ramach PPE określa, zgodnie z Ustawą o PPE, umowa o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do Subfunduszu, zawarta pomiędzy Funduszem a pracodawcą prowadzącym PPE, która to umowa określa w szczególności wysokość i sposób pobierania opłat manipulacyjnych.
3. Fundusz w ramach Planu Oszczędnościowego może w szczególności prowadzić:
  - a) Programy Systematycznego Inwestowania (PSI),
  - b) Pracownicze Programy Inwestycyjne (PPI).
4. Fundusz może prowadzić PSI na następujących zasadach:
  - a) nabycie Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI odbywa się na warunkach zawartych w odpowiedniej umowie dodatkowej; przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika Funduszu o przyjęciu regulaminu PSI;
  - b) uczestnictwo w PSI może wiązać się z zadeklarowaniem przez Uczestnika systematyczności wpłat do Subfunduszy lub docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI lub czasu trwania uczestnictwa;
  - c) umowa (regulamin) dotycząca PSI powinna w szczególności określać nazwę PSI, wysokość wpłat Uczestnika PSI, okres na jaki Uczestnik zobowiązuje się systematycznie inwestować środki - w przypadku gdy uczestnictwo w PSI wiąże się z zadeklarowaniem przez Uczestnika systematyczności wpłat do Subfunduszy, zasady pobierania opłat manipulacyjnych, zasady rozwiązania umowy oraz sposób informowania Uczestników o zmianie warunków programu.
5. Fundusz może prowadzić PPI na następujących zasadach:
  - a) postanowienia Statutu dotyczące PSI i PPE stosuje się odpowiednio do PPI,
  - b) wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa mogą być wnoszone przez pracodawcę uczestników PPI.
6. W przypadku gdy, zgodnie z ust. 4 lit. b), przystąpienie do PSI wiąże się z obowiązkiem zadeklarowania docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI, z nabywaniem Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI może wiązać się konieczność poniesienia przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, pobieranej przy pierwszym nabyciu Jednostek Uczestnictwa w ramach PSI. Powyższa opłata naliczana będzie jako wartość procentowa wynosząca nie więcej niż 5% od zadeklarowanej przez Uczestnika, w umowie dotyczącej przystąpienia do PSI, docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach PSI.
7. Uczestnictwo w PPE lub programach prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego (dalej łącznie Program) może wiązać się z ponoszeniem przez

Uczestnika dodatkowych opłat manipulacyjnych pobieranych przy odkupywaniu przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych w ramach Programu, przy czym wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa nie może przekroczyć 5% środków wypłacanych Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Z zastrzeżeniem ust. 6, Towarzystwo, z tytułu zbywania Jednostek Uczestnictwa w ramach uczestnictwa w Programach może pobierać opłatę manipulacyjną, o której mowa w postanowieniach dotyczących poszczególnych Subfunduszy lub opłatę manipulacyjną w wysokości nie wyższej niż 5% wpłaty dokonanej przez nabywcę Jednostek Uczestnictwa w ramach Programu niezależnie od sposobu alokacji środków pomiędzy Subfunduszami lub funduszami w ramach Programu.

8. W przypadku PPE lub poszczególnych Programów prowadzonych w ramach Planu Oszczędnościowego wysokość opłaty manipulacyjnej może ulec obniżeniu lub opłata manipulacyjna może nie być pobierana w ogóle.

Rozdział VI

CZĘSTOTLIWOŚĆ DOKONYWANIA WYCENY AKTYWÓW FUNDUSZU I AKTYWÓW SUBFUNDUSZY, USTALANIA WAN, WANS I WANSJU ORAZ ZASADY DOKONYWANIA WYCENY AKTYWÓW FUNDUSZU I AKTYWÓW SUBFUNDUSZY

Artykuł 40

1. Aktywa Funduszu oraz Aktywa Subfunduszy wycenia się, a zobowiązania Funduszu i Subfunduszy ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia połączonego sprawozdania finansowego obejmującego wszystkie Subfundusze oraz sprawozdań jednostkowych Subfunduszy.
2. Metody i zasady dokonywania wyceny są wspólne dla Aktywów Funduszu oraz Aktywów Subfunduszy, zgodne z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych i zostały opisane w Prospekcie.
3. Ze względu na prowadzoną politykę inwestycyjną Subfunduszy, a także w celu umożliwienia Towarzystwu ustalenia w sposób należyty WAN, WANS oraz ustalenia WANSJU, w tym w szczególności biorąc pod uwagę możliwość uzyskania przez Towarzystwo informacji niezbędnych do przeprowadzenia wyceny Aktywów Funduszu oraz Aktywów Subfunduszy oraz ustalenia WANSJU oraz inne aspekty organizacyjno-techniczne, godziną, w której Fundusz będzie określał ostatnie dostępne kursy przyjmowane do wyceny składników lokat notowanych na aktywnym rynku jest godzina

23.30 czasu urzędowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, to jest czasu środkowoeuropejskiego lub czasu letniego środkowoeuropejskiego w okresie od jego wprowadzenia do odwołania, w Dniu Wyceny.

4. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu oraz Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny obliczana jest w złotych.

Rozdział VII

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE FUNDUSZU

Artykuł 41

1. Na stronie internetowej www.altustfi.pl Fundusz publikuje:
  - a) Prospekt,
  - b) Kluczowe Informacje dla Inwestorów,
  - c) aktualne informacje o zmianach w Prospekcie lub Kluczowych Informacjach dla Inwestorów,
  - d) zmiany Statutu wraz z informacją o terminie wejścia w życie tych zmian,
  - e) roczne i półroczne połączone sprawozdanie finansowe obejmujące Subfundusze oraz roczne i półroczne jednostkowe sprawozdania finansowe dla każdego Subfunduszu,
  - f) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa,
  - g) cenę zbycia i cenę odkupienia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu,
  - h) informację o zmniejszeniu Wartości Aktywów Netto Funduszu poniżej poziomu 2.500.000 (dwóch milionów pięciuset tysięcy) złotych,
  - i) informację o zmniejszeniu Wartości Aktywów Netto Subfunduszu poniżej poziomu 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych,
  - j) pozostałe informacje związane z uczestnictwem w Funduszu.
2. Jeżeli przepis prawa nakłada na Fundusz obowiązek zamieszczenia ogłoszenia w dzienniku, Fundusz dokonuje ogłoszeń w Gazecie Giełdy „Parkiet”.
3. W przypadku, gdy publikacja informacji wskazanych w ust. 2 w Gazecie Giełdy „Parkiet” nie będzie możliwa, w szczególności z powodu zaprzestania lub zawieszenia wydawania Gazety Giełdy „Parkiet” lub innych okoliczności niezależnych od Funduszu, informacje te publikowane będą w dzienniku „Rzeczpospolita”.
4. Przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Fundusz bezpłatnie udostępnia Kluczowe Informacje dla Inwestorów, umożliwiając zapoznanie się z nimi przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa.
5. Fundusz jest obowiązany doręczyć Uczestnikowi bezpłatnie, na jego żądanie, roczne i

półroczne połączone sprawozdanie finansowe obejmujące Subfundusze oraz roczne i półroczne jednostkowe sprawozdania finansowe dla każdego z Subfunduszy, a także Prospekt wraz z aktualnymi informacjami o zmianach w tym Prospekcie.

6. Fundusz ogłasza Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa oraz cenę zbycia i cenę odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niezwłocznie po ich ustaleniu. WANSJU oraz cena zbycia i cena odkupienia Jednostki Uczestnictwa są ogłaszane przez Fundusz w złotych.
7. Fundusz może publikować na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1:
  - a) wyliczenie Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na ostatni dzień miesiąca będący Dniem Wyceny z wyszczególnieniem w podziale na poszczególne Subfundusze rodzajów lokat, w przypadku papierów wartościowych - wyszczególnienie dziedzin, w których prowadzona jest działalność przez emitentów papierów wartościowych posiadanych przez Fundusz oraz informację o dziesięciu najwyższych pod względem wartości lokatach w papiery wartościowe na ostatni dzień miesiąca będący Dniem Wyceny,
  - b) nieaudytowane sprawozdania finansowe Funduszu i Subfunduszy.

Rozdział VIII

LIKWIDACJA FUNDUSZU

Artykuł 42

1. Fundusz ulega rozwiązaniu, z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli:
  - a) cofnięta zostanie decyzja KNF zezwalająca na działalność Towarzystwa lub zezwolenie na działalność Towarzystwa wygasło, a zarządzanie Funduszem nie zostanie przejęte przez inne towarzystwo w terminie 3 (trzech) miesięcy od daty wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia lub od dnia wygaśnięcia zezwolenia,
  - b) Depozytariusz zaprzestanie wykonywania swoich obowiązków i nie zawarto z innym depozytariuszem umowy o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu,
  - c) WAN Funduszu spadnie poniżej 2.000.000 (dwóch milionów) złotych,
  - d) Zarząd Towarzystwa podejmie uchwałę o likwidacji ostatniego Subfunduszu wydzielonego w ramach Funduszu,
  - e) Towarzystwo pozostawało jedynym Uczestnikiem Funduszu przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Rozwiązanie Funduszu następuje po przeprowadzeniu likwidacji. Z dniem rozpoczęcia likwidacji Fundusz nie może zbywać Jednostek Uczestnictwa.
3. Likwidacja Funduszu polega na zbyciu jego Aktywów, ściągnięciu należności Funduszu, zaspokojeniu wierzycieli i umorzeniu Jednostek Uczestnictwa przez wypłatę uzyskanych

środków pieniężnych Uczestnikom Funduszu, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich Jednostek Uczestnictwa.

4. Środki pieniężne, których wypłacenie nie było możliwe, likwidator przekazuje do depozytu sądowego.
5. Towarzystwo lub Depozytariusz ogłosią w sposób określony w art. 41 informację o rozpoczęciu likwidacji Funduszu.
6. W okresie likwidacji likwidator dokonuje wyceny Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszy nie rzadziej niż raz na 7 (siedem) dni w ostatnim w danym tygodniu dniu, w którym odbywa się sesja na GPW. Do wyceny Wartości Aktywów Netto Funduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszy w okresie likwidacji stosuje się postanowienia rozdziału VI.
7. W przypadku rozwiązania Funduszu likwidacji ulegają wszystkie Subfundusze.

Rozdział IX

LIKWIDACJA SUBFUNDUSZU

Artykuł 43

1. Z zastrzeżeniem ust. 9, Fundusz może dokonać likwidacji Subfunduszu, jeżeli:
  - a) WAN Subfunduszu spadnie poniżej 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych,
  - b) Zarząd Towarzystwa podejmie uchwałę o likwidacji Subfunduszu w przypadku gdy w ciągu kolejnych 3 (trzech) miesięcy kalendarzowych suma kosztów związanych z działalnością Subfunduszu ponoszonych przez Towarzystwo przewyższa przychody Towarzystwa z tytułu wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem,
  - c) w przypadku zbycia przez Fundusz wszystkich lokat wchodzących w skład portfela inwestycyjnego tego Subfunduszu.Decyzję o likwidacji Subfunduszu podejmuje Towarzystwo działające w imieniu Funduszu.
2. Likwidatorem Subfunduszu jest Towarzystwo, z wyłączeniem przypadku likwidacji Subfunduszu w związku z rozwiązaniem Funduszu.
3. W przypadku określonym w ust. 1 lit. a) Subfundusz nie ulega rozwiązaniu, jeżeli Zarząd Towarzystwa podejmie uchwałę o połączeniu Subfunduszu z innym Subfunduszem w trybie i na warunkach określonych w art. 44.
4. Od dnia rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu Fundusz nie może zbywać Jednostek Uczestnictwa likwidowanego Subfunduszu.
5. Likwidacja Subfunduszu, jeżeli nie jest związana z likwidacją Funduszu, jest przeprowadzana z zachowaniem następujących zasad:

- 1) Likwidacja Subfunduszu polega na zbyciu jego Aktywów, ściągnięciu należności Subfunduszu, zaspokojeniu wierzycieli i umorzeniu Jednostek Uczestnictwa przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych Uczestnikom Subfunduszu, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich Jednostek Uczestnictwa.
- 2) Zbywanie aktywów likwidowanego Subfunduszu powinno być dokonywane z należywym uwzględnieniem interesów Uczestników tego Subfunduszu i pozostałych Uczestników Funduszu.
- 3) Środki pieniężne, których wypłacenie nie było możliwe likwidator przekazuje do depozytu sądowego.
- 4) Likwidator Subfunduszu ogłosi w sposób określony w art. 41 informację o rozpoczęciu likwidacji Subfunduszu. W ogłoszeniu, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Likwidator wzywa wierzycieli Funduszu do zgłaszania w terminie wskazanym w tym ogłoszeniu roszczeń związanych z likwidowanym Subfunduszem.
- 5) W okresie likwidacji likwidator dokonuje wyceny Wartości Aktywów Netto Subfunduszu nie rzadziej niż raz na 7 (siedem) dni w ostatnim w danym tygodniu dniu, w którym odbywa się regularna sesja na GPW. Do wyceny Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w okresie likwidacji stosuje się postanowienia Rozdziału VI.
6. Koszt likwidacji danego Subfunduszu jest kosztem tego Subfunduszu. Należności likwidowanego Subfunduszu ustalane są zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednich postanowieniach Statutu odnoszących się do kosztów Subfunduszu.
7. W trybie, o którym mowa w ust. 1, Fundusz nie może zlikwidować wszystkich Subfunduszy.

Rozdział X

ŁĄCZENIE SUBFUNDUSZY

Artykuł 44

1. Subfundusze mogą być ze sobą łączone.
2. Połączenie następuje poprzez przeniesienie majątku Subfunduszu przejmowanego do Subfunduszu przejmującego oraz przydzielenie Uczestnikom przejmowanego Subfunduszu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przejmującego w zamian za Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu przejmowanego.
3. Warunki oraz tryb łączenia Subfunduszy określają właściwe przepisy Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych. Połączenie Subfunduszy wymaga zgody KNF.
4. O zamiarze połączenia Subfunduszy Towarzystwo ogłasza w sposób określony w art. 41 ust. 1.

Rozdział XI

ZMIANA STATUTU

Artykuł 45

1. Zmiany Statutu dokonywane są przez Towarzystwo jako organ Funduszu.
2. Zmiana Statutu nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.
3. Zezwolenia KNF wymaga zmiana Statutu w zakresie określonym w Ustawie o Funduszach Inwestycyjnych.
4. Zmiana Statutu wchodzi w życie w terminach ustalonych zgodnie z art. 24 Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

Rozdział XII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE I PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Artykuł 46

1. Wszystkie Zlecenia i dane Uczestników Funduszu związane z uczestnictwem w Funduszu są utrwalane, zabezpieczane oraz przechowywane w celach dowodowych w sposób i przez okres wskazany we właściwych przepisach prawa.
2. W przypadkach określonych w umowie o przystąpienie do Planu Oszczędnościowego, a także w innych przypadkach określonych przez Towarzystwo na stronie internetowej, o której mowa w art. 41 ust. 1, możliwe jest dokonanie przeniesienia Jednostek Uczestnictwa z jednego Subrejstru na inny Subrejestr posiadany przez Uczestnika w Funduszu.
3. Fundusz może odmówić przyjęcia lub realizacji Zlecenia w przypadku odmowy podania danych identyfikujących zgodnie z wymogami prawa, a w szczególności z ustawą z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276).
4. Fundusz ma prawo wstrzymać realizację Zlecenia w przypadkach określonych przez prawo, a w szczególności ustawę o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Artykuł 47

1. W sprawach nieuregulowanych w Statucie zastosowanie mają przepisy Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, Ustawy o Ofercie Publicznej, Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi, Ustawy o Nadzorze nad Rynkiem Kapitałowym, Kodeksu cywilnego oraz inne właściwe przepisy prawa polskiego, włączając w to przepisy prawa podatkowego.

2. Sądem właściwym dla rozstrzygania sporów dotyczących niniejszego Statutu lub uczestnictwa w Funduszu jest sąd właściwy dla siedziby Funduszu.
3. Obowiązki podatkowe związane z uczestnictwem w Funduszu ciążyą na Uczestnikach. W stosunku do Uczestników Funduszu będą wykonywane tylko te obowiązki podatkowe, które zostały nałożone na Fundusz na mocy odpowiednich przepisów prawa.
4. W przypadku, jeśli zgodnie z przepisami jakiegokolwiek płatności dokonywane przez Fundusz na rzecz Uczestników będą podlegały potrąceniom, w szczególności z tytułu podatku, Fundusz będzie dokonywać płatności na rzecz Uczestników po potrąceniu wymaganych kwot.

Rozdział XIII

INFORMACJA O MOŻLIWOŚCI UWOLNIENIA SIĘ PRZEZ DEPOZYTARIUSZA OD ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA AKTYWA UTRZYMYWANE

Artykuł 47a

1. Depozytariusz odpowiada wobec Funduszu za utratę Aktywów Utrzymywanych. Po potwierdzeniu Utraty Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane natychmiast powiadamia się o niej Uczestników za pomocą Trwałego Nośnika Informacji. W przypadku utraty Aktywa Utrzymywanego Depozytariusz niezwłocznie zwraca Funduszowi takie samo Aktywo Utrzymywane, w tym taki sam Instrument Finansowy, albo kwotę odpowiadającą ich wartości.
2. Depozytariusz może uwolnić się od odpowiedzialności wobec Funduszu za utratę Aktywów Utrzymywanych, jeżeli wykaze, z uwzględnieniem art. 101 Rozporządzenia 231/2013, że utrata danego Aktywa Utrzymywanego nastąpiła z przyczyn od niego niezależnych.
3. Depozytariusz może uwolnić się od odpowiedzialności wobec Funduszu za Utratę Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane przez Subdepozytariusza jeżeli wykaze, z uwzględnieniem art. 102 Rozporządzenia 231/2013, że:
  - 1) dopełnił obowiązków określonych w art. 81i Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych;
  - 2) pisemna umowa między Depozytariuszem a Subdepozytariuszem w sposób jednoznaczny przenosi odpowiedzialność Depozytariusza na Subdepozytariusza i umożliwia Towarzystwu i Funduszowi dochodzenie roszczeń od tego podmiotu bezpośrednio lub, po udzieleniu pełnomocnictwa Depozytariuszowi, za jego pośrednictwem;
  - 3) pisemna umowa między Depozytariuszem a Funduszem dopuszcza możliwość uwolnienia się przez Depozytariusza od odpowiedzialności w takiej sytuacji i ustanawia obiektywne warunki uwolnienia się Depozytariusza od takiej odpowiedzialności.
4. Statut zezwala na uwolnienie Depozytariusza od odpowiedzialności wobec Funduszu za Utratę Instrumentu Finansowego stanowiącego Aktywo Utrzymywane przez Podmiot Lokalny wyłącznie, jeżeli Depozytariusz wykaze, z uwzględnieniem art. 81i Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych oraz art. 102 Rozporządzenia 231/2013, że:
  - 1) Fundusz zobowiązał Depozytariusza do przekazania Instrumentów Finansowych do przechowywania Podmiotowi Lokalnemu;
  - 2) pisemna umowa między Depozytariuszem a Funduszem dopuszcza możliwość

- uwolnienia się przez Depozytariusza od odpowiedzialności w takiej sytuacji;
- 3) pisemna umowa z Podmiotem Lokalnym przenosi odpowiedzialność Depozytariusza na ten podmiot i umożliwia Towarzystwu i Funduszowi dochodzenie roszczeń od tego podmiotu bezpośrednio lub umożliwia Depozytariuszowi dochodzenie w ich imieniu roszczeń od Podmiotu Lokalnego;
  - 4) Uczestnicy Funduszu zostali uprzednio poinformowani o możliwości zwolnienia Depozytariusza od odpowiedzialności.
5. Mając na uwadze postanowienia ust. 1-4, informuje się Uczestników oraz Inwestorów, że:
- 1) pisemna umowa z Depozytariuszem o wykonywanie funkcji depozytariusza Funduszu dopuszcza możliwość uwolnienia się przez Depozytariusza od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych przez Subdepozytariusza lub Podmiot Lokalny;
  - 2) Statut Funduszu zezwala na uwolnienie się przez Depozytariusza od odpowiedzialności za utratę Aktywów Utrzymywanych przez Podmiot Lokalny, na zasadach wskazanych w ust. 4.

CZĘŚĆ II

SUBFUNDUSZE

Rozdział I

SUBFUNDUSZ RAIFFEISEN AKTYWNEGO OSZCZĘDZANIA

CEL I STRATEGIA INWESTYCYJNA

Artykuł 48

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

ZASADY POLITYKI INWESTYCYJNEJ

Artykuł 49

1. Podstawowym kryterium doboru lokat jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka związanego z niewypłacalnością emitenta, ryzyka zmienności stóp procentowych i ryzyka ograniczonej płynności.
2. Obligacje emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, o ratingu nie niższym niż posiada Rzeczpospolita Polska, stanowią co najmniej 50% (pięćdziesiąt procent) Aktywów Subfunduszu.
3. Fundusz może inwestować do 50% (pięćdziesiąt procent) Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez

przedsiębiorstwa, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93 a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

4. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, o których mowa w art. 10 ust. 7, w celu, o którym mowa w art. 10 ust. 6 lit. e. Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 10 i 11, wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikająca z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 40% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Ekspozycja na rynek instrumentów dłużnych będzie osiągnięta głównie na rynku kasowym przez nabywanie instrumentów dłużnych.
5. Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz instrumenty dłużne, tj.: inne niż określone w ust. 2 i 3 obligacje o ratingu nie niższym niż rating na poziomie inwestycyjnym przyznany przez co najmniej jedną z uznanych agencji ratingowych: Standard&Poor's, Moody's lub Fitch, bony skarbowe, listy zastawne, certyfikaty depozytowe, a także waluty oraz depozyty bankowe, mogą stanowić nie więcej niż 30% (trzydzieści procent) Aktywów Subfunduszu.
6. Do Subfunduszu mają zastosowanie postanowienia art. 10 ust. 1 pkt b) i d) oraz art. 12 ust. 2 oraz ust. 6–12.
7. Obok kryteriów doboru instrumentów dłużnych określonych w art. 11 ust. 1, Fundusz przy dokonywaniu lokat Aktywów Subfunduszu w instrumenty, o których mowa w ust. 2, uwzględnia również poziom zmodyfikowanego duration portfela inwestycyjnego Subfunduszu rozumianego jako miara ryzyka, informująca o ile zmieni się cena obligacji w przypadku zmiany stopy zwrotu do wykupu. Fundusz utrzymuje zmodyfikowane duration Subfunduszu na poziomie poniżej 5 (pięciu) lat. W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa Fundusz uwzględnia także pozytywną ocenę emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteria jakościowe odnoszące się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.: strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadrę zarządzającą.
8. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange

(Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

OPŁATY MANIPULACYJNE W RAMACH SUBFUNDUSZU

Artykuł 50

1. Z zastrzeżeniem art. 35 ust. 18 oraz art. 39 ust. 6 i 7:
  - 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.
  - 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.
  - 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2% (dwa procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
  - 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2% (dwa procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2% (dwa procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2% (dwa procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.

- 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii C i kategorii P pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
  - 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
2. Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z zastrzeżeniem ust. 1.

KOSZTY SUBFUNDUSZU

Artykuł 51

1. Fundusz pokrywa ze środków Subfunduszu następujące koszty i wydatki związane z działalnością Subfunduszu:
  - a) wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem, w wysokości określonej w ust. 6,
  - b) prowizje i opłaty związane z umowami i transakcjami dokonywanymi przez Fundusz, w tym opłaty i prowizje maklerskie, opłaty pobierane, odpowiednio, z tytułu nabycia, konwersji, zamiany, odkupienia, wykupu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania mających siedzibę za granicą, o których to instytucjach mowa w art. 101 ust. 1 pkt 3) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, będących przedmiotem lokat Subfunduszu,
  - c) prowizje i opłaty bankowe,
  - d) koszty obsługi i odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
  - e) podatki i opłaty wynikające z przepisów prawa, w tym opłaty za zezwolenia oraz opłaty rejestracyjne, a także opłaty notarialne,
  - f) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych i rozliczeniowych,
  - g) koszty biegłych rewidentów, w tym wynagrodzenie biegłego rewidenta wynikające z badania i przeglądu sprawozdań finansowych, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,

- h) koszty obsługi prawnej i podatkowej, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 75.000 (siedemdziesiąt pięć tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - i) koszty wykorzystywanego przez Subfundusz oprogramowania, jego modyfikacji oraz opłat licencyjnych związanych z wykorzystywanym przez Subfundusz oprogramowaniem, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - j) koszty wynagrodzenia Depozytariusza do wysokości nieprzekraczającej 0,12% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - k) koszty prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, w tym koszty okresowych wycen WAN, WANS, WANSJU, koszty sporządzania sprawozdań finansowych Funduszu i Subfunduszu, koszty przygotowania oraz akceptacji modeli wyceny Aktywów Subfunduszu oraz koszty utrzymania lub dostosowania systemów informatycznych do celów prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - l) koszty prowadzenia Rejestru Uczestników Funduszu i Subrejestru Uczestników do wysokości nieprzekraczającej 0,20% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 220.000 (dwieście dwadzieścia tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - m) koszty ogłoszeń wymaganych postanowieniami Statutu lub przepisami prawa, koszty druku i publikacji materiałów informacyjnych o Funduszu i Subfunduszu oraz koszty tłumaczeń, w tym tłumaczeń przysięgłych dokumentów Funduszu do wysokości nieprzekraczającej 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych w skali roku, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - n) koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Funduszu,
  - o) koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu.
2. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. n), nie przekroczą kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Funduszu inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.

3. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. o), nie przekroczą 0,1% WANS lub kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Subfunduszu, inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.
4. Koszty związane z działalnością Subfunduszu niewymienione w ust. 1 pokrywane są przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.
5. Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie stałe ze środków Subfunduszu.
6. Wynagrodzenie stałe dla każdej kategorii jednostki nie może być wyższe, niż 2% (dwa procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, przypadającej na poszczególne kategorie jednostek osobno, a jego płatność następuje nie później niż 15 (piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego. Średnia WANS jest obliczana jako suma Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na poszczególne kategorie Jednostek Uczestnictwa w kolejnych dniach kalendarzowych podzielona przez liczbę dni kalendarzowych w danym roku obrotowym. W przypadku gdy dzień kalendarzowy nie jest Dniem Wyceny, do wyliczeń przyjmuje się Wartość Aktywów Netto Subfunduszu przypadającą na poszczególne kategorie jednostek, określoną w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym bieżący dzień kalendarzowy.
7. Z zastrzeżeniem ust. 6, koszty związane z Subfunduszem pokrywane są w terminach określonych w umowach, przepisach prawa lub decyzjach właściwych organów.
8. Koszty związane z Subfunduszem rozliczane są w okresach rocznych.
9. Towarzystwo pobiera opłaty manipulacyjne.
10. Zobowiązania, które dotyczą całego Funduszu pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w proporcji odpowiadającej udziałowi Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu w terminach, o których mowa w ust. 7.
11. Koszty wynikające z poszczególnych Subfunduszy obciążają tylko te Subfundusze.
12. Koszty związane z nabywaniem lub zbywaniem przez Fundusz lokat na podstawie umowy lub zlecenia, które dotyczy kilku Subfunduszy pokrywane są z Aktywów tych Subfunduszy w proporcji odpowiadającej udziałowi wartości transakcji na rzecz danego Subfunduszu w całkowitej wartości transakcji.

MINIMALNA WYSOKOŚĆ WPLĄT

Artykuł 52

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 20, Wpłata Początkowa oraz każda następna minimalna wpłata do Subfunduszu w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P wynosi 100 (sto) złotych.
2. Dla Programów Systematycznego Inwestowania (PSI), w przypadku których uczestnictwo wiąże się z zadeklarowaniem przez Uczestnika docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach takiego programu i poniesieniem przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, wartość Wpłaty Początkowej stanowi równowartość dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, powiększonej o wartość zadeklarowanej przez Uczestnika systematycznej wpłaty do Subfunduszy w ramach PSI.

PRAWA UCZESTNIKÓW SUBFUNDUSZU

Artykuł 53

Prawa Uczestników Subfunduszu, w tym inne, niż wynikające z przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych określa art. 32.

Rozdział II

SUBFUNDUSZ RAIFFEISEN GLOBALNYCH MOŻLIWOŚCI

CEL I STRATEGIA INWESTYCYJNA

Artykuł 54

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

ZASADY POLITYKI INWESTYCYJNEJ

Artykuł 55

1. Fundusz realizuje cel inwestycyjny Subfunduszu jako subfunduszu absolutnej stopy zwrotu poprzez inwestowanie Aktywów Subfunduszu z uwzględnieniem przewidzianych w art. 12 zasad dywersyfikacji lokat. Podstawowym kryterium doboru lokat jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu poprzez inwestycje w klasy aktywów, które w ramach danej fazy cyklu koniunkturalnego powinny cechować się pozytywną dynamiką cen, przy jednoczesnej rygorystycznej kontroli ryzyka utraty kapitału i ryzyka ograniczonej płynności. Decyzje odnośnie udziału poszczególnych składników lokat

podejmowane będą z uwzględnieniem dążenia do wyboru korzystniejszej relacji zysku do ryzyka.

2. Fundusz może inwestować od 0% do 100% (sto procent) Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, przy czym dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa nie mogą stanowić więcej niż 30% (trzydzieści procent) Aktywów Subfunduszu.
3. Fundusz może inwestować od 0% do 100% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne, tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w art. 10 ust. 4 Statutu.
4. Fundusz może inwestować od 0% do 100% (sto procent) Aktywów Subfunduszu w instrumenty udziałowe tj.: akcje oraz instrumenty finansowe o podobnym charakterze takie jak w szczególności: prawa poboru, prawa do akcji, warranty subskrypcyjne, kwity depozytowe, których bazą są akcje (lub inne prawa majątkowe inkorporujące prawa z akcji), obligacje zamienne na akcje, a także inne zbywalne papiery wartościowe inkorporujące prawa majątkowe odpowiadające prawom z akcji.
5. Do Subfunduszu mają zastosowanie postanowienia art. 10 ust. 1 pkt b) i d) oraz art. 12 ust. 2 oraz ust. 6–12.
6. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, o których mowa w art. 10 ust. 7, w celu, o którym mowa w art. 10 ust. 6 lit. e. Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 10 i 11, wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikającej z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu dąży do osiągnięcia dodatnich stóp zwrotu w skali roku, niezależnie od bieżącej koniunktury na rynkach finansowych. Ekspozycja na rynek akcji będzie osiągana głównie na rynku kasowym przez nabywanie akcji.
7. Poza kryteriami, o których mowa w art. 11, zarządzający Subfunduszem brać będą pod uwagę m.in. bieżącą sytuację ekonomiczno-finansowo-prawną podmiotu, perspektywy wzrostu jego wartości, wartość rynkową posiadanych przez niego aktywów, jego otoczenie zewnętrzne, atrakcyjność i długoterminowe prognozy rozwoju branży, w której działa, spodziewane stopy zwrotu oraz ryzyka związane z działalnością. Ponadto, brane

są pod uwagę następujące kryteria:

- a) dla lokat w instrumenty udziałowe: analiza fundamentalna oraz relacja oczekiwana stopa zwrotu - ryzyko inwestycyjne,
  - b) dla lokat w instrumenty dłużne: analiza bieżących i przyszłych stóp procentowych przy uwzględnieniu obecnej i oczekiwanej inflacji. W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa także pozytywna ocena emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteriów jakościowych odnoszących się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.: strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadre zarządzającą.
8. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange (Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

OPŁATY MANIPULACYJNE W RAMACH SUBFUNDUSZU

Artykuł 56

1. Z zastrzeżeniem art. 35 ust. 18 oraz art. 39 ust. 6 i 7:
  - 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 3% (trzy procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.
  - 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 3% (trzy procent) kwoty wpłaconej.

Oплата manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.

- 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 3% (trzy procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
  - 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 3% (trzy procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 3% (trzy procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 3% (trzy procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii C i kategorii P pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
  - 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
2. Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z zastrzeżeniem ust. 1.

KOSZTY SUBFUNDUSZU

Artykuł 57

1. Fundusz pokrywa ze środków Subfunduszu następujące koszty i wydatki związane z działalnością Subfunduszu:
  - a) wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem, w wysokości określonej w ust. 5-8,

- b) prowizje i opłaty związane z umowami i transakcjami dokonywanymi przez Fundusz, w tym opłaty i prowizje maklerskie, opłaty pobierane, odpowiednio, z tytułu nabycia, konwersji, zamiany, odkupienia, wykupu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania mających siedzibę za granicą, o których to instytucjach mowa w art. 101 ust. 1 pkt 3) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, będących przedmiotem lokat Subfunduszu,
- c) prowizje i opłaty bankowe,
- d) koszty obsługi i odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
- e) podatki i opłaty wynikające z przepisów prawa, w tym opłaty za zezwolenia oraz opłaty rejestracyjne, a także opłaty notarialne,
- f) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych i rozliczeniowych,
- g) koszty biegłych rewidentów, w tym wynagrodzenie biegłego rewidenta wynikające z badania i przeglądu sprawozdań finansowych, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- h) koszty obsługi prawnej i podatkowej, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 75.000 (siedemdziesiąt pięć tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- i) koszty wykorzystywanego przez Subfundusz oprogramowania, jego modyfikacji oraz opłat licencyjnych związanych z wykorzystywanym przez Subfundusz oprogramowaniem, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- j) koszty wynagrodzenia Depozytariusza do wysokości nieprzekraczającej 0,12% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- k) koszty prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, w tym koszty okresowych wycen WAN, WANS, WANSJU, koszty sporządzania sprawozdań finansowych Funduszu i Subfunduszu, koszty przygotowania oraz akceptacji modeli wyceny Aktywów Subfunduszu oraz koszty utrzymania lub dostosowania systemów informatycznych do celów prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000

(dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,

- l) koszty prowadzenia Rejestru Uczestników Funduszu i Subrejestru Uczestników do wysokości nieprzekraczającej 0,20% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 220.000 (dwieście dwadzieścia tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - m) koszty ogłoszeń wymaganych postanowieniami Statutu lub przepisami prawa, koszty druku i publikacji materiałów informacyjnych o Funduszu i Subfunduszu oraz koszty tłumaczeń, w tym tłumaczeń przysięgłych dokumentów Funduszu do wysokości nieprzekraczającej 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych w skali roku, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - n) koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Funduszu,
  - o) koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu.
2. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. n), nie przekroczą kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Funduszu inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.
  3. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. o), nie przekroczą 0,1% WANS lub kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Subfunduszu, inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.
  4. Koszty związane z działalnością Subfunduszu niewymienione w ust. 1 pokrywane są przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.
  5. Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.
  6. Wynagrodzenie stałe dla każdej kategorii jednostki nie może być wyższe, niż 3% (trzy procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, przypadającej na poszczególne kategorie jednostek osobno, a jego płatność następuje nie później niż 15 (piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego. Średnia WANS jest obliczana jako suma Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na poszczególne kategorie Jednostek Uczestnictwa w kolejnych dniach kalendarzowych podzielona przez liczbę dni kalendarzowych w danym roku obrotowym. W przypadku gdy dzień

kalendaryzowany nie jest Dniem Wyceny, do wyliczeń przyjmuje się Wartość Aktywów Netto Subfunduszu przypadającą na poszczególne kategorie jednostek, określoną w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym bieżący dzień kalendarzowy.

7. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia uzależnionego od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu. Wynagrodzenie naliczane jest ostatniego Dnia Wyceny w roku kalendarzowym (W przypadku likwidacji Subfunduszu ostatni okres rozliczeniowy kończy się w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu) oraz w Dniu Wyceny w którym następuje Odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Subfundusz, w każdym Dniu Wyceny, tworzy rezerwę na wynagrodzenie uzależnione od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu zgodnie z zasadami opisanymi poniżej. Wynagrodzenie to jest wypłacane w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia jego naliczenia, z zastrzeżeniem, że jeżeli dniem naliczenia wynagrodzenia jest Dzień Wyceny, w którym następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, wypłacie podlega ta część utworzonej rezerwy, która przypada proporcjonalnie na umorzone Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu (i w takiej sytuacji wypłata środków następuje po zakończeniu miesiąca, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu) lub cała utworzona rezerwa, jeżeli dniem umorzenia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu jest ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym.

8. Wynagrodzenie zmienne jest naliczane według wzoru:

Jeżeli $[WANJU(1) - WANJU(0)] / WANJU(0) > [(t1-t0)/LD] * MSZ$

to $WPnJU = ST\% * [[WANJU(1) - WANJU(0)] - [WANJU(0) * MSZ]]$,

$WANJU(1)$ – Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu w danym dniu wyceny, przed naliczeniem wynagrodzenia zmiennego

$WANJU(0)$ – najwyższa z Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu ustalona na ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym uzyskana w poprzednich latach kalendarzowych w ciągu dotychczasowej działalności Subfunduszu, a w pierwszym roku działalności Subfunduszu wartość 100

$t1$ – numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(1)$, tzn. numer dnia w danym roku kalendarzowym, w którym przypada dzień naliczenia wynagrodzenia zmiennego odpowiadający $WANJU(1)$, przy czym przyjmuje się, że dla pierwszego dnia w danym roku kalendarzowym wartość parametru $t1$ jest równa jeden,

$t0$ - numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(0)$ - jeżeli jest to

pierwszy rok kalendarzowy funkcjonowania Subfunduszu WANJU(0) pochodzi z pierwszego dnia wyceny Funduszu przypadającego w tym roku kalendarzowym, lub 0 w pozostałych przypadkach,

LD – liczba dni w całym danym roku kalendarzowym, w którym jest liczona bieżąca wartość WANJU(1),

MSZ – wyrażona procentowo zmiana wartości, w bieżącym okresie rozliczeniowym, portfela wzorcowego o składzie: WIBOR 12M +3,0%; zmiana wartości portfela wzorcowego jest ustalana w każdym Dniu Wyceny bieżącego okresu rozliczeniowego jako zmiana wartości ogłoszonych w poprzednim Dniu Wyceny w stosunku do wartości portfela wzorcowego w ostatnim Dniu Wyceny poprzedniego okresu rozliczeniowego;

WPnJU – kwota wynagrodzenia zmiennego na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu,

ST% – stawka procentowa opłaty zmiennej wynosząca 20%, z zastrzeżeniem możliwości obniżenia tej stawki przez Towarzystwo.

9. Z zastrzeżeniem ust. 6 i 7, koszty związane z Subfunduszem pokrywane są w terminach określonych w umowach, przepisach prawa lub decyzjach właściwych organów.
10. Koszty związane z Subfunduszem rozliczane są w okresach rocznych.
11. Towarzystwo pobiera opłaty manipulacyjne.
12. Zobowiązania, które dotyczą całego Funduszu pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w proporcji odpowiadającej udziałowi Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu w terminach, o których mowa w ust. 9.
13. Koszty wynikające z poszczególnych Subfunduszy obciążają tylko te Subfundusze.
14. Koszty związane z nabywaniem lub zbywaniem przez Fundusz lokat na podstawie umowy lub zlecenia, które dotyczy kilku Subfunduszy pokrywane są z Aktywów tych Subfunduszy w proporcji odpowiadającej udziałowi wartości transakcji na rzecz danego Subfunduszu w całkowitej wartości transakcji.

MINIMALNA WYSOKOŚĆ WPLĄT

Artykuł 58

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 20, Wpłata Początkowa oraz każda następna minimalna wpłata do Subfunduszu w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P wynosi 100 (sto) złotych.
2. Dla Programów Systematycznego Inwestowania (PSI), w przypadku których uczestnictwo wiąże się z zadeklarowaniem przez Uczestnika docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach takiego programu i poniesieniem przez Uczestnika

dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, wartość Wpłaty Początkowej stanowi równowartość dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, powiększonej o wartość zadeklarowanej przez Uczestnika systematycznej wpłaty do Subfunduszy w ramach PSI.

PRAWA UCZESTNIKÓW SUBFUNDUSZU

Artykuł 59

Prawa Uczestników Subfunduszu, w tym inne, niż wynikające z przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych określa art. 32.

Rozdział III

SUBFUNDUSZ RAIFFEISEN AKTYWNEGO INWESTOWANIA

CEL I STRATEGIA INWESTYCYJNA

Artykuł 60

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

ZASADY POLITYKI INWESTYCYJNEJ

Artykuł 61

1. Fundusz realizuje cel inwestycyjny Subfunduszu jako subfunduszu absolutnej stopy zwrotu poprzez inwestowanie Aktywów Subfunduszu w zależności od oceny perspektyw poszczególnych spółek i branż rynku z uwzględnieniem przewidzianych w art. 12 zasad dywersyfikacji lokat. Podstawowym kryterium doboru lokat jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu poprzez inwestycje w klasy aktywów, które w ramach danej fazy cyklu koniunkturalnego powinny cechować się pozytywną dynamiką cen, przy jednoczesnej rygorystycznej kontroli ryzyka utraty kapitału i ryzyka ograniczonej płynności. Intencją Funduszu jest utrzymywanie wysokiego zaangażowania w instrumenty udziałowe, o których mowa w ust. 3, i jak najradsze korzystanie z limitu w instrumentach dłużnych, o których mowa w ust. 2. Decyzje odnośnie udziału w Aktywach Subfunduszu instrumentów udziałowych, o których mowa w ust. 3 lub instrumentów dłużnych, o których mowa w ust. 2 podejmowane będą z uwzględnieniem dążenia do wyboru korzystniejszej relacji zysku do ryzyka.
2. Fundusz może inwestować od 0% do 50% Aktywów Subfunduszu w instrumenty dłużne,

tj.: obligacje, bony skarbowe, listy zastawne, certyfikaty depozytowe, a ponadto także w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93 a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.

3. Fundusz może inwestować od 0% do 100% Aktywów Subfunduszu w instrumenty udziałowe tj.: akcje oraz instrumenty finansowe o podobnym charakterze takie jak w szczególności: prawa poboru, prawa do akcji, warranty subskrypcyjne, kwity depozytowe, których bazą są akcje (lub inne prawa majątkowe inkorporujące prawa z akcji), obligacje zamienne na akcje, a także inne zbywalne papiery wartościowe inkorporujące prawa majątkowe odpowiadające prawom z akcji.
4. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, o których mowa w art. 10 ust. 7, w celu, o którym mowa w art. 10 ust. 6 lit. e. Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 10 i 11, wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikająca z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu dąży do osiągnięcia dodatnich stóp zwrotu w skali roku, niezależnie od bieżącej koniunktury na rynkach finansowych. Ekspozycja na rynek akcji będzie osiągana głównie na rynku kasowym przez nabywanie akcji.
5. Do Subfunduszu mają zastosowanie postanowienia art. 10 ust. 1 pkt b) i d) oraz art. 12 ust. 2 oraz ust. 6–12.
6. Poza kryteriami, o których mowa w art. 11, zarządzający Subfunduszem brać będą pod uwagę m.in. bieżącą sytuację ekonomiczno-finansowo-prawną podmiotu, perspektywy wzrostu jego wartości, wartość rynkową posiadanych przez niego aktywów, jego otoczenie zewnętrzne, atrakcyjność i długoterminowe prognozy rozwoju branży, w której działa, spodziewane stopy zwrotu oraz ryzyka związane z działalnością. Ponadto, brane są pod uwagę następujące kryteria:
  - a) dla lokat w instrumenty udziałowe: analiza fundamentalna oraz relacja oczekiwana stopa zwrotu - ryzyko inwestycyjne,
  - b) dla lokat w instrumenty dłużne: analiza bieżących i przyszłych stóp procentowych przy uwzględnieniu obecnej i oczekiwanej inflacji. W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa także pozytywna ocena emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteriów jakościowych odnoszących się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.:

strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadre zarządzającą.

7. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange (Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

OPŁATY MANIPULACYJNE W RAMACH SUBFUNDUSZU

Artykuł 62

1. Z zastrzeżeniem art. 35 ust. 18 oraz art. 39 ust. 6 i 7:
  - 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.
  - 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.
  - 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
  - 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 4% (cztery

- procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
- 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii C i kategorii P pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
  - 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
2. Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z zastrzeżeniem ust. 1.

KOSZTY SUBFUNDUSZU

Artykuł 63

1. Fundusz pokrywa ze środków Subfunduszu następujące koszty i wydatki związane z działalnością Subfunduszu:
  - a) wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem, w wysokości określonej w ust. 5-8,
  - b) prowizje i opłaty związane z umowami i transakcjami dokonywanymi przez Fundusz, w tym opłaty i prowizje maklerskie, opłaty pobierane, odpowiednio, z tytułu nabycia, konwersji, zamiany, odkupienia, wykupu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania mających siedzibę za granicą, o których to instytucjach mowa w art. 101 ust. 1 pkt 3) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, będących przedmiotem lokat Subfunduszu,

- c) prowizje i opłaty bankowe,
- d) koszty obsługi i odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
- e) podatki i opłaty wynikające z przepisów prawa, w tym opłaty za zezwolenia oraz opłaty rejestracyjne, a także opłaty notarialne,
- f) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych i rozliczeniowych,
- g) koszty biegłych rewidentów, w tym wynagrodzenie biegłego rewidenta wynikające z badania i przeglądu sprawozdań finansowych, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- h) koszty obsługi prawnej i podatkowej, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 75.000 (siedemdziesiąt pięć tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- i) koszty wykorzystywanego przez Subfundusz oprogramowania, jego modyfikacji oraz opłat licencyjnych związanych z wykorzystywanym przez Subfundusz oprogramowaniem, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- j) koszty wynagrodzenia Depozytariusza do wysokości nieprzekraczającej 0,12% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- k) koszty prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, w tym koszty okresowych wycen WAN, WANS, WANSJU, koszty sporządzania sprawozdań finansowych Funduszu i Subfunduszu, koszty przygotowania oraz akceptacji modeli wyceny Aktywów Subfunduszu oraz koszty utrzymania lub dostosowania systemów informatycznych do celów prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- l) koszty prowadzenia Rejestru Uczestników Funduszu i Subrejestru Uczestników do wysokości nieprzekraczającej 0,20% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 220.000 (dwieście dwadzieścia tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
- m) koszty ogłoszeń wymaganych postanowieniami Statutu lub przepisami prawa, koszty druku i publikacji materiałów informacyjnych o Funduszu i Subfunduszu oraz koszty

tłumaczeń, w tym tłumaczeń przysięgłych dokumentów Funduszu do wysokości nieprzekraczającej 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych w skali roku, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,

n) koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Funduszu,

o) koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu.

2. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. n), nie przekroczą kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Funduszu inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.
3. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. o), nie przekroczą 0,1% WANS lub kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Subfunduszu, inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.
4. Koszty związane z działalnością Subfunduszu niewymienione w ust. 1 pokrywane są przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.
5. Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.
6. Wynagrodzenie stałe dla każdej kategorii jednostki nie może być wyższe, niż 4% (cztery procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, przypadającej na poszczególne kategorie jednostek osobno, a jego płatność następuje nie później niż 15 (piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego. Średnia WANS jest obliczana jako suma Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na poszczególne kategorie Jednostek Uczestnictwa w kolejnych dniach kalendarzowych podzielona przez liczbę dni kalendarzowych w danym roku obrotowym. W przypadku gdy dzień kalendarzowy nie jest Dniem Wyceny, do wyliczeń przyjmuje się Wartość Aktywów Netto Subfunduszu przypadającą na poszczególne kategorie jednostek, określoną w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym bieżący dzień kalendarzowy.
7. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia uzależnionego od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu. Wynagrodzenie naliczane jest ostatniego Dnia Wyceny w roku kalendarzowym (W przypadku likwidacji Subfunduszu ostatni okres rozliczeniowy kończy się w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu) oraz w Dniu Wyceny w którym następuje Odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Subfundusz, w

każdym Dniu Wyceny, tworzy rezerwę na wynagrodzenie uzależnione od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu zgodnie z zasadami opisanymi poniżej. Wynagrodzenie to jest wypłacane w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia jego naliczenia, z zastrzeżeniem, że jeżeli dniem naliczenia wynagrodzenia jest Dzień Wyceny, w którym następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, wypłacie podlega ta część utworzonej rezerwy, która przypada proporcjonalnie na umorzone Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu (i w takiej sytuacji wypłata środków następuje po zakończeniu miesiąca, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu) lub cała utworzona rezerwa, jeżeli dniem umorzenia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu jest ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym.

8. Wynagrodzenie zmienne jest naliczane według wzoru:

Jeżeli $[WANJU(1) - WANJU(0)] / WANJU(0) > [(t1-t0)/LD] * MSZ$

to $WPnJU = ST\% * [[WANJU(1) - WANJU(0)] - [WANJU(0) * MSZ]]$,

$WANJU(1)$ – Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu w danym dniu wyceny, przed naliczeniem wynagrodzenia zmiennego

$WANJU(0)$ – najwyższa z Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu ustalona na ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym uzyskana w poprzednich latach kalendarzowych w ciągu dotychczasowej działalności Subfunduszu, a w pierwszym roku działalności Subfunduszu wartość 100

$t1$ – numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(1)$, tzn. numer dnia w danym roku kalendarzowym, w którym przypada dzień naliczenia wynagrodzenia zmiennego odpowiadający $WANJU(1)$, przy czym przyjmuje się, że dla pierwszego dnia w danym roku kalendarzowym wartość parametru $t1$ jest równa jeden,

$t0$ - numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(0)$ - jeżeli jest to pierwszy rok kalendarzowy funkcjonowania Subfunduszu $WANJU(0)$ pochodzi z pierwszego dnia wyceny Funduszu przypadającego w tym roku kalendarzowym, lub 0 w pozostałych przypadkach,

LD – liczba dni w całym danym roku kalendarzowym, w którym jest liczona bieżąca wartość $WANJU(1)$,

MSZ – wyrażona procentowo zmiana wartości, w bieżącym okresie rozliczeniowym, portfela wzorcowego o składzie: WIBOR 12M +5,0%; zmiana wartości portfela wzorcowego jest ustalana w każdym Dniu Wyceny bieżącego okresu rozliczeniowego jako zmiana wartości ogłoszonych w poprzednim Dniu Wyceny w stosunku do wartości portfela wzorcowego w ostatnim Dniu Wyceny poprzedniego okresu rozliczeniowego,

WPnJU – kwota wynagrodzenia zmiennego na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu,

ST% – stawka procentowa opłaty zmiennej wynosząca 20%, z zastrzeżeniem możliwości obniżenia tej stawki przez Towarzystwo.

9. Z zastrzeżeniem ust. 6 i 7, koszty związane z Subfunduszem pokrywane są w terminach określonych w umowach, przepisach prawa lub decyzjach właściwych organów.
10. Koszty związane z Subfunduszem rozliczane są w okresach rocznych.
11. Towarzystwo pobiera opłaty manipulacyjne.
12. Zobowiązania, które dotyczą całego Funduszu pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w proporcji odpowiadającej udziałowi Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu w terminach, o których mowa w ust. 9.
13. Koszty wynikające z poszczególnych Subfunduszy obciążają tylko te Subfundusze.
14. Koszty związane z nabywaniem lub zbywaniem przez Fundusz lokat na podstawie umowy lub zlecenia, które dotyczy kilku Subfunduszy pokrywane są z Aktywów tych Subfunduszy w proporcji odpowiadającej udziałowi wartości transakcji na rzecz danego Subfunduszu w całkowitej wartości transakcji.

MINIMALNA WYSOKOŚĆ WPLĄT

Artykuł 64

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 20, Wpłata Początkowa oraz każda następna minimalna wpłata do Subfunduszu w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P wynosi 100 (sto) złotych.
2. Dla Programów Systematycznego Inwestowania (PSI), w przypadku których uczestnictwo wiąże się z zadeklarowaniem przez Uczestnika docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach takiego programu i poniesieniem przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, wartość Wpłaty Początkowej stanowi równowartość dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, powiększonej o wartość zadeklarowanej przez Uczestnika systematycznej wpłaty do Subfunduszy w ramach PSI.

PRAWA UCZESTNIKÓW SUBFUNDUSZU

Artykuł 65

Prawa Uczestników Subfunduszu, w tym inne, niż wynikające z przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych określa art. 32.

Rozdział IV

SUBFUNDUSZ RAIFFEISEN AKTYWNYCH STRATEGII DŁUŻNYCH

CEL I STRATEGIA INWESTYCYJNA

Artykuł 66

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, o którym mowa w ust. 1.

ZASADY POLITYKI INWESTYCYJNEJ

Artykuł 67

1. Decyzje dotyczące doboru lokat oraz udziału poszczególnych lokat w Aktywach Subfunduszu podejmowane będą przede wszystkim z uwzględnieniem dążenia do osiągnięcia dodatniej stopy zwrotu zarówno w przypadku pozytywnej, jak i negatywnej koniunktury na polskim rynku finansowym, w tym przede wszystkim na rynku obligacji.
2. Fundusz inwestuje do 100% (sto procent) Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa, w tym obligacje zamienne na akcje, pod warunkiem, że instrumenty jednego emitenta stanowią nie więcej niż 5% Aktywów Subfunduszu oraz pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria wskazane w art. 93 i 93 a Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych.
3. Z zastrzeżeniem ust. 2, Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w udziałowe papiery wartościowe.
4. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, o których mowa w art. 10 ust. 7, w celu, o którym mowa w art. 10 ust. 6 lit. e. Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 10 i 11, wartość maksymalnego limitu ekspozycji AFI, wynikająca z umów mających za przedmiot kontrakty terminowe, zawartych przez Fundusz w ramach zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu, wyliczona przy zastosowaniu metody zaangażowania, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia 231/2013, może wynosić od 0% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Ekspozycja na rynek instrumentów dłużnych będzie osiągnięta głównie na rynku kasowym przez nabywanie instrumentów dłużnych.
5. Do Subfunduszu mają zastosowanie postanowienia art. 10 ust. 1 pkt b) i d) oraz art. 12 ust. 2 oraz ust. 6–12.
6. Poza kryteriami doboru lokat, o których mowa w art. 11 ust. 1, podstawowym kryterium

jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka związanego z niewypłacalnością emitenta, ryzyka zmienności stóp procentowych i ryzyka ograniczonej płynności. Ponadto, brane są pod uwagę następujące kryteria:

- a) dla lokat w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez przedsiębiorstwa: stopa zwrotu ryzyko emitenta, płynność, termin wykupu, bieżące i przyszłe kształtowanie się stóp procentowych oraz inflacji. W przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez przedsiębiorstwa także pozytywna ocena emitenta w zakresie zdolności do terminowej obsługi zobowiązań wynikających z tych papierów, prognozowanych przepływów pieniężnych oraz kryteriów jakościowych odnoszących się do emitenta i rynku, na którym działa, jak m.in.: strategia i pozycja rynkowa emitenta, jakość działań podejmowanych przez kadrę zarządzającą.
  - b) obligacje zamienne na akcje: rentowność obligacji, parytet i warunki wymiany na akcje, płynność obligacji,
  - c) obligacje zagraniczne: rating kraju, rentowność obligacji, perspektywy kształtowania się stóp procentowych oraz inflacji,
7. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne oraz lokować Aktywa Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynkach, o których mowa w art. 10, w tym na następujących rynkach zorganizowanych (w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i Państwo Członkowskie): Australia: National Stock Exchange of Australia, Australian Securities Exchange, Chile: Bolsa de Corredores – Bolsa de Valores, Bolsa Electrónica de Chile, Islandia: NASDAQ OMX Nordic, Izrael: Tel-Aviv Stock Exchange, Japonia: Nagoya Stock Exchange, Osaka Securities Exchange i Tokyo Stock Exchange (Japan Exchange Group), Kanada: Montreal Exchange, Toronto Stock Exchange, TSX Venture Exchange, Korea Południowa: (KRX) Korea Exchange, Meksyk: Mexican Stock Exchange (Bolsa Mexicana de Valores), Norwegia: Oslo Børs, Nowa Zelandia: New Zealand Exchange, Stany Zjednoczone Ameryki: NYSE MKT, New York Stock Exchange, Nasdaq Stock Market, Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board Options Exchange, Chicago Board of Trade, Szwajcaria: SIX Swiss Exchange, BX Berne Exchange, Turcja: Borsa Istanbul.

OPŁATY MANIPULACYJNE W RAMACH SUBFUNDUSZU

Artykuł 68

1. Z zastrzeżeniem art. 35 ust. 18 oraz art. 39 ust. 6 i 7:

- 1) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2,5% (dwa całe i pięć dziesiątych procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A.
  - 2) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii B.
  - 3) Towarzystwo za zbywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wpłaconej. Opłata manipulacyjna jest pobierana w dniu nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P.
  - 4) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 5) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii C pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 6) Towarzystwo za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości stanowiącej 2,5% (dwa i pięć dziesiątych procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby odkupywanych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 7) Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii C i kategorii P pobierana jest w dniu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
  - 8) Towarzystwo za Zamianę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii A, kategorii B, kategorii C i kategorii P pobiera opłatę manipulacyjną w maksymalnej wysokości 4% (cztery procent) kwoty wynikającej z pomnożenia liczby zamienianych Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez WANSJU.
  - 9) Opłata manipulacyjna, o której mowa w pkt 8, pobierana jest w dniu zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.
2. Szczegółowe stawki opłat manipulacyjnych i zasady ich pobierania zawiera udostępniana przez Towarzystwo Tabela Opłat, z zastrzeżeniem ust. 1.

KOSZTY SUBFUNDUSZU

Artykuł 69

1. Fundusz pokrywa ze środków Subfunduszu następujące koszty i wydatki związane z działalnością Subfunduszu:
  - a) wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem, w wysokości określonej w ust. 5-8,
  - b) prowizje i opłaty związane z umowami i transakcjami dokonywanymi przez Fundusz, w tym opłaty i prowizje maklerskie, opłaty pobierane, odpowiednio, z tytułu nabycia, konwersji, zamiany, odkupienia, wykupu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania mających siedzibę za granicą, o których to instytucjach mowa w art. 101 ust. 1 pkt 3) Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, będących przedmiotem lokat Subfunduszu,
  - c) prowizje i opłaty bankowe,
  - d) koszty obsługi i odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
  - e) podatki i opłaty wynikające z przepisów prawa, w tym opłaty za zezwolenia oraz opłaty rejestracyjne, a także opłaty notarialne,
  - f) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych i rozliczeniowych,
  - g) koszty biegłych rewidentów, w tym wynagrodzenie biegłego rewidenta wynikające z badania i przeglądu sprawozdań finansowych, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - h) koszty obsługi prawnej i podatkowej, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 75.000 (siedemdziesiąt pięć tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - i) koszty wykorzystywanego przez Subfundusz oprogramowania, jego modyfikacji oraz opłat licencyjnych związanych z wykorzystywanym przez Subfundusz oprogramowaniem, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - j) koszty wynagrodzenia Depozytariusza do wysokości nieprzekraczającej 0,12% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - k) koszty prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, w tym koszty okresowych wycen WAN, WANS, WANSJU, koszty sporządzania sprawozdań

finansowych Funduszu i Subfunduszu, koszty przygotowania oraz akceptacji modeli wyceny Aktywów Subfunduszu oraz koszty utrzymania lub dostosowania systemów informatycznych do celów prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu i Subfunduszu, do wysokości nieprzekraczającej w skali roku kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,

- l) koszty prowadzenia Rejestru Uczestników Funduszu i Subrejestru Uczestników do wysokości nieprzekraczającej 0,20% w skali roku od średniej WANS w roku kalendarzowym lub kwoty 220.000 (dwieście dwadzieścia tysięcy) złotych, w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - m) koszty ogłoszeń wymaganych postanowieniami Statutu lub przepisami prawa, koszty druku i publikacji materiałów informacyjnych o Funduszu i Subfunduszu oraz koszty tłumaczeń, w tym tłumaczeń przysięgłych dokumentów Funduszu do wysokości nieprzekraczającej 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych w skali roku, przy czym ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo,
  - n) koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Funduszu,
  - o) koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu.
2. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. n), nie przekroczą kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Funduszu inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych za każdy likwidowany Subfundusz, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.
  3. Koszty wynagrodzenia likwidatora, o którym mowa w ust. 1 lit. o), nie przekroczą 0,1% WANS lub kwoty 100.000 (stu tysięcy) złotych w zależności, która z tych kwot będzie wyższa, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo. Koszty likwidacji Subfunduszu, inne niż wynagrodzenie likwidatora, nie przekroczą kwoty 500.000 (pięciuset tysięcy) złotych, a ewentualną nadwyżkę pokryje Towarzystwo.
  4. Koszty związane z działalnością Subfunduszu niewymienione w ust. 1 pokrywane są przez Towarzystwo. Towarzystwo może podjąć decyzję o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Funduszem.
  5. Za zarządzanie Funduszem Towarzystwo otrzymuje wynagrodzenie ze środków Subfunduszu składające się z części stałej i zmiennej.
  6. Wynagrodzenie stałe dla każdej kategorii jednostki nie może być wyższe, niż 2,0% (dwa procent) w skali roku od średniej rocznej WANS w danym roku, przypadającej na poszczególne kategorie jednostek osobno, a jego płatność następuje nie później niż 15

(piętnastego) dnia następnego miesiąca kalendarzowego. Średnia WANS jest obliczana jako suma Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na poszczególne kategorie Jednostek Uczestnictwa w kolejnych dniach kalendarzowych podzielona przez liczbę dni kalendarzowych w danym roku obrotowym. W przypadku gdy dzień kalendarzowy nie jest Dniem Wyceny, do wyliczeń przyjmuje się Wartość Aktywów Netto Subfunduszu przypadającą na poszczególne kategorie jednostek, określoną w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym bieżący dzień kalendarzowy.

7. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia uzależnionego od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu. Wynagrodzenie naliczane jest ostatniego Dnia Wyceny w roku kalendarzowym (W przypadku likwidacji Subfunduszu ostatni okres rozliczeniowy kończy się w Dniu Wyceny bezpośrednio poprzedzającym dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu) oraz w Dniu Wyceny w którym następuje Odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Subfundusz, w każdym Dniu Wyceny, tworzy rezerwę na wynagrodzenie uzależnione od wzrostu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu zgodnie z zasadami opisanymi poniżej. Wynagrodzenie to jest wypłacane w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia jego naliczenia, z zastrzeżeniem, że jeżeli dniem naliczenia wynagrodzenia jest Dzień Wyceny, w którym następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, wypłacie podlega ta część utworzonej rezerwy, która przypada proporcjonalnie na umorzone Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu (i w takiej sytuacji wypłata środków następuje po zakończeniu miesiąca, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu) lub cała utworzona rezerwa, jeżeli dniem umorzenia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu jest ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym.
8. Wynagrodzenie zmienne jest naliczane według wzoru:

Jeżeli $[WANJU(1) - WANJU(0)] / WANJU(0) > [(t1-t0)/LD] * MSZ$

to $WPnJU = ST\% * [(WANJU(1) - WANJU(0)) - [WANJU(0) * MSZ]]$,

$WANJU(1)$ – Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu w danym dniu wyceny, przed naliczeniem wynagrodzenia zmiennego

$WANJU(0)$ – najwyższa z Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu ustalona na ostatni Dzień Wyceny w roku kalendarzowym uzyskana w poprzednich latach kalendarzowych w ciągu dotychczasowej działalności Subfunduszu, a w pierwszym roku działalności Subfunduszu wartość 100

$t1$ – numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający $WANJU(1)$, tzn. numer

dnia w danym roku kalendarzowym, w którym przypada dzień naliczenia wynagrodzenia zmiennego odpowiadający WANJU(1), przy czym przyjmuje się, że dla pierwszego dnia w danym roku kalendarzowym wartość parametru t1 jest równa jeden,

t0 - numer dnia w danym roku kalendarzowym odpowiadający WANJU(0) - jeżeli jest to pierwszy rok kalendarzowy funkcjonowania Subfunduszu WANJU(0) pochodzi z pierwszego dnia wyceny Funduszu przypadającego w tym roku kalendarzowym, lub 0 w pozostałych przypadkach,

LD – liczba dni w całym danym roku kalendarzowym, w którym jest liczona bieżąca wartość WANJU(1),

MSZ – wyrażona procentowo zmiana wartości, w bieżącym okresie rozliczeniowym, portfela wzorcowego o składzie: WIBOR 12M +2,0%; zmiana wartości portfela wzorcowego jest ustalana w każdym Dniu Wyceny bieżącego okresu rozliczeniowego jako zmiana wartości ogłoszonych w poprzednim Dniu Wyceny w stosunku do wartości portfela wzorcowego w ostatnim Dniu Wyceny poprzedniego okresu rozliczeniowego;

WPnJU – kwota wynagrodzenia zmiennego na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu,

ST% – stawka procentowa opłaty zmiennej wynosząca 20%, z zastrzeżeniem możliwości obniżenia tej stawki przez Towarzystwo.

9. Z zastrzeżeniem ust. 6 i 7, koszty związane z Subfunduszem pokrywane są w terminach określonych w umowach, przepisach prawa lub decyzjach właściwych organów.
10. Koszty związane z Subfunduszem rozliczane są w okresach rocznych.
11. Towarzystwo pobiera opłaty manipulacyjne.
12. Zobowiązania, które dotyczą całego Funduszu pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w proporcji odpowiadającej udziałowi Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu w terminach, o których mowa w ust. 9.
13. Koszty wynikające z poszczególnych Subfunduszy obciążają tylko te Subfundusze.
14. Koszty związane z nabywaniem lub zbywaniem przez Fundusz lokat na podstawie umowy lub zlecenia, które dotyczy kilku Subfunduszy pokrywane są z Aktywów tych Subfunduszy w proporcji odpowiadającej udziałowi wartości transakcji na rzecz danego Subfunduszu w całkowitej wartości transakcji.

MINIMALNA WYSOKOŚĆ WPLĄT

Artykuł 70

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 20, Wpłata Początkowa oraz każda następna minimalna wpłata do Subfunduszu w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A,

kategorii B, kategorii C i kategorii P wynosi 100 (sto) złotych.

2. Dla Programów Systematycznego Inwestowania (PSI), w przypadku których uczestnictwo wiąże się z zadeklarowaniem przez Uczestnika docelowej wysokości wpłat do Subfunduszy w ramach takiego programu i poniesieniem przez Uczestnika dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, wartość Wpłaty Początkowej stanowi równowartość dodatkowej opłaty manipulacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 6, powiększonej o wartość zadeklarowanej przez Uczestnika systematycznej wpłaty do Subfunduszy w ramach PSI.

PRAWA UCZESTNIKÓW SUBFUNDUSZU

Artykuł 71

Prawa Uczestników Subfunduszu, w tym inne, niż wynikające z przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych określa art. 32.”

Spis treści

Rozdział 1 Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Prospekcie	2
Rozdział 2 Dane o ALTUS Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych S.A.	3
Rozdział 3 Dane o Funduszu	8
Rozdział 3a Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania	50
Rozdział 3b Raiffeisen Globalnych Możliwości.....	63
Rozdział 3c Raiffeisen Aktywnego Inwestowania.....	78
Rozdział 3d Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych.....	93
Rozdział 4 Dane o Depozytariuszu.....	108
Rozdział 5 Dane o podmiotach obsługujących Fundusz.....	114
Rozdział 6 Informacje dodatkowe	116
Załączniki	120